

Elogia doctorvm virorvm ab avorvm memoria publicata ingenii monumentis illustrium

<https://hdl.handle.net/1874/400120>

Je
ELOGIA

DOCTORVM VIRO-

RVM AB AVORVM ME-
moría publicatis ingenij mo-
numentis illu-
strium:

AVTHORE PAVLO IO-
uio Nouocomense Episcopo
Nucerino.

PRÆTER NOVA IOAN. LATOMI
*Bergani in singulis Epigrammata, adiecimus ad prio-
ra Italica editionis, illustrium aliquos
Poetarum alia.*

BASILEAE.

ELIGIA

DOCTORVM VIRORVM

AVTHORVM PAULI

AVTHORVM PAULI
AVTHORVM PAULI
AVTHORVM PAULI

AVTHORVM PAULI

AVTHORVM PAULI

AVTHORVM PAULI

AVTHORVM PAULI

AVTHORVM PAULI

CLARISSIMO GENE-

ROSIQUE IUVENIS, DOM.

Roberti à Bernemicourt, Baronis in Lieflandt, Domini Otlandiæ, pijs manibus pacem, ac quietem
Io. Latomus.

AN mihi præcipies etiam, Mors inuida, quæ tu
Vulnera fecisti, uulnera ut esse negem?
Nec mihi concedes, ut iusto uerba dolori
Impendam? et iustus qua ratione, loquar?
An quem tu perimis, uel aperto crimine, nostris
Sensibus creptum, carminibusq; uoles?
Ah, Mors, non possum. nec erit tua tanta Tyrannis,
Vt paria in uiuos regna tenere uelis.
An ne etiam gaudes (ut falsè es liuida) fastum
Ornari lachrymis, carminibusq; tuum?
Et tua tum demum iactas illustria facta,
Insigni è luctu quum grauiora uides?
Vtcunq; est: seu te doleat, seu, dura, iuuabit,
Me sanè in lachrymis, et genitu esse iuuat,
Et iuuat in miseros deducere carmina questus,
Carmina cupresso conspicienda nigra:
Et tecum miscere elegos, nascere quærelas,
Et casum generi, Schete, dolore tui.
Et iuuat hoc etiam, defuncti manibus illam
Quam possum uitæ ferre decenter opem.
Ah, non tam ualidis, ut quondam Epidaurius, herbis:
Non quibus est medicis Phasias usa focis:

Sed cantu, & numeris. utinam uel qualibus Orpheus
Plutonem fregit, perdomuitq; canem.
Nostra, nec addubito, Geticam illam causa grauaret,
Dignior & lachrymis, & pietate foret.
Illi rapta licet fuerit crescentibus uxor
Annis: tu solo pectore adultus eras.
Vxor primus amor fuit, at non ultimus, illi:
Hoc nisi, non alio tu potes igne frui.
Prolibus at petijt forsā spatia apta creandis:
Sed fuit in sterilibus pronior ille mareis.
Quo minus ast iterum bis denis mensibus extes,
Si quid obest, oberunt hęc tua Fata: pater.
Ne dicam, lachrymas quod iam deterferat illa,
Casum iterum Fati segnis obire noui:
Quid tua non luget: quid non dolet Agnia, fletu
Exoraturos impediēte sonos?
Cum qua instauramus socij, quibus ille carebat:
Cum lachrymis blandas, turba proluxa, proces.
Hęc ego Bistoniam canerem si uoce, mouerem
Persephonem, durum Persephonesq; uirum
Non grauis ille foret Stygias inflectere leges,
Et sinere ad reditum stagna patere tuum.
Tu neq; respiceres: neq; quod Ioue nata, timeres
Ne quid Auernalis sumpseris ante cibi.
Ipse opere infueto gauderet nauta: nec e quo
Littore consueuit cymba referret onus.
Hoc demum officij nostrum exaequaret amorem,
Et pietas animo par feret ista meo.
Quod cano sed minus est: non est potis ista mouere

Vena Medusæis horrida monstra comis.
 Infra animum longè subsidit carmen: ad ima
 Fertur ut insuetus, dum petit alta, saper.
 At quæ cymba minus firma est procurrere in altum,
 Littora, nil prohibet, per uada tuta legat.
 Sed neq; tuta lego: nam me meus ardor in æquor
 Altius, ingenij pro ratione, rapit.
 Scilicet excolui doctos in imagine uultus,
 Quos in Museo condidit ille suo,
 Ille, inquam, Iouius: cui scriptus piscis, & herba,
 Et tenor Historiæ nomina longa dedit.
 Quemq; per ingenue laudis genus omne uagantē, &
 Carpentem titulis optima quæq; suis:
 Impulit huc studium pietatis, ut ora uirorum,
 Ingenij proprijs qui enituere bonis,
 Seu nostra miseri, seu sunt meliore beati
 Sorte, sua in uilla uiua uidenda daret,
 Quam mire extruxit uicturo in nomine, Comum
 Qua patriam Lari uerberat unda lacus.
 Picta uidenda dedit: sed multò illustrius, addit
 Ex merito laudes quando cuiq; suas.
 Huic ego conatus nostris subscribere Musis,
 Carmina quæ lusi dedo, dicoq; tibi.
 Quæ precor ut uiuant, ne tu moriaris in illis,
 Et subeas uitæ damna iterata tuæ.
 Sed bene quòd mors est non hic, uelut antè, timenda:
 At time, & blattæ, tempus & illud edax.
 Et sanè hæc timui: tamen & protrudimur ultra,
 Tardantemq; meos spes rapit acris equos:

Tū quōd nostræ aliquod forsā quoq; pōdus habebūt,
Quæ nullo laudes sunt mihi felle lite.
Tum mea quōd pietas in te prælustrior esset;
Firmior ad longos si queat esse dies.
Spes est, quum fidæ mea uitis inhæreat ulmo,
Pondere quæ proprio pressa iaceret humi.
Donec erunt Musæ, donec qui diligat illas,
Et iam non totus barbarus orbis erit,
Museum Iouij, Iouius dicetur et ipse,
Illaq; pictorum docta caterua uirum.
Et puto iam famam transisse Themistidos oram,
Inq; Peruranis consenuisse locis.
Quis scit, si nostra hæc illò usq;, Roberte sequantur?
Mancipia à Dominis non decet esse suis.
Quos inter melicos non ibis ut anser olores,
Ut pudor Aonij, parsq; pudenda, chori.
Sed tua te uirtus, doctæq; scientia mentis
Asseret, illustri constituetq; loco.
Quem licet octaua iuuenem trieteride raptum
Vsum bis linguis nouit Apollo tribus.
Nouit et ingenij quàm multa recondita in ipso
Tempore prompturus, si licuisset, erat.
Iudicium accedit soceri post omnia Scheti,
Et quasi de rapto nunc quoq; patre dolor.
Nomine doctrinæ de mille sodalibus unum
Legerat, ex eius stirpe futurus auus:
Nomine doctrinæ curarum dulce leuamen
Ingemit, estq; sui (credite) parte minor.
Proin si quid mereor, si factum Paule probabis,

Sit fas hunc libro præposuisse tuo.
Quod quis ut inuideat: satis est hæc gloria nobis,
Materies morbi crescat ut usq; sui.
Tu mea apud doctas quum carmina legeris umbras,
Grata celebratis sintq; Roberte, uiris,
Hæc per me Latomus uobis encomia scripsit,
Dic, & amicitie pignus id esse mea.
Sic tibi det requiem, qui uersat sortibus urnam
Acacus: & longum, care Roberte, Vale.

1556. Idib. Decemb.

* 4

AD PAVLVM IO-
VIVM IVNIOREM IO-
annes Latomus.

PAule, si adhuc superas, Iouiani nominis hæres,
Ad te hæc missurus qualiacunq; fui.
Sed quia longa uia est, infessaq; forsân ab hoste:
Ah, nimium, dixi, longus hic error erit.
Non dare patronum, qui uindictet ista, uerebar;
Qui tamen è uiuis hoc agat, unus eris.
Nam tu, cui uolui, pars es mihi magna, placere,
Musei dominum quum reor esse sacri,
Cuius in extrema precor hæc quoq; parte locari,
Si tamen hoc gratum est: immò erit: es Iouius.

HONORA-

HONORATI FA,
SITELLI.

NAE debent Iouio uiri eleganteis
Bonis artibus omnibus politi,
Ne debent Iouio elegantiarum
Parenti, artibus omnibus polito,
Quantum uix animus capeffat ullus:
Nec uiui modò, qui uident, amantq;
Vrbani senis & salem, & lepôres:
Sed quos lumine adempto auarus Orcus,
Quis scit, quo cohibet loco misellos?
Nam facit Iouius suis tabellis
Excultis lepidò suo labore
Leti funera non timere uiuos,
Vitam uiuere mortuos perennem.

ELENCHVS DO-

CTORVM VIRORVM, QVO-

rum Elogia hoc in opere de-
scribuntur.

A

Actius Syncerus	pag. 85
Albertus Magnus Episc. Ratisponensis.	15
Albertus Crantzius.	275
Albertus Pighius Campensis.	24
Albertus Pius Carporum Princeps.	193
Alexander Achillinus.	134
Ambrosius Camaldulensis.	31
Andreas Maro.	165
Andreas Matthæus Aquaiuius.	168
Andreas Naugerius.	180
Angelus Politianus.	88
Antiochus Tibertus Cæsenas.	117
Antonius Campanus.	52
Antonius Galathæus.	261
Antonius Nebriffensis.	148
Antonius Panhormita.	33
Antonius Tibaldæus.	219
Antonius Tilefius Cosentinus.	264
Augustinus Iustinianus Genuensis.	275
Augustinus Niphus Sueffanus.	215
Aurelius Augurellus.	159

B

Baldus Perusinus.	26
Baltassar Castellio.	177
Baptista Mantuanus Carmelita.	142
Baptista Pius.	258
Barth-	

Bartholomæus Cocles.	123
Bartholomæus Facius.	252
Bartholus à Saxoferato.	24
Beatus Rhenanus.	293
Benedictus Iouius Nouocomensis.	247
Bernardinus Corius Mediolanensis.	135
Bernardus Bibienna.	156
Bernardus Iustinianus Venetus.	257
Bessarion Nicæus Cardinalis.	56
Bilibaldus Pirckheimerus Nurembergen.	292
Boccacius.	22

C

Callimachus Philippus.	96
Camillus Ghilinus Mediolanensis.	284
Camillus Quernus Archipoeta.	190
Christophorus Longolius.	155
Christophorus Persona Romanus.	258
Cælius Calcagninus.	273
Conradus Goclenius.	293
Copus Basiliensis.	292
Cornelius Sceperus.	300
Cosmus Pactius Florentinus.	290

D

Danthes Aldigerius.	19
Descriptio Musæi.	5
Donatus Acciaiolus.	41
Domitius Calderinus.	51
Demetrius Chalcondyles.	69

E

Egidius Cardinalis.	199
Elisius Calentius.	105
Emanuel Chrysoloras.	54
Erasmus Roterodamus.	221

F

F lauius Blondus Foroliuiensis.	38
Franciscus Arfillus.	241
Franciscus Marius Grapaldus.	143
Franciscus Petrarca.	21
Franciscus Philelphus.	42
Franciscus Vatablus.	302

G

G bbriel Altilius.	266
Gaguinus Gallus.	280
Galeottus Martius Narniensis.	104
Garcias Laffus.	303
Gaspar Contarenus Cardinalis.	234
Gaspar Vrsinus Vindelicus.	293
Georgius Logus.	298
Georgius Merula.	86
Georgius Sauromanus Germanus.	270
Georgius Trapezuntius.	59
Georgius Valla Placentinus.	256
Germanicæ Nationis Elogium.	291
Germanus Brixius.	282
Gregorius Tiphernas.	259
Guarinus Veronensis.	253
Guido Posthumus Pifaurensis.	160
Gulielmus Budæus.	227
Gulielmus Pellicerius.	301

H

H ector Boethus.	278
Henricus Cornelius Agrippa.	236
Hercules Strozza.	121
Hermolaus Barbarus.	83
Hieronymus Aleander.	230

Hicro-

Hieronymus Donatus. 132
Hieronymus Sauonarola. 99

I

Iacobus Angelus Florentinus.	277
Iacobus Bracelius Ligur.	255
Iacobus Cardinalis Papiensis.	49
Iacobus Faber Stapulensis.	263
Iacobus Sanazarius.	185
Iacobus Tufanus.	301
Ianus Pennonius.	299
Ianus Parrhasius.	270
Iafon Maynus.	153
Imaginum ordines.	12
Ioachimus Camerarius.	293
Ioachimus Perionius.	301
Ioachimus Vadianus.	292
Ioannes Argyropyus.	64
Ioannes Cotta.	128
Ioannes Cuspinianus Viennensis.	292
Ioannes Dantiscus.	297
Ioannes Franciscus Picus Mirandula.	202
Ioannes Lascars.	73
Ioannes Manardus Ferrariensis.	189
Ioannes Marius Catanæus.	183
Ioannes Picus Mirandula.	92
Ioannes Regiomontanus.	287
Ioannes Reuclinus Germanus.	285
Ioannes Ruellius Sueffionensis.	217
Ioannes Scotus.	17
Ioannes Sepulueda.	303
Ioannes Simoneta.	356
Ioannes Tortelius.	251

Iouianus Pontanus. 109
Ioannes Oecolampadius. 292

L

L Ampridius. 232
L Lancinus Curtius. 149
Lazarus Baiphius. 301
Laurentius Laurentianus: 116
Laurentius Medices. 79
Laurentius Valla. 36
Leo Baptista Albertus. 77
Leonardus Aretinus. 27
Leonicus Tomæus. 213
Ludouicus Ariostus. 197
Ludouicus Cælius Rhodiginus. 261
Ludouicus Viues Valentinus. 288

M

Maphæus Vegius Laudensis. 250
Marcellus Virgilius Florentinus. 277
Marcus Antonius Casanoua. 176
Marcus Antonius Coccius Sabellicus. 114
Marcus Antonius Turrianus Veronensis. 137
Marcus Musurus Cretensis. 72
Marinus Becichemus Scodrensis 280
Marius Molsa. 243
Marfilius Ficinus. 101
Martinus Cromerus. 298
Martinus Silicæus. 303
Matthæus Palmærius Florentinus: 276
Michael Marullus Tarchaniota. 66
Michael Syluius. 303
Musæi descriptio. 5
N

N

Nicolaus Borbonius.	302
Nicolaus Copernicus.	293
Nicolaus Leonicens.	162
Nicolaus Machiauellus.	205
Nicolaus Perottus.	45
Nicolaus Tegrinus.	183

O

Rdines imaginum.	12
Otho Truchses Cardinalis.	298

P

Pandulphus Collenucius.	107
Paulus Æmilius Veronensis.	282
Petrus Alcyonius.	265
Petrus Candidus December.	39
Petrus Crinitus.	130
Petrus Graulina.	171
Petrus Leonius.	81
Petrus Martyr Angleria.	267
Petrus Nannius Alcmarianus.	300
Petrus Paulus Vergerius.	254
Petrus Pomponatius.	164
Pphilippus Beroaldus.	120
Philippus Decius.	207
Platina.	47
Pogius Florentinus.	29
Polydorus Virgilius.	279
Pomponius Gauricus.	174
Pomponius Lætus.	94

R

Raphael Volaterranus.	260
Robertus Valturius.	276

Rodolphus Agricola Frisius.	76
Roffensis Cardinalis.	211
Rutilius.	226
S	
Salmonius Macrinus.	301
T	
Theodorus Gaza.	61
Thomas Aquinas.	16
Thomas Linacrus Britannus.	145
Thomas Morus Britannus.	209
Thomas Nadaftus.	298
Tranquillus Andronicus.	299
V	
Vdalricus Zafius.	293
Z	
Zuinglius.	292

FINIS.

1
PAVLI IOVII NO-
VOCOMENSIS, EPISCOPI

Nucerini, Imagines clarorum viro-
rum, ad Octavium Farnesium
Vrbis præfectum.

PER ILLUSTRIS qui-
dem exemplo, & verè mo-
re maiorum facis Octavi
Farnesi Princeps iuventu-
tis, qui socero Cæsari singu-
laris diligentia, inuictæq; virtutis Im-
peratoris armatus comes, vel in tãto ca-
strorum fremitu, incerta dubij ocij mo-
menta Musis impertis: hac enim imita-
tione pernobilis, non modò C. Cæsaris,
qui vnus summi iudicij, summæq; vir-
tutis fastigium tenuit, sed Antonij, Bru-
ti, Catonis, Octavij memoria recolitur:
Quando hi, quod legimus, tui san-
guinis, verèq; Romani Heroes, vel pa-
ludati & canente classico nunquam li-
terarum studia remiserint. Quo fit, vt
hanc excelsi, generosiq; ingenij indo-
lem, quam non adulanter admirari li-

cet, tibi magnopere gratulemur: quum
 è Belgis iucundiore quadam epistola,
 quæ non in castris cum peracri Gallo
 hoste collatis, sed in præpingui ocio
 perscripta videri possit, vltimam histo-
 riarum mearū partem efflagites, repe-
 tasq; item vehementer tanquam pro-
 missam, & gerendo bello Gallico valde
 opportunam Argætoni viri grauissimi
 historiam, quam mihi nuper expetenti
 Nicolaus Rentius, vetus ac humanissi-
 mus amicus meus è Gallica lingua in I-
 talicā, casta fide traduxit. Ante omnia
 verò, tanquam eruditæ iucūditatis mu-
 nus desideres clarorum virorū imagi-
 nes, quæ in Musæo nostro ad Larium
 spectantur, & eas quidem per Elogia,
 quod nisi longo, difficiliq; labore par-
 uis in tabellis assimilanter expingi ne-
 queant, scilicet vt tantorum ingeniorū
 dotes admirabili varietate stylo descri-
 ptæ elegantiores oblectamenti nomi-
 ne ad animi iudicium transmittantur:
 multò enim grauius, pulchriusq; vide-
 tur ingentium animorum virtutes pro-
 prijs annotatas Elogijs ad admiratio-
 nem

nem intueri, quàm ductas ex vero dilis-
 genter effigies, inani quanquam iucun-
 da oculis voluptate spectauisse. Verùm
 & obiter quoq; requiris, quod nequa-
 quam, saluo pudore, & integrâ fide præ-
 stari posse videtur, vr Musæum iucun-
 dè graphiceq; describam, postquàm id
 tibi secus, ac maximè cupiebas, prope-
 rante Cæsare, adire, spectareq; non li-
 cuit. Parebo itaq; libenter honesta pe-
 tenti, sed egregia fide debitum pro-
 fesso, aliquid mihi benignè condonan-
 dum existimo, scilicet vt per partes hu-
 ius aeris alieni graue onus commodissi-
 mè dissoluatur. Tu verò singulari hu-
 manitate iuuenis, facile hoc dederis iã
 planè senî agroq; pedibus, ac his præ-
 fertim intempestiuis caloribus circum-
 uento, quos nobis longè maximos ab
 æstuoso Buxeto, dū Cæsar bellî, quàm
 pacis auidiôr, ad algidas Germaniæ Al-
 pes properaret, in multo & puluerulen-
 to itinere subeundos reliquistis. Mitto
 igitur ante omnia libellum, dulci breui-
 tate per iucundum, quo Elogia tabulis
 pictis supposita cōtinentur. E singulis

enim imaginibus, singulæ exemptiles
 tabellæ dependent in membrana, vitæ
 atq; operum summam præferentes. Ar
 gentonus autem, qui Veneto prælo ex
 cuditur, totius Italiæ ciuitate donatus,
 ad te, ac ideo libenter, quòd ad Belgas
 suos redit, post paucos dies perueniet.
 Quod verò ad historias meas pertinet,
 eas nequaquam tutò tabellarijs cõmit
 ti posse putauerim, ne interceptæ quo
 rundã animos offendant: Nunquàm e
 nim vel æquissimus rerũ gestarum scri
 ptor, victis pariter, atq; victoribus satis
 fecit, quo minus vtrinq; gratiam suam
 extenuet, vel odium querat, quòd eum
 facile sit factiosa, superbaq; iudicia subi
 re, qui inter viuos libero ore locutus,
 tanquam posteris gratum factu
 rus, non procul ab inuidia
 Fortunæ ludos perscri
 bit. Vale.

Musæi

5
M V S A E I I O V I A N I

D E S C R I P T I O .

PUBLICATIS, ac in Musæo tanquam
augusto Virtutis templo dedicatis claro-
rum virorum tabulis, illæ ipsæ veluti spi-
rantes imagines, æquissimo iure depo-
scunt, vt Musæum quoq; sua sacrata sedes, eo-
dem conditoris stylo describatur: sed id vetat
ingenuus pudor, qui tamen eruditis subrusti-
cus videtur. Quis enim vanitate ingenij nõ præ-
clare stultus & ineptus est, qui quum sua mire-
tur, ea demum pluris æstimet, quàm aliena? At
is hercle multo stolidior euaserit, qui feuerè,
parceq; narrando, consilij atque operis sui di-
gnitatem eleuet, vt modestiæ laudem ferat: il-
le porro insanus poterit videri, qui dum sibi te-
nerius blandiendum existimat, certos verita-
tis fines ambitiosis excessibus perturbet. Sed
ego, si Musis hospitibus placet, aureæ medio-
critatis modum tenebo, vt has suburbani, li-
teratiq; ocij delicias ita exprimam, vt inuidiã
eorũ iudicio, qui hæc viderint, facile deuitem:
indeque mihi securior, ac vberior voluptas ob-
ueniat: quando & hæc omnia Donius Etruscus
vates miscellaneo opere edito, ac ob id incolu-
mi pudore meo disertissimè decantavit. Neq;
enim, cum nihil maius, & supra fortunam meã
luculentius exprimi velim, vel adulantibus, a-
deo verecundè subirascor, vt dispudeat læta
fronte confiteri id esse Musæum, quod elegan-

tes, clarique hospites sæpius inuisunt, perpetuò ciues frequentant, ipseque ante alios Alfonso Daualus vtranque lauream meritis, & præclarus inchoati, absolutique operis adiutor, omnibus æstiuis secessibus anteposit. Villa est in conspectu vrbs peninsulæ modo in subiectum circumfusi Larij pelagus exporrecta: nam ad septentrionem quadrata fronte, directisque lateribus in altum excurrit, arenoso puroque in litore, ob idque maxime salubri, in ipsis Plinianæ villæ vestigijs excitata. hoc enim præclaro religiosæ vetustatis testimonio plurimum augetur ædificij decus, ac plena gloriæ, ac admirationis authoritas paratur. Iuuit hercule longo obrutam situ, & penitus iacentem in patria clarissimi ciuis memoriam, non ignobili studio, & digna pietate suscitasse. Manet adhuc stabili nature munere lætissima loci facies, ac æterna præcellentis structuræ fundamenta extant: quanquam absolutis operibus, & tempus edax, & Larius ipse, vel subitis incrementis admirabilis, potiusquam seuis, dum perpetuò allidit, & fluctibus pulsat, vehementer inuiderint. Visuntur in profundo vado, quum lacus molli & vitreo æquore stratus, & liquidus conquiescit, quadrata marmora, ingentes columnarum trunci, deuorataque pyramides, quibus ante portum lunatæ molis fauces ornabatur. Ab Oriente enim totius ædificij obiectu, & producta in cubitum lapidea mole aduersus Aquilones, tranquillus portus efficitur, duplici quidem, & decenti podio coronatus: alterum
 è cauæ dij

ē cauedij porta effulos spectantesque marmo-
 reis sedilibus excipit, quum applicantes ab vr-
 be amicorum nauiculæ salutantur: alterum ob
 longam aræ marginem, quæ portui imminet,
 pectore tenus exornat. In hoc siquidem lata a-
 rea definit, binis inclusa viridarijs, murisq; pin-
 natis, quæ hippodromi speciem præbet. Ad
 dextramedio lacu insula exurgit, firmissimo
 pariete circumsepta, iucundaq; eminentibus
 pomiferis arboribus: hæc aultri flatus arcet, &
 portum obducto latere protegit: à continen-
 te dirimitur Euripo, quem Plinius viridem &
 gemmeum, nihil adulatione mentitus appella-
 bat. Hunc præalto ponte, vt nauigia inclinatis
 malis permeent, iungere cogitamus, si parta
 pace miseriarum finis ostendatur, vt, si lubet,
 vel inuito Neptuno, ad institutam piscinã tran-
 sire liceat. Ibi enim ab alto lasciuè prouecti pi-
 sces, ac in insulam per oblata, & cœcis anfracti-
 bus insidiosa foramina penetrantes, erepto re-
 ditu, tanquam latis carceribus asseruantur, vt
 duris tempestatibus exclusa piscatio, nihil ex-
 petitum dubijs mensis eripiat. Ab ipso quoq;
 insulæ aduerso latere, illa immortalis virgo ab-
 dita intus, quæ Dorica vocatur Echo, excitan-
 tibus, quum læto clamore salutatur, celeri, libe-
 raliq; obsequio semper respondet: nam du-
 plicatas reddit voces, ac hisdem accentibus re-
 cantat, & tum quidem ex hoc inani, sed dulci
 ioco, blandissima capitur voluptas, cū circūue-
 himur cymbis, natantesq; pueros ad certamē,
 adhortantur argenteolosq; nummos audaciæ

præmia vrinantibus in alto disperginus. Altera porrò ad occasum area, minor quidem, sed liberiore cœli facie, & multa oculis occurrentium montium varietate iucūdior, quâ nominis vestri merito Farnesiam vocamus, matutinis opaca vmbriis ita patefcit, vt sub podio turam ab Euris stationem relinquat, sinuososq; Larij recessus, ac oppida apricis promontorijs imposita, innuberabiles item villas, & veliferas commeantium classes longissimè prospiciet. At hi à læua, dextraq; diuersi portus, quod opportunè, decenterq; euenit, toto interiacentis Isthmi spacio coniunguntur: sic vt non absurda bimaris Corinthi similitudine, dum iocamur, hunc tanquâ ab Aegeo Cenchræū, illum ab Ionio Lechæum vocitemus: nam quâ terrestris aditus ad villam patet, Isthmus binis ingentibus munitus portis, oblongo tractu totius ædificij frontè æquatè cõplet, & exornat, dignūq; prorsus primaria ianua | & perpiçto atrio vestibulū præbet. hinc aliæ atq; alię ex opposito aperiuntur valvæ, quæ rectissimo transitu, & valde grata intro spectantibus serie, per concamerates topiario opere Iulianas vites, ad hortos, & ad syluosos montes ducunt. Ab his per fictiles tubulos salientes aquæ perennem, & limpidissimum fontè duximus in Doricam porticum, magno quidem labore, & reluctante sæpe Nympha, quòd ea tanquam ex Oreadibus, egregiè syluestris, opaci & silentis ocij cupida, hæc tecta frequentia, occursumq; hominum timidissimè deuitaret, nunc effecta

effecta blandior sponte ascendit in statuá Deę Naturæ erectam, & per papillas erumpit, ut in marmoreum labrum effundatur. Hoc vno pulcherrimo fonte mirè gaudet Musæum: inde enim ad summum apicem florentis elegantię peruenit: nam interiora conclauia porticus, dietas, æstiuæ, hybernaque cubicula instaurasse multò luculentius, eximijque picturis nobilius exornasse, quiuis alius opibus, ingenioque validior facillè potuit; nos autem loci genium secuti, ardenti quidem studio, sed dubia spe absoluendi operis, ita per partes ædificauimus, vt sæpe sera pœnitentia de Fortune liberalitate desperasse videamur. Sed qui villas à beatioribus & Regulis, ac ideo supra ciuiliſ Fortune censum, magnificè ædificatas non viderunt, aut benigniore iudicio non insulsi operis elegantiam, parū eruditis sumptibus anteponunt: facillè mirantur primam porticum ab hilari atrio statim occurrentem, quam à picturæ argumento Personatam vocamus, quòd prisco more hiantes Comædorū personas per intercolumnia volitātibus suspēsas strophijs, dum oculos moratur & detinet, intrātibus ostendat: nam inauratę personæ elegantioris vitę præcepta, Laconicæ breuitatis effundere videntur. Hanc hyeme tepor eximius commēdat, nam totam collectis radijs plurimus Sol implet: quum ad meridiem pertendens æstiuam (quam Doricam diximus) adeò celeriter relinquat, vt prædere simul, ac cænare propter fontem spumoso strepitu sonantem opacissi-

mo loco possis, nisi te Apollo vates, nouemq̄.
 forores in illud spaciosum, perillustreque con-
 clauē, à quo tota villa Musæi nomen accepit,
 blandientes alliciant. Hoc enim pluribus vn-
 dique fenestris ac ianuis circumuectum So-
 lem, exortasque eodem cursu perennes au-
 ras, aut admittit, aut quum lubet, obductis val-
 uis excludit. In medio enim omnibus horis e-
 quata spirant auræ, adeò moderato, & salubri
 spiritu, vt Syrium in cœlo ardere non sentias,
 ob idq̄; damnatos menses, tanquam verna tē-
 perie mitigatos, nondum venisse, aut certè si-
 lenter effluxisse, quum nec æstues, nec planè
 sitias, prorsus existimes. Tota enim Villa ante
 meridiē, quum ex alto Sol vrget, obortis Aete-
 sijs blandissimè ventilatur. In fronte quoque
 podium ab insigni proiectura clatris ferreis cir-
 cumseptum, in subiectas vndas prominet, quo
 nihil ad prospectum iucundius excogitari po-
 test. Inde enim ad proiectam escam allectos pi-
 fces hamata linea extrahere iuuat, & cū singu-
 lari voluptate innumeras natantium acies in-
 tueri. Nam Larius ipse argēteo nitore translu-
 cidus, dum colores & species piscium ad ocu-
 los transmittit, spectantibus arridet. Introrsus
 autem Apollo citharædus, & Musæ suis instru-
 ctę organis, cœnantibus applaudunt. Inuitat
 exinde loci mutatione gaudentes in proximū
 cubiculum suum Minerua, vbi priscorū ciuiū
 simulachra visuntur, vtriusque ante alios Pli-
 nij, antiquiorisq̄; Cęcilij, & Rufi Caninij poeta-
 rū, Attilij item grammatici & Fabati, Neronis
 odio

odio insignis. Minerue autem iuncta est bibliotheca, parua quidem, sed lectissimis referta libris, à depicta imagine Mercurio dicata. Ab hoc demum itur ad Sirenas, id est, cubiculum aliquantò retractius, tanquam honestæ tributum voluptati, ac inde ad armamentarium, quod iuxta atrium, iure ipso, inuicti Cæsaris Caroli augusta insignia tuentur. Cæterùm maximo conclauis adiuncta est nobilis illa cœnatio, tribus Gratijs meritò consecrata, quæ florido laqueari, minoribusq; septem Doricis columnis, & facetissimo picturæ genere mirabiliter adornatur, quum peritus optices pictor peristylj fugientis recessus, ex obliquo deceptis oculis expresserit. Hinc quoque vrbs ipsa penè tota conspicitur, & Larius peramœnis mæandris ad Germaniam reflexus, frequētisq; olea & lauro virentia litora, vitiferi colles, & nemorosa aut læta pascuis nascentium Alpium iuga, nec plaustris quidem ardua despectantur. quocunq; te verteris noua atque hilaris loci facies occurret, quæ oculos reficiat, nec vnquã exatiet. Sed tum opima, pleniorq; voluptas ostenditur, quum ad piscantes, extremaq; trahentes retia nauiculis aduolamus, ac incertæ fortis iactum mercari lubet, & capturæ pisciũ, intētis manib. & oculis interesse percipimus. Quid dicã de superioribus cœnaculis, in queis de nomine Virtutis, ac honoris argumenta lepidissimis inscriptionibus ostenduntur. His hyeme nihil apricius, luminosius, atque tepidius experiri, videreq; contigit, quũ toto ferè

ambitu per varias fenestras, vitreis specularibus admittant soles, & sine fæce diem, & Larius ipse, vt pote qui nusquam gelasit, maritimi litoris naturam æmulatus, mirum teporé præbet, duriciemque hyemis suauiter frangit. Interior autem villa, quod magnopere Musis expetitur, strepitu vacua, & alti plena silentij, nitidaque munditijs ad socretiora studia, vel festiuis lusibus occupatû, comiter inuitant. Nam (vt diximus) diriméte Isthmo, tanquam in aliam minorem domum, & equilia hippodromo coniuncta, & penuarias cellas, & culinæ totiusque familiæ tumultum penitus excludit, aureæ profectò quietis beata sedes, ac exoptatę potiusquam concessę libertatis tranquillus, & salubris portus, ita vt hæc nobis Alexander frater tuus idem maximus Cardinalis, & gratissimus Meccenas, in æstuosa Roma publicis muneribus occupatus, inuidere possit.

ORDINES IMAGINVM.

IMAGINES veros clarorum virorû vultus in tabulis pictis exprimentes, quas pertinaci multorum annorum studio, sumptuosaque, ac ob id propè insana curiositate, toto ferè terrarum orbe perquisitas in Musæo dedicauimus, quatuor omnino classibus distinguuntur.

Prima eorum est qui fato functi; quum ingenij fœcunditate floruerint, felicium operû monumenta posteris reliquerunt. Horum Elogia, primus hic liber, Octaui Farnesi, nomini tuo dicatus

dicatus continet, eo quidem ordine diligēter seruato, vt ad exactam temporis rationem, qui primò vita excefferint, subsequētes antecēdant. Nulla enim alia ordinis nobilitas quæretur, nisi quæ fatali vitæ exitu præscribetur. Hac enim saluberrima lege totam litem, quæ de loco, dignitateq; ambitiosè & turbulenter excitari possit, pacatis omnibus sustulimus.

Secunda classis horū erit qui hodie viuunt; & publicatis ingenij dotibus, illustri fama, tanquam certissimo vigiliarum fructu perfruuntur. Sed horum Elogia, accuratiore demū studio proferemus, quum mollioris ocij locus parato & cupienti benigna seculi sorte concedetur. Religiosa enim grauioris censuræ trutina viuentium laus expendenda videtur, ne amicitia, quæ mihi cum literatis integerrima semper fuit, & hic ipse, quo semper lætissimè viximus perspicuæ voluntatis candor, recti iudicij elidat neruos, laudandiq; pariter, & notandi libertatem eripiat. Quis enim summæ felicitatis ingenia satis laudauerit, aut nō insulsè notauerit, quum iam prouisa nominis æternitate, omnem inuidiam superarint? & quod non dispudeat, ad elimandum æquissimus locus diligentia relinquatur. In his recitandis, ab ætatis honore series ducetur, quum iuniores æquissimo iure, natu maioribus honestissimum locum concedant.

Tertia porrò classis præcellentium operum artifices excipiet. Hæc periucundo libello explicabitur, quum præter picturæ, cælaturæq;

decus, ex certis nobilium artificum inonumē-
tis demonstratum, facetissimorum etiam ho-
minum, qui dictis, aut scriptis excitato risu, æ-
grorum animorum curas alleuarint, memoria
renouetur.

Quarta erit maximorum Pontificum, Re-
gum, & Ducum, qui pace & bello gloriam con-
secuti, præclara ingentium facinorum exem-
pla imitanda, aut vitanda posteris tradide-
runt. Harum imaginum populus stupenda va-
rietate mirabilis, tum maximè incredibilem
spectantibus offeret voluptatem, quam
per Elogia sigillatim arguta
breuitate descri-
betur.

Albertus

ALBERTVS MAGNVS.

IT hoc tibi, quanquam breue,
Elogiorum omnium merito lu-
culentissimum Alberte Sueue,
Artobrigensium sanctissime An-
tistes, postquam docendo scribē
doq; Theologiæ philosophiæq;
totius locos omnes, miris celsis-

simi ingenij tui luminibus illustrasti, ut illud in literis
nemini adhuc concessum, & quod uiuo raro felicitate
contigit, Magni cognomen assequerēre. Vixisti quip-
pe cæteris aliquantò beatius, hoc est alterum & octo
gesimum ætatis annum: scilicet, ut immortalitati tuæ
iusta gloria plenus interesses, accumulatoque sæcun-
disimi ingenij merito, clarioris tituli munere dignus
censerēre. Deserebat enim Maximi cognomentū Gym-
nastiorum omnium consensus, nisi publico uoto, Chri-
stiana uerecundia restitisses. Sed quid tibi maius Dijs
immortales dare potuerunt? quàm ut diu in terris ui-
uus, & incolumis, inuistate, nec unquam, nisi post Fa-
ta obuientis gloriæ fructum perciperes?

Ferdinandi Balamij.

Magna parens altrixq; uirūm Germania, alumni

Incedit meritò laude suberba sui.

Naturæ, ac rerum uires, causasq; latentes,

Hoc nemo nobis doctius explicuit.

16 DOCTORVM VIRORVM.

Magnus ob egregias fecundi pectoris artes,

Dictus es, at Iouij nunc ope maior eris.

Iani Vitalis.

Natura has uiolas, ratio hæc tibi lilia passim

Ad tumulum spargunt, Theutone magne tuum:

Purpureis quarum tribulos auellis ab hortis,

Et pulchris uiolis lilia mista seris,

Auiaq; abstruse pandis penetralia cause,

Verè igitur Magni nomine dignus eras.

Latomi.

Quantum erat, hoc quondã cognomẽ, Magne, tulisse,

Quum solidè doctus nullus in orbe foret?

Esto: uetustatis factum laudatq; probatq;

Et tibi Posteritas sancit, habetq; ratum.

Sanctus Thomas

II.

IVITHomæ Aquinatis hæc erat facies
quã in primis studiorum honoribus,
decoræ iuuentæ hilaris uersaretur.
Nondum enim, uti postea inflexu æta-
tis euenit, illa subtristis ac omni alia se-
rè durior parcissimæ mense disciplina, iugesq; demũ
lucubrationum uigiliæ, nobile, ac ideo tenerum cor-
pus afflixerant. Hic enim planè adolescens, abdicata
antiquæ stirpis præclara nobilitate, ad quam hodie Al-
fonsus Daualus inter Cesaris duces longè clarissimus,
maternum genus refert, & spreto demum omni pa-
trimonio, neque familiæ dignitati, neq; ualetudini un-
quam pepercit, ut post edita diuini ingenij monu-
menta

menta in cœlum, unde uenerat, uita integer euolaret.
 Idcirco defunctum in Volscis ad Amasenum amnem,
 quum supra naturæ potestatem multa miracula ope-
 rum ab eo edita renuntiarentur, Ioannes Romanus
 Pontifex, ex Senatusconsulto non dubitauit, quin eum
 solenni cerimonia inter diuos referret. Obijt non pla-
 nè senex, quum eum humane gloriæ, quæ ei ex studijs
 maxima obuenerat, satietas cepisset, scilicet ut alte-
 ram, quam absoluta pietate promerebat, cœlum suspè-
 ciens, certiore uoto sequeretur.

Incerti.

Hic Thomæ cineres positi: cui Fata dedere
 Ingenium terris uiuere, cœlo animam.

Latomi.

Doctior, an dicam uixisti purior? atqui
 Vixisti quo non tempore debueras.
 Ingenium, sterili quod tunc defloruit aeo,
 Hoc natum cœlo si meliore foret,
 Fallor, uel poterat parasangis uincere multis,
 Quotquot ab exculta pectoris arte uigent.

Ioannes Scotus.

III.

NEMO eorum qui non insano Christia-
 næ pietatis amore flagrantes, ultrò sese
 cœnobijs in seruitutem addixerint, Ioan-
 ne Scoto in grauissimis studijs, aut acri-
 or, aut subtilior fuit, quum admirandis commentatio-
 num uoluminibus editis, nouam de nomine suo sectam
 conderet, & in Aquinatis scripta non dissimulanter

inueheretur. Natus est in ultima Britannia, ad Ca-
lydoniam sylvam, ut minus mirum sit, Anacharsin
summæ sapientiæ philosophum apud uecordissimos
Scythas crasso, atque ingenijs excolendis importuno
cælo patriam habuisse. Verum hic proteruo, captio-
soq; differendis genere Christianis dogmatibus illu-
sissè uidetur, quum passim inducta quæstione dubita-
bundus, sacrarum rerum fidem, nequaquam tenui fig-
mentorum caligine confudisset. Seuit enim ideo li-
tes immortales, quando eius placita, uel grauiter ab
aduersæ sectæ professoribus oppugnata, ex aduerso
ab eius discipulis acerrimè defendantur. Sed qui ali-
quot præclara eius ordinis ingenia, ad optimam fru-
gem nata, distorto scilicet ad ueritatem itinere su-
spendisse, perdidisseque uidetur, manifesti aut certè
occulti alicuius criminis apoplexia correptus, pœ-
nas persoluit: ita quidem, ut nimis festinato funere
pro mortuo tumultatus, quum redeunte uita, sero
morbi impetum natura discuteret; frustra ad pe-
tendam opem miserabili mugitu edito, pulsatoque
diu sepulchri lapide, eliso tandem capite perierit: &
de alio quoque Ioanne Scoto, quod ex Gallicis Anna
libus Crinitus recitat, uerum esse crediderim, eum à cõ-
iuratis discipulis, diui Casiani exemplo, graphijs con-
fossus, inulta morte concidisse.

Iani Vitalis.

Quod nulli unquam hominum accidit, Viator,
Hic Scotus iaceo semel sepultus,

Et bis mortuus, omnibus sopheris
Argutus magis, atq; captiosus:

Latomi.

Quæcunq; humani fuerant, iurisq; sacrati,
In dubium ueniunt cuncta, uocante Scoto.
Quid? quòd & in dubium illius sit uita uocata,
Morte illum simili ludificante strophæ?
Quum non antè uirum uita iugularit adempta,
Quam uiuus tumulo conditus ille foret.

Danthes.

I I I I 6

PRIMVS Italarum Danthes Aldi-
gerius non instituto uetustatis ordine
tantum; sed præcellenti grauis inge-
nij fecunditate primum locum inter
imagines meritis, optimo iure con-
spicitur. Hunc Florentia, factiosa eo seculo ciuitas pro-
tulit, ab altaq; mentis indole cognitum Octouirali su-
premae potestatis Magistratu insignem fecit; ut mox
fatali conuersa turbine & summum ciuem, & Etru-
scae linguae conditorem, tanquam seua, & ingrata pa-
tria proscriberet. Sed exilium, uel toto Etruriæ prin-
cipatu ei maius, & gloriosius fuit, quum illam sub a-
mara cogitatione excitatam, occulti, diuiniq; ingenij
uim exacuerit, & inflammaret. Enata siquidem est in
exilio comœdia triplex Platonice eruditionis lumi-
ne perillustris, ut abdicata patria totius Italiae ciuita-
te donaretur. Plenus ideo gloria perenni, quum eam que
pijs mortalibus expetitur, coelestis aure felicitatem

tanto ore, tantoq; spiritu decantatam contemplare-
tur, nulla adhuc oborta canitie Rauennæ morbo inte-
riit, ad eò mentis compos, ut sex uersus sepulchro inci-
dendos componeret. Nec Rauennates in apparatu su-
neris publico totius Italiæ ciui defuerunt: Quum e-
nim sepulchrum è marmore condidissent, nò obscure
exprobrata Etruscis acerbitate, nouam sibi claritatẽ
gloriosa pietate uendicarunt.

Ipsius Danthis.

Iura monarchiæ, Superos, Phlegetonta, lacusq;
Lustrando cecini, uoluerunt Fata quousq;
Sed quia pars cecidit melioribus hospita castris,
Astoremq; suum petiit felicior astris
Hic claudor Danthes patrijs extorris ab oris,
Quem genuit parui Florentia mater amoris.

Sed tumulum uetustate collabentem, Bernardus
Bembus, Petri Bembi Cardinalis pater, in ea urbe Præ-
tor, opere cælato & concamerato, additoq; hoc epi-
grammate luculenter exornauit.

Exigua tumuli Danthes hic sorte iacebas,
Squallenti nulli cognite penè situ.
At nunc marmoreo subnixus conderis arcu,
Omnibus & cultu splendidiore nites.
Nimirum Bembus Musis incensus Etruscis
Hoc tibi, quem in primis hæc coluere, dedit.

Latomi.

Maior ab exilio parata est tibi gloria, quàm si
Non esses patriam uertere iussus humum.

Ingenio siquidem stimulos dolor addidit, & te
 Fecit ad ignotos condere uerba modos,
 Ut modò non certent de te tantùm oppida septem,
 Italia affirmet tota esse suum.

Franciscus Petrarca V.

FRANCISCVS Petrarca eodem ci-
 ue magistroq; suo Danthe, Etrusca lin-
 guæ facultatem constitutam planè & cer-
 tis adornatam numeris flagranter exce-
 pit, tanta ingenij solertia, duriora molliendo, & sin-
 gulari suauitate uarijs modis flectendo numeros, ut e-
 natam dudum, & uixdum flores ostendentem eloquē-
 tiam, ingenti cultura, ad absolutæ maturitatis fru-
 ctum, summumq; ideo exactæ elegantiæ fastigium per-
 duxerit, eamq; laudem sit consecutus, ut in eo poësis
 genere, amatorioq; præsertim, castitate, candore, dul-
 cedine, nobilium poetarum, & primus & ultimus sa-
 nis à scribendo deterritis existimetur. Sed tanti uiri iu-
 dicium illudens Fortuna grauitè sefellit, quum hæc
 æternæ felicitatis spiritum habitura, tanquam tempo-
 raria despiceret, ut ex Latina Africa, unde ei in Capi-
 tolio insignis laurea præmium fuit; certiozem, & no-
 biliorem gloriam adsequeretur. Sed debeatam pluri-
 mum ingenuo sudore semper aestuanti, dum iueras à
 multo æuo miserè sepultas è Gothicis sepulchris exci-
 taret, modò eum tanquam Italicæ linguæ conditorem
 & principem, ab incomparabili diuini ingenij uirtu-
 te ueneremur, Concessit naturæ planè senex ad Aro-

quatam Patauini agri uicum, ubi tumulus carmine ab
se composito nobilis conspicitur.

Frigida Francisci lapis hic tegit ossa Petrarce,
Suscipe Virgo parens animam, sate Virgine parce,
Fessaq; iam terris coeli requiescat in arce.

Latomi.

Qui tanta Etrusci carminis dulcedine,
Tamq; aestuosis uexeris præconijs
Tuam puellam, ut nemo te non crederet
Flagrare, quantis nec uel Aethna incendijs,
Atqui idem amoris frigidus neglexeris,
Quem spectat omnis amans, uel in tenebris scopum?
Amasse Lauram, an Lauream te dixerim?

Boccacius.

VI.

B OCCACIUS, eodem felici seculo quo
renatae literæ Latinæ existimantur, Cer-
taldo oppido editus, alteram in patria
lingua pedestris eloquentiæ partem pri-
mus inchoauit, & absoluit. Neglexerat eam Dan-
thes in altitudinē Heroicæ comædiæ diuino furore car-
minū abreptus. Petrarca uerò Latina oratione dele-
ctatus tanquā ignobilē reliquerat, ut discipulo quia-
more ei frater fuit, quota sua pars, tāquā ex patrimo-
nio nouæ laudis, legitimo nomine hæreditatis obue-
niret. Non desuere tamē qui censerēt, neq; Boccaciū
uersu, neq; Petrarca soluta oratione ualuisse, tantorū
ingeniorum sortes alternante Fortuna, ideoq; ambos

acri

acri iudicio in id munus intēdisse neruos, ad quod pro-
nior, atq; liquidior styli uena perflueret. Sed non di-
spari Fato, & hic ipse in studijs opinione deceptus est,
quum præcipuo, ingentiq; labore, ut certum sibi de-
cus pararet; penè frustra desudarit. Obsolescunt enim
& agrè quidem uitæ spiritum retinent libri de Ge-
nealogia Deorum, uarietatēque Fortunæ, & de fon-
tibus accuratè potius quàm feliciter elaborati, quan-
do iam illæ decem dierum fabulæ, Milesiarum imita-
tione in gratiam oblectandi ocij, admirabili iucundi-
tate compositæ, in omnium nationum linguas ado-
ptentur, & sine ulla suspitione interitus, applauden-
te populoc, unètorum operum gratiam antecedant.
Excessit è uita sexagesimo secundo ætatis anno. Sepul-
chrū eius cum marmorea effigie insculptis his carmi-
nibus in templo maximo Certaldi conspicitur.

Hæc sub mole iacent cineres, ac ossa Ioannis,
Mens sedet ante Deum, meritis ornata laborum.
Mortalis uitæ genitor Boccacius illi,
Patria Certaldum, studium fuit alma poësis.

Myrtei.

Si quæram cineres tuos Boccaci,
Hic iacent: si animam, petiuit astra:
Si qua gloria sit tuis libellis
Maior, non ego, Lydiusue linguæ
Cultor patriæ, & æmulus Latinæ:
Sed iudex erit, aut iocis Cupido,
Aut gaudens facili Venus loquela:

Aut, quem dicere malo, totus orbis,
 Cui uiuunt Veneres, Cupidinesq̃:
 Quibus cultior est tuus libellus,
 Elegantior omnibus libellis.

Latomi.

Inter Auernaleis animam dum cogeret umbras
 Cyllenius Bocacij:
 Ergo, ait, hæc nostri spes est præclara laboris,
 Vestraeq̃; gratitudinis?
 Antea qui nulla uixistis lege dirempti,
 Misti nothi cum gnesijs,
 In certam primus stirpem, classeisq̃; redegi,
 Secans minorum gentium
 Maiorumq̃; tribus: ut sit cognoscere promptum
 Suos cuiq̃; posteros.
 Immo, ait ille, arctè dum nos facis ipse sedere,
 Totamq̃; sarcis curiam
 Patribus, astra tibi quis te magis inuidet ipso?
 Nam plena sunt subsellia.

Bartholus

VII.

ARTHOLVS Sentini in Umbria na-
 tus magno acumine perspicacis ingenij
 ius ciuile professus, in omnibus Italiæ
 gymnasijs exactæ doctrinæ documenta
 reliquit. Eum aduersus studiorum labores indomitum
 extisse ferunt, consueuisseq̃; uti in pertenui mensa cer-
 tis cibi, potusq̃; mensuris ad tuendam ualetudinnem:
 ut quum sepe memoria laboretur, obliuionis incom-
 moda

moda assidua commentatione refarciret. Ob id uoluptates omnes adeò seuerè reiecerat, ut ne horula quidem extra naturæ necessitatem studijs subtraheretur. Sed eandem quoque seueritatem supra æquum in torquendis, necandisq; noxijs exercuisse uisus est; quum rerum capitalium iudicijs præesset, adeò, ut reum furti, nec rite confessum, & insontem præcipiti sententia supplicio affecerit. Ex ea acerbitate, quum inuidiam populari uoce conflata subisset, conspectum hominum pudore uitabundus in arcanum ruris ocium euoluendis libris se abdidit, è qua demum studiorum intentione audacter egressus, æquales suos doctrinæ firmitate, & mira iudicij constantia superauit. Donatus est uirtutis causa à Carolo Quarto Imperatore gentilitijs Bohemæ Regum insignibus, quibus purpuri leonis forma aurato in campo, cum bicipiti cauda salientis exprimitur. Perusiæ autem supremam in gymnasio claritatem consecutus fortunas suas collocauit; duxitq; uxore; sed irrita spe masculæ prolis. Verum infinitos propè discipulos, amore filijs pares, præcellentis doctrinæ reliquit hæredes. Desuit ei Latine eloquentiæ facultas, ne summæ gloriæ fastigium teneret, & tamen est quod maximè miremur, illum in perpetuo docendi munere occupatum, tot, & tanta uolumina perscribere potuisse, quum quadragesimo sexto ætatis anno fato ereptus, iustū de inchoatis summa felicitate, necdum perfectis operibus desiderium posteris reliquerit. Sepultus est ad aram maximā in templo diui Francisci.

Myrtei.

Hic est Bartholus ille, iuris ingens
 Lux, & commodus explicator. hic est,
 Quem mors ante diem abstulit maligna.
 Heu mors inuida, & auro iniqua nostro,
 Quæ leges iterum iacere cogis.

Latomî.

Vnquam si poterunt perire leges,
 Cum ipsis Barthole legibus peribis:
 Ast si harum steterit perenne nomen,
 Non est quod timeas mori perennis.

Baldus.

VIII.

ALDVS honesta Vbaldorum gente
 Perusiæ natus, Bartholum præcep-
 torem subtilitate ingenij & uarie-
 tate doctrinæ superauit: nam à Pa-
 tre medico celebri, prius quàm ius
 ciuile attingeret, dialecticæ atq; philosophiæ præcep-
 ptis haud mediocriter imbutus fuerat. Præcoci enim
 ingenio penè puer, nō ad optimam modò frugem, sed
 rarissimo etiam naturæ dono, ad longam senectutem
 peruenit. Verum præalto ingenio multa conuoluen-
 ti, inuertentique, stabilis scientiæ constantia deerat;
 quoniam subtilissimè disputando, atque enarrando,
 non humani modò, sed diuini quoq; iuris intelligen-
 tia summus; refrigerato demum iudicio, post alterca-
 tiones à Bartholo doctrinæ rabore uinceretur. Eum
 eximia laude florentem, Ioannes Galeacius Viceco-
mes,

DOCTORVM VIRORVM. 27

mes, potentia & gloria maximis Regibus æquatus,
cum Ticini gymnasium conderet, magnis præmijs e-
uocauit. Ibi nunquam senescente nominis fama, nun-
quam in publico munere defessis uiribus ad septuage-
simum sextum peruenit annum: fatoq; functus est
paulò antequam ille Princeps externarum gentiũ ui-
ctor, properante fato moreretur. Ferunt Baldũ diui
Francisci habitum, quũ expiraret, induisse. Tumulus
in eius diui æde cum hac rudi inscriptione cõspicitur.
Conditur hic Baldus, Francisci tegmine fultus,
Doctorum princeps, Perusina conditus arce.

Latomi.

Qui Baldum iuri negat accendisse lucernam,
Ille potest medio Sole negare diem.
Nam dudum extinctam hæc meliora secula lucis
Opprimerent: radijs sed micat illa suis:
Illa suo auctori tanto speciosior, orbis
Fulgida quòd medijs luxerit in tenebris.

Leonardus Aretinus

I X.

PRIMVS in Italia Leonardus Aretij na-
tus, Græcarum literarum decus à mul-
tis seculis Barbarorum immani tyran-
nide proculcatum erexit, atq; restituit.
Eius enim incõparabili beneficio morales Aristotelis
libros optima fide traductos legimus. Historiæ quoq;
ab eo elegãter conscriptæ in manib. habentur. Hac in-
genij fecunditate florentẽ, Innocētius septimus quan-
quã planè iuuenẽ, grauissimo muneri parem, epistola

rum Magistrum fecit: Ita demum eruditè, atq; integrè officio functus, ut succedentibus quatuor Pontificibus amplificata dignitate operam præstiterit. Senescenti opes creuerunt cum aliena liberalitate, tum sua tristi parsimonia cumulatæ, adeò ut Arlottus, mordaci sale perurbanus in fabellis eius genium relicto corpore in fuga sitientem ridenter expresserit. Mortuus, quod ei nullo pudore fuit, furti damnatus est, quòd Gothicam historiam suppresso Procopij nomine publicasset, accusante Christophoro Persona, qui aliud exemplar nactus, & Gothicam, & Persicam simul atq; Vandalicam, Græci authoris titulum ingnuè profitendo transfulerit. Nouissimè reuocatus in Etruriam populi Florentini res gestas perscripsit, nec multò post senex, diuitijs, & gloria plenus Florentiæ uita functus est dignus utiq; hoc sepulchri titulo, ac marmoris ornamento, quod in æde sanctæ Crucis spectatur.

Caroli Aretini.

Postquam Leonardus è uita migravit,
 Historia luget, eloquentia muta est:
 Ferturq; Musas tum Græcas, tum
 Latinas, lachrymas tenere non potuisse.

Latomi.

Si quis bene unquam meritus est de litteris,
 Is Leonardus erit.
 Qui fluctuanteis litteras Pelasgicas,
 Exilioq; uagas
 Lem iam futuras: scilicet Byzantijs

Sceptra premente Deo,
 Latè excitatis Barbaris: Quiritium
 Primus ad arua uocans,
 Septena duxit Urbis ad palatia.
 Vnde statim Italianam
 Missis per omnem plurimis colonijs,
 Tam bene nunc habitant,
 Solo ut nequirent in patrio opulentius.
 Proin Leonarde tuo
 Fruère merito, gens Latina litteras
 Dum colat Argolicas.

Pogius

X.

POGIUS è Terranoua Florentine
 ditionis oppido, in hac luce Roma-
 ni cœli optimis literis ingenium ita
 expoliuit, ut Pontificijs scrinijs sub
 Eugenio & Nicolao præficeretur,
 æquatus scilicet honore summis uiris, qui in eo mu-
 nere fidelis, eruditiq; ingenij operam præstitissent. In
 his fuère Leonardus, Maphæus Vegius, & Ioânes Au-
 rissa. Erat consilio grauis, & quū luberet, facetiarum
 sale perurbanus; ita ut mira, & sepe subita uarietate
 ad ciendum risum modò prætextatis uerbis uteretur,
 modò grauibus & malignis scommatibus alienæ sa-
 mæ nomen perstringeret. Sed amarulento libello in
 Vallam importunè inuectus, ab eodem pessimè audiē-
 do cumulas male dicentis sue pœnas luit: quū Valla
 suo felle turgidus, & Faciū, & Panormitam, & Rau-

densum probrosis uoluminibus iugulasset. Erat quoq; Poggius adeò intemperans obiurgator, ut quū in Theatro Pompei, loco & die celebri, ubi bullatorū diplomatum censura habebatur, Georgio Trapezütio malediceret, ab eo acriter duplici colapho cederetur. Transfuit demū è Græco Diodorū Siculum: sed nobiles aliquot libellos de infelicitate Principum, uarietateq; Fortune, & de auaritiæ peste, orationes item plures cōposuit tanta ingenij fecunditate, ut facetias etiā ad excitandā hilaritatē ægris animis expetendas conscriberet. Sed quod gratū & utile posteris fuit, Cicero nis libros de Finibus, & de Legib. à se in Germania descriptos, in Italiam primus attulit: ita ut & ei quoq; Quintilianū in salsamentarij taberna repertum debere fateamur. Nouissimè ex multa peregrinatione, Romanāq; aula exactæ ætatis senex Florentiam reuersus, consummato oratore, ac optimo ciue dignam patriæ operam præstitit, conscripta Latinè historia populi Florentini, quæ à Iacobo deum filio in Etruscum sermonem uersa legitur. Hic iam defuncto patre ex Pacliano scelere strangulatus, in prætorij fenestra cum cæteris pependit.

Myrtei.

Olim Pierides, olim Florentia mater,

Viuentè risit Poggio.

Nunc tumulum hūc adit, & donū pro carmine flores

Fert, proq; risu lachrymas,

Quæ nisi pro uera sat sint pietate, rogabit

Arnus ministret ut suas.

Actij Synceri.

Dum patriam laudat, damnat dum Poggius hostens
Nec malus est civis, nec bonus historicus.

Latomi.

A grauibus potui studijs qui clarus haberi,
Corrupti ingenium plus satis ipse meum.
Conuersti ad rixas animum, nugasq; facetas,
Sed Cato quas nolit, quasq; Sabina legi.
Hac ego quaesivi uitam male Janus in herba,
Heu facit ad uitam sed nihil ista seges.
Viuo tamen: sed non aliter quam Herostratus ille
Quaesita, & parta est crimine uita meo.
Vos moneo, ingenio quicumq; & ab arte ualeatis,
A solidis uitae quaerite rebus opem.

Ambrosius Monachus XI.

AMBROSIVS Monachus ex ordine
Camaldulensium, qui supra Florentiam
in opacis Apennini iugis dicatam coe-
nobio uitam seuerè ducunt, doctrine
grauitate ac ingenij praestantia aequales suos anteces-
sit. Graecè enim atq; Latine doctissimus, cõplectete Cos-
mo, & mox Eugenio, & Nicolao admirãtibus, sum-
mũ eius ordinis honorẽ, qui Generalis praefectura ho-
die dicitur, ita adeptus est, ut eũ cõstãti iudicio Patres
purpuræ destinarèt. Dionysiu enim Areopagitã de Cœ-
lesti hierarchia, diuino spiritu proloquentẽ, singulari
eloquentiæ puritate Latinis expresserat, atque itens

Diogenem Laertium; uerum non eadem cura, limaq;
perpolitum. Sed & sacris operibus bibliothecā, quæ
ad Angelos spectatur, cumulate refecit: quibus existi-
mari potest, nequaquam ei uires & facultates, sed ani-
mum omnino defuisse, ut ad Romanæ facundie fasti-
gium perueniret: abstractus enim in altitudinem Chri-
stianæ contemplationis, uti piū sacramq; uirum
decebat, totius uitæ ocium in diuinis literis consum-
psit. Fuit hic uir, quod raro euenit, sine oris tristitia
sanctus, semper utiq; sicauis, atq; serenus; ita procul à
liuore, contentioneq; ut cum Valle Pogium reconci-
liare conaretur, eos neq; planè literatos, neque item
Christianos uideri diceret, qui inducta simultate sacro
sanctum literarum decus probrosis libellis importu-
nè defœdarent. Excessit è uita planè senex tumula-
tusque est ad Angelos, ubi hoc carmen pius Vates
affixit.

Spinelli.

Attica mella sapis, redoles quoq; nectar ubiq;
Tu qui diuino numine, nomen habes:
Quod nisi dulce canis referens mysteria diuinum,
Dulcius hoc certè est nectare, & ambrosia.

Myrtei.

Viximus ambrosia, sed enim concessimus Orco,
Nunc iterum cœlo redditur ambrosia.

Latomì.

Qui legis hunc tumulum, legeres si scripta sepulti,
Possentq; hic oculis nuda patère tuis:

Quàm fluit eloquio, quàm dulciter afficit, utq̄

Nil nisi nectareum quolibet ore sapit:

Diuinus fieres, nec quamlibet ante sciffes,

Iurares dictum protinus Ambrosium.

Antonius Panhormita

XII.

ANTONIUS Panhormita Siculus, Bononia equestri familia natus, qui à Pontano alumno Elegantiarum pater appellatur, elatè genus suum ab ultimis Britannis, Becadellaq̄; familia Bononiae celebri repetebat, præclaro genti insignium argumento, quòd iisdem militari in scuto, depictis a-latis uiperis uteretur. Sed maiorem profectò sibi ex laude optimorum studiorum nobilitatem comparasse uideri potest. Moribus enim ac literis præstantibus exornatus, quum Philippo Mediolanensium Principi fertilis ingenij industriam obtulisset, tanta liberalitate susceptus est, ut Principem noscendæ historiæ cupidum, familiariter doceret, & publicè octingentis annuis aureis elegantiores literas profiteretur. Hic est ille Philippus, qui summum clementiæ fructum generosis exoptatum Regibus gloriosissimè decerpfit, quum Alfonso Regem nauali prælio captum, non emis-erit modò, sed auctum copijs, ac opibus, in regnū restituerit. Verum eo grauißimis bellis occupato, Panhormita Alfonso adhæsit, secretioris scrinij magister, & studiorum, expeditionumq̄; omnium terra mariq̄; perpetuus comes. Scripsit Epistolas candidiore stylo, sed

maximè iucundo, uictoris Regis triumphum, & de fa-
ctis dictisq; optimi eius Regis aureum libellum, quem
Pius Pontifex exemplis paribus intertextis, nobiliorè
reddidisse uidetur. Sed cum Valla demù ad exercendū
maledicentiæ dentē, naturæ acerbitate paratissimo si-
multatem concepit, eo quidem euentu, ut mutuis uelu-
ti confixi telis, foedè admodum inimicis risum excita-
rent. Senex uxorem duxit Arcellam sibi magnoperè
dilectam, liberosq; suscepit, quorum honesta soboles
Neapoli uisitur. Postremò eger, uitæq; diffidens, in su-
premo morbo hoc carmen composuit, quod tumulo
inscriberetur.

Querite Pierides alium qui ploret amores,
Querite qui Regum sortia facta canat.
Me pater ille ingens hominum sator, atq; redemptor
Euocat, & sedes donat adire piæ.

Pontani.

Siste hospes, fas est cantus audire Dearum
Grata mora est: Musæ nam loca sacra tenent.
Antoni monumenta uides: hinc templa frequentant:
Ille fuit sacra maxima cura chori.
Illum sæpe suis medium statuere choreis,
Duxit compositos arte decente choros.
Sæpe lyram celsit Clio, cessere sorores,
Concinuit teneros uoce manuq; sonos.
Extinctum fleuitq; Aon, fleuitq; Aganippe
Sebethus miseros egit in amne modos.
Sirenes quoq; de scopulis miserabile carmen

Ingeni-

Ingeminant: planctu littora pulsa sonant.
 Pierides tristem ad tumulum fudere querelas,
 Pierides passis post sua terga comis.
 Hinc creuit desiderium, nec cura recessit
 Vatis, at extincto uate remansit amor.
 Conueniunt nunc ad tumulum, celebrantq; choreas,
 Et memorant lusus magne Poeta tuos.
 En audis sonet ut lenis concentibus aura?
 Ut sonet appulsu concita terra pedum?
 Hæc uati memores Musæ post Fata rependunt:
 Carminis hoc meritum est: num̄ satis? hospes abi.

Elisij Calentiij.

Qui molles elegos, & Regum gesta canebat
 Sacra Panhormite contegit ossa lapis.

Iani Vitalis.

Has tibi dat uiolas, immortalesq; amaranthos
 Ingeniorum altrix, & Martis alumna Panhormos;
 Non quia torpenti Musas excire ueterno,
 Aut Regum immensas potuisti assumere curas,
 Verum quòd Crassos inter, ditesq; Lucullos,
 Integer Antoni uoluisti uiuere Codrus.

Latomi.

Cum Valla, fateor, mihi non cauuenit. ob idne
 Et salis, & Veneris laus mihi tota perit?
 Et uixi comis & (credite) semper amauī,
 Qui iuuenem duxi iam satis ipse senex.
 Dein colui Musas, quæ Valla, quia omnia spreuit;
 Dico illum humanum non tenuisse modum.

Laurentius Valla

XIII.

LAVRENTIVS Valla Romanus à Gothicis temporibus usq; ad patrum nostrorum memoriam præalto sepultos somno ciues suos ad nobilium literarum studium excitauit. Indignatus enim tandiu corrumpi seculum leguleorum & sophistarum immani conspiratione, optimasq; artes inculta sermonis barbarie de fœdari, Elegantiarum libros edidit, traditis Romanæ elocutionis præceptis ex accurata ueterum scriptorum obseruatione, quibus iuuentus æmulandi studio ad detergendas corruptarum literarum sordes accendebatur. Eam quoq; illustrati patrij sermonis laudem Græcæ literæ cumularunt, quum Thucydides, & Herodotus historiæ parentes, ipsius liberali labore è Græcia in Latium transferint. Fuit Valla ingenio maxime libero, ob idq; mordaci, contentiosoq; ut pote qui aliena satyrico dente facile perstringeret, & lites in literis, quasi id opus esset, aduersus ignorantes acerrimas fereret. Extant enim Inuectiuarum, & recriminationum aliquot libri, erudite falseq; perscripti; quibus dælesi nominis famam tueretur, Facium Ligurem, Panhormitam, Pogiū, & Raudensem ingulasse uideri potest. Flagellatis quoq; regionum ludimagistris, uim multa bile redundans, quod nihil in aula Pontificis sibi placeret, Neapolim ad Alfonso Regem se conuulit, apud quem de uitis bellis in Hispania, atq; Sicilia gestis historia perscripta est, sed eo styli character e, ut eius

ut eius minime uideri possit, qui caeteris elegantiarum
 praecepta tradiderit. Edidit etiam opus de falsa dona-
 tione Constantini, pio, & sacerdotis nomen professio-
 criminosum, atq; nefarium, ut Pontificij Imperij au-
 thoritatem Graecorum scriptorum ad stipulatione con-
 firmatam conuellere niteretur. Sed mox eadem incon-
 stantia Regem deseruit, uel improbante Philelpho, ut
 nec plane senex in patria moreretur. Sepulchrum cae-
 lato ex marmore, cum effigie, ac elogio, Catharina ma-
 ter pietissimo filio posuit, quod in Laterano (eius e-
 nim templi flamen erat) introcuntibus ad dexteram
 spectatur. Obijt anno Christianae salutis. M. CCCC.
 LVII. Calendis Augusti.

Franchini Cosentini.

Laurens Valla iacet, Romanae gloriae linguae;
 Primus enim docuit qua decet arte loqui.

Latomi.

Barbaries Gothicis inuecta ferociter armis,
 Confiterat solido per Latium omne gradu,

Scq; clientelis quum iam munisset, & annis,
 Inq; hostem blattas mitteret, & tineas:

Indignans patriam tam foede Valla iacere,
 Armauit subitam, conseruitq; manum.

Illa supercilio sperans rem posse teneri,
 Debacchata quidem, sed propè fracta fuit.

Et nisi per mortem, cecidisset tota profecto;
 Interea uinci qua ualet arte, liquet.

Quis tibi pro meritis (si grata est, Roma probabit)

Ponimus hæc tumulo carmina Valla tuo,
 Romulus est Urbis, Valla est idiomatis author.
 Hic reparat primus, primus ut ille struit.

Flavius Blondus

XIIII.

Foroliuij uic Aemiliæ nota urbe Flavius
 Blondus prodijt, rudi adhuc ueteris e-
 legantiæ seculo. Is magno ausu, singu-
 larique industria, nec infelici euentu,
 multorum annorum intermorientes res gestas è te-
 nebris excitare orsus, Decadas conscripsit, quibus ab
 inclinante Romano imperio, funesta tempora, ac
 ideo ueritatis lumine orbata, in lucem proferuntur.
 De uetustate quoque collapsæ Urbis, ac eius demum
 resurgentis dignitate, erudito operosoq; uolumine
 publicato, quantam nec ambitiosè quæsitam exopta-
 rit, in literis auctoritatem adeptus est: Vnde ei hone-
 stæ opes fauore Pontificum accessere. Liberis ope-
 ram dare, quàm sacris initiari maluit, suscepitq; Ga-
 sparem filium, quem uxor Margania Romani sangui-
 nis nobilitasse uisa est: sed posterì, quanquam adau-
 ctis fortunis, conditori familiæ minimè responderunt.
 Fato sanctus est septuagenarius, tumultatusq; in Ca-
 pitolio, extra limen templi deiparæ Virginis (id enim
 Iouis Tonantis olim fuisse putamus) quod non secus
 ac antiquitus, authore Tacito, centum gradibus a-
 scatur.

Iani

Iani Vitalis.

Eruis è tenebris Romam dum, Blonde, sepultam,
 Es nouus ingenio Romulus, atq; Remus;
 Illi urbem struxère rudem, celeberrima surgit
 Hæc eadem studijs ingeniosè tuis:
 Barbarus illam hostis ruituram euertit, at isti
 Nulla unquam poterunt tempora obesse tue.
 Iure triumphalis tibi facta est Roma sepulchrum,
 Illi ut tu uiuas, uiuat ut illa tibi.

Latomi.

Dum stetit Augusto Romanum limite regnum,
 Termine, Dijs magnus æquiparandus eras.
 Cedebant illi uenturo ex arce Tonanti:
 Custodi imperij mansit, ut ante, locus.
 Cur nunc mortali cedis, die Termine, Blondo ?
 Pondus habet meriti num Iouis, atq; tui?

Petrus Candidus December xv.

CANDIDVS December è Vigle-
 bano urbe, quæ est inter Padum, & Ti-
 cinum, Laurentij Valle testimonio exa-
 ctissimæ censuræ grammaticus, Mediola-
 ni Græcè, Latineq; docuit, præstanti eruditionis ac elo-
 quetiæ fama. Eius extat Appianus Alexandrinus è Græ-
 co in Latinū uersus, id expetete Alfonso Rege, qui stu-
 diosissimum quemque eius ætatis, ut ad locupletandā
 Latinam linguam, occultos Græciæ thesaurus profer-
 ret, liberaliter inuitat. Sed manci passimq; corrupti

exemplaris Græci uitio, uel laboriosus interpres in eo opere sese candidum præstare non potuit, quum alia multò feliciter perscripserit. In uita enim Philippi Vicecomitis, quæ circumfertur, Suetonium lepide admodum æmulatus, ita quod proposuerat expressit, ut aliquanto inuerecundius, quàm scriptorem odio uacuum deceret, stylum exercuisse iudicetur, quum uitia hominis occulta, nec ulli magis, quàm ipsius pudori nocentia, ob idq; uelanda prorsus, cupide nimis, maligneq; detexerit, in eo præsertim Principe, in quo singularis illa, diuinæq; simillima clementiæ laus, cum probro multorum regum gloriosè resulsit. Fato functus est octogenarius senex Mediolani, nõ mediocribus fortunis à Francisco Sfortia, decenter honestatus, meruitq; marmoreum sepulchrum, cum effigie è suggestu iuuentutem docentis, quod in uestibulo Ambrosianæ basilicæ ad leuam introeuntibus occurrit, hoc rudi carmine inscripto, quod respondente rhythmo, non minus ineptè, quàm ridiculè clauditur.

Scandere sidereas uirtus si nouit ad oras,
 Candidus astra tenet, in templo numen adorans:
 Pontifici summo, Regi, populoq; Duciq;
 Hic Ligurum secreta dedit laudatus ubiq;
 Miles eloquio clarus, Graijsq; Camœnis
 Instructus, Latium studijs ornauit amœnis.
 Mundanis fessus curis, & in æthere pulchro
 Elatus, gelido linquit sua membra sepulchro.

Latomi

Latomí.

Quis iacet híc multá formosus messe December?

Ingenium æsúæ fertilitatis habet.

Quid non talis ager hac tempestate tulisset,

Ingenia autumnó quando fouente calent?

Donatus Acciaiolus XVI.

ONATVS Acciaiolus antiquæ stirpis Florentinus, quum exortis florètibus ingenijs de doctrinæ laude certaretur, in utraq; lingua generosè ad modum sese exercuit, ut ex Moralibus Aristotelis luculenter apparet, quibus erudita, & pereleganti commentatione magnum lumen attulisse iudicatur, explosis scilicet sophistarum interpretũ ineptijs, quum Eustratij Græci placita secutus, certiore utiq; uestigio niteretur. Vertit etiam in Latinum è Plutarcho clarorum heroum aliquot uitas, longè omnium elegantissimè: uerum aliquanto nobilior euasit, quum Carolum cognomento Magnum, tanquam alterum Florentiæ patriæ conditorem Latino libro celebrasset. Sed uir consilio grauis, ac ob id obscundis Reipublicæ muneribus occupatus, neq; satis ocij ad studia literarum furari, neq; ætatem, quòd tenuissima ualitudine uteretur, longissimè proferre potuit. Fato enim functus est Mediolani, quum legatus in Galliam ulteriorem iter haberet; ut inde, implorata ope, ciuitatem Pontificijs armis uexatam, periculo liberaret. Nihil enim remisso odio, Xystus, post uindi-

catum Pactianæ coniurationis facinus, Laurentium Medicem, ex ea iniuria firmiore dominatu potitum, uehementissimè persequabatur. Donati ossa, ad uetustum gentis sepulchrum Florentiam relata: id Carthusiano in templo, hoc epigrammate inscripto legentibus indicatur.

Politiani.

Donatus nomen, patria est Florentia, gens mi
Acciaiola domus, clarus eram eloquio.
Francorum ad Regem patriæ dum orator abirem,
In ducis anguigeri incenibus occubui.
Sic uitam impendi patriæ, quæ me inde relatum
Inter maiorum nunc cineres sepelit.

Latomi.

Quam uitam impartis alijs, abs te accipis ipse,
Et frueris meritis Acciaiole tuis.
Dignus, quem docti simli pietate Nepotes
Exornent: atqui sufficis ipse tibi.
Nec patria ingrata est, pro qua uel Fata subisti:
Quæ tibi dat tumulum, quantum habet imperium.

Philelphus

XVII.

OLENTINATES in publica Decurionum domo Francisci Philelphi ciuis effigiem, cum equestris ordinis baltheo laureatam, peregrinis hospitibus ostendunt, adseruântque etiam regij diplomatis membranã, ad collatæ dignitatis argumentũ. Is Græcarum literarũ amore flagranter incensus, ut de Caballino fonte

fonte potaret, Parnasum montem petiuit, in Athenarumq; ruinis immortalium philosophorū uestigia pedibus calcavit. Porro inde Byzantium profectus, Emanuelis Chrysoloræ filiam uxorē duxit, quæ Græcæ elocutionis magistra, quotidiano usu Atticorum accentuum, inepto, sed docili coniugis ori dulcedinem instillaret. Reuersum inde, & Græcè pariter, ac Latine passim orantem, Italiæ Principes admiranter exceperunt. Suscepto enim legationis munere, Paleologi Imperatoris Cōstantinopolitani, Turcarum infesta arma ægrè sustinentis preces asserēs, opem implorabat. Fauere ei ante alios Eugenius Pontifex, Rex Alfonso, & qui singulare iustitiæ, & bellicæ uirtutis coronam eo seculo promeruit Franciscus Sfortia, ab eo heroico poemate celebratus. Ingenio enim in studijs æstuate, uario, ambitioso, quum neminem sibi exæquari literaria laude patretur, plura quàm quisquam alius, in omni dicendi genere uolumina publicauit, profitendóque singulis in urbibus eruditæ iuentutis academijs excitauit, nullam spem nobilioris gloriæ Latinis æmulis de Romana facundia, nullam denique de Græca, uel ipsis Græcis relicurus, nisi tantus eloquentiæ fluius, uti nullis moderati iudicij ripis castigatus, nimis latè exundans, & mutato sæpe alueo, turbulentus & incertus, dum sese diducit, & abscedit in paludes, perspicui profluentis dignitatem amisisset. Inter Græca opera latinitate donata, Xenophontis Pædia Cyri, & ex Plutarcho aliquot herouū uitæ, & demū Hippocrates, nō ita probatur à Græcis

quàm à Latinis perleguntur. Vixit ad exactam etatem nonagenario proximus, perijsq; Bononiæ, adeò dissipatis rei domesticæ copijs, ut ad efferendum funus & cubiculi & coquinæ instrumenta uenierint, & Marius filius egregiè doctus, paternæ potius uirtutis, quàm multæ substantiæ hæres relinqueretur. Sed in familia eruditæ uictoriæ trophæum permansit, nobili exceptum risu, quum Timotheo Græculo, de ui syllabæ contendenti, uictorq;, barbam ex pactione inexorabili superbia derassisset, uti lepidè Myrteus his carminibus expressit.

Myrtei.

Nunquid sat tibi non fuit Philelphe,
 Linguae gloria nobilis Latinæ?
 Ni Græcas quoq; peruagatus urbes,
 Dignus coniuge, nuptijsq; Græcis
 Ferres Timothei nouum triumphum?
 Cui, dum una super ille dictione
 Tecum pignore certat, atq; barbam
 Abradi sibi ferre pollicetur,
 Victus; aut positam pecuniam abs te
 Victor auferat. Abnegasti eadem
 Barbam posse pecunia obtinere
 Victor: atq; nouacula expedita
 Barbam illius habere maluisti:
 Iam nunc non Itale Philelphe, sed sis
 Græcæ gloria nobilis palestræ.

Lis super accentus Græci ratione, Philelphum
Timotheumq; inter (Græculus ille fuit)
Orta est: disidium placet hoc sopire periclo,
Græculus æs, barbam uictor ut ille ferat.
Dij bene, Romanus superauit: & ille coactus
E pacti barbam tradere lege fuit.
Exultas spolio, Græcâq; uxore superbis:
Non est ingenio laus minor ista tuo.

Nicolaus Perottus XVIII.

ENTINVM Umbriæ oppidum,
cui hodie Saxoferrato nomē est, Bar-
tholo iureconsulto nobile, secundâ à
Nicolao Perotto claritatem accepit.
Huic, quū deessent opes, corporis ui-

res municipali frugalitate, atq; duritia constitutæ, per
petuis lucubrationum uigilijs minimè defuerunt. Iu-
uenis in ludo pueros honestos docuit tanto concursu,
ut mox Latine lingue rudimenta, utili compendio ad
normam digesta, ob idq; facile pueris perdiscenda pu-
blicarit. Exinde Romæ Græcas literas pertinaci stu-
dio consecutus, fretusq; Besarione generoso Mece-
nate, ad eò exactè, feliciterq; profecit, ut ab eo Poly-
bius grauisimus historiarum scriptor, latinitati dona-
retur. Non desuere tamen ex æmulis, qui eius aucto-
ris traductionem antiquissimam fuisse, furtoq; surre-
ptam existimarint, quòd Thucydidem, Diodorum, Plus-
tarchum, & Appianum, clarissimo ingeniorum cer-

tamine conuersos, unus Polybius egregia fide Latinus, æquabili, & prædulci Romani sermonis puritate prorsus antecedit. Composuit quoque uolumen commentarij nomine in Martialem, Cornucopiæ, usurpato uetere Græco lemmate nuncupatum, perutile quidem, ac ob id fortasse sempiternum; sed austro pudore suppressit editionem, quòd humili, & parum pudico opere quæsita laus dignitati minimè responderet; partis enim opibus, Archiepiscopatum Siptontinum adsecutus, seipso maior, Perusiam, Umbriamq; regebat. Excessit è uita senex apud Sentinum in uilla uiridarijs, et fontibus peramoena, quàm à pingui ocio Fugicuram appellauit.

Myrtei.

In uilla Fugicura obit Perottus.
 O uillam nimis, & nimis beatam,
 Quæ uiuentis heri leuare curas
 Possset, nunc cineres tenet sepulti.
 O uillam domino beatiorem,
 Cui curas moriens reliquit omnes.

Latomi.

Cornu nobile copiæ Perotti
 Non quale Oleniæ puer Capellæ
 Sanxit Iuppiter, intulit Cælo:
 Aut quale Herculeæ manu reuulsum,
 Aetoli fluuij perenne uulnus,
 Thymo & baccare Naiades repleverunt:
 At doctum, uariumq; multiplexq;

Et cunctis opibus, cupediſſq;
 Quas Muſæ Oenotrides amant, refertum,
 Hic ille eſt liber, ille Martialis
 Interpres, Latiae illa lingua linguae
 Cornu nobile copiae Perotti.

Platina

XIX.

ACRATI praefertim ordinis, boni-
 niq; mortales plurimū Platinae ma-
 nibus debent, quādo eius ingenuo la-
 bore, ad exoptatā obſcuro ſeculi, nec
 ideo periturā lucem, Pontificij prin-
 cipatus actionum incorrupta ueritas nunciatur: quae
 procul eloquentiae illecebris, uti pura & incompta fide
 praefert & caeteris elaboratis operibus auget dignita-
 tē. Neq; enim uel dialogi de uero bono, ueraq; nobilitate,
 et de optimo ciue grauiter coſcripti: uel honeſtae
 uoluptatis documēta ſcite tradita diu ſuperreſſent, niſi
 uiuacis hitoriae lateribus adfixa, felici ſocietate ſucce-
 derēt, et cōmuni (quanquā impari) perennis uita ſpi-
 ritu fruereſſent. Is planē egēs, & obſcuro, unoq; tantū
 ingenio nobilis, Cremona Calixto Pontifice in ur-
 bem uenit. Cognitum Pius, atq; Beſſarion, erudito iu-
 dicio ſacerdotijs minoribus exornarunt. Paulus uero
 Pontifex periniquē maligneq; delatū immaniter tor-
 ſit: Xyſtus demū conditae ab ſe in Vaticano bibliothecae
 praefecit, quum eo munere longē digniſſimus ha-
 beretur. In ea nobili cuſtodia iam ſenex ſato ſunctus
 eſt; Quirinalē domū cum Laureto ad coronandos
 poetas

poetas Pöponio relinquēs. Funus in Exquiliis ad Märie maioris templū usq; perductū est, flebili carmine celebrantibus poetis: sepulchro autē, quod à Leua ad tertiam columnam conspicitur, hoc epitaphium ab alumno Demetrio inscribi iussit; quum & hæc quoq; carmina amici lugentes affixissent.

Quisquis es (si pius) Platinam
Et suos ne uexes, angustè
Iacent, & soli uolunt esse.

Actij Synceri.

Ingenia, & mores, uitasq;, obitusq; notasse
Pontificum, arguta lex fuit historiæ.
Tu tamen hinc lauta tractas pulmenta culinæ
Hoc Platina est ipsos pascere Pontifices.

Prosperi Spiritei.

Qui res Pontificum sacras, & gesta piorum,
Quiq; ducum uitas nobile fecit opus:
Quiq; modum docuit, quo laudet honesta uoluptas,
Et quo ne iuuenes torqueat acer amor:
Pluraq;, quæ longuin est, properans censere, Viator,
Omnia siderea pignora mentis erant.
Viuit adhuc Platina: & quanquam concesserit Orco:
Nil tamen in uatem Parca seuera potest.

Latomi.

Dum res Pontificum strueret, propè fractus ab alto
Collapsus est fastigio.
Romulus auspicio est, quia sacræ conditor Vr bis
Necnon Remus periculo.

Iacobus Cardinals Papien. XX.

FVIT hic uir inter sacra^ti ordinis Senatores, pari uirtutis, atq; Fortune munere lectissimus. Erat enim cum optimarum literarum studio, & uigilantis ingenij fertilitate, tum animi iudicio, styloq; & perspicuis moribus Pio secundo persimilis; à quo adoptatus in familie nomen, & ad purpuræ decus euectus est. Extat Commentarij grauisimarum actionum, atq; epistolæ; quibus senatoriæ prudentiæ potius, & Christianæ seueritatis nomen, quam perfectæ orationis laudem petisse uideri potest: quod in cursu honorum maximis obeundis muneribus occupatus, splendidum illud antea cõceptum illustri eloquentiæ lumen, festinato & penè præcipiti, uti necessitas ferebat, scribendi genere, uehementer infuscarit. Verum ea rudis adhuc sculi ingeniafacile summa, ac admiranda censebantur, quæ hodie tanquã expergefactis censoribus, uix in infimis literarij theatri gradibus sedem inueniunt. Sed fortasse populari commendatione contentus, eam absolute scribendi gloriam, uti leuem, & à doctissimis tantum ideoq; paucissimis intellectam spreuit, ut ingenio ad sacrarum literarum studia reuocato, illam quã Dijs Superi dederant personæ dignitatem religiosè tueretur. His enim moribus sibi iter sternebat ad ipsum rerum fastigium, sed illudente Fortuna in summo serè deceptus hæsit, quum Fata potiorem ei uiam ad cælum permunitrent. Perijt enim non adhuc senex in secessu

ad cryptas Laurentianas Vulsiniensis lacus, à circum-
foraneo medico miserabiliter enecatus, quum uir in
omni negotio, præterquam in tuendæ sanitatis ratio-
ne prudentissimus, ut quartanæ febris tedium discute-
ret, immite ueratrum stulta propinatum manu, fato
coactus ebibisset. Scripserat antea ingenue piæq; libe-
ralitatis testamentum, sed id Xystus Pontifex irritum
fecit, quòd pecunia satis grandis apud mensarios oc-
cultè deposita, tanquam frugi atq; opes contemnentis
censu, amplior æstimatione publica uideretur. Epi-
gramma tamen ex eodem testamento in fiscum non
uenit, hæredibus utiq; relictum, ut hoc modo marmo-
ræ sepulchri tabulæ inscriberetur.

Luca ortu, Sena lege fuit mihi patria, nomen

Dum uixi Iacobus, mens bona pro genere:

Papa Pius sedem Papiensem detulit, idem

Cardineo ornauit munere, gente, domo:

Quem colui uiuens, non linquo mortuus: hinc sum

Et propè sancta patris filius ossa cubo.

Viuite qui legitis, cœlestia quærite, nostra hæc

In cineres tandem gloria tota redit.

Latomi.

Hic ille cardo, & alpha litterariæ

Gloriæ, Iacobus Papiensis accubat

Pio parenti, homuncioni Syluio.

Vterq; quorum literis euectus est,

Ille ad tiaræ triplicis fastigium,

Hic ad rubentis purpuræ: in qua substitit

Patri hoc libenter deferens, honoribus

Vt praeslet ipsi, caeteris ac dotibus:

Pio parenti filius gratissimus.

Domitius Calderinus XXI.

ALDERIA Veronensis agri oppi-
dum, calidis aquis nobile, Domitium pro-
tulit. Eum acri, flagrantiq; ingenio ad glo-
riam anhelantem, Besarion Cardinalis

exceptit, & extulit. Exinde, quum Romae profiteretur,
& obscura sensa duriorum poetarum admirabili re-
condite lectionis testimonio dilucidasset, literarij splē-
doris assertor, ac omnis obscuritatis illustrator accla-
matus est. Verum editis interpretationum commenta-
rijs, per acerbis, sed iuuetuti maximè utiles cū emulis
simultates exercuit. Ambitioso quidē, & nimis aculea-
to dicendi genere ex aliena inscitia (dum intemperam-
ter perstringit, atque remordet) nomen quærens, co-
modo, etate, Laudeque florentem, sed imbecilli stoma-
chi temperaturam nimijs lucubrationibus extereatē;
quum digna multis seculis opera conciperet, rapida
febris eripuit. Celebrante funus Academia, nobilis in-
uentus cum lachrymis uestem mutauit; mortem uerò
uel emuli, & principatum affectantis, Politianus his
carminebus profecutus est.

Hunc Domitii siccis tumulum qui transit ocellis,
Vel Phœbi ignarus, uel male gratus homo est.

Intulit hic uatum cæcis pia lumiua chartis,

Obstrusum ad Musas hic patefecit iter.

Hunc Verona tulit, docti patria illa Catullis:

Huic letum, atq; urnam Roma dedit iuueni;

ELOGIA
Eiusdem Scazon.

Asta Viator, puluerem uides sacrum,
 Quem uerticosi turbat unda Benaci,
 Hoc mutat ipsum sepe Musa Libethron,
 Fontemq; Sisyphi, ac uireta Permesi;
 Quippe hoc Domitius uagijt solo primum,
 Ille, ille doctus, ille quem probè nosti
 Dictata dantem Romulae iuuentuti,
 Mira eruentem sensa de penu uatum.
 Abi Viator, sat oculis tuis debes.

Latomi.

Heus tu Viator, si uacat: sed accede
 Sic, ut neq; anima, neq; strepitu molestus sis:
 Nanq; eger est qui hic dormit, & caput languet,
 Adhuc misello tinniens, ob illas quas
 Conuitorum prope muliebrium pugnas
 Pro litteris plusquam uiriliter gessit:
 Humanitatis haud ferentibus Musis
 Decus, tam ineptè, turpiterq; proscindi.
 Factum unde credo, quòd, bene meritum quamuis,
 Etiamq; dum uirum, annuere sustolli.
 Tu Calderinum Domitium, satis si uis,
 Salueto notum: & rem tuam ito curatum.

Antonius Campanus XXII.

QVIS in præpinguis sinis rictu tantam
 excelsi, atq; habilis ingenij indolè? Quis
 in sordida stirpe tantam Fortunam non
 miretur? Antonium enim Campanum ru-
 stica

stica mulier in agro fessa opere, sub lauro peperit & aluit, puerum argute loquacem adituo sacerdoti in famulatum, & disciplinam tradidit. Ita feliciter perceptis literarum rudimentis, Neapoli mox pædagogus erudiendo nobili puero mercede quesitus est. Tantos autem in studijs Latinis quinquennio processus fecit, ut inde Perusiam transferit, scilicet ut in præclara frequentis gymnasij luce, profitendo illustri famæ limen aperiret: nec multò post à Perusinis ciuitate donatus, Pij secundi Pontificis gratiam studiorum similitudine promeruit, à quo uirtutis honore Interamnatum præsul est creatus, & à Paulo successore locupletatus: Sed postremò eum Xystus immodicè Tiphernatium tyrannus fauètem, quum multis urbibus integra non inis auctoritate præfuisset, in exilium egit. Fato functus est apud Senas à Pij memoria sibi gratissimas, inuidente non planè seni longiorem uitam comitali morbo. Inter multa orationum, & multiplicis styli opera quæ extant, auidissimè Bracij incltyti ducis uita perlegitur, digna posteritate, nisi rerum gestarum fidem adulatio ne poetica corrupisset.

Platinæ.

Campanus iacet hic humili contactus in urna,

Qui uaga, dum uixit, sidera transiit.

Historicus scripsit: dixit: cecinitq; nec alter

Philosophus toto clarior in Latio.

Nil maius natura tulit: miracula cæli

Huius in ingenio cuncta steterè uiri.

Deserto lugent Parnasi fonte sorores,
 Et tumulus refugas lucis hic unus habet.
 Vos quibus ingenium est: en quò contendimus omnes:
 Virtutis sola est gloria: quæ superest.

Politiani.

Ille ego laurigeros, cui cinxit, & insula crines
 Campanus, Romæ delitium, hic iaceo.
 Mi ioca dictarunt Charites, nigro sale momus:
 Mercurius niuco tinxit, utroq; Venus,
 Mi ioca, mi risus, placuit mihi uterq; Cupido,
 Si me fles, procul hinc quæso, Viator, abi

Latomi.

Campani ad tumultum sedet, & facundia muta est:
 Quo cum nempe uiro tota propè interijt.
 Aut si quid loquitur, triste est, & flebile: linguam
 Contenta in cladeis expedijsse suas.

Emanuel Chrysoloras XXIII.

MANVELIS Chrysoloræ qui pri-
 mus Græcas literas uarijs Barbarorum,
 irruptionibus expulsas, post septingen-
 tos annos in Italiã reportauit, tanta fuit
 in docendo liberalis ingenij humanitas, ut eius præcla-
 ra facies, prima inter Græcorum imagines illustri me-
 rito collocanda uideatur, quanquam nulla extet, præ-
 ter artis grāmaticæ regulas, grauioris doctrine mo-
 numenta. In docendo enim nunquã fessus, facile in scri-
 bendo desidiosus uideri poterat, quū altera pars lau-
 dia

dis exoptata nostris utili professione peteretur. Is Byzantio emissus à Ioanne Imperatore, ut totius Europæ reges adeundo, percuncti Græciæ maturam opẽ imploraret, officium quidem laboriosa peregrinatione ita impleuit, ut in Italia subsisteret, Græcia scilicet presenti metu liberata, cum Tamerlanes terror Orientis, Baiazetem Othomannum à terribili celeritate fulguris cognomen adeptum, ad Stellam montem uiuum cepisset. Itaque Chrysoloras diro Græciæ hoste sublato lætus, Venetijs primum, & mox Florentiæ, Romæq; ac demum Ticini euocante ingentibus premijs Ioanne Galcatio Principe, Græcarum literarum studium excitauit, tanta felicitate, ut ex eius schola, summa nec ideo interitura laudis ingenia prodierint; in quibus fuere Leonardus Aretinus, Franciscus Barbarus, Philelphus, Guarinus, & Pogius. Postremo, quum ad tollendam pseudopontificum controuersiam, indicta synodus tanti spectaculi cupidum exciuisset, exauctorato Balihafare Cossa; Constantiæ interijt: cuius tumulum Pogius his carminibus exornauit.

Hic est Emanuel situs
 Sermonis decus Attici,
 Qui, dum querere opem patriæ
 Affecte studete huc ijt.
 Res bellè cecidit tuis
 Votis Italia, hic tibi
 Lingua restituit decus

Attica, ante recondita,
 Res bellè cecidit tuis
 Votis Emanuel, solo
 Consecutus in Italo
 Aeternum decus es, tibi
 Quale Græcia non dedit,
 Bello perdita Græcia.

Latomi.

Illustres inter doctrinæ laude Latinos,
 Quem primum Argiuos conspicias ante suos:
 Ille est Emanuel, peritura ex Hellade moestas
 Qui primus Musas transtulit in Latium.
 Quam sedè ut melius ferrent, et iam quoq; amarent,
 Miscuit hic strictis pallia lata togis.
 Ut qui sit uestem modò non indutus utranq;
 Sit dignus neutro protinus ille choro.

Bessarion

XXIII.

N celeberrimo gentiū omnium Con-
 cilio, quo Florentiæ disceptantibus
 Græcis & Latinis, præsidenteq; Eu-
 genio, Christiani dogmatis fides, pu-
 blici consensus autoritate firmata
 est, Bessarionis Niceni mirifica uir-
 tus Senatorij ordinis ornamenta promeruit. Datum
 est enim honori totius Græciæ ab antiqua pertinacia
 discedenti, ut duo eius nominis, Isidorus scilicet, atque
 Bessarion in sacra purpura conspicerentur: sed in Bes-
 sarione uirtutes omnes usq; ad eò præcellenti tempe-
 ramento,

ramento, concentuq; ad admirationem respōderunt, ut nemo eo Christiana probitate spectator, nemo admirabilior doctrina, & nemo deniq; generosis moribus ornatior, atq; splendidior, hoc ipso à morte eius sexaginta annorum curriculo in Senatu cōspectus sit. Senatoriam enim gravitatem, ore probo atq; blandissimo condiebat, ac ipsam uiri optimi famam, domi & foris, nitida ac hospitali disciplina, & liberalis animi beneficentia tuebatur, quum subactæ Turcarum armis, & ideo concidentis Græciæ ingenia diu iactata mari, & terris apud eūcertissimū salutis portum inueniret, & qui in Academia nomen darent, eodem patrone atq; hospite uterentur. Habitabat sub Quirinali, ad sanctos Apostolos, deducebatur autem manè in Vaticanum, nō exculto quidem & numeroso, sed uno uirtutis nomine maximè decoro comitatu: quandoquidem præclara Græcæ, Latineq; lingue lumina, peregrinorum requisita oculis, circa eū in triuijs ciuiū digito monstrarētur. In his enim sæpe cōspecti sunt Trapezuntius, Gaza, Argyropylus, Plethon, Philelphus, Blondus, Leonardus, Poggius, Valla, Sipontinus, Campanus, Platina, Domitius, nullo euo perituri, quibus uiris domi stipatus, usq; adeò extra inuidiam gloriosa sui fama fruebatur, ut Eugenius, Nicolaus, & Pius eū sibi successorem, si fas esset, adoptare percuperent; neque optimè de Republica merito, Senatorum studia de erant, sed Paulo morte sublato, in comitijs fatalis casus tantæ spei Fortunam auerit. Ferunt enim tres summæ auctoritatis Cardinales, quum eo decreto, ut Pō-

tificem salutarent, abditum in cella cōclavis adissent, nec admitterentur à Nicolao Perotto ianitore, quòd tum uir ineptus lucubranti parcendum diceret, usque adeò stomachatos, ut sese indignanter auertentes; responderent, Ergo nec prensanti, nec roganti quidem, summa dignitas erit inculcanda: ut quū è cælo suffragia expectet, superbis demum ac stolidis iapitoribus pareamus? statimq; suffragia Xysto detulisse, quo repente renunciato, adoratoq; Bessarion dixisse fertur: Hæc tua, Nicolae, intempestiua sedulitas, & tiaram mihi, & tibi galerum eripuit. Nec multò post cum honore legationis in Galliam est ablegatus, quòd Xystus noua licentia Pontificatum nomine Principatus gerendum ratus, liberè, & grauitè, religiosèque sententias dicentis uultum non perferret. Sed Bessarion, dum è Gallia rediēs concepto morbo Rauennæ sustitisset, septuagesimo septimo ætatis anno moritur. Eunuus autem Romæ celebratum in templo Apostolorū, ubi marmoreum tumulum, uiuens sibi cum hac Græca inscriptione extruxerat: hanc sic uertit Maioranius Salentinus.

Bessarion feci hunc tumulum, qui conderet ossa
Venerat unde olim spiritus astra petet.

Maiorani.

Viuens adhuc feci hoc sepulchrum corpori
Bessarion, ad Deum remittens spiritum.
Me docta genuit Græcia, at honores dedit
Vrbs Roma, quæ mihi perpetuò est patria.

Iani Vitalis.

Non tibi sit laudi sanctum celebrasse Platonem,
 Castiq; Socraticæ frena pudicitiae:
 Non quòd uirtutum exemplum, quòd lumen honoris,
 Quòd Sol extinctæ religionis eras:
 Verum quòd per te migravit Græcia Roman;
 Et didicit Latios Attica Musa sonos.
 Per te hinc Romanas miratur Tybris Athenas
 Argolicam et Romam Græcia, Bessarion.

Latomi.

Damna quis amissæ si nesciat Helladis uno
 Maxima metiri Bessarione potest.
 Qui si Romanas esset moderatus habenas,
 Sortitus nostrum post sua Fata Pium,
 Secula uidissent summum par illa uirorum,
 Quale nec ulla prius hora uel ora tulit.

Georgius Trapezuntius. XXV.

GEORGIUS Trapezuntius in Creta
 natus, quòd paternam originem è Pon-
 tica celebri urbe duceret, uetustæ patriæ
 nomen asciscere, quàm natale solum fate-
 ri maluit. Is Græcorū serè primus Romæ eo tum secu-
 lo renascētibus literis, qui Græca feliciore stylo in La-
 tinū uerterit existimatus est, uti liquidissimè cōstat ex
 Aristotelis, sacrisq; Eusebij Casariensis operibus, et ex
 rhetoricis præceptis Hermogenis. Erat enim ingenio

ad lucubrandum maximè ualido, uehementiq; sed uti
 mox apparuit, tetrici liuoris pleno; nam quum se Peri
 pateticum profiteretur, unumq; Aristotelem extollen
 do celebraret, usq; ad cò superba aure fuit, ut nec diui
 ni quidem Platonis ingenium laudari pateretur, cu
 ius etiam dogmata, & mores peracerbè ac insolenter
 edito famoso uolumine laceraret. Sad Bessarione, ge
 nerosa eruditione, illustriq; facundia Platonem defen
 dente, Georgius uim tanti fluminis sustinere non po
 tuit, quum publica inuidia deflagraret, quòd summæ
 authoritatis philosophum, magistrumq; sanctioris ui
 tæ, ac ideo Christianæ disciplinæ proximum, impio ac
 incesto ore proscidisset. Habitauit iuxta Mineruam,
 honesta domo sibi, & posteris extracta, ad diui Mau
 ri minores obeliscos, ducta uxore, susceptoq; filio, sed
 non eadem felicitate in literis educato. Is enim nomi
 ne Andreas, paternas lites excipiens, Theodoro Ga
 zæ, tanquam Georgij patris laudi decus malignè sub
 trahenti rescripserat, sed Theodorus eam recrimman
 di libidinè, rabiemq; facile contèpsit. Porrò Georgius
 ad exactã senectutè peruenisse fertur; ita, ut repuera
 scenti, & propemodum deliro, memoria tantarum re
 rum elaberetur, & circuiret Urbem solus obtrito in
 pallio pileatus, & nodoso scipione uacillantis gra
 dum sustinente. Andreæ filia hæres Fausto Madalenæ
 Romano, poetæ lepido collocata est. Hic multa de Ge
 orgij profoceri doctrina, & lituū acerbitate narrare
 solebat, cū Leoni ab amoenitate ingenij gratissimus in
 Academia floreret; sed is ante diè clade Urbis interijt.

Incerti

Incerti.

Hac urna Trapezuntij quiescunt
 Georgij ossa, parum Deis amici,
 Quòd acri: & nimium procaci lingua
 Platonem superis parem petiuit.

Latomì.

Quum nomen tumulus meum loquatur,
 Qui sim, uel fuerim, uel hìc sepultus
 Dormiam, an uigilem, rogare noli,
 Et turbare meam, precor, quietem.
 Nam cur ingenij tot illa nostri,
 Tibi, inquam, monumenta publicauì,
 Quam nunc ne fieres mihi molestus,
 Atq; me melius, mea inde nosces.
 Nam uita incolumi, ualens, uidensq;,
 Amisi omne penu mei cerebri,
 Insectando malum Platona, sed tu
 In crucem: qui iterum facis, Platoni
 Ut miser male uapulem, ito, abito.

Theodorus Gaza

XXVI.

THEODORVS Gaza Theſſaloni
 cæ honeſto loco natus, Amurathe
 Græciam omnem uictoricibus armis
 quatiente in Italiam uenit, acumine,
 fertilitateq; ingenij nemini ſecundus,
 quum Græcos omnes lingue peritia, eruditoq; iudicio
 ſuperaret. Victorino autem Felurenſe magiſtro uſus,

usque adeò copiosè, & diligenter Latinas literas didicit ut longè omnium Latinissimè scriberet, nec planè dignosci posset, an exactius, & certius ab eo Latina Græcè, an ipsa Græca Latinè uerterentur. Historias enim Aristotelis de Animalibus, & Theophrasti de Plantis, ita Latinas fecit, ut Romanae linguae facultatem, quum noua uocabula solerter effingeret, audaci, sed generosa translatione locupletarit. Tanta porro felicitate librum Marci Tullij de Senectute Græcum reddiderit, ut peritissimi præter adequatos sensus, ipsam quoque Ciceronis eloquentiae Maiestatem, scitè, & grauius representatam admirentur. Trāstulit etiā Problemata Aristotelis, & Hippocratis Aphorismos, ut præstantissimis authoribus ac perspicuam fidem, nec obscurè ad salutem humani generis sua dignitas redderetur. His uigilijs sacerdotium in Magna Græcia commendante Bessarione promeruit, quòd certè satis esset moderato, frugique homini, & aduersus omnis luxuriæ uoluptates inuictò, nisi neglecta ratione totius redditis rapacibus Græculis, & Brutijs rei familiaris curam demandasset. Nouissimè quū nobilissimas lucubrations in membranis accuratè perscriptas Xysto Pontifici detulisset; nec pecunia, uel ipsius librarij præmio digna redderetur, indignatus subagreste iudicium, Effugere hinc lubet, inquit, postquam optimæ segetes in olfactu præpinguibus asinis sordescunt; atque ita in Brutios ad sacerdotij sacram sedem contendit. Nec multò post planè senex fato functus est, nec iniqua quidem sorte, quum

DOCTORVM VIRORVM. 63

te, quum in Græcia natus, & educatus in Italia, tanquam de utraque lingua benemeritus in Magna Græcia tumularetur.

Pontani.

Sume tyrant, dic Musa modos; dū condimus umbram
 Et puer & coluit numina uestra senex.
 Indignus tellure, Deos Theodore petisti,
 Sera quidem, tamen est longa parata quies,
 Virtute, ingenijq; bonis hoc ipse parasti,
 Ut cœli aspiceres aurea tecta senex.
 Nos artus terra tegimus, tu caste sacerdos
 Da requiem, æternū iam Theodore uale.

Michaelis Marulli.

Hic Gæzes iacet, & Gæze Sophia addita mater:
 Alterutrum quoniam mors rapere haud potuit.

Politiani.

Heu sacrum caput occubuit Theodorus, & hora
 Vna obiere omnes reliquiæ generis.
 Nec tamen hoc querimus, nimis est potuisse uideri,
 Non erat hic nostro tempore dignus honos.
 Hoc dolet heu, quod neutra patri est nūc lingua super
 Quæ mittat iustas Manibus inferias. (Hes.)

Eiusdem.

Cum terrā hinc nosset Theodorus, & æra, & undas
 Iam restant, inquit, sidera, terra, uale.

Pierij Valeriani.

Roma olim abstulerat Graiae decus omne Mineruae,
 Siue opus ingenio, siue opus arte foret.
 Gaza autem Argivae clarissima gloria gentis
 Reddiderat patriae nunc spolia illa suae.
 Dumq; pari Ausoniae conatu consulit, & dum
 Musarum & linguae dux utriusq; uiget,
 Sublatus fato traxit secum omnia, & uno hoc
 Spes Italum, & Graiùm, fama cadente, cadunt.

Latomì.

Ille Deum munus (ser thus, & liba Sacerdos)
 Atq; adeo hic linguae Gaza utriusq; iacet.
 Graecia quem genuit, suscepit Roma: sepultum
 Communi titulo Graecia Magna fouet.

Argyropylyus

XXVII:

IOANNES Argyropylyus Byzantius eodẽ Tur-
 carum impetu Graecia eiectus, apud Cosmum Me-
 dicem gloriosa liberalitate literis fauentem in ho-
 nore fuit, tanta nominis exultatione, ut Petro filio,
 nepotiq; Laurentio præceptor datus, loco parentis
 haberetur, publicæ uerò Florentinae iuuentuti Græ-
 cos authores enarraret. Grati idcirco animi erga Me-
 diceæ gētis proceres uigiliarum præclara extant mo-
 numenta, cõsecrata in ea domo alicrice uera uirtutis.
 Aristotelis enim Naturalia, atq; moralia generosè trās-
 tulit: ita applaudente Gaza uetere sodali, qui diuersas
 Aristotelis partes uertendo desumpserat, ut quædam
 ab se

DOCTORVM VIRORVM. 65

ab se pariter translata combureret, ne amicissimi hominis crescenti famæ officerent, si ad emulationem odiosa comparatione certaretur. Latina enim ubertate facundior, & Græcorum modestissimus, hoc facile dabat elatè ambizioso, & amplioris fortunæ percupidus, quòd ipse omnis semper lucri, & præsentis tanquam euaniidæ laudis contemptor extitisset: Argyropyli autem sermones, cum fastidiosi, tum graues eruditæ auribus essent, & tum maximè, quum Ciceronem Græcas ignorasse literas illoto ore prædicaret. Pestilentia demum Etruriam euastante, Romam uenit, profitendoq; Græcè Aristotelem, ita opimis stipendijs uitam traduxit, ut tota substantia quotidianis sumptibus æquaretur, & in extremo uitæ actu iocatus, ditiores amicos, æris alieni, condito testamento hæredes relinqueret. Vini, & cibi æquè auidus & capax, & multo abdomine uentricosus, immodico melopeponum essu, autumnalem accersiuit febrem, atq; ita septuagesimo ætatis anno ereptus est. Ioannes autem Lascares eundem ciuem, & magistrum, hoc Græco carmine laudauit, quod Maiorianus Lascares discipulus sic uertit.

Hoc Argyropylius, patria procul, alta sophiæ

Dogmata qui coluit, conditur in tumulo:

Dat patria huic nomen, sacrum dat Roma sepulchrū,

Nescio quæ potior huic fuerit patria:

Illæ genus, nomenq; dedit, uerùm inçlyta Roma

Nutriuit, coluit, perpetuoq; tenet.

Latomì.

Hac Argyropyli teguntur urna
 Ambusti cineres, & ossa tantum,
 In qua nec cineres, nec ossa tandem
 Aetas inueniet: sed ampla nunquam
 Fama destituet locum sepulti.

Quae per docta hominum uolabit ora,
 Totumq; afficiet stupore mundum,
 Donec Graecia Turcicos triumphos
 Indigno stomacho feret, coquetq;.

Marullus Tarchaniota XXVIII.

ARVLLVS Tarchaniota Graecus,
 inter alarios equites descriptus, Nico-
 lao Ralla Spartano duce in Italia mili-
 tauit, ita labore, ac studio duri Martis
 cum tenerrimis Musis per interualla feliciter adaequa-
 to, ut non Graeco tantum, sed Latino carmine admi-
 randus euaderet. Nam Theodori, ac Argyropyli deco-
 ra uestigia subsequutus, nihil iam Graecè doctum esse sa-
 tis ad laudem putabat, nisi tota patrij sermonis facul-
 tas Romanae facundiae iungeretur; propterea Florenti-
 ae Alexandram eruditi ingenij puellam uxorem du-
 xit, Bartholomaei Scale Vexilliferatus honore conspi-
 cui filiam. Hic est qui paulò ante Graecorum nomini
 fauens, cum Politiano eius gentis ingenijs infesto, ma-
 tedicentissimis epistolis lites extenderat. Verùm Ma-
 rullus inquieto ingenio nullibi sedem stabilem nactus,
 in cursu studiorum, ac itinerũ semper fuit; transferen-
 diq;

DOCTORVM VIRORVM. 67

diq; munus tanta contentione, famaq; ab alijs susceptum semper contempsit, quasi minime par, aut certe nobilis gloria periculoso opere peteretur, grauiora idcirco meditantem, post editos Epigrammatum libellos, quibus Apollo pereleganter arriserat, in Volaterrano Cecina annis solito inflator, fallente equum caeco uado, uiolenter abripuit; eo die quo Ludouicus Sfortia captus, ut ferrato in carcere miser expiraret, in ulteriorem Galliam est perductus. Luxere eum pari in caesitia Graeci Latiniq;

Pontani.

Hoc uacuum tibi Pierides statuere sepulcrum
 Et Graia, & Latia clare Marulle lyra.
 Ipse etenim Aonia in sylua, atq; Heliconis in antris
 Letus agens, illic otia grata teris.
 Illic formosae ludunt ad plectra puellae,
 Et tecum ad choreas carmina lecta canunt.
 Et tibi responsant syluae, Peneiaq; antra,
 Plaudit & Ogygio roscida ripa lacu.
 Nil praeter nomen tumulo, per opaca uagaris
 Culta per Elysiu doctae Marulle nemus:
 Hinc tibi se ad cantum adiungit formosa Corinna,
 Cantat & ad calamos Delia culta tuos:
 Illic compositos exercet Cynthia saltus,
 Exercet raros Lesbica blanda choros.
 Nec Parca eripuit, Musae rapuere Marullum,
 Arnidi ne fieret grata rapina Deae.
 Sis felix igitur Musis comes, & tua Muse
 Ambrosio foueant membra adamata sinu.

Andreas Dactij.

Ingenio Phœbo, belli par munere Marti,
Graia domus Cecina busta Marullus habet.

Eiusdem.

Euasit toties hostilia tela Marullus,
Ut Cecinæ tumidis obrueretur aquis.

Pierij Valeriani.

Cur adeò fluctus contra conaris? in undis
Opetijisse horres cur Helicone satus?
Igneus ut gelido uigor extingatur in amne
Fortè times? at qui, sæpe sit ignis, aqua.
Non hoc, inquis, habet male me: quòd miles, & acer
Sim, doleo, sub aquis militem obire pudet.
Ab: ne indigneris, miles licet impiger, astra
Hac peruulgata fortibus ire uia.
Hac pius Aeneas, & bello magnus, & armis,
Hac Roma fertur Romulus isse pater.
Sfortia summus honos belli, inuictusq; Robertus,
Hac, quà tu, ad superos transfilière polos.
Debentur cælo fortes, cælo ignis, & aer,
Vndaq; supposita est: infima terra tenet
Scendenti à terra ad cælum stat limes in undis,
Primus, age hac cælum scande Marulle uia.

Tibaldei.

Hic situs est celebris cithara, gladioq; Marullus,
Qui Thusco (heu facinus) liquit in amne animã,
Neptune immitis: meruit si mergier ille;
Mergier Aonio flumine debuerat.

Est aliquid lenisse feras, fluuiosq; stitisse,
 Inq; opus arguta saxa animasse lyra.
 Plus est imbellis traxisse in castra Camoenas,
 Ille sit Amphion: iste Marullus erit.

Demetrius Chalcondyles XXIX.

DEMETRIUS Chalcondyles dili-
 gens grammaticus, & supra Græco-
 rum mores, quum nihil in eo fallacia-
 rum, aut fuci notaretur, uir utiq; le-
 nis & probus, scholam Florentiæ in-
 staurauit, desertam ab Argyropylo, & à Politiano de-
 ficientibus Græcis occupatâ; sed ambitioso, peracriq;
 æmulo, multis bonis, malisq; artibus suggestus locum,
 & nomen defendenti Demetrius cessit; Latina præser-
 tim facundia inferior, & ob id rarefcente auditorio à
 iuuentute destitutus, quando quidem uel apprimè do-
 ctus, facile ieiunus, & hebes; lasciuus & delicatis auri-
 bus uideri poterat: quibus Politiani decantantis, &
 uarios spargentis flores, iucunda argutaq; uox, & sal-
 sa comitas mira dulcedine placuisset. Sed mansit De-
 metrius honestus gratiæ locus apud Laurentium, uel in
 festo, & obliquè semper incessente Politiano, qui quis
 neminem è Latinis sibi parem pateretur, Græcis ipsis
 eruditior existimari uolebat. Diuisit idcirco munera
 Laurentius, ut æmulationis lites dirimeret: et filij præ-
 ceptorum contentione ad discendum accenderentur.
 Sed eo Principe uirtutis eximia morte sublato, Deme-

trius Mediolanum à Ludouico Sfortia accitus est, adducta secum uxore Florentia, è qua iam liberos susceperat. Nec multò post profitendo, per scriptòque utili uolumine, rudimenta grammaticæ publicauit, quòd Theodori quanquam insignis liber de arte eadem, uti prouectis & doctis scriptus, durior uideretur. Vxor uirili industria familiam regebat, ipso sene, & literarum studijs occupato; sed ea libertas in mirè fecunda uxore, dubiam pudicitie famam fecit; quanquam tres filij ipsam ueri patris effigiem, ore Græco penitus referrent. Theophilus natu maximus iuuenis turbulentus, quum Ticini Homerum profiteretur, no eturno, & petulanti certamine confossus interijt: & Basilius mira ingenij indole, euocante Leone, ut in gymnasio Romano iuuentutem doceret, paucis mensibus, ex lenta febre contabuit. Seleucus uerò natu minimus ad pubertatem non accessit. Ceterum Demetrius octogenario maior, non planè miser, quòd nihil de obitu Theophili, occultante matre didicisset, Mediolani fato functus est; paulò ante quàm Galli Iulij Pontificis, & Venetorum armis Italia pellerentur.

Incerti.

Viuens corona nobilis iuuentutis
 Circundabaris undequaque Demetri,
 Dum ostenderes iter per Atticos campos.
 Certè beatus, si obtigisset morienti
 Doctam uidere tibi supersitem prolem:
 Oculumq; claudi languidum à tuis natis,
 Aut hoc sepulcrum lachryma illorum spargi.
Michaelis

Michaelis Marulli,

Dum uer Hymettium diu
 Nequicquam apis quærit uaga,
 In os sacrum Chalcondyli,
 Et labra suauiſſua incidens,
 Heus, inquit, æquales bonæ,
 Huc, huc adeste ſedule,
 Matrem uidetis Attida.

Latomi.

Quid eſt quod uſquam ſit ſatis mortalibus?
 Sui nec ulla parte cor quod torqueat,
 Senex, nec abſq; litterarum gloria
 Vixi: at malorum hoc eſt catena longior:
 Durisq; emuntur litteræ laboribus,
 Et ſane iniquis efferuntur præmijs.
 Fœcunda coniunx, & domi perſtrenua,
 Sui pudoris proximum eſt periculum.
 Iam bis miſer, quòd quid ſit educatio,
 Simulq; ſcirem quid mali ſit orbitas.
 Quare reſerta quum malis ſint omnia,
 Vitam ut cito obeas quàm leuiſſimis, pete
 Quo tunc beatus, hic quod haud uales, agas,
 Ito, & precare mutuum Demetrio.

Marcus Musurus XXX.

ARCUS Musurus genere Cretonsis, exacte diligentiae grammaticus, & rarae felicitatis poeta, in gymnasio Patavino aliquandiu Graecos aucthores interpretatus, secunda perspicacis ingenij fama ad integram doctrinae maturitatem peruenit, sed seua coniuratione externarum gentium afflictis bello Venetis inde exturbatus, ita tranquillitatis otium quaesivit, ut Graeco carmine diui Platonis laudes decantaret. Extat id poema, & in limine operum Platonis legitur, commendatione publica cum antiquis elegantia comparandum. Leone autem ingenij illustribus praecleara praemia proponente, Romam venit: nec multo post Manilio Ralla eruditi iudicij viro Graeco morte sublato, Archiepiscopus Epidaurensis effectus est. Eam autem secundae Fortunae celeritatem, quasi ab occultis Fatis maiora praemia monstraretur, immoderato animo tulit, sic ut insana, uehementiq; ambitione percitus, nouum illum sacrae mitrae honorem nequaquam ingenij merito parem duceret, nulloque pudore praeproperus ad purpuram aspiraret, quum saepe quereretur, Graeci generis neminem quasi probro gentis lectum fuisse, quando Princeps in donanda purpura maxime liberalis, uno conituali die, supra triginta nationum omnium delecta capita, galero purpureo perornasset. Ab hac intempestiua siti contabuit corpus, adeo celeriter, ut obrepente morbo interiret,

tercute, uix ostentatis mitræ insignibus expiravit. In templo pacis tumultatus est. Amiterminus autem Antonius, sepulchro hoc distichon inscripsit.

Musure mansure parum, properata tulisti
Præmia: nanq; cito tradita, rapta cito.

Latomi.

Arma Pelasgiacas quaterent dum Turcica terras,
Inueherent culto barbariemq; solo;
Quid facerent Musæ? fugere Helicone relicto,
Phocin, & Ascræum deseruere nemus:
Regna Latina petunt: & erat Musurus in illis:
Hospitio utuntur hospitis ante sui.
Nunc etiam bustum, grata pietate, sepulti
Officij quauis sedulitate colunt:
Thespiacas frondeis circum, & Permesida laurum,
Et sacro spargunt ex Helicone thymum:
Castalias lymphas aliæ: & cape munera dicunt,
Musure, Aonij factus Apollo chori.

Ioannes Lascares XXXI.

IOANNES Lascares Græcorum
ferè omnium, qui Othomannicis ar-
mis patria pulsi In Italiam confuge-
runt, nobilissimus, atq; doctissimus
fuit. Stirpem enim sanguinis incor-
rupti ad Imperatoris Constantino-
politani decus generosis moribus reserebat, ut pote
qui ab ingenua educatione, optimas literas imbibisset.

Naufragiū excepit Laurentius Medices, cui nihil antiquius unquam fuit, quàm ingenia liberali beneficio deuinxisse. Is, tum absolucndæ Bibliothecæ studio tenebatur. Ob id Lascarem, ad conquirenda uolumina Byzantium cum legatione ad Baiazetē bis misit: nec defuit honesta petenti, nusquā Barbarus Imperator, quippe qui erat totius philosophiæ studiosus, Auerroisq; sectator eximius, et de Laurentio priuatim tanquam de illustri cultore uirtutis, optimè sentiret, quā paulò ante Bandinum percussorem fratris, fuga in Asiam elapsum in catenis ad supplicium tradidisset; singulari quidem religionis, atq; iustitiæ exemplo; quòd ille immane scelus in templo ausus, merita pœna plectendus censeretur. Itaq; Lascares, tuto abdita Græciæ perscrutatus, quum patriæ opus uictoribus cœsissent, nobiliora diuitijs antiquæ dignitatis uolumina collegit, ut in Italia seruariantur. Transiuit demum in Galliam, legatumq; Ludouici Regis apud Venetos egit: nec multò post Leone ueteris amicitia nomine liberaliter attollēte, nobiles è Græcia pueros adduxit, instituto ludo in Quirinali; ne Græca lingua scitè loquentium soboles interiret. Valebat Latina facundia, ita ut uersus, qui extant, perscriberet; sed adeò contumaci sterilitate desidiosus erat, ut in uertendo Græca, uix Polybij castrametationem efflagitantibus amicis expresserit, quòd id studium recto an maligno iudicio incertum, penitus damnaret. Verùm egregia cum laude præstitit, ut Latini haberent emendatiora, quæ minore ipsorum labore uerterentur. Honestæ facultates

DOCTORVM VIRORVM. 75

sultates nō certo nixæ redditu, sed aliena liberalitate
 quæsitæ, uel in rem negligentî, & sumptuosè uiuenti
 nunquam defuerunt, ut nonagenarius ferè senex arti-
 culari morbo deformatus Romæ moreretur. Sepul-
 tus est in adæ Gothica diuæ Agathæ supra Subur-
 ram: fecitque sibi Græcum Epitaphium, quod Maior-
 ranus sic uertit,

Lascaris in terra est aliena sepultus,
 Nec nimis externam quòd quereretur erat.
 Quam placidam, ô hospes reperit, sed desilet Achæis
 Libera quòd nec adhuc patria fundat humum.

Tibaldei.

Lascaris hic Graiûm specimen: ne crede cadauer
 Illius esse sub hoc marmore sed statuam.
 Altera quippe fuit Niobe, dolor impius illam
 Natorum: hunc podagræ transfudit in lapidem.

Latomi.

Lascarus hic Graiæ doctrinæ, & nominis heres,
 Vltimus ex illa gente, domoq; iacet.
 Cum quo lugemus florem periisse Pelasgûm
 Helladaq; ingenijs obsoluisse bonis.
 Damna tollenda nimis: sed quæ maiora futura,
 Huius ni pietas aduigilasset, erant.
 Qui non contentus priscos conquirere libros,
 Italiam & tantis accumulasse bonis:
 Semine Mygdoniæ pubis repleuit eandem,

Quos natiua penes, linguaq̄, uoxq̄, foret.
 Quis tibi pro meritis Latium sese obligat, illa
 Dempturum patriæ barbara uincla tuæ.

Rodulphus Agricola XXXII.

VIS non te Rodulphe Agricola inu-
 sitato, & planè portentoso, conspi-
 rantium syderum concursu natum
 esse fateretur; si uim coelestis tam ua-
 riè radiofi luminis, non secus ac in a-
 stris cursum; certior disciplina deprehenderet. Hausi-
 sti enim Hebraicas, Græcasq̄; literas, usq̄; adeò stupen-
 da celeritate; ut nequaquam Gruningiæ in ultima Fri-
 sia, sed Hierosolymis, Athenisq̄; natus, ac educatus à do-
 ctissimis crederè. Latinas porrò tanta felicitate didi-
 cisti, docuistiq̄; ut exacta puritas, ac illa nobilis uber-
 tas Romanæ eloquentiæ, nostro cum pudore in squal-
 lenti, asperoq̄; Oceani litore querenda uideatur. Vi-
 uent profectò in admirantium manibus tua illa, quæ
 auidè leguntur in Dialecticis, Rhetoricisq̄; præcepta,
 & diuini ingenij carmina, quibus uel illustribus poe-
 tis numeros excussisti. Nos uerò in magno uitæ tuæ de-
 siderio, aut numinum, aut certè syderum inconstan-
 tiam indignanter usquequaque mirabimur, quæ tan-
 tis cumulatam muneribus, terris tantum ostenderint,
 grauiore quidem iniuria humani generis, quum ille
 coelesti aura fortasse dignior, in secundissimo foecundi-
 tatis cursu raperetur. Defunctum Heidelbergæ Ger-
 mania urbe gymnasio clara, decuriones sepulchri ho-
 nore

more perornarunt. Hermolaus autem Barbarus apud
Caesarem legatus, in scripto epigrammate supremum
amicitiæ munus exoluit.

Inuida clausurunt hoc marmore Fata Rodolphum
Agricolam, Frisij spemq; decusq; soli.
Scilicet hoc uno meruit Germania, quicquid
Laudis habet Latium, Græcia quicquid habet.
Latomi.

Qui putat ingenijs patriam conferre, Rodolphum
Agricolam Latij dixerit esse soli.
Aut extra Italiam nasci minus esse beatum,
Hunc ipsum Frisium, qui putat, esse sciat.

Leo Baptista Albertus XXXIII.

LEONI Baptiste ex Albertorum fami-
lia Florentiæ clara, Politianus, audita e-
ius morte, nobile encomium cecinit, nos
autem eius ingenij acumen, & styli feli-
citatem in cōfragosa materia plurimum admiramur.
Nouum enim opus ædificatoriæ facultatis, & propter
linguæ inopiam ualde impeditum, nec satis eloquētiæ
capax, aggressus est; tanta facundia, ut imperitos ob-
scuro rudiq; eius seculo, & certa disciplinæ luce carē-
tes architectos in semitam rectissimæ rationis deduxe-
rit, quum Vitruuij præcepta densissimis obfessa tene-
bris illustraret, ac inspectis antiquorum ædificiorum
reliquijs, atq; inde accurata dimetiendi ratione initio-
rum, & finium ordinem deprehendisset; ita, ut inopē

Et corruptis artibus incultam ætatem nostram admirabili
 abditarum rerum copia locupletasse existimetur. Scripsit etiam
 in pictura de Reecessibus, et umbris, lineisq; ex optices
 disciplina, quibus rerum imagines, in eodem sitas plano,
 tanquam remotas et extantes, erudita manus exprimere
 consuevit. Ex speculo quoque reflexis radijs suam ipsius
 effigiem arguto penicillo pereleganter est affecutus,
 quam apud Pallantem Oricellarium in hortis uidimus.
 Extat etiam Apologorum urbanæ grauitatis libellus,
 quo, uel Aesopum inuentionis antecenitate
 superasse iudicatur: et Momus summæ gratiæ
 dialogus, ac ideo cum antiquis operibus
 multorum sententia comparandus.

Iani Vitalis.

Albertus iacet hic Leo, leonem
 Quem Florentia iure nuncupauit,
 Quod princeps fuit eruditionum,
 Princeps, ut leo solus est ferarum.

Latomi.

Quisquis barbarus es, rudisq; Phœbi,
 Hoc saxum pedibus caue profanes,
 Quod sanè eximium tegit leonem
 Peius angue tuum genus perosum.
 Nam Musis sacer est: easq; secum
 Vel hic in tumulo moratur oris
 Docti blanditijs: uel ipse cum illis
 Indagat Clarior comes recessus:
 Doctis multiingam referre prædam

Non raro unde solet, stupente Apelle,

Atq; Vitruuio sagacitatem.

Sed quid te dubium morer? Leonem

Albertum satis ij loquuntur ungues.

Laurentius Medices XXXIIII.

SALVE Heros optime, maxime ingeniorum liberalis educator, artiumque omnium, & elegantiarum pater, ac unicus uere uirtutis aestimator. Salue iterum immortale praecognitum merite: quum te uigilanter excubante, non Etruria modo tua, sed omnis quoq; Italia, opulenta pace flourerit; scilicet, ut mox orbata te custode & uindice, in testina, fataliq; insania, & externa immanitate uastata concideret. Sed Salue itidem, qui luculenter, & fouisti Musas, & feliciter exercuisti. Praeclarus utique Vatum hospes, & aemulus, ideoq; caelesti munere, nomini tuo debita uirenti laurea dignissime: nisi haec Fortuna tua putetur inferior; quando Cosmum auum eruditi seculi decus, gloria superasse summe arduum uideri poterit: nisi Leonem Decimum, ad ornandam uirtutem caelo datum, felici prole genuisses.

Iani Vitalis.

Nil mortale unquam uita tibi contigit omni

O Patriae pater, & decus immortale tuorum

Laurenti, nisi cum te mors immitis ademit.

Ulla quidem non te uitali lumine cassum

Extinxit, uerum quicquid sanctiq; boniq;
 Orbis habet, tecum simul abstulit: aurea quando
 Secula foedauit scabra rubigine ferri;
 Non tamen ulla unquam uiderunt tempora dignum
 Te magis, & titulis, & maiestate decoro,
 Cui magnus Cosmus auus, & cui filius altum
 Maximus ille Leo princeps Romanus, honorum,
 Atq; eternarum laudum erexere theatrum.

Myrtei.

Occidit ut Fato Medices Laurentius, ora
 Conuertens in sollicitas Florentia Musas
 Dixit; abite, aliud uobis nunc querite tectum.
 Cui Musæ: Nos hospitium sanè perdimus usquam
 Querendum: Sed tu Medice Florentia raptò,
 Amissum inuenies nusquam: quin desinis ipsa
 Esse illud decus & Latij Florentia lumen.
 Nos erimus Musæ: tum si quid nostra parente
 Ab Ioue dat pietas sperare, uidebimus ullo
 Tempore post herosa Deorum in sede supremâ
 Immortalem alti nutu Iouis astra regentem.

Latomî.

De te nil dicam: sed enim si dixero, quantum est,
 Vel te Dijs genitum, uel genuisse Deos?
 Vtibus Ausonijs mandatum hoc muneris esto:
 Carpere nam laudes est uiolare tuas.

Petrus Leonius XXXV.

PETRVS Leonius Spoleti natus, multo acumine perspicacis ingenij, eruditāq; facundia, inter medicos primus ferè pro lato Galeno, uerum medicinae limen aperuit, quum in clarissimis Italiae gymnasijs profitendo, exercendoq; artem summa nominis auctoritate, non ex foeculentis Arabum lacunis: sed ex purissimis Graecorum fontibus haurienda praecepta artis, atq; remedia docuisset. Is erat ualidis disciplinarum omnium praefidijs instructus, ita ut Astralogiae, & ueteris item Magiae peritissimus haberetur: quòd de euentu grauissimarum rerum diuina praedictione iudicare consueuisset. Constat enim cum amicis saepe dixisse, sibi subitè mortis periculum in aqua portendi: unde flumina crebrasq; nauigationes formidaret; quam ob causam, quum alia omnia ad questum, & decus secunda retineret, è Patauio, Venetijsq; in Umbriam, & Spoletum emigrarit, ut mutata sede, nauigationum, occasiones effugeret. Sed Fata ubiq; uiam inueniunt. Inde enim Laurentio Medice suprema ualetudine tentato, Florentiā accitus, ad eò inani, aut certè fatali spe concepta de salute decumbentis, occultans atrocis morbi impetum contempsit, ut oblata ab alijs ex arte remedia rejiceret, & insurgentis naturae uiribus nihil uerendam morbi uim, facile cessuram polliceretur. Verum non diu post ab ea cunctatione, detecta malignitate pituitae, & groq; sensim deficienti, superuenit Lazarus Placen-

tinus illustris medicus, à Ludouico Sfortia Ticino missus, sera quidem afferens remedia sed obliquè Leonium iam toti familiæ inuisum perstringens, quòd neglectis morbi initijs, facillimæ curationis occasiones, temerè contemnentis imprudentia deperissent. Per hunc modum expirante Laurentio, Leonius ex infamiae dolore, commota mente, exitialem insaniam, lugè tiumq; familiarum letale odium contraxit; ita, ut in proximæ Caregio uillæ puteum, sponte, an illata uincertum, præceptus datus mergeretur. Fuere qui Petri Medicis feruida ira mortem patris more Barbaro uindicantis, id scelus admissum crederent, uti Actius Syncerus Etrusco carmine deplorauit. Sed nullum omnino præclarius patratae necis argumētum exortam inde suspicionem fouet, quàm ipsius authoris, par sceleris ad iustam poenam interitus, quum ille à clade Gallorum ad Lyrin aufugiens, in ostio fluctibus naue obruta, foedè perierit.

Iani Vitalis.

Dum timet astrologus sua Fata Leonius, undas
 Et fugit è ripis magne Timaue tuis;
 Illa eadem frustra fugientem aduersa sequuntur,
 Qua rapitur tacita nobilis Arnus aqua;
 Hic tu florentem medicis Florentia curis
 Præruptum, ô facinus, corripis in puteum:
 Astra representant sic funera, dum fugit ille,
 Tutius hunc poterant quàm latuisse poli.

Latomi

Latomi.

Pallet, conspectis ubicunq; Leonius undis,

Et uelut à certo protinus hoste timet.

Scilicet has tacitè didicit, monstrantibus astris,

Moliri uitæ Fata suprema sua.

Cur sed ubiq; timet? cur omneis deniq; semper?

Astra cauendi etiam cur tacuere uiam?

An non terra suos gignit, licet arida, fonteis?

Et cælum pluuias non quoq; seruet aquas?

Forsitan has aliquo in puteo tibi Fata reponunt:

Nec poteris clare cum Phaetonte mori.

Sed fugis Euganeos, Padumq; & aquosa Timauis:

Stulte, fuge, & longum dedoccare metum.

Hermolaus Barbarus XXXVI.

N VLLA hercle cuiusquam defuncti insignis effigies, maiore merito, quam tua in Museo spectatur Hermolae eruditorum omnium, omnibus numeris longè doctissime. Nouocomensibus enim C. Plinium Secundum ciuem suum, ab imperitis inuidiosè surreptum, erudita, præclarâque sententia reddidisti, eumque eductum tenebris, & multo squallentem situ, immenso radiantis ingenij tui lumine penitus illustrasti: scilicet, ut recepta antiqua dignitate sibi persimilis in lucem prodiret, ac ea omnino quæ in foro à Comensibus erecta est, dignus marmorea statua spectaretur. Sed tibi publico nomine debemus omnes, quod Themisium, tenebrosis Aristotelis operibus

uiuido splendore lucem afferentem, Latino sermone
 donaueris, ut quantus esses in *Physicis*, *Dialecticis*, at-
 que *Rheticis*, tot nobiles exuberantis ingenij scetu-
 ra testarentur: nec satis fuerit impeditissimam illam
Geographiæ sylvam, inaccessam multis, nulliq; peni-
 tus exploratam, glorioso labore penetrasse, nisi ex i-
 pso telluris, & naturæ germinantis gremio singulas
salutares, & *noxias herbas*, traducto, ac explorato
Dioscoride ægris mortalibus demonstrasses. Sed qui
linguarum & disciplinarum omnium difficultates e-
uasisse uideris, longè maximo etiam inuicti animi præ-
 conio, infestam uirtuti tuæ inuidiã generosè superasti,
 quum te speciosis honoribus perfunctum, & tum su-
 premam idcircoq; grauissimam legationem *Romæ a-*
gentem, *Innocentius Octauus*, admiratione uirtutis,
Aquileiensem Patriarcham renuntiasset, uel non pro-
 bante *Senatu Veneto*, qui nihil, uel inusitate uirtuti,
 extra *leges tribuendum censuerat*. Tulisti quippe æquo
 animo *suffragiorum seueritatem*, quum ex eo tamen,
 pari merito tibi *purpura* pararetur. Sed mors ante
 diem irrepfit, & pestilenti quidem morbo properata,
 adeò, ut quod à *Pico, Politianoq; Florentia* laboran-
 ti per dispositos equos mittebatur miræ potestatis an-
 tidotum, ueneni celeritate præuerterit, scilicet, ut ni-
 mis seuera patria optimi ciuis ossa non haberet, quæ
 sub colle hortorum ad *Flumentanam portam sepul-*
chro condita è Campo Martio, ab erudita Romana in-
 uentute salutantur.

Barbaricm.

Barbariem, Hermoleos Latio qui depulit omnem
 Barbarus hic situs est, utraq; lingua gemit.
 Vrbs Venetum uitam, mortem dedit inclyta Roma,
 Non potuit nasci, nobiliusue mori.

Pierij Valeriani.

Peregrine ciuis, nate in urbe, & aduena,
 Quicumq; adoras templa Musarum sacra:
 Huc in beata, & si occupatus, Vrsule
 Diuerte: cultum hinc à sinistra suspice.
 Inter sacratos hinc & inde Præsules,
 In purpurata ueste nobilem uirum.
 Quid fronte prima iam ominaris maximum?
 Viua hæc imago est Hermolai Barbari,
 Aciem sacraſti, ne profana uideris,
 Candente felix ære lumen excute.

Latomi.

Quid ſtas, & titulum ſtupes, Viator,
 Hoc ſub ſaxo aliquem ratus ſepultum
 Gallum, Theutonicum, Scotum, uel Anglum,
 Genteis quas modò Barbaras uocamus?
 Erras. Barbarus Hermolaus ille,
 Ille Barbarus, utriusq; lingue
 Venus, delitiæ, lepor, uoluptas,
 Quo nemo melius tenebat omneis
 Germanæ numeros locutionis:
 Hoc ſub marmore, nunc cinis, recumbit:
 At non mortuus: immo mortis ipſo
 Victurus ſcelere uſq; & uſq; & uſq;:

Rumpatur Venetus licet Senatus.
 At si te nouitas moratur huius
 Vocabli, ratione scito factum,
 Qua suos Domini solent Quirites
 Insignire duces, ut Africanos,
 Cimbro, Pannonicos, Isauricosq̃:
 Victarum puta gentium trophæis.
 Sic & barbarie per hunc Latinis
 Pulsa finibus, & iugum subacta,
 Iure Barbarus optimo uocatur.

Georgius Merula XXXVII.

IN Georgio Merula ab aquis Statiellis Alexandri-
 no, ingenium subagreste, atque ideo ad lucubra-
 tionum labores maximè ualidum: nullisque obi-
 ter uoluptatum illecebris laceffitum emicuit, passim
 florentibus Græcarum literarum studijs, quarum feli-
 ci societate antiqui decoris ornamenta Latine facul-
 tati tradebantur. Ob id uariæ eruditionis laude cele-
 bratus, quadraginta amplius annos, cum Venetijs,
 tum Mediolani iuuentutem docuit; in alienos sæpe li-
 bro, acerbius censuram exercens, quum sæpe Calde-
 rini, Galeotti, & Politiani errata, uel certè præter-
 missa notare contenderet, publicatis Annotationum li-
 bellis, quibus latè nomini fama apud stupentes gram-
 maticos quæreretur. Edidit etiam translationem Dio-
 nis de Traiani gestis: sed petèti Ludouico Sfortie histo-
 riâ perscripsit, Vicecomitū principū origines, et bella
 continentē sobrio quidem stylo, ac ex omni parte La-
 tino

tino, sed in quo lectores minus austeri per amœna di-
uerticula passim requirant. Caterum postremi eius hi-
storice libri meo iudicio iucundiores, eternum dormi-
turi, denegata luce in abditis scrinijs iacent, quum ne-
mo è generosa stirpe Vicecomitũ omnino prodeat, qui
sepultũ familie, patrieq; decus, in lucem asserere ue-
lit; quandoquidem nemo ferè sit ex ea gente, qui non
spreto ueræ uirtutis nomine, ab incõdito luxu decoxis
se uideatur. Perijt exactæ etatis senex, tonsillis fau-
ces occupãtibus, Politiano obiter uehementi metu libe-
rato, cũ in miscellaneã eius centuriã; cohortes, et alas,
quæ impetu obruerèt, emissurus esse diceretur. Ludo-
uicus Princeps optimè de literis merito, iustũ funeris
honorè persoluit, elatusq; est ad eadẽ Eustorgianã: &
hoc carmen, sepulcro Lancinus inscripsit.

Vixi alijs inter spinas, mundiq; procellas,
Nunc hospes cœli Merula, uiuo mihi.

Latomi.

Cur fugis à titulo? quò tam cito, quæso, Viator?
Siccine, quod possim carpere, habere times?
Ingenio hoc uixi, fateor: plurcisq; lacessi
Pro rigido exercens scilicet ense stylum.
Parcebam nulli, gaudens è cæde frequenti
Lassa cruentatas figere in ora manus.
Et tu forte times, ne nunc quoq; dentibus idem,
Quæq; Theoninis non placitura petam.
Optarim sanè: neq; enim tibi abiret inultum
Phœbe, sacerdotem sic habuisse tuum.

Nam scēdasse suas quod me malus aguit arteis,

(Tutari parteis hoc uocat ille suas)

Tergendis uoluit pueris à clunibus essem,

Quos malè mundatos mors inopina rapit.

Ah miser. at quod idem multi quoq; nunc imitantur,

Iam successorem mi sōre spero aliquem.

Politianus XXXVIII.

POLITIANVS à prima statim iu-
uenta admirabilis ingenij nomen a-
deptus est; quum nouo, illustriq; poe-
mate Iuliani Medicis equestres ludos
celebrasset, Luca Pulcio nobili poe-
ta omnium confessione superato, qui Laurentij fratris
ludicrum equestris pugnae spectaculum, iisdem modis,
& numeris decantarat. In id enim è Græcis, atq; La-
tinis delectos flores populo stupendos contulisse cen-
sebatur: Nec multò post Iuliano à Pactijs in templo im-
maniter interfecto, eius uindictae coniurationis histo-
riam, Latine, ornatisimeq; perscripsit; professusq; de-
mum in gymnasio Græcas pariter, Latinasq; literas,
tantos de se excitauit clamores, fauente iuuentute, ut
Demetrius Calchondyles uir Græcus, præstantiq; do-
ctrina, uti aridus, atq; ieiunus à discipulis desereretur.
Exinde Herodianum Romanæ loquentem publicauit,
eunētis haud dubiè erepta laude, qui id generis munus
ante susceperant, quanquam æmuli eam translationē,
uti nos à Leone Pontifice accepimus, Gregorij Tipher-
natis fuisse dicerent, quòd passim, inducto fūco, & sal-
sis neuo-

sis neuorum coloribus interlita, alieni styli habitum
 mentiretur. Sed eadem præcellenti studiorum omnium
 ubertate florentem, post editam Miscellaneorum cen-
 turtam; publicataq; Latina poemata, immatura mors
 oppressit. Erat distortis sepe moribus, uti facie nequa-
 quam ingenua, et liberali, ab enormi præsertim naso,
 subluscoq; oculo perabsurda, ingenio autem astuto,
 aculeato, occulteq; liuido, quum aliena semper irride-
 ret, nec sua, uel nõ iniquo iudicio expungi pateretur.
 Ferunt eum ingenui adolescentis insano amore perci-
 tum, facile in letalem morbum incidisse. Correpta e-
 nim cithara, quum eo incendio, et rapida febre torre-
 retur, supremi furoris carmina decantauit; ita, ut
 mox delirantem, uox ipsa, et digitorum nerui, et ui-
 talis deniq; spiritus, inuerecunda urgente morte, de-
 fererent; quum maturando iudicio integræ, statæq; æ-
 tatis anni, non sine graui Musarum iniuria, doloreq;
 seculi, festinate Fato eriperentur. Vix enim quadrage-
 simum quartum ætatis annum attigerat: sed eo præ-
 proprio uitæ exitu profecto felix fuit, quòd imminen-
 tem conuulsæ Medicæ domus ruinam effugerit. Tumis-
 lo autem hoc carmen Crinitus discipulus affixit.

Hic, hic Viator paululum gradum siste,
 Vatem potentis spiritus uides clarum:
 Qui mente promptus acri, et arduum spirans,
 Ac summa quæq; et alta consequi suetus.
 Is ille ego Angelus Politianus sum.
 Fouit benigno me sinu Flora, et illic

In Fata cefsi, Parthenopæos Reges
 Cum Gallica arma irruerent minabunda.
 Tu uale, & hoc sis meriti memor nostri.

Eiusdem.

Siren relicto Daunio
 Querebat ubi confisteret:
 Diuq; uagula deuolans
 Accessit annem lassula
 Arni fluentis leniter:
 Et commorata fatis, iter
 Parabat inceptum sequi.
 Sed ecce dum uaga subuolat,
 Audi repente rem nouam,
 Nouosq; numeros, & noua
 Carmina canentis Angeli.
 Itaq; statim in labra conuolat
 Dulci lepore perlita:
 Et, inquit, hic libet agere,
 Hic, hic morabor sedulo:
 Vbi Gratia, Decor, & Venus
 Tam blanditer simul canunt:
 Carmenq; fundunt aureum;
 Tu nunc ualebis Daunie.

Petri Bembi.

Duceret extincto quum mors Laurente triumphum,
 Lætaq; pullatis inueheretur equis;
 Respicit insano ferientem pollice chordas,
 Viscera singultu concutiente uirum.

Mirata

Mirata est: tenuitq; iugum: furit ipse; pioq;
 Laurentem cunctos flagitat ore Deos.
 Miscebat precibus lachrymas, lachrymisq; dolorem:
 Verba ministrabat liberiora dolor.
 Risit; & antiquæ non inmemor illa querelæ,
 Orphi Tartaræ quum patuère uis,
 Hic etiam Infernas tentat rescindere leges;
 Fertq; suas, dixit, in mea iura manus.
 Protinus & flentem percussit dura poetam;
 Rupit & in medio pectora docta sono.
 Heus sic tu raptus: sic te mala Fata tulerunt,
 Arbiter Ausoniæ Politianæ lyra.

Incerti.

Politianus in hoc tumulto iacet Angelus, unum
 Qui caput, & linguas, res noua, tres habuit.

Herculis Strozæ.

Quis Lycias sortes? quis Phthiæ carmina uatis?
 Transmissos Deli quis neget huc Tripodas?
 Quippe hic assiduè Phœbus, Musæq; parentant,
 Et caros lachrymis sæpe lauant cineres.
 Quin sit Faa uelint, tegerentur numina, sub quæ
 Angelus obdormit Politianus humo.

Cæsaris Scaligeri.

Ante tuo quàm te nossem de pectore, non te,
 Aiebam, decuit Politiane mori.
 Siue mori decuit: sed non decuisse fatebor,
 Ah, sic ah iuuenem Politiane mori.

At diuina semel noui dum pectora, dixi,
Nec iuuenem, nec iam Politiane mori.

Latomí.

Hoc tumulo Charites, lepor, & bona Suada, iociq;
Et Musæ, & Phœbus, plectra, chelysq; iacent.
Cuncta obiêre simul (neq; enim sunt uisa deinceps:
Nec uiguit fuluis laurus, ut ante, comis)
Verus ut ille pudor Graiûm, columenq; Latinûm
Angelus arguta desijt in cythara.
Nam fuit hæc (miserum) sæuæ culpa altera Parcæ,
Cantantis filum præsecuisse uiri.
Ah, sæuûm potuit qua flectere corda ferarum,
Non potuit duram flectere uoce Deam.

Mirandula XXXIX.

IOANNES Picus Mirandula merito cognomine
Phoenix appellatus est, quòd in eum, Dij superi, su-
pra familie claritatem, omnis corporis, ac animi
uel rarissima dona contulerint. Mira enim altitudine
subtilis ingenij, decora facie, lectissimisq; moribus,
& incomparabili quum disputaret, aut scriberet fa-
cundia, omnes eius seculi sapientes in admirationem
sui facile conuertit. Grauißimo autem opere, nec dum
absoluto, tanta eruditione, atq; uehementia Astrolo-
gos totius diuinationis uanitate confutata persecutus
est, ut subtiliû disciplinarû professores à scribendo de
terruisse uideatur. In Heptaplo autem, dum sacrarum
literarum mysteria diuino ore nobis recludit, & in
Apologetico grauißimis disciplinarum omnium ra-
tionibus

tionibus proposita ad disputandum, ingenij sui decreta defendit, se ipsum doctrina, atq; memoriæ felicitate supergressus esse uidetur. Excessit è uita dignus celo, trium & triginta annorum iuuenis, eo die tam celebri, quam postea Italiæ maximè funesto, quo Carolus Gallie Rex Octauus Florentiam est ingressus; scilicet, ut tanti funeris luctus, quum sub signis ornatus in pōpam externæ gentis exercitus urbem intraret, uel eo inusitato spectaculo, & in tanta receptæ libertatis lætitia minimè uinceretur.

Herculis Strozæ.

Ioannes iacet hic Mirardula, cætera norunt,
Et Tagus, & Ganges, forsân & Antipodes.

Eiusdem.

Hic situs est Picus, cuius si cuncta perissent,
Virtutum septem uix sat erant tumuli.

Michaelis Marulli.

Occidis ætatis media quòd Pice iuuenta,
Vltima Socraticæ stenda ruina domus.
Nec uel nobilitas, uel opes, uel gratia formæ
Profuit, aut animi tot bona rara tui.
Noc hoc, crede mihi, naturæ iniuria matris
Larga uel in primis quæ fuit una tibi,
Sed uitæ documenta hominum, & quàm fluxa sit ollis
Forma, genus, dotes ingenij, imperia.

Latomi.

Ne Pici ingenium deberi quis putet astris,
Nil genere hoc artis, uanius esse docet.

Quem uitam, & mores frugi, assiduumq; laborem,
 Astrorum scimus percoluisse loco.
 Sed tamen est aliquid (fateor) quo debeat astris,
 Quod citò se nostris eripuerè malis.

Pomponius Lætus XXXX.

IVLIVM Pomponiũ Lætum Sanseuerina illustri familia in Picentinis natum serunt, adeoq; insigni cura educatum, ut ex adultera matre alioqui pudica, illudente ei Salernitano Principe genitus putaretur. Sed uigente demum bello, & labãte Fortuna principalis domus, animum ad literarum studia conuertit, tanta antiqui moris amulatione, & naturæ temperãtia optimas literas complexus, ut Romæ inter præclara eius seculi ingenia conspicuus monstraretur; Nam Vallæ præceptoris æquata eruditionis opinione, locum exceperat; sed eum mox Pauli Secũdi iniuria per celebrem fecit, quum literatos quosdam, & in his Platinam, atque Callimachum, tanquam impios atque maleficos tormentis excruciaffet. Nam è Venetijs Romanam pertractus ad dicendam causam, perpetua uitæ innocentia tutus nihil terreri potuit; ut integro constantiq; animo indigna sateretur. Veterum enim ingeniorum illustria nomina sibijpsis indiderant, quum in cœtu sodalium laureati Musas colerent. Ea nominum nouitate, Pontifex elegantis literarum imperitus, suspiciosusq; uehementer offendebar, quasi id esset oculia coniurantium tessera ad obeundum insigne faci

nus. Xysto demum, Innocentióque fauentibus
 in gymnasio docuit incredibili nonnisi authorita-
 te, auditorumq; frequétia; adeò ut ante auroram pro-
 fitentem, Romana iuuentus à media statim nocte præ-
 occupandis subsellijs præueniret. Descendebat è Qui-
 rinali sæpe solus, Diogenis more præferens laternam
 quum opes contemneret, & iucunda frugalitate uene-
 rabilis haberetur. Simplicianaq; & penè subagresti
 conuictu usq; adeò gaudebat, ut quum frequenti sem-
 per limine coleretur, improvise nobiles conuiuæ, non
 sufficièti eius puero per iocum admoniti coquinæ ma-
 nus admouerent, unde perurbani sales, multæq; face-
 tiæ sererentur. Scripsit Grammaticæ compendium, a-
 dultis pueris utile: & grauiore demum stylo seriatim
 Romanos Cæsares; gratisimoq; libello in antiquæ Vr-
 bis ruinis, uera loca, atq; uocabula demonstrauit. Sed
 in suggestu summam laudem promeruit; quod eo ma-
 gis mirum uidetur, quum in familiari sermone hesi-
 tante lingua balbutire esset solitus, nec orantem de-
 mum, aut clara uoce lectitantem, ulla omnino oris ti-
 tubantia deformaret. Septuagenarius excessit è uita,
 quum gelidissimo uini potu uentriculi calorem op-
 pressisset. Elatus est auditorum insignium pijs hume-
 ris, honestante funus familia purpurata Alexandri
 Pontificis, & laudate Marso oratore. Quum uarijs au-
 tem Elegijs tumulus ornaretur, epigramma Pontani,
 consensu publico locum obtinuit.

Pontani.

Pomponi tibi pro tumulo sit laurea syluas
 Ossa, maris rores, myrteaq; umbra tegant:
 Teq; tegant, artusq; tuos, uiolæq; rosæq;
 Ver habeat, Zephyros spiret, & ipse cinis.
 Stillet & ipse cinis, quas & Parnasus, & antra
 Thespia, & ipsa suas Afera ministret aquas.

Domitij Palladij.

Hic iacet exigua Letus Pomponius urna,
 Cuius honor meritò pulsat utrunq; polum.
 Letus erat Romæ uates sublimis, & idem
 Rhetor, nunc campus lætior Elysijs.

Latom.

Effert Pomponi dum te Romana iuuentus,
 Et fouet in gremio Roma beata suo:
 Fama est, inuidiam summorum adeoq; Deorum
 Hunc tumulum, hos gerulos conciliasse tibi,
 Sed tamen hoc summi tibi debebatur honoris,
 Vt tua mors Superis inuidiosa foret.

Callimachus XXXXI.

CALLIMACHVS antiquo nomine
 Philippus Geminiano Etruriæ oppido e-
 ditus ingenium lectissimis literis Romæ
 excolluit; nec multò post indignam inson-
 te animo subiit calamitatem, quum Paulus Secundus
 illustres Academiæ sodales odio temerè concepto, tan-
 quam malignè conspirantes persequeretur; ita, ut ipse
 ante alios desumpti Græci nominis reus, tormentis,

& carcere poenas daret. Ab ea autem iniuria indignus
 bundus in ultimas terras profectus, Casimiro Sarmatiae
 Regi ingenij operam obtulit. Is uirtute, fortunaq;
 clarissimus; sed Pontificij nominis hostis, quatuor Re-
 gum pater fuit. In honore tum erant optimae literae apud
 externos reges, uno praeter ceteris Matthia Corui-
 no studijs ac artibus eximijs liberaliter fauente. Itaq;
 Callimachus Alberto filio praceptor datur; à quo de-
 mum, post Casimiri patris interitum, ad summum fa-
 miliaritatis, atq; potentiae locum euectus est, tanta Po-
 lonorum consternatione, odioq; ut eum tanquam im-
 pium, & Moldauicae cladis authorem, tyrannidemq;
 impotenti imperio exercendam Regi suaderet, aula
 extruserint. Maligno enim iudicio nobilitatem, quod
 imperata pecunia, & suscepto bello auersa esset, se-
 uo hosti obiectandam esse censuerat, ut nemo demum
 superesset, qui libertatis per manum traditae iura tue-
 retur. Sed Callimachus, uel Alberto absentis deside-
 riū uix ferente, quod inuidiam minimè sustineret, semi-
 exul in uilla Sarmatica apud ueterem amicū occul-
 tatus, Fato cessit: ita ut morte celata, sine funere arefa-
 ctus tepore clybani in armario seruaretur. Id rescituit
 Albertus, & pietatis ergo, Cracouiae in aede Trinitatis
 aereo sepulcro honestandum curauit. Praecipuum eius
 ingenij monumentum, extat Historia exactissimè con-
 scripta de rebus gestis Ladislai Sarmatiae, atque Pan-
 noniae Regis, qui ad Euxinum Varnensi acie, ab Amis-
 rathe superatus interijt; adeo enim eleganter eius gra-
 uissimi muneris leges impleuisse existimatur; ut omnes

qui à Cornelio Tacito, per tot secula id scribendi ge-
rus attigerint, meo iudicio superarit.

Iani Vitalis.

Aenea, Callimachi, quæ circumplectitur ossa,
Depositi meritis nobilis urna sui,
Aenea sit quamuis, multò est preciosior auro,
Etrusci felix hospita Callimachi;
Ipsi etiam Italia; tantum decus, auspice, adepti,
Ad sacra conueniunt busta Borysthenides:
Exultantq; mero, & choreis, referuntq; uicissim:
Dedicat hæc Crispo Sarmatis ora suo.

Latomi.

Exuias præter pellemq; atq; ossa Latini
Nil hinc Callimachi Barbara terra tegit.
Illa Borysthenides rapuere, tenentq; Camœnæ,
Quorum primus amor, gloria prima fuit.
Hoc perfecturus, si copula longa fuisset,
Venissetq; suo iusta propago thoro
Sarmatide è nympha: ne Barbara terra uideri
Posset, Romanæ uel minus apta togæ.
Sed mors inuidit, qua nil odiosius: atqui,
Quæ feritas tacito non caret opprobrio.
Aeneus est tumulus, mors aenea: & aeneus ille,
Qui legit hæc siccis tristia uerba oculis.

Hieronymus

EDICEIS Gallorum aduentu Florentia pulsus, Hieronymus Sauonarola Ferrariensis ex ordine diui Dominici cucullatus, usq; adeò austera uitæ disciplina, ac erudito subtiliq; ingenio, & in sacris concionibus admirabili facundia ualuit, ut populū instaurandis religionibus deditum, & tum nouo receptæ libertatis gaudio gestientem, quò uellet facile impelleret, priuatissq; familiarum, ac ipsis quoque summi magistratus consilij miseretur. Futura enim prædicere, ueluti diuino adflatum numine credebant, quando nihil ualidius esset ad persuadendum specie ipsa pietatis, in qua etiam tuendæ libertatis studium emineret; Sed nonnulli optimates, astutis ingenijs aduendo, consulendoq; eius authoritatem in immensum adaugebant, tâta quidam insania, quò illam sibi astruerent, ut ad Caroluni Regem, Pisas Legatus mitteretur, & integros quatuor annos Florentinorum animis, ac opibus impeteret. Verùm in eo Christianis hercle moribus, ac optimis literis ornatissimo, ingenium ab occulta ambitione, & nimio, exitiæque profèrendæ ueritatis studio inflammatum, adeò æstuanter efferbuit, ut capitale iudicium de suspectis nobilissimis septem ciuibus sæua sententia præcipitarit, morèsque Alexandri summi Pontificis uesana declamandi libertate, quum acerbè suggillaret, sacrosanctam potestatem in dubium deuocarit: quamobrem reus maiestatis,

deposcente Pontifice, concedenteq; Senatu, & concre-
 matis quidem templi foribus, nec incruenta irruptio-
 ne comprehenditur; nam inimicæ factionis ciues, dam-
 natorumq; propinqui arma ceperant: in eoq; tumul-
 tu trucidatus est Frãcisus Valorius partiũ princeps,
 qui maturandæ reorum necis author extiterat. Cete-
 rum de Sauonarola tormentis excruciato, confessoq;
 latronum more, in medio fóro, miserabile supplicium
 est desumptum, ita, ut strangulati corpus extemplo
 cremaretur, diuerso quidem animorum habitu, quum
 alij ardentes odio, iure execratum, atq; punitum suc-
 clamarent: alij uerò lugentes, tanquam indigna morte
 perempti è rogo cineres religiosè colligerent. Eius au-
 tem ingenij operum præcipua cum laude legitur glo-
 riosus Crucis triumphus aduersus eius seculi sapien-
 tes, garrulosq; sophistas, Latine perscriptus. Vtramq;
 autem pij, atq; impij nominis famam cumulatè prome-
 ruit; si duobus contrarijs cœnotaphijs credendum esse
 censeremus. Sed alterum quod Liuidus effudit, honestus
 supprime pudor, ne supra miserabilis supplicij dolo-
 rem, insontis fortasse uiri manes hac etiam æterni car-
 minis inurente nota crucientur.

Marci Antonij Flaminij.

Dum fera flamma tuos Hieronyme pascitur artus,
 Religio sanctas dilaniata comas
 Fleuit; & ò dixit, crudeles parcite flammæ,
 Parcite, sunt isto uiscera nostra rogo.

Latom.

Latom.

Dicere me prohibet pietas Hicronyme quicquam,

Tuo quod olim norini

Officiat: uetat ast eadem me dicere, passum

Te præter æquum talia.

Illud nemo negat, uel Momo durior, esse

Quæ scripseris, piissima.

Quæ dum compono, tibi, nescio, numne dolere,

Vel gratulari debeam.

Marsilius Ficinus XXXXIII.

VVM clarissimi Græcorum Theo-
dorus, Argyropylus, & Trapezun-
tius, ueluti ex condicto inter se distri-
butis operibus in traducendo Aristo-
tele ad non obscuram emulationem
uersarentur, unus Latimorum Marsilius Ficinus diui-
næ philosophiæ amore incensus, transferendi Plato-
nis negotium suscepit, atq; perfecit, usq; adeo festinata
felicis ingenij fecunditate, ut pleriq; in pusillo eius
corpore, quod uix semihominem æquaret, tantâ uim
inusitati spiritus, & tantas utriusq; linguæ facultates
uigere mirarentur. Nam eundem quoque insatiabilis
studij tenorem secutus, Plotinum, Iamblichum, Syne-
sium, & Psellum Platonice sectæ nobiles authores La-
tinos effecerat, hortante quidem Cosmo Medice, &
mox tradita per manus summæ uirtutis hereditate,
Petro filio, & Laurentio nepote suffragantibus; Ex
ea siquidem ornatissimæ domus liberali disciplina Fi-

cinus honestis ædibus, peramœna uilla, sacerdotio, annuisq; stipendijs, atque muneribus sese adauctum, & cumulatè perornatum sensit. Contemnebat enim maiores opes, uir minimè ambitiosus, & nitidæ, iucundæq; uitæ ad bonam frugem percupidus, quum unam studiorum laudem spectaret, nec ullis unquam contentionibus misceretur, quòd rerum omnium, præterquam uini subdulcis uoluptates abdicasset, nulla quidem animi tristitia, quum esset omnino letissimus; sed exactissima ratione ad tuendam ualetudinem, sicuti deprehendere licet ex libris de triplici Vita editis. Ad eò enim morosè sibi ad spem uitæ blandiebatur, ut sepe eadem die, quum aer incalesceret; aut aliquo spiritu moueretur, capitis tegumenta permutaret. Sed quum sodalium suorum acerba funera luxisset, Laurentij, Hermolui, Poluitiani, Mirandule, qui uno anno perierunt; Lædiniq; item, & Sauonaro le, in Caregiana ipsius uilla, septuagenario prouectior, febricula interijt, diro quidem omine, quum eodem die, punctoque temporis, duo clarissima Italiæ lumina Ficinum ipsum, & Paulum Vitellium summæ inuictæq; uirtutis Florentinorum Imperatorem aliquantò certiore inimicorum rabie, quam noxa capitali supplicio damnatum, uis ipsa fatalis extinxerit; & tum esset in alpibus Ludouicus Rex Gallorum, armatus irrumpens, ut singulas illustres domos, & ad unum serè omnes Italiæ principatus euertret.

Incerti

Incerti.

Mores, ingenium, Musæ, sophiæq; sepulta est
 Laus hic cum magni corpore Marsilij.

Incerti.

En hospes hic est Marsilius sophiæ pater,
 Platonicum qui dogma, culpa temporum
 Situ obrutum, illustrans, & Atticum decus
 Seruans Latio dedit: fores primus sacras
 Diuinæ aperiens mentis actus numine.
 Vixit beatus antè Cosmi munere,
 Lauriq; Medicis, nunc reuixit publico.

Politiani.

Mores, ingenium, Musas, sophiamq; supremam
 Vis uno dicam nomine? Marsilius.

Andree Dactij.

Hic situs est magni sacrum qui dogma Platonis
 Marsilius patriæ tradidit & Latio.
 Exuias tellus, cælestes spiritus oras,
 Diua sed & terram fama polumq; tenet.

Latomi.

Hic, hic Marsilius notissimus ille Ficinus,
 Totius Ausoniæ luxq; decusq; iacet.
 In paruo ingenteis qui clausit corpore dotes:
 Immo non clausit, sed magis exeruit.
 Quare etiam hac parua fama est augustior urna:
 Nè tamen hæc potius, quem replet orbis erit.

Galeottus Martius XXXXIII.

GALEOTTVM Martium Narnia genuit, robusto ingenio, disciplinas omnes complectentem. Is Matthiae Coruino Pannoniae Regi praeceptor, epistolarumq; magister, & in castris miles; & in palestra multarum palmarum athleta fortissimus operam praestitit, adeo feliciter, ut omnium horarum amicus & comes haberetur. Scripsit librum de Homine, uaria eruditione potius quam eloquentia mirabilem, in quem non multo post inuectus est Georgius Merula grammaticorum exactissimus. Sed ea uehementia Galeottus sese defendit, uti Apologeticus priore libro uarietate eruditionis multo uberior censeretur. Scripsit etiam, & malo quidem infortunio, quaedam in sacra, moralique Philosophia: nam ex ea lectione, quum omnibus gentibus integre, & puriter ueluti ex iusta naturae lege uiuentibus, aeternos caelestis aurae fructus paratos diceret, a cucullatis sacerdotibus accusatus, damnatusq; est; Sed eum periculo celeriter exemit Xystus Pontifex, qui in minori Fortuna eius fuerat auditor, non sine graui tamen contumelia; Nam in foro Veneto ad geminas columnas ad tribunal perductus est, ut impetrata uenia se falsa scripsisse fateretur. Sed accidit, ut id iudicium exortus in turba risus euerteret, falso ac repente Galeotti disterio excitatus: nam quum forte non ignobilis Venetus, e turba proximus strigosa proceritate, & impudice uxoris probro insignis, tractum ludibrio praeipin-

præpinguem porcum appellasset; extemplo Galeottus renidentiꝫ ore, pinguis, ait, porcus, quàm macer hircus esse malo. Erat enim Galeottus usq; adeò tumēti abdomine, ut quum sub uasto obesi corporis pondere, uel prægrandia iumenta fatiscerent, rheda curuli ueheretur: ac demum senex ad montem Annianum circa Ateste, aruina suffocatus interiret.

Iani Vitalis.

Hanc galeam, hunc posuit Galeottus Martius ensem,
Mars tibi, et hanc citharam docto cum pectine Musis,
Militia functus, decantataq; poesi.

Latomi.

Et galeæ & Martis tibi fecit nomina mater,
Illa nouis facibus trita, dolisq; Venus,
Ne si te Mauors rescisset Apolline cretum,
Vim tibi, uel matri, sæuus ut est, faceret.
Proinde nec est nūrum, si uincis utraq; palæstra,
Estq; tibi niuei copia tanta salis.
Quem uoluit mater tinctum sua olente salua,
Et pater ornatum munere uterq; suo.

Elisius Calentius XXXXV.

VIVS ex Amphracta oppido sem̄i Appuli Mu sa, regnantibus Aragonijs Neapoli, insignis fuit, uel illustri um poetarum emulatione propo- sita. Tum enim Pötanus, Altilius, Gra- uina, & Actius, immortali ingenio præditi uates diui-

na carmina facitabant. Sed Calentio amatorie uanitatatis incendijs iuueniliter ustulato, equo torrentior uena uti subitis impulsu casibus, nequaquam liquidissime profuebat; in uarios alioqui carminum modos repetita largitate mirabilis. Adamauit eum unice à puero contubernalem Pontanus, suspexit Alulius, Actius uerò Syncerus meritis laudibus exornauit. Extant eius Elegiæ teneris affectibus peramoenæ, & Ranarum cum Muribus prælia Homericò spiritu Latine decantata. Dicauit eas uigilijs Angelo Colotio ab eruditi ingenij candore uiro lectissimo; quem hodie uiuido ingenio senem, & sacra in insula clarum salubris eloquentiæ præcepta in hortis ingenuè tradentem, Romana iuuentus colit. Moriens Calentius Lucium filium reliquit, ad quem legitur epistola Pontani, ad paternos mores, studiaq; eadem adolescentem accendentis. Porro Calentius ipse quum amore perditus, oblitusq; rei, elegijs manibus diu hæssisset, Fortunam sibi ad parandas opes defuisse serò sensit, ut hoc suo carmine fatetur:

Talia post cineres de me toto orbe legantur,
Scriptaq; sint tumuulo carmina digna meo.
Ingenium natura dedit, Fortuna poetæ
Defuit, atq; inopem uiuere fecit Amor.

Moriens autem, hoc carmen inscribendum Lucio filio mandauit.

Elisius de se ipso, Viatori.

Sit tibi sit felix, & faustum iter,
Qui sim discito paucis, sodes:

Hic ego uates iaceo Calentius,
 Somno sapiens graui,
 Donec me tubicen ætheris excitet,
 Vocans ad pias Superum sedes.
 Legisti? amabo dic abiens, Vale.

Latomí.

Elifius tenerè teneros dum scribit amores,
 Durare ad senium tam tener haud potuit.
 Sed nec erat diues. nec mirum in uate. negatus
 Spernit is: ancillas aut facit artis, opes.

Pandulphus Collenucius

XLVI.

ANDVLPHVS Collenucius Pisau-
 rensis ingenio peracri, & studiorum re-
 rumq; omnium erudita notitia perornato
 nobilissimarum Italiae urbium præturas
 gessit; functusq; grauissimis legationum muneribus
 illustri facundia, & gestu pernobili Latini orato-
 ris nomen impleuit. Caterum tanto ingenio temperã-
 tia deerat, ut nulla in arte summum laudis fastigium
 teneret: insatiabili etenim cupiditate semper uagus
 in omnes disciplinas ferebatur, quum esset ex pro-
 fesso iureconsultus: ut facile reliquarum facultatum
 principes, disputatione, scriptisque lacefferet: quod
 nihil, nisi ualde excellens, probare esset solitus, &

quæq; mediocria fastidiret. Indignatione siquidem superba, & ostentatione præcipiti, Plinium aduersus calumniatorem Leoniceum disertissimè defendit. Scripsit & libellum de Vipera: ac item facetissimum capituli & pilei Dialogum; Postremò etiam Neapolitanorum Regum res gestas Etrusco quidè sermone in gratiam Herculis Atestini, qui Latinas minimè didicerat. Multa autem lectu iucunda, eleganter inchoata absoluerè nequiuit, quum apud Ioannem Sfortiam Pisaurensium Tyrannum, quem deprehensis literis offenderat, supra ueterum officiorum memoriam, dissimulata recentis odij libido ualuisse: Vir enim incautè Tyranno fidens, ea nece indignus, in carcere strangulatus interijt.

Ferdinandi Balamij.

Ignoscit Colenuccio Tyrannus,
Mox illum necat: ò scelus nefandum,
Vincens seuitiam Neronianam.

Latomi.

Esto: Tyrannus strangulauit impia
Nimis, heu; apertum fraude Colenuccium:
Illumne, ò hospes, an magis se perdidit?
Sua ille uiuit claritate in litteris,
Actæq; uitæ nobili præconio.
At iste tali morte uiuens concidit,
Quod nunc mori ut nec uiuere olim, non liceat
Illius utrunq; præstruente gloria:
Proinde uerum si tacere nolumus,

Non uim Tyrannus intulit, sed passus est,
 Quæ laurea illi prorsus est clarissima.

Iouianus Pontanus XLVII.

IOUIANVS Pontanus uir ad omne genus eloquentiæ natus, Cereto Umbriæ oppido metu profugiens, quòd ibi pater à factiosis ciuibus esset interfectus, Neapolim planè iuuenis, & inops cõtendit. Ibi enim liberali Alfonsi Regis studio, condita celebri bibliotheca literas in honore esse didicerat. Nec defuit honestus uirtuti locus, Antonio Panhormita eruditi ingenij uim admirante. Is tum erat excellentis doctrinæ nomine regij scriniij Magister. Aspirauit demum his cœptis Fortuna, usq; ad eò benigne; ut Ferdinandi Regis castra secutus, in demortui Panhormitæ locũ sufficeretur. Vnde illi mox honestæ opes, sed obsequij fide, ac merito, uti scripsit, inferiores, nisi ad opimi muneris prouentum Ariadnæ uxoris dotalis hereditas accessisset. Hac parta dignitate, liberiore ueluti studio, Musas per omnes numeros exercuit, tanta habilis ingenij fecunditate, ut neque poetis, neq; oratoribus, qui tum maximè florent, dignum secundæ famæ locum relinqueret. Erat austero supercilio, & toto aris habitu subagrestis: sed stylo, & sermone perurbabanus, quum sepius uel in serijs multo cum sale iocaretur. Habitus tamen est in omni censura quanquã absolutè pius, supra æquum mordax, uel eo quòd non homines modò sibi notos, sed gentium, & urbiũ quoque omnium mores acerba scribendi libertate per-

stringeret; sicuti ex uarijs Dialogis, Charonteq; præsertim intemperanter ostendit. Sed in pangendo carmine, quàm texenda prosa cultior, atq; sublimior multis uidetur, quando quidem in historia non semper integra grauissimi incessus dignitate, ab eius muneris disciplina deflexisse existimari possit, quum postea ab Hesperidum hortis citriorum suauissimis odores spirans, atq; inde diuino carmine in altum euectus, ad illa ipsa excelso ore decantata sidera propius accesserit. Vixit annos septuaginta septem. Fato autem functus eodem mense; quo Alexander Sextus Pontifex uita excefferat; tumultatus est in sacello ab se sepulcri causa extructo è regione Daualorum domus, ubi Elogium ab se compositum in marmorea tabula spectatur.

Viuus domum hanc mihi parauit,

In qua quiescerem mortuus.

Noli obsecro iniuriam mortuo facere;

Viuens quam fecerim nemini.

Sum etenim Iouianus Pontanus,

Quem amauerunt bonæ Musæ,

Suspexerunt uiri probi,

Honestauerunt reges Domini.

Scis iam qui sim, uel qui potius fuerim.

Ego uero te, hospes, in tenebris noscere nequeo;

Sed te ipsum ut noscas, rogo. Vale.

Basilij Zanchij.

Aurea Pierio textentem carmina filo

Pontanum ad doctæ Parthenopes titulum.

DOCTORVM VIRORVM. 111

Vt primum Pindo, longè atq; Helicone relicto,

Audijt arrecta Cynthius aure Deus:

Vicisti Pontane, inquit, mea numina; cedit

Iam tibi & Eous, cedit & Hesperius.

Cælij Calcagnini.

Creditus occubuisse Maro, secesserat olim,

Vt cæli motus, labentiaq; astra uideret,

Mox rediens ad nos Iouiani nomine, terris

Quid felix prosit, quid noxia terra minetur

Exposuit, nostrisq; oculis substrauit Olympum.

Scilicet hoc deerat, pecudes, Styga, prælia, turmas.

Scripserat, extremum uotis fuerat aureus axis.

Simonis Vallamberti.

Nescio quo fingant Musas Helicone manere.

Hoc scio, quod tecum, mi Iouiane, manent.

Marci Antonij Flaminij.

Qui cecinit claro fulgentia lumina cælo.

Pontani doctis uersibus Vrania,

Phœbe tuis magnam lucem addidit ignibus, utq;

Nunc melius niteant sidera cuncta, facit.

Pierij Valeriani.

Scriptorum uenerabilis magister,

Pontanus cubat hîc Viator: illum

Commentus bona uerba, fortè adores.

Ne fac huic mala, quin precare multa,
 Omnem ut surripuit poetices uim:
 Nam dum tam bene scribit, adq; amuſſim
 Aequat omnia, perpolitq; ad unguem,
 Quauis arte decoreq; absolutus,
 Secli terriculum fuit ſequentis,
 Nemo ſcribere ut audeat nepotum.
 Quin pacem hinc, bona quin precare, libans
 Thus, coſtum, uiolas, crocum ſepulcro:
 Qui dum tam bene ſcribit, adq; amuſſim
 Aequat omnia perpolitq; ad unguem
 Quæ obſoleuerat ars, decorq; rectè
 Scribendi, auſpicijs renidet huius,
 Noſtra ætas ueteres ut æmulari
 Et poſſit ſimul, & ſimul præire.

Myrtei.

Qui uos ſidera clara, citriosq;
 Flores Hesperidum hortulis uirentes
 Verſibus cecinit laborioſis,
 Pontano date ſidera alma lymphas:
 Vos horti date ſerta, quæ ſepulcrum
 Ornent perpetuo cadente flore,
 Spargant perpetuo cadente rore.

Latomî.

Ab hoc ſi tumulo procul profani
 Arcerent oculos, manus, pedesq;
 Et ſolis aditum darent poetis:

Huc suo Lepidina cum Macrone
 Ductatum choreas, nouatum amores,
 Et ad delicias nouas ueniret.
 Baianæ lepidæ et leues puellæ
 Hic potos calida senes lauarent:
 Queis lusum ut facerent proteruioreni
 Cursarent pede, brachijsq; nudis:
 Proferrent niueas sinu papillas:
 Femur negligenter fluente ueste;
 Darent basia pluribus figuris,
 Quam suis citrios colunt in hortis
 Tum pulchra Antiniana, tum Patulcis,
 Sed quos aureola coma uirentis,
 Et gratos triplici colore foetus,
 Hoc circum ordine ponerent sepulcrum.
 Vndas Eridanus suas rigandis,
 Igneis Vranie daret fouendis.
 Huius luminibus locus caleret:
 Illius lachrymis solum teperet.
 Et hæc omnia Gratia probarent,
 Muse percolerent, Amor, Venusq;
 Ab hoc si tumulo procul profani
 Arcerent oculos, manus, pedesq;
 Et solis aditum darent poetis.
 Queis nunc sancte senex tuo in sepulcro
 Et nos perfruihur tuo in libello.

Marcus Antonius Coccius Sabel-
licus XLVIII.

MARCVS Antonius Coccius Sabellicus ad uicum Varronis in uia Valeria, iuxta Anienē fabro ferrario patre genitus ingentē, & propè ferreā uim ingenij ad perdiscendas literas attulit, tanto prouentu, ut planè imberbis apud Tyburtes ludum aperiret. Inde uerò collecta mercede, & togula caerulea excultus, nobilitatis doctrinae cupiditate in Urbem ad Pomponium se contulit, à quo uberrimi ingenij merito, in collegium sodalium solenni cerimonia cooptatus, Sabellici cognomen tulit; mutabat enim nomen, qui in Quirinali sacra lauro coronabatur. In ea schola, quòd censura literarum acerrimis iudicum ingenijs ageretur, multum sibi de incondita, & subagressu Latinae orationis exuberantia detraxisse fertur. Nec multò post, Roma excedens, Utino in oppido, non procul ab Aquileia, nobiles regionis adolescentes docuit. Parta demum insigni nominis fama, quum regionem uetustatis auctoritate percelebrem lepidè descripsisset; decantato etiam uersibus Carnico incendio; & deplorata clade Sontica; idcirco eum Vicentini celebritate nominis exciti, ambitiosè, duplicato stipendio conduxerunt: nec ibi diu mansit, euocante Senatu Veneto, ea conditione, ut ciuitatis res gestas à fine Iustiniани conscribere r. t. & trecētis aureis in gymnasio profiteretur.

In hoc

In hoc munere perutilem iuuentuti operam præstitit, quum in altero adulatione parum sobria rerum ueritatem adumbrasse uideretur. Sed in Enneadibus omnium temporum, ab orbe condito memoriam complexus, uti necesse fuit, ingenti operis instituto festinanter indulgenti, res illustres præclara cognitione dignissimas per obscura breuitate adeò uehementer offuscavit, ut excitatam uberrimo titulo legentium cupiditatem passim eluserit, quum omnia in aceruum angustissimè coarctata, nequaquam certa effigie; sed exiguis tantum punctis, & lineis annotata designentur. Ad susceptum munus gnauius secutus scribendo ad septuagesimum ferè annum peruenit, Gallica tabe ex uaga Venere quæsita non obscure consumptus. De se pulcro autem, uiuens, & incolumis, tempestiue sibi cauit; scilicet degeneri filio diffusus, quem ex concubina suscepit, compositumq; ab se carmen lapidi insculpsit; insigne quidem, & meritum elogium, sed certè honestius, si alieni ingenij pietas inscripsisset.

Quem non res hominum, non omnis cepit ætas,
Scribentem capit hæc Coccion urna breuis.

Latomì.

Magnus in hoc tumulto iacet ille Sabellicus, orbis
Cuius ad ingenium non satis unus erat.

Tempora per modicis incluserat omnia chartis,

Seruire exemplo quæ potuere aliquo.

In Venere incerta tamen hic contabit: atq;

Maluit Italicus Gallica Fata pati.

Quid iuuat humanos scire atq; euoluere casus,
Si fugienda facis, & facienda fugis?

Laurentius Laurentianus XLIX.

LAURENTIVS Laurentianus aliquandiu Florentiæ, & Pisis philosophiã medicinamq; professus, ingenium elegãtibus literis deditum ad traducendũ Hippocratem conuertit, quòd Theodorus Gaza alioqui diligentissimus interpres circumscripti authoris lacónismis minimè serio respondere uideretur. Extant & eius eruditæ Lucubrationes in Galenũ, medicinæ principis arcana perobscure interpretantem: sed in commentationum cursu planè miser atra bile correptus est. Empturus enim domum ea pactione tertiam precij partem numerarat, ut, nisi intra sextum mensem totius summæ pecuniã representaret, arrhabonis pecunia lucro uenditoris amitteretur. Aduentante uerò die, quum multa ei aduersa spem fessellissent, diffusus amicorum liberalitati, & iacturæ dolore percussus, animum despondit, in profundumq; puteum se coniecit, sub id tempus quo Petrus Soderinus erecto populari dominatu, tanquã dictator perpetuus, summa cõmoderatione, Florentinæ Reipublicæ præsidebat.

Myrtei.

Spe desitutus commodum sibi domum
Parandi; & angustæ magis, quàm patria
Florentia natum ædibus mirabili

Decubat

Decebat, infelicem agens uitam miser
 Laurentianus se puteo in præceps dedit
 Angustiori: ne sepulcrum largius
 Effet cadenti, quam fuerat uiuo domus:
 Quæ nunc parata literis illi patet
 Talis polo, qualem nequeat orbis dare.

Latomi.

Candida laurus erat, quondam prælata sepulti
 In titulo, geminis (gloria rara) notis:
 Arteis dum coluit, dum clarus Apollinis inter
 Mystas; perpetuum uiuere dignus erat:
 Quæ super hunc tumulum suluis modò passa capillis,
 Stultitiam domini deflet & ipsa sui.
 Qui sibi spes subito quòd erat præcisa parandi,
 Optabat quali commoditate domum,
 Fortunæ impatiens, puteum se misit in altum:
 Sicq; miser uitam pedidit atq; animam.
 Hoc est uersuram uitæ fecisse, domusq;
 Nempe, perire male, nunquam habitare bene.

Antiochus Tibertus L.

ANTIOCHVS Tibertus Cefenas in-
 genuus puer, à milite in ulteriorē Gal-
 liam perductus, amore literarum Lu-
 tetiæ confedit, non abnuente hero, ut
 docilis ingenij adolescens optimis lite-
 ris imbueretur. Post aliquot autem annos inde rediēs
 in Italiā, profiteri cœpit diuinatorias artes Magis

proximas. Eleganti enim libro de Chiromantia edito, tantum nouæ famæ promeruit, ut insigni concursu, à curiosis, & anxijis de toto uite fortunæq; euentu consuleretur; nam ad corroborandam eius disciplinæ auctoritatem, opportuna bonarum artium præsidia contulerat; usq; adeò solerter, atque feliciter, ut uiri doctissimi planè conscij de uanitate incertæ artis, id asseuerarent, quod uulgi testimonio crederetur. Primus enim posuit Petrum Aponensem, magie peritiâ celebrem, duobus seculis iacentem, & à cucullatis exploratam artem excitarat, tribus etiam libris de Physiognomia, & Pyromantia compositis: ea tamen opinione, ut nequaquam ex arcano artis auidissimo cuiq; futura prænoscedi rerum abditarum euentus prædiceret, sed ex miræ prudentiæ coniectura, tanquam illustratione demonstrare putaretur. Prædixerat Guidoni Balneo, cui in Togata Gallia propter inusitatum militaris animi uigorem, Guerræ cognomentum fuit, atque item Pandulpho Malatestæ Ariminesium Tyranno, ex uolæ manus lineis futurum esse, ut hic pelle retur patriæ, & dominatu; exulq; in extrema egestatis miseria periret; ille uerò ab insigni amico, perfidiæ suspitione necaretur: memorabili hercle non omnino incertæ artis argumento, nisi Antiochus imminentem uitæ suæ exitum ignorasset, de quo tamen, sed fatali deceptus hora minimè dubitaret. Interfecit enim Pandulphus suo metu, uel Bentiuoli soceri iussu nimium seuum, à suspecta uirtute uirum fortem, quauis amicum & partium ducem, ac ipsum Tibertum custodia tradidit.

dit, ut ex euentu, supplicio seruaretur. Sed quum oculam exitio Fata uiam aperirent, captiuus, & compedibus nexus, custodis arcis filiam mollis animi puellam, ita orando, & blandiando ad misericordiam, amoremq; pellexit, ut ab ea restem impetraret, & in fossam demitteretur; sed compedum sonitu prodita fuga miser retractus, & pari sorte cum puella securi percussus, interiit. Nec in Pandulpho prædicentis fidem eadem Fata sefellerunt, quando omnium egentissimus in hospitali diuersorio desertus à liberis, sæuitiæ infamis, ac egestate senex miser perierit.

Floridi Sabini.

Exilium domino quòd uaticinare potenti,
 Dira morte insons perderis Antioche.
 O miseræ artes, quæ non docuere salutis,
 Cum tibi monstrarint hæc quoq; mortis iter.

Latomi.

Hos ego diuinos aliquid sanè esse putassem,
 Et tantum humanum non superare modum;
 Si non præ reliquis illos humana uiderem,
 Enormi quadam cum nece, Fata pati.
 Adde quod est grauius, mala quum licet ante uidere,
 Non æquè ut caueas ante uidere licet.
 Et tamen ac liceat secum, sine lumine, pugnant,
 Vimq; suis Fatis frustra adhibere student.
 Hoc docet Antiochus, qui Fata nisi ante sciisset,
 Innocuus poterat, & sine cæde mori.
 Hoc superest Lector (si me patiâre monentem)
 Diuinus fias, si miser esse uoles.

Philippus Beroaldus LI.

BEROALDVM inter nobiles gram-
maticæ professores summi nominis cele-
britate, & incredibili auditorum frequē-
tia Bononiæ docentem, externa præser-
tim iuuentus effusè mirabatur, quum ex multa lectio-
ne, feliciq; memoria, abstrusæ doctrinæ opes uenusto
oris gestu proferret, & interpretando intacta ab alijs
auidè sectaretur. Cupiebat enim obscuris authoribus
lucem dare, & rancidæ uetustatis uocabula iam pla-
nè repudiata à sanis scriptoribus, in usum Romanæ lin-
guæ reuocare, uti apparuit ex Commentarijs in Asinū
aureum Apulei: cuius familiaritate, horridum eloquē-
tiæ genus, peruersa quadam libidine induerat, ita ut
honestæ aures illud asperum impuræ nouitatis mira-
ri primò, & mox admittere cogereantur. Sed ingenio
maximè liberali, & perhumano, hæc obsoleta, & ri-
denda doctioribus opportunè condiebat, ea fama, ut
qui omnia didicisse, & sedulò docuisse uideri potuit,
in delectu pinguis, & supinus euaserit. Obijt non pla-
nè senex, paulo post id tempus, quo Bononia terræ mo-
tu concussa est, & Tyranni Bentiuoli domum mirabi-
li subsecutæ calamitatis præfagio, dira fulmina per-
cusserunt. Exceptit doctrinæ hæreditatem, eiusdem no-
minis fratris filius. Is nitidior ingenio, quum ad poe-
ticam se contulisset, dignas æternitate Odas conscri-
psit, indeq; à Leone Pontifice in intimam familiarita-
tem est receptus, collata ei Vaticanæ Bibliothecæ præ-
fectura;

fectura; sed paratis honoribus, immatura mors ce-
riter inuidit.

Myrtei.

Sape nouos linguæ mirata Bononia flores
Non alios legit, quàm Beroalde tuos.
Te nunc amisso languent cum floribus horti,
Et flet delicias ad tumulum illa suas.

Quintiani Stoæ.

Philippus ille candor, ille & optimus
Sophos iacet, lapisq; candidissimus
Tegit, tegit Bononiæ, Bononiæ
Iubar. Viator asta & inspice, inspice,
Mane, mane, Philippus ille te obsecrat,
Rogat, preceris omnibus, sacrum omnibus
Qui iter dedit, dedit. Lapis quoq; obsecrat,
Preceris, ut rogi leues eum opprimant.

Latomi.

In lingua Venerem nequicquam quæris, Amice,
Partem aliam obsedit corporis illa mei.

Hercules Strozza LII.

HERCVLES Strozza Ferrariensis
Tito poeta genitus, patrem lōgo in-
teruallo carminum nobilitate supe-
rauit. Illustri enim quodam lepōre
generosi & solertis ingenij in aula
Principis adeò clarus eminebat, ut præter grauioris
consilij munera, in quibus egregiè prudens, & para-
tus erat, theatralium etiam ludorum, ac omnis elegan-

tiò arbiter cēferetur; nec quicquam de cultu corporis
 sumptuosisq; munditijs, & splendore uitæ Atestinis iu-
 uenibus concederet. Sed cū, hac civilis magnificentiæ
 laude florentem, amatorijsq; uanitatibus intemperan-
 ter deditum, ille impotens Deorum, ac hominum do-
 minator, ut fabulæ ferunt, Cupido sæuus in præcipi-
 tem locum arripuit. Concepti siquidem amoris insa-
 niam, adeò perditis sensib. aiebat, ut multa ac erudita
 largitione, tenerrimisq; carminibus summi nominis
 matronam colere aliquantò procacius quàm liceret
 minimè uereretur. Qua improbitate, si non molestus
 palàm, grauis tamen quibusdam in arcano esse coepe-
 rat, quum tot illecebræ una illa morum eleganti liber-
 tate male tegerentur, ob idq; ab odiosa obtrectatione
 timeri inciperet, quanquam luxato olim poplite clau-
 dus, nec alio qui planè formosus esset, aut iuuenis, præ-
 ualida scilicet apud zelotypos suspitione, quum ille in-
 ter iocos cum foeminis ad eleuandam cruris deformi-
 tatem, lepido exemplo diceret, non insulsam esse Ve-
 nerem, quæ Vulcanum probè uirum, quanquam lori-
 pedem libenter admitteret. Sed demum Taurellam il-
 lustrem forma, & natalibus uiduam, usq; adeò diris as-
 spicijs adamauit, ut quum riualem haberet impotentē
 Tyrannum, cum ea fatales nuptias faceret, ut pudore
 coniugij repulsus riualis arceretur. Sed id non tulit
 uir atrox, & superbus: breuique Hercules, dum à cœ-
 na domum noctu mula reueheretur, interfectus est
 neque cædis quisquam authorem, silente prætore, no-
 minauit.

Aldi Manutij.

Hospes, licet aliò propere eundum tibi,
 Rogo hoc legas carmen, scio miserebere,
 Humanitas quæ est tua. Poetæ hîc sunt sita
 Ossa Herculis Strozze, poeta qui satus
 Patre est Tuto. Quòd si cupis cognoscere,
 Qualis poeta uterq; queis honoribus
 Quantisq; præditus fuerit in patria,
 Quamq; inclytis Strozza orta gens maioribus;
 Longum foret narrare: id è libris potes
 Cognoscere Hospes, quos pater, quos filius,
 (Nam excusi habentur) fecit excultis modis.
 Cantauit Anthiam, atq; Phylloroen pater,
 Quosq; tulit heroas familia Estensium,
 Inuisaq; arma matribus. Lucretiæ
 Hic Borgiæ laudes, decusq; heroidum
 Quot sunt, suère, quotq; erunt. Hic & Deos
 Canebat, & Gigantas, & bella horrida,
 Ac multa alia, cum rapitur. Heu Fata impia
 Egisset integram uel ætatem alteram,
 Non sua minus gauderet hoc Ferraria,
 Quàm aut Mantua Marone, aut Catullo nobilis
 Verona, Venusiumue Horatio suo.
 Heu ter, quater crudelia, heu Fata impia.
 Monumentum & ipse exegit ære perennius,
 Atq; altius pyramidibus Regum, Iouis
 Quod ira nunquam diruet, tempusue edax,
 Aut Aquilo impotens, malivè ignes, uirum

Nam sibi dicatum oppetere, Pierides uetant,
 Sed mulierum quæ est gloria, & honos, Barbara
 Taurëlla coniux quàm pientissima, uiro, &
 Vnà ut quiesceret, ipsa donec corporum
 Erit excitatio, sibi hoc uiua posuit.
 Hoc te uolebam scire, iamq; abi, & uale.

Bembi.

Te ripa natum Eridani Permessus alebat;
 Fecerat & uatem Marsq; Venusq; suum.
 Inicere manus iuueni, & fatalia duris
 Stamina pollicibus persecuere Deæ.
 Vxor honorata Mancis dum conderet urna;
 Talia cum multis uerba dedit lachrymis:
 Non potui tecum dulcem consumere uitam:
 At iam adero amplexans te cinerem ipsa cinis.

Tibaldei.

Herculis hic Strozze tumulus quem condidit uxor,
 Taurellæ mœrens Barbara gentis honos,
 Plus dederit quamuis, non hæc Mausole, meretur
 Plus tua Fortuna, hæc non pietate minor.

Latomì.

Se Venus occultans Martis damnauerat usum,
 Castè cum fabro uiuere certa suo.
 Non tulit ille ferox: & se querendo fatigat,
 Alterutrum, uel quò tradat utrunq; neci.
 Frustra at discursans cæli per compita, lustrat
 Lemniũ, Umbrũ, Lyparã, cumq; Amathunte Paphũ.
 Pergit

Pergit ad occiduas mundi perquirere parteis,
 Maxime ubi Eridanus lata per arua fluit.
 Hic uidet insignem, claudo sed poplite, Stroz zam,
 Quem circum semper plurimus ignis erat.
 Hinc Mars non dubius Vulcanum credidit illum
 (Quomodo enim uatem nosceret ille ferus?)
 Non, ait, effugies: nec nox tibi fumida, nec quod
 Mula, praesidio, claude uehavis, erit.
 Dixit: & intorsit saeuum per tempora ferrum,
 Tempora puniceis saepe reuincta rosis,
 Ille abiit: aderat mox Cypria conscia caedis,
 Efflantiq; animam sic ait illa uiro:
 Plus satis ad uitam cecinisti carmina: posthaec
 Tu mecum, & tecum noster Adonis erit.
 Certè indignus eras: sed pro qua multa tulisti
 Viuus, debebas & mihi Strozza mori.

Bartholomeus Cocles LIII.

BARTHOLOMEVS Cocles hu-
 mili genere Bononiae natus, ingenio
 nec mediocribus quidem literis imbu-
 to, sed à caelesti quodam munere, di-
 uino ac admirabili uaticinandi, artes
 curiose, atq; feliciter exceperit; erectas nuper, ac illu-
 stratas ab Antiocho: se enim metoposcopum, & chi-
 romantem profitebatur, magno hercle Astrologorū
 pudore, qui laboriosis geniturae supputationibus se-
 pissime fallerentur. Publicarat enim ingenti fama co-
 dicem cum effigie linearum, characteres, & notas ar-

tis continentem, ut & hac quoq; liberalitate tanquam
 promulgato totius doctrinae mysterio ignarus ut e-
 uentus curiosorum mentes circunduceret, ualido her-
 cle accedente patronicio Achillini summi philosophi,
 qui lucutento proœmio aduersus calumniatores, Co-
 clitis scripta, tanquam insigni galea muniuerat, usque
 adeò studiosè ac appositè, ut intertextis passim ex phy-
 sica ratione quibusdam neruis, probè constituta, ualla-
 taq; uel inanis facultas una iam nec ignobilis libera-
 lium artium, acclamatione publica censeretur; & eo
 quidè clariore authoris existimatione, quòd ipsius An-
 tiochi, & Corui Mirandule placita grauibus argu-
 mentis, tanquam incerta conuellerètur, ita pronis ad
 credendū auribus, ut multi stabilis alioqui prudentia,
 ab hoc adūbratæ rationis præstigio circūducti, pende-
 rent ab ore Coclitis, & de priuatis rebus statuerent:
 quandoquidè quotidianis prædictionibus, futura tan-
 quā præsentia sentirentur. Extat de his præclaræ, ac
 admirabilis fidei Catalogus, ipsius Coclitis manu per-
 scriptus, de ijs, quibus uaria uiolentæ moris pericula
 denunciavit, exactissimo post eius interitum Fortunæ
 obsequenti euentu comprobatus. Quo fit, ut me quo-
 que inueteratæ exercitationis in hac luce Romana nō
 facilè credulum senem, in sententiam adducat ipse ex-
 ætatis, & integri iudicij Lucas Gauricus, quum
 ingenuè fateatur se à Coclite, seuerè, amiceq; admoni-
 tum, ut uiolenti cruciatus causas effugeret, quum id i-
 pse, sui natalis, negligentia patris, ignarus, ex syde-
 rum scientia aueruisse nequiuertit. A Ioanne enim

Bentiuolo arreptus, & ex præalta trochlea suspensus sine quinquies quassatus, ideo pœnas dederat, quòd excessurum patria, & dominatu in eius anni prognostico pronunciaisset. Sed aliquantò acerbiozem non irritæ diuinationis pœnam Cocles promeruit; quum inuitus, & planè coactus, Hermeti Tyranni filio, dixerit futurum esse, ut exul in acie caderetur. Non tulit sanguinarius Hermes fatali metu percussus, uel pro-uocatam oris libertatem, iussitq; Copono, ut Cocles, tanquam futuris inferijs suis expiando dolori uictima mactaretur. Præuiderat necis discrimen Cocles: ideo-que secreta galea caput munierat, ingenti gladio, quem peritissimè ambabus manibus regebat, semper armatus: sed fatales insidias uitare non potuit; quum à personato baiuli habitu Copono, dum scæ ostij, calculo iniecto præpeditæ, clauem insereret, adacta in occipitium securi sterneretur, non aliam quoque patratifacimoris causam afferente Copono, quàm quòd ipse Cocles, breui, & scelestè homicidam futurum e-
dixisset.

GVIDONIS POSTHVMII.

Coponus loquitur:

Quis melior Vates? Quis Coelîte uerior augur?

Falsa canit, atq; hæc cogit habere fidem.

Grande mihi nuper scelus, ac graue crimen inussit,

Quale uel ipsius pectus habere neges.

Puriter exegi tamen, ac sine crimine uitam

Hactenus, ille autem dicere uera solet.

(fellit)

Quidnā hoc Phœbe igitur? Certè illum haud multa se

Linea, quam heu nostras damnat habere manus:

Nanq; ubi ob hoc nostra cecidit malus ille securi,

Cœpi ego, ne falsum diceret, esse nocens.

Latomi.

Cur caput armatum galea? latus ense reuinctum est?

Vim fati radios dixim' habere tuos?

Sed uideo melius Fatum est nescire: sciisse

Quando nihil prodest, tela, nec arma ualent.

Ioannes Cotta. LIIII.

IOANNES Cotta apud Alienid-
cum pontem, id est oppidum supra
Athesim, humili genere ortus, præ-
altum in literis ingenium ostendit:
in agresti enim ore, generosi spiri-
tus indoles ita latitabat, ut in sermo-

ne, scriptoq; mira felicitas emineret. Hauserat enim
pertinaci studio, euolutis utriusq; linguæ optimis au-
thoribus, tantas eruditionis opes, ut à stupenda memo-
ria clarus haberetur, & antiquæ dignitatis carmina
perscriberet. Aperuerat ludum Laudi Pompeiæ, quòd
ibi nupta erat eius matertera. Sed demum inde Nea-
polim ad Pontanum se contulit, secutusq; aliquandiu
Sanseuerinum, & Cabanilium proceres, transiit ad
Liuianum Venetorum ducem, qui Musarum liberalis
hospes academiam in agro Taruisino ad Portū Naō-
neni

nem instituerat, euocatis in contubernium præcellentibus poetis, in queis longè demum clarissimi (præter Cottam) Fracastorius, Naugerius, & Hieronymus Borgia euaserunt. Ad Abduam autem, ex ipsa Gallorum uictoria, Liuiano fuso, captoq; Cotta, insigni pietate se totius calamitatis & carceris comitem obtulit. Sed Galli inhumana acerbitate non misero tantùm comitem, sed libros & calamum, ac omnia deniq; tenebrosi otij solatia denegarunt. Impleuit alterum officij munus Cotta: susceptisq; à Liuiano mandatis, quum ad Iulium Pontificem Viterbium peruenisset, paucos post dies oborta pestilenti febre, octo & uiginti annorum iuuenis interijt. Epigrammata, ac Orationes eius extant; sed Chorographiæ opus nobile uersibus inchoatum, & in Plinium erudita Scholia perierunt.

Actij Synceri.

Sperabas tibi docta nouum Verona Catullum:

Experta es duros bis uiduata Deos.

Nulla animum posthac res erigat: optima quando

Prima rapit celeri Parca inimica manu.

Que tamen, ut uidit morientis frigida Cottæ

Ora: suum fassa est crimen, & erubuit.

Marci Antonij Flaminij.

Si fas cuiq; sui sensus expromere cordis,

Hoc equidem dicam pace Catulle tua.

Est tua Musa quidem dulcissima, Musa uidetur

ipsa tamen Cottæ dulcior esse mihi.

ELOGIA
Cæsaris Scaligeri.

Intra in me Cotta Genius, quem dicere conor:

Aut perijt trepida mens tremefacta fuga.

Tu Latij Siren: ita cantu interficis omneis.

Nam tua qui legit, scribere nemo potest.

Latomi.

Dic mihi: Pierides Venerem nescire, fatemur:

Sed Venus est carmen nil nisi, Cotta, tuum?

Fallor? an idcirco, Veneris quo gaudia Musis,

Sera licet, repares, tam citò raptus abes?

Petrus Crinitus LV.

ETRVS Crinitus iucundo, eruditoq;
ingenio iuuenis, cū à crissa patris coma,
Etrusco nomine Riccius uocaretur, idq;
nomen fastidiret, Crinitus appellari ma-
luit. Is non iniquo iudicio habitus est inter Politiani di-
scipulos disertissimus. Extant enim, præter non illepi-
da poemata, libri de honesta Disciplina supra uiginti,
peramœna, & copiosa uarietate delectabiles: ac item
quinque de Poetis Latinis, laboriosè eruditèque per-
scripti. Mortuo Politiano, patritiorum iuuenum, qui
ingenia literis excolebant; uel genere & censu im-
par promeruit, ut apud eos, & sodalis, & magistri
munus adimpleret. Nobiles enim adolescentes more
Socratis adamandos pariter ac erudiendos, corporis,
ac animi pulchritudine ductus prædicabat. Sed tanta
familiaritas nequaquam certis grauitatis atque mo-
destiæ finibus descripta, contumeliæ, ac item exitio lo-
cum

DOCTORVM VIRORVM. 131

cum aperuit. In Scandiciana enim Petri Martellij uilla
post hilarem cenam, quum petulantis conuiuie manu
inter iocosam rixam frigidae cantharo perfusus obri-
guisset, insolentis iniurie dolore saucius paucis diebus
interijt, eo quidem sodalium grauiore pœnitentia, a-
cerbioreq; iactura, quòd nondum quadragesimum
ætatis annum attigisset.

Myrtei.

Priscos pœtas uiuere
Crimite dum doces, obis.
Ergo tibi superstites
Debent Poetæ non minus:
Ipse amplius nihil uolens
Debere, dono carmine
Hoc te sepulcro conditum.

Andrææ Dactij.

Heus, audi, properes licet, Viator.
Crimiti tumulo teguntur isto
Dilecti cineres sacris Camœnis.
Hoc scires uolui, recede felix.

Latomi.

lætent perpetuam quòd uates carmine uitam,
Hanc quoq; pro arbitrio dent, adimantq; suo,
Mortem irritat, ueteres ut acerbæ portas
Temporis æternas mergeret in tenebras:
Sedq; tuebatur: donec Crimitus ex illos
Temporis, & mortis tolleret è manibus.

Qualemcunq; uicem, quanuis sim uicta, rependant

Mors ait: & certè tu mihi stulte lues.

Tùne magis stulta es, quæ illum euertere speras,

Per quem tam foede tempus, & ipsa iaces?

Hieronymus Donatus LVI.

NITUIT in Hieronymo Donato Patritio Veneto, supra oris, atq; stature dignitatem, senatoria prudentia singularis, præcellenti doctrinæ præsidio, & multo rerum usu consütuta. Attulisse siquidem uideatur in omnè actionem mores lögè lectissimos, & præclaris disciplinarum omnium luminibus illustres, quibus postea Iulium Secundum Veneto nomini grauius iratum, & conspirantibus externis regibus, seu bello maiestatis iniuriam uindicantem, non leniuerit modo, sed impetrata pace, ictoq; foedere cõuerterit. Quo felicitis ingenij supremo opere, iam penè conuulsum radicitus eius Reipublicæ statum, septennio restitutum uidimus; sed industriæ suæ fructum sentire non potuit; paulò antè Romæ morbo extinctus, quàm Gallus grauis hostis Italia pelleretur. Verùm ex ea legatione, eximia laus totius Italiae iudicio parta, perpetuis annalibus ad posteros transmittitur, nec erit ingrata patria, quin meritum decus optimo ciui, instaurata nominis memoria persoluat. Monumenta eius ingenij digna luce, quòd publicis occupationibus absolui nequuerant, filij suppresserunt, edito libro aduersus Græcos, uanissimè de sacrorum principatu cum

Romano

Romano Pontifice contententes. Legitur etiam libellus Alexandri Aphrodisei de Intellectu, è Græco in Latinum puriter, ac appositè traductus. Extant etiam aliquot Epistolæ, multa styli grauitate conscriptæ: ex his ea præsertim, qua Gallici fœderis compedes Maximi-
 iliano Cæsari exuendas persuadet, altera qua concussæ ingenti tertæmotu Cretæ insule, quum ipse præ-
 sideret, clades, terroresq; describit.

Myrtei.

Donate, diuûm munere
 Fudisti ut orbi nectaris,
 Quantumq; manat gratiæ
 Diuino ab ore cælitum.
 Seruasti & exul patriam;
 Dijs restitutus denuo
 Orbi quærenti deseris
 Nil præter ossa, & lachrymas.

Latomî.

Plus, quàm Roma suo Gallis defensa Camillo,
 Hostem semel quem fecerat:
 Donati meritis nullo non tempore summis,
 Semperq; ciuis optimi,
 Illaq; non unis crepta potentibus armis,
 Regina debet Adriæ.
 Atq; illo uberius: patriæ quòd commoda spectans,
 Spreuit paratam gloriam,
 Quam rarò ingenio multam cumularat Apollo.
 Sed patriæ donatus est.

Alexander Achillinus LVII

ALXANDER Achillinus Bononiensis, accuratus Auerrois interpres, quum Patauij philosophiam profiteretur, solide, constantisq; doctrine famam obtinuit, uel ipso Pomponatio acri emulo insidiosa ambitione, scholam eius depopulante. Erat enim à summa ingenij simplicitate ambiendi, adulandiq; prorsus imperitus, usque ad eò, ut falsæ, petulantisq; iuuentuti quanquam doctrine nomine in honore esset, ridendus uideretur; & tum maximè, quum deambulare undulatis passibus, coccina in toga exoleti moris, astrictas scilicet habente manicas, & nullis à tergo defluentibus rugis, lutrina pelle sumbriatas: renidenti que semper fronte, & sermone pingui, uel inepti, uel contemptantis ingenij uitia fateretur: sed emulum in corona ueteratorie disputantem, & risum salsa dicacitate sepius excitantem, ipso inuictò doctrine robore superabat. Ediderat enim iam pridem ex Peripatetico dogmate singulos libros, de Elementis, de Intelligentijs, & de Orbibus, secutus opiniones Auerrois, quibus totius ingenij sui fama nitebatur. Concidente autem Patauino gymnasio, inter exorti belli strepitum, Bononiensi reuersus excessit è uita, quum nondum quinquagesimum expleuisset annum. Tumulus eius cum hoc carmine in e de diui Martini conspicitur,

Iani Vitalis.

Hospes, Achillinum tumulo qui quæris in isto,
 Falleris, ille suo iunctus Aristoteli
 Elysiū colit, & quas rerum hic discere causas
 Vix potuit, plenis nunc uidet ille oculis:
 Tu modò, per campos dum nobilis umbra beatos
 Errat, dic longum, perpetuumq; uale.

Latomi.

Quisquis Auerroem censes habuisse cerebrum,
 Falleris: haud est me passus habere meum.
 Regula non fallit: Propter quòd quodlibet unum
 Taliter affectum est, sed magis illud erit.

Bernardinus Corius LVIII.

NON est cur Bernardinum Corium Me-
 diolanensem quisquam eruditus contem-
 nat, & irideat, quòd immensū rerū ge-
 starū uolumen, incondito, ac inepto ser-
 mone perscripserit. Honestò enim loco natus, & glo-
 riolæ cupidus, quum pro ingenij captu uernacula, i-
 diotisq; familiari lingua uteretur, optimā ciuibus suis
 attulit uoluntatem, idq; unum scribēdo respexit, quòd
 curiosis, aut nobiliore facundia scripturis maximè
 prodesset, atq; inde nominis, ac industrie laus ad po-
 steros proferretur. Nam si Cæcilij Plinij testimo-
 nio, historia quouis modo scripta delectat; quòd lux
 temporum, nuncia ueritatis, & magistra uitæ cen-
 seatur; huic ciui suo plurimum profectò Insbres de-
 bebunt: qui ingenio labore intercisam, & planè

sepultam grauisimarum rerum memoriam, diligenter inquirendo, consuendoq; ad singularem utilitatem posteris representauit. Fuit enim uir amatissimus patrie, & nusquam factiosus, minutiarum adeo diligens indagator, ut quum historiae studiosis perutilem, & iucundam asserat uoluptatem, nihil morosis, & delicatis officiat. Nam in enarrandis rebus, quibus ipse interfuit, fide, & diligentia mirus agnoscitur; quando cum in aula splendide uersantem, & ex secretioris archiui copia, opportunè adiutū nusquam arcana fefellerint. Perijt Gallis Mediolano potitis ante sexagesimum etatis annum, Ludouici Principis, & Ascanij Cardinalis calamitate perturbatus. Publicauit Historiae uolumen uiuus priuato sumptu, ac ob id graui rei familiaris damno, quoniam dum spectare gloriam uideri uellet, resarciendi sumptus, nouiq; lucri inanem spem, astuta chalcographorum persuasione concepisset. In sepulcro eius tale inscriptum carmen legitur.

Incerti.

Bernardine, tibi Insubres debere fatentur,
Non minus ac magno Roma superba Tito.

Latomi.

Scripisti patrie: patria & tibi grata rependit
Ad bustum assiduas cum gemitu lachrymas.
Indoluit Phœbus: lachrymasq; in flumina roris
Et gemitus Zephyros uertit in herbiferos.
Illa rigant latè terram: terra ebria florum
Gignit opes: circum laurea sylua uiret.

In quam dum Zephyri incumbunt, uox redditur ista:
 Viue Cori patriæ, uiuat ut illa tibi.

Marcus Antonius Turrianus
 Veronen. LIX.

QVAM uides Marci Antonij Turriani Veronensis effigiem, nullis idcirco interlitam picturæ coloribus, sed carbone tantum, atq; unis umbrarum finibus delinatâ, hoc loco dicauimus, quod ille diuino præditus ingenio, dum exactæ ætatis, inueteratæq; authoritatis medicinæ professores interpretationum subtilitate superaret; prius immiti Fato gymnasijs est ereptus, quàm admirandæ utilitatis, exquisitæq; doctrinæ inchoata opera absoluerentur. Elaborabat is profitendo simul, atq; secâdo damnatorum cadauera, anatome uolumen ex placitis Galeni, quo Mundinum rudis seculi scriptorem, & Zerbum in eodem negocio delirantem iugularat. Hic est Zerbus, qui ambitioso, auaroq; ingenio, quum accitus grandi pecunia penetrasset ad Triballos, ut Schenderbassam recenti & luctuosa in Euganeos irruptione clarissimum, intercute morbo liberaret; nec demum quod inflatè promiserat morienti præstaret, à Barbaris seruis ut domini Manibus ea scilicet uictima parentaret, trucidatus interiit, ita ut lepidè Turrianus in eum iocaretur, quum libri eius errata dispungeret, quasi iure concisus esset, quod magna discentium iniuria perpetuam secando cadauera, ipse uiuus meritam talionis

poenam subisset. Natus est Turrianus ex ea perillustri familia, quæ ante ducentos annos Insubribus imperabat, patre peracuto, excellentiq; medicinae professore, ita ut non mirum sit ab ineunte ætate in eadem eductum disciplina, multò maturius quàm quisque alius ad primos suggestus honores, Patauij & Ticini peruenisse. Præferebat os maximè uenustum, serena quadam comitate occurrentium animos alliciens; uerùm docendo, & disputando mirus, prolatis Græcis authoribus, pudendos errores, & uitæ quidem exitiales ostendebat, in quos medici ex herbariæ facultatis, ac anatomes inscitia cecidissent. Hoc eximio præceptore in gymnasio Ticinensi studiorum nostrorum uigilias pro concione laudante, de liberalibus disciplinis, atque arte medica lauream, & annulum comprobatæ dignitatis ornamenta accepimus. Nec multos post menses, quum ad ripam Benaci locus fecisset, pestifera febre triginta trium annorum iuuenis creptus est, quum Iulius Pontifex in pseudo Cardinales, fauentesque eis Gallos uictricia arma in luctuosum utrisq; Rauennatis pugnae euentum expediret. Luxere Turrianum cuncta gymnasia, & diuturnis quidem Lichrymis. Nemo enim eo in literis absolutæ uirtutis illustrius specimen, nemo certiores consummatæ gloriæ spem dederat. Ad meritos autem titulos Veronæ nobili tumulo inscriptos, Nicolaus Archius hoc lepidum carmen apposuit.

Ante annos sciuisse nocet, nam maxima uirtus
 Persuasit morti, ut crederet esse senem.

Cesaris

Cæsarîs Scaligeri.

Suada, Venus, Nemesis, Charites, Sapientia, Musa,
 Amplexæ in cunis pectora Turrioli
 Pro se quisq; sibi trahere, & contendere: uerum
 Cum Sors, uisq; simul omnibus æqua foret,
 Marte superueniente, Venus, committimus, inquit,
 Vno assensu hominem, iudiciumq; tibi.
 Ille ferox gladium nudans, Hoc uicimus. Aut uos,
 Hunc mecum: aut totus cesserit ergo mihi.

Latomî.

Quam cernis unis linearum finibus
 Nullo colore præter hanc fuliginem,
 Has inter alias dedicatam imagines:
 Ad uindicandam mortis est iniuriam,
 Ab hoc locata literarum uindice.
 Nam Turriam illius est Antonij:
 Qui sanitati quum tuendæ incumberet,
 Et proferendæ ætatulæ mortalium,
 Daret salubria, amoueret noxia,
 Aetatis ipso, & artis, & conatum,
 Morte inuidente, raptus est è carcere,
 Metam tametsi iam uideret ultimam.
 At hæc tua est ô Turriane gloria,
 Quòd in theatro solus hoc pulcherrimo
 Mortis pudendo cum pudore prodas.

Lancinus Curtius LX.

LANCINVS Curtius Mediolani hone-
 sta ortus familia, inter Merula sectato-
 res Græcè, & Latine doctissimus euasit;
 sed quadam uolucris, nec planè sana in-
 genij libertate, per omnes scientias euagatus, nusquã
 ad integrum decus constituisse uidetur, utpote qui pas-
 sim utroq; stylo, & scaber, & obscurus, dissipato ua-
 riæ doctrine lumine, euoluisse cuncta uolumina uide-
 ri mallet, quam puri, & circumscripti poetæ nomen
 appetisse. Eius enim Syluæ, quæ iam pridem in publi-
 cum exiuerunt, quanquam densa illa, & peragrestis ar-
 borum luxurie, uti maximè frondosæ, alteq; surgètes
 quibusdam placere possint; præpedientibus tamen ue-
 pribus horridæ, inaccessæq; existimantur, adeò ut ur-
 banus lector reformidata situs nouitate, in limine hæ-
 reat. In libris porrò Epigrammatum uidere est in mul-
 ta duricie nonnunquam molles facetias, quæ risum sal-
 sè permoueant. Sed hoc multò iucundius, atq; lepidius
 cõsecutus uidetur, quum præpingui Insubrum lingua
 scitè numeros iocanter effunderet. Anguineos etiam,
 quos uocant, uersus, miris modis & numeris confor-
 mabat, ita ut recto & conuerso quoq; ordine quadra-
 ti epigrammatis introrsus exempta uerba aliud car-
 men efficerent, quod priori sententiæ per costas, &
 diametros ex obliqua serie mirabiliter arriderent: ina-
 ni hercle, & planè ridenda cum laude, quum tanto sis-
 dore delirantis ingenij, ab inepta, & rectis literarum
 studijs

Studijs exitiali uoluptate, fama quæreretur. Ceterum contentus paruo, sibiq; soli (uti sæpe dicebat) & genio suo uiuēs, & cælebs, & liber sine labe nominis ad senectutem peruenit, nihil obiter immutato uetere cultu, quum cæteri ciues non obscura confessione seruitutis, aduentu Gallorum, peregrinam induti uestem, & capillum ad aurem subtondentes, cum pristino more togatum, prolixeq; comatum petulanter irriderent. Moriens de sepulcro sibi cauit, quod in templo diui Marci extra Beatricem portam cum uera effigie, & hoc carmine spectatur.

Stephani Dulcini Cremonensis,

En uirtutem mortis insciam,
 Viuet Lancinus Curtius
 Secula per omnia,
 Tantum possunt Camœnæ.

Latomi.

Arguor, ut nimium salebroso in carmine durus.
 Quid facerem? uita est taliter acta mihi.
 Tradere difficile est tenero molliq; poetæ
 Virtutis duram, difficilemq; uiam.

Baptista Mantuanus Carmelita L X I.

APTISTA Carmelitani ordinis Princeps, Mantuæ ex Hispaniola gente honesta, uerum ex damnato coitu natus, naturam ad carmen attulit, uerum insatiabili Hebraicorum studiorum cupiditate ita occupata, ut

quum magnus & admirabilis in omnibus uideri contenderet, in excolendis Musis curam, ac diligentiam remittere cogeretur; quibus unis non dubius ad aeternitatem gradus parabatur, si certa laude contentus, in reliquis inane nomen tempestiuè contempsisset. Sed incidit in ea tempora, quibus nullus mediocribus poetis locus erat, reperit tamen sibi æmulum incondito furore, Consalui magni res gestas decantantem, cuius explosione claresceret. Is erat Cantalicius pro bono poeta ab optimo duce mediocris etiam uirtutis amatissimo liberaliter ditatus. Verum & hunc, & ipsum quoque Carmelitam desumpto eodem argumēto, Grauiam male partæ laudis loco, strenuè deturbauit, quæ inchoatum poema nobile, Pontano, atque Actio censoribus recitasset. Ceterum Carmelitæ satis ad laudem fuit, quod per quindecim secula neglectos à ciuibus Andinos fontes, salubriter ebiberit, scilicet ut fatali monitu limpidioris eius aquæ siphones Lelio, ac Hippolyto Capilupis fratribus monstrarentur. Octogenario maior Mantuæ decessit non planè felix, quum in extremo uitæ actu defensionem contra Criticos scribere cogeretur, qui eius poemata obeliscis non inanibus miserè cōfodissent. Sacrato poetæ mortuo cucullati eius ordinis sacerdotes, prolixè parētarent. Federicus autem Princeps marmoream effigiem cum laurea posuit, quæ in arcu lapideo, iuxta Virgilij Maronis simulacrum, pia hercle, si non ridenda comparatione conspicitur.

Myrtei.

Alter hic iacet à Marone Vates,
 Natus Mantuæ, & is quidem Poetæ
 Dignior titulo, nisi incidisset
 In fluctus uarios scientiarum,
 Quo Musas coluit minore cura.
 Primus hic tamen à Marone natus,
 Mantuæ coluit Poeta Musas,
 Andinosq; bibit sacro ore fontes.

Latomí.

In ponte iuxta quos locatos cernitis,
 Virtutis ergò, patriæq; gloria,
 Vterq; Vates, & quidem ortu ciuis est.
 Quos cognitos licet, tamen ne nescias,
 Alter Maro, alter ille Mantuanus est,
 Quem nil uetabit & Maronem dicere,
 Pensare uenam si potest professio.

Franciscus Marius Grapaldus

L X I I .

 VVM Parmenses post exactos Gallos
 ad Iulij Pontificis authoritatē se cōtulif-
 sent, Marius Grapaldus à præstati facun-
 dia, & insigni corporis proceritate lega-
 tionis princeps, luculentā de laudib. inuicti, optimiq;
 Pōtificis habuit orationē, ediditq; item pari argumēto
 carmina eximie grauitatis. Quo demū officio, apposi-
 tē, ac eleganter patriæ præsito, honoris causa laureā

à Pontifice de manu, erudito capiti impositam solenni cerimonia, in Vaticano consecutus est. Exinde tanto honore alacer, Musas tanquam non obscure proprietatis, uehementius laceſsiuit, ut ex publicatis poematibus ostenditur. Sed multo uberius, & latius ingenij famam propagauit, edito libro de Partibus ædium, quo per optimas disciplinas perornatum diligenti cultura ingenium demonstrauit. Fato functus est in patria post quinquagesimum ætatis annum, quum interiores meatus emittendo lotio globosior calculus obstruxisset.

Georgij Anselmi.

Emeritam hinc laurum Aonides, plectrumq; lyræ amq;
 Grata tibi ex merito turba Grapalde dicat.
 Ut tumuli misera erexit leue nomen inanis,
 Solut, & ad uacuos, ut sua iusta rogos.
 Nam te, nec fas est humili cohibere sepulcro
 Tam rara insignem qui struis arte domum:
 Redditæ ubi doctis uoces, uulgoq; receptæ,
 Haud dubiam faciunt non obijſſe fidem.

Iani Vitalis.

Tu Grapalde tibi magna pro mole sepulcri
 Erigis ingentem, perpetuamq; domum:
 Occupat illa suis immensum finibus orbem,
 Altaq; sublimis sidera tangit apex:
 Et meruô, neq; enim tumulo tua gloria claudi,
 Cum uoliet mundi claustra per ampla, potest.

Collustrans amplas Marius quas struxerat ædeis
 Extulit artificem Mors stupefacta manum.
 Quæ tamen, ut bile est iusto feruentior atra,
 Subridens, tumultum (dic, ait) hospes, ubi?
 Iam uideo cæca es, nedum (intulit ille) maligna:
 Pro tumulo crexi hanc inuidiosa domum.

Thomas Linacrus LXIII.

THOMAS Linacrus ex Insula Bri-
 tannia ad perdiscendas Græcas lite-
 ras in Italiam profectus, Florentiæ De-
 metrium & Politianum audiuit, eaq;
 enituit morum suauitate, atq; mode-
 stia, ut à magno Laurentio liberis suis, familiari studio-
 rum consuetudine, quanquam ætate maior, socius ad-
 deretur. Inde uerò multis uariæ doctrinæ ornamentis
 aduētus, quum Romana quoq; ingenia certius agno-
 scenda, ac opulentiores bibliothecas inspiciendas exi-
 stinaret, ad Urbem contendit. In primo autem appulsus
 fortè accidit, ut Hermolao Barbaro amicitia iungere-
 tur. Nam ingressò Vaticanam bibliothecā & Græcos
 codices euoluēti, superuenit Hermolaus, ad pluteumq;
 humaniter accedens, Non tu hercle, inquit, studiose
 hospes, uti ego planè sum, Barbarus esse potes, quòd
 leuissimum Platonis librum (is erat Phædrus) diligen-
 ter euoluas. Ad id Linacrus leto ore respondit, Nec
 tu sacrate heros, alius esse iam potes, quam ille famà
 notus Patriarcha Italorum Latinissimus. Ab hac

amicitia (uti casu euenit, feliciter conflata) egregijs de-
 mum uoluminibus ditatus in Britanniam redijt: da-
 tusq; est præceptor Arcturo Regis filio: cui dicatam
 Procli spheram legimus. Transtulit demum ex felici
 uigilia Galeni librum de tuenda Valetudine, quum in
 arte medica æquè doctus, & fortunatus spectaretur.
 Verum ab eo munere, ueluti quæstuosus, potius quàm
 ad parandam perennem gloriam nobili, refugit ad an-
 tiqua optimarum literarum studia, reuocatus societa-
 te Latomeri, atq; Crocini, qui consituto Triumuiratu,
 ad immortalæ laudem, uertendum Aristotelem
 communicato labore susceperant; Sed Crocinius, ad
 oblatum sibi sacerdotium à decreto fideq; discessit, &
 Latomerus consilio excussus est; ita, ut Linacro egre-
 giæ uoluntatis decus maneret apud Henricum Octa-
 uum. Sexagesimo autem, & quarto ætatis anno, ex-
 dolore disruptæ herniæ uita excedens, honestam do-
 mum Londini Medicorum collegio dedicauit.

Iani Vitalis.

Dum Linacrus adit Morinos, patriosq; Britannos,
 Artibus egregijs diues ab Italia,
 Ingentem molem saxorum in rupibus altis,
 Congerit ad fauces alte Gebenna tuas,
 Floribus hinc, uiridiq; struem dum fronde coronat,
 Et sacer Assyrias pascitur ignis opes;
 Hoc tibi, ait, mater studiorum, o sancta meorum
 Templum Linacrus dedicat, Italia;
 Tu modò cui docta assurgunt cum Pallade Athenæ
 Hoc de me præcium sedulitatis habe.

Latomus

Latomi.

Dum longum Italia uale iuberet,
 Thusq; in graminea cremaret ara,
 Qua tuas aperis Gabenna fauceis.
 Linacrus patrios petens penateis:
 Sic amore uiri locuta fertur
 Arnis, impatiens Etrusca nymphe:
 Ah, sic Arnida? sic tuam puellam?
 Sic linquis ueteres tuos amores?
 Et præ me petis Anglicas puellas?
 Quid rerum hic quod ames ualet deesse,
 Illic quod cupias potest adesse?
 Gaudes Barbarie? Hermolaon eccum: at
 Quem pro delitijs habent Camœna.
 Sin autem caperis nitore lingue;
 Hoc nil tersius est Politiano.
 Sed gaudes refluxum uehi per æquore
 Ah, ijs iam in lachrymis potest natari:
 Et quæ te huc reuehent, redito tantum.
 An rupeis patrias amas uidere?
 Te, Linacre, aperi: nec ibis ultra.
 Quid? quod Italiam miser relinquis,
 Quum sis Italica eruditione,
 Romano ingenio, lepore Thusco?
 Totus noster homo es: sed Angla mens est.
 Ille abiuit: & hæc soluta in undas.

Antonius Nebriffensis LXIII.

HISPANIA per mille amplius an-
 nos, Vandalicis, Punicisq; armis oc-
 cupantibus, Latinarum literarum
 splendore caruit, alioqui non obscu-
 ra telluris, celiq; temperie maximo-
 rum ingeniorum serax, si Lucani, Senecarū, Silij, Mar-
 tialisq; memoria recolatur, ut hic Auerroem in Ara-
 bica lingua, sapientie lumine clarissimum omitamus.
 Hispanie enim proceres, totaq; nobilitas peruersam
 opinionem de literis induerant; sic, ut earum studia,
 quum pro libertate aduersus externas gentes dimica-
 rent, publica conspiratione damnarentur, quasi aliena,
 importunaq; uirtuti bellicae, qua una salus, et liber-
 tas omnium certiore laude pararetur. Sed post Puni-
 cum nomen, uirtute Ferdinandi Regis Hispania pul-
 sum, Antonij Nebriffensis ingenium emicuit; par an-
 tiquis Grammaticis, si par Fortuna seculi anhelanti ad
 ueterem laudem opportunè respondisset. Hic Nebrif-
 se, quae olim Veneria fuit, ad Bethim natus, scribendo
 et docendo iuuentutem, admonitis, castigatisq; natu
 maioribus, ad antiquum decus literarum uehementer
 erexit. Constat enim eum, literarum amore sponte e-
 xulantem, ferè totius Italiae gymnasia collustrasse; col-
 legisseq; dignos nobili uoto, Graecae, Latinaeq; linguae
 thesauros: quib. terra patria ditaretur. Dicebat enim
 proceribus ad arma natis, serò exactae aetatis, et disci-
 plinae exempla, uel longo usu percepturos, si literarū
 lumine

lumine carerent; quo uno stolidè sublato, tota bellica laus celeriter euanescit, & intercudit. Paucis itaque annis, effectum est ut nemo, qui literarum studium reformidaret, satis nobilis haberetur, ipseque Antonius, non secus de restitutis postliminio literis, quàm Ferdinandus, Granata capta, Maurisq; pulsus, gloriôsè triumpharet. Scripsit ingenti cursu orsus à grammaticæ præceptis omnes ferè liberales disciplinas, & sacras literas peruagatus, multa uolumina quæ extant. Expectatur autem summæ utilitatis Dictionarium, quo Latinè, Græcè, ac Hebraicæ linguæ documenta continentur, ab hærede filio, hæctenus impiè suppressum, quum & ipsa quoq; penè ad exitum perducta, Bethici belli historia in lucem non prodeat. Oppressit eum repentina paralysis, quum ad septuagesimum septimum ætatis annum peruenisset: tanto quidem corporis, ingenijq; uigore, ut nihil de studiorum labore omnino remitteret: & ut natura mulierosus, ad supremum usq; diem ueneris uteretur. Obijt sub id tempus, quo popularibus ulterioris Hispaniæ ad arma consternatis, aduersus Belgas præsides tanquam auarè imperantes, grauiter est tumultuatum.

Myrtei.

Me putat æternum saxo posuisse sub imo

Acerba mors, & fallitur.

Non ingrata etenim mea gens uolitare per ora

Dat, & per oras omnium.

Hæc mihi pro reduci studio, Latijq; Camœnis

Certè trophæum non minus,

Quam tibi pro Mauris debet Fernande fugatis
Et pro recepta Batica.

Incerti.

Vt quondam tacuit Latiae facundia lingua,
Cum fuit Antonij caesa manus gladijs:
Sic scelus hoc solers Antonij cura piavit,
Quamq; prior uitam sustulit, ille dedit.

Latomi.

Secula transferant: neq; adhuc Hispania quicquam
Ediderat, quales assolet ante uiros.
Iamq; emarcuerat; neq; erat quod gignere posset,
Semine maternos desituate locos.
Accessit Venerem Phœbus: quin hac tua in urbe
Excimus, qui nos, dixit, utrunq; colat.
Illa sed assensa est, dignumq; prioribus annis,
Tum ueteri ingenio, tum ueteri arte, dedit.
Ipse est (iam nosti) duce quo Tartessa iuuentus
Ad decus antiquum spirat, et assequitur.
Qui licet in patrem non paulò impensior esset,
Non tamen in matrem desidiosus erat.

Bernardus Bibienna LXV.

OMO ualde mirus in utraque Fortu-
na exitit Bernardus Diuinius in oppido
Bibienna, unde ei cognomen ad summam
Arctimorum Alpes natus. Is à pueritia
inter Medicee familiae clientes, primum solertis indu-
striae locū meritus, Leoni patria pulso, atq; exuli, sin-
gulari

gulari fide comes fuit, & confiliorū quidem omnium particeps. In multa enim, & uaria rerum cōmutatio-
 ne, diuturnoq; usu grauiſſimarum actionum peracu-
 tus, efficax, & quod unum in aula maximè conducit,
 iucūduſ ueterator euaserat; ita, ut eum Leo rerum po-
 titus inter propinquos maturato honore legerit in Se-
 natum. Magno ſiquidem adiumento fuiſſe conſtabat in
 comitijs ad promerendas ſuffragatorum uoluntates,
 quum antea nobiliſſimis Cardinalium hero concilia-
 tis, ad petendum Pontificatum, expeditam uiam, a-
 ſſuta quadam urbanitate muniuiſſet. Conuiuia enim
 in quibus erudito luxu certabatur, miris facetijs con-
 dide, ſeria iocis miſcere, adulari, reſq; arduas diſſimu-
 lanter cōficere ſolitus, ingenium nuſquam abſurdum,
 aut ineptum, in otio pariter, atque negotio feliciter
 afferebat. Scripſit admirabili lepore comœdiã Calan-
 drã, quæ acta eſt in Vaticano ludis Lupercalibus, per
 nobiles comœdos Romanæ iuuentutis, in gratiam Iſa-
 bellæ Mantuani Principis uxoris, uſq; adeò decenti
 apparatu, ut nihil ad elegantiam theatralem, ab exi-
 mio poeta comico doctius atq; facetius compositum,
 aut magnificentius in ſcena cãitum, cōſiteri liceat; ni-
 ſi tum cæteris patribus ſacra purpura pudorem ex-
 preſſiſſet; quum tamen à minus ſeueris dignitatem at-
 tuliffe putaretur. Abdicauit in ea numeros primus, ut
 uernaculos ſales dulcius, atq; liquidius foeminarum au-
 ribus infunderet: quo multi riſus hilarior uoluptas
 excitaretur. Id enim unum peti, quæriſque debere à
 nō inſulſo poeta diſſerebat, quod in Terçiana ſcena,

uerecundi falis prudentiam admirari quidem non satis possint spectatores, videre certè nequeant, quòd nullā, uel eruditæ fabulæ inesse gratiam putaret, nisi ab excitato populo, mistus cachinno plausus redderetur. Perijt non planè senex, quum è legatione Gallica in Urbem redisset, intempestiua ambitione ad Pontificatum aspirans, si Leo, uti in Fatis erat, uita excederet, quòd ei Rex Franciscus, ex proluxa pollicitatione suffragaturus crederetur; id multo iunior, habituq; uiuacior Leo, in imbecillo sene adeò indignanter tulisse fertur, ut ipse Bibienna, tabifico ueneno ex frixis ouis de manu in mensa porrectis, se petitum suspiciosius, quàm decebat, existimaret; inani certè argumento, quòd insignium medicorum, uel iterata exquisitaq; re media minimè profecissent.

Boccarini Aretini.

Trunca fides, lugent Charites, perièrè lepòres
 Desipuèrè sales, desipuèrè ioci,
 Lurida nimirum Mors, quæ Vrbi inuidit, et orbi,
 Diuitium immitti funere corripuit.
 Purpureos meruit titulos. Romæ occidit, ortus
 Est Bibiennæ. Hoc te scire sat hospes erat.

Latomi.

Omnia captauit, nec segniter omnia cepi:
 Est mea præcipuus præda galerus honos.
 Pressius at tandem captans, nec ut ante, Leonem,
 Venator perij castibus ipse meis.

Iason Mainus LXVI.

ASONI Maino Mediolanensi, uti ipse in gentilitijs insignibus præscribere solebat, uirtuti Fortuna comes non desuit; natus enim ex concubina, nequaquam eodem cultu, quo æquales propinqui, sed eodem pædagogogo sibi tatum immitti, atq; aspero utebatur, ut ab eo familiariter audiuimus. Ex hac schola missus Ticinum ad ius ciuile perdiscendum, primo anno ita ingenium ad uitia, illamq; supra cætera pestilentem aleam deflexit, ut cum hospite decoqueret, & iuris Codicem in membranis scriptum, magno emptum precio feneratori tradere cogeret: ipse uerò demum sordida in toga, capite tonso, quod id tinea deformis obsideret, ridiculus uidebatur; sed maturè, & peracerbè castigatus, seipsum collegit, bonæq; frugis personam nequaquam mentitus, tanta contentione in studijs disputationibusq; sese exercuit, ut doctores ipsi, æqualisq; iuuentus, eum adeò celeriter, atq; feliciter profecisse mirarentur. Exinde suggestu dignus, Institutiones enarrauit, concessitq; demum Patauium: sed inde, quum secunda fama profiteretur, euocante Ludouico Sfortia Ticinum reuersus est. Ab eximia tum grauitate, atq; facundia summi oratoris laude fruebatur: nam optimis literis, usq; ad poeticum decus instructus, dicta, scriptaq; lepidissimè condiebat, canoram uocem, ualida latera, gestum oris excellentem ad suggestum affe-

rens, explicati & perillustris, solidiq; doctoris no-
men tuebatur; cōsultoribus precio grauis uideri po-
terat, nisi pecuniam acceptam si causa decidissent; libe-
rali pactione, se cōtinuò redditurum profiteretur. Me
audiente interrogatus à Ludouico Gallorū Rege, cur
nunquam duxisset uxorem, ut te cōmendante, inquit,
Iulius Pontifex ad purpureū galerum gestandum, me
habilem sciat. Audiuerat enim honoris causa eo die au-
rata in toga profitentem Rex ipse, quinq; Cardinali-
bus, & centū proceribus subsellia implentibus, quum
Genua subacta, de Liguribus triumphasset. Ea enim
lectione dignitatē equestre ob spectatum in acie faci-
nus de manu Regis traditam, accendendæ uirtutis er-
gò ad posteros manare diffiniuit. Mortuus est Ticini
ualde senex, extracta nobili domo, emptisq; in Placen-
tino latifundijs. Suburbano autem in templo diui Pau-
li sepulcrum cum his titulis ostenditur.

Dardani Parmensis.

Quis iacet hoc hospes tumulo? Quis? Summus Iason:
Illène Frixe. & uellere diues ouis?

Clarius hic illo longè est. Quisnam oro? Maynus,
Excellens iuris gloria Cæsarei.

Non fuit hoc quisquam iuris consultior alter,
Qui extinctum posset reddere ius melius.

Sed tamen hoc summi uetuit mens dia parentis,
Cæsaribus cupiens usq; fauere suis.

Te audiit, ô nimium felix, qui iura legentem,
Damnantemq; acri plurima iudicio,

Nec tamen infelix, tua qui monumenta reuoluit,
 Et memori condit lecta, fouetq; sinu.
 Et quanquam obloqueris plebs inuida, solus Iason
 Hic legum nodos difficiles soluit.
 Amborum sic fama omnem uulgata per orbem:
 Ille nitens belli laude, sed iste togæ.

Iasonis Landi.

Donec erunt igneis, & Phœbus lampade terras
 Lustrabit, Mayni uiuet in orbe decus.
 Vnicus in terris soluens ænigmata legum,
 Is meritò Iuris dicitur esse Parens.

Latomi.

Materia uincor: & tu uis ire, Viator,
 Expediam: iacet hic ille Maynus: abi.

Christophorus Longolius LXVII.

HRISTOPHORVS Longolius Me-
 chliniæ Belgicæ sacerdote Antifite geni-
 tus, & Lutetiæ in scholis frugaliter edu-
 catus, partis disciplinarum omnium per
 amplis opibus, aureo Leonis principatu Romam ue-
 nit; adeò dissimulata ingenij professione, ut rubro pi-
 leo, & astricta penula semî Germani militis habitum
 mentiretur, quippe cui mens erat auidè peregrinã-
 ti prisce felicitatis monumenta spectare, scrutari inge-
 nia, bibliothecas excutere atq; illud demû eruditæ cen-
 suræ iudicium, quod frustra alibi, quàm sub Romano
 celo queritur, certius atq; liquidius adipisci, sed in-
 tranti gymnasium, & acutè disputanti, non insulsi li-
 terarum professores, celeriter, & comiter personã de-

traxerūt, ita, ut mox honestissimi ciues Romani Flami-
 nius, Tomarotius, & Marius Castellanus alterna ho-
 spitij liberalitate intra penates receptum, triennio à-
 luerint, eiq; uirtutis merito Romanae ciuitatis ius, &
 nomen impetrarint. Verum aliquantò post, emerfit li-
 ber execrabilis maledicentiae ueneno delibutus, quem
 iuuenili declamatione perscripserat, Romani nominis
 antiquum decus barbaro liuore proscindens. Infre-
 muit populus Romanus ea cõtumelia perturbatus: Cel-
 so Mellino adolescente clarissimo, generosa oratione
 in Capitolio, tanquã reũ Maiestatis accusante. Sed Lõ-
 golius totius aule clementia prãmunitus, duabus ora-
 tionibus publicatis sese eo nomine defendēs, iudicium
 populi subterfugit, quòd nequaquam malignitate ani-
 mi; sed more sophistarum, exercitationis studio mate-
 riae difficilis, ac insolentis; ideoq; damnatae spei argu-
 mentum desumpsisset, scilicet, ut sodales eius temerè su-
 cepti muneris, uel infelicẽ audaciam mirarètur. Trã-
 siuit inde Patauium, his præsertim actionibus clarita-
 tem consecutus; adhæsitq; Petro Bembo, & mox Regi-
 naldo Polo Britanno, in quorum hodie sacra purpur-
 ra summã pietatem, atq; doctrinã ueneramur. In eius
 contubernio, cū ingentibus uigilijs libros aduersus Lu-
 therum disertè, & grauius inchoatos elaboraret, edi-
 tis iam ad imitationẽ Ciceronis Epistolis, febre consum-
 ptus est. Tumulũ autẽ, hoc carnũne Bēbus honestauit.

Te iuuenem rapuere Deæ fatalia nentes
 Stamina, cum scirent moriturum tempore nullo
 Longoli tibi si canos, seniumq; dedissent.

Germani

Germani Brixij.

Castalides lacerate genas, diuellite crinem:
 Nec lachrymæ finem, nec teneant genitus.
 Proh dolor, effertur Patavina funus in urbe,
 Ante sua extincti tempora Longolij.
 Quem modò uel Gallum uoluit pro dote Latina;
 Roma locum ciues inter habere suos.
 Roma sibi plenè mox restituenda, dedissent
 Longolio plenos, si modò Fata dies.

Stephani Doleti.

Longolij ô utinam potuisset lingua docta tantum
 Apud rapacem mortem, acreisq; Parcas
 Quantum olim ualuit dicendo, uoce dum diserta
 Romæ cateruas flecteret stupentes:
 Viueret incolumis, nec funere concidisset atro,
 Dignus perenni temporum recur'u.
 Sed uiuit, neq; morte ulla extinguetur, arce tectus
 Famæ micantis, nominisq; magni.
 Aere perennius exegit monumentum, ad astra latè
 Laus cuius ingens & loquax uolauit:
 Quod non annorum series, nec flatus impotentis
 Austri, nec imbres diruent edaces:
 Sidera dum cælo hærebunt, ac Vrfa obibit axem,
 Cursuq; tardo per polum meabit.
 Longolio Hesperij, quiq; ortum Solis intuentur
 Omnes, uicissim gloriam uoueunt. (cri,
 Hinc igitur procul, hinc procul absint neniæ sepul-
 Luctusq; turpes, quos anus refundunt.

Claudij Roseletti.

Antehac nostra cuiquam Ciceronis inesse
 Eloquium, nervos, uimq; stylumq; negant.
 At tua Longoli auscultent sine nomine, nullum
 Iurabunt alium tam Ciceronis opus.

Eiusdem.

Antistes eloquentia, magni nepos
 Atlantis, admiratus ut Longolium est
 Artificibus fandi esse priscais non modò
 Parem, sed & maiorem: ait, præstantior
 Ut plurimum discipulus est didascalo;

Latomi.

Ille caput regni, Phœbiq; Lutetia nutrix,
 Longolium ciuem dixerat esse suum.
 Interea attollens simileis Mechlinia cristas.
 Afferuit titulo non grauiore sibi.
 Roma sed indignans; meus est si Tullius, inquit,
 Non hic: & asscripsit: non meus esse potest.
 Proficiens tandem titulis Sconhouia ueris,
 Dulcibus ex hortis flore reuineta caput:
 Gaudeo quòd Batauanam uel nunc amplecteris aurem,
 Roma, ait, at partum tu mihi redde meum:
 Septem urbes certent de stirpe insignis Homeri,
 Quatuor est harum lis speciosa magis.

Aurelius

Aurelius Augurellus LXVIII.

NON est cur miremur in pusillo corpore uiuacissimi hominis Aurelij Augurelli præaltum ingenium enituisse. Fit enim plerunque natura, ut innati spiritus uis ipsa collector, parua compaginis membra aptissimè regat, & quod mentis est ad excogitandum, plenius atque ualidius illustret. Is Arimini natus, uitam in literis perdiscendo, docendoque ad octogesimū tertium ætatis annum, feliciter extendit, Venetijsq; in primis habitus est multò doctior, & purior, quàm quisquam alius, qui Latinas Græcāsque literas priuato quodam officio, ac ob id quæstuosiore proficeretur. Extant eius Ode plures, & pauca Elegiæ Romana simplicitate decantate, sed Iambico uersu à paucis hætenus prosperè tentato, uisus est ad antiquæ laudis metam propius accessisse. Nouissimè ridendus ille mortuus certæ egestatis, & casi laboris comes, curiosis ingenijs familiaris, totum homunculum occupauit, metalla & succos in abditis fornacibus recoquentem, ut ex argento uiuo concretum, & ductile argentum ad cudendam monetam efficeret, & admirabilem abditarum naturæ rerum massam conflando, purum inde aurum crearetur. Sed ea cura inani uoto suscepta, nequaquam magno damno ei cessit, quum ingenium ab irrita spe ad factitanda carmina uerberetur, ut fallacis, & irritæ artis certitudinè, carminibus

authoritate demonstraret; quū ipso consciētiæ pudorē
 inanis artifex proderetur. Scripsit enim Chrysopœiā
 ad Leonē auri cōtemporē, ut prodigē utenti ad alēda
 ingenia, festosq; & planē regios sumptus, inexhaustæ
 opes sine iniuria humani generis, abundē suppeterēt.
 Edidit etiam Geruntica, Petro Lipomano discipulo
 dicata, quem hodie Veronenses uirtutis merito, Anti-
 stitem uenerantur. Taruisij, ubi flamen erat, quum ad
 forum in taberna libraria disputaret, apoplexia cor-
 reptus, subito interijt. Depicta est tumulo effigies, cui
 hoc ipse carmen subscripserat.

Aurelij Augurelli imago est, quam uides,

Vni uacantis literarum serio

Studio, & iocoso, dispari cura tamen:

Hoc, ut uegetior sic fieret ad seria:

Illo, ut iocosis uteretur firmior.

Latomi.

Iocum uetustum refricans Aurelius,

Dum sperat aurum, luditur carbonibus.

Adhuc Leoni scribit auri prodigo,

Iam certus artis, nempe Chrysopœiam:

Vt quod minus collegit è carbonibus,

Auidi Leonis eriperet è dentibus.

Guido Posthumus LXIX.

VIDEO Posthumus Pisauensis, lepidō
 & comi, argutoq; ingenio porta, quum
 Elegias, & uarijs numeris carmina facti
 taret; in aula Leonis conspicuus fuit. Pa-
 tibat

tebat enim ea liberaliter, meridianis præsertim horis, quum citharædi cessarent, his omnibus, qui eruditæ suauitatis oblectamenta ad ciendam hilaritatem intulissent. Sed benigna Principis manu sæpe donatum, & non insulsè ad honores aspirantem, regius inuasit morbus, ex moribunda patriæ sede procul dubio conceptus. Medici suaserunt, ut Capranicum secederet Sutrimi agri uicum, aeris salubritate percelebrem; atq; ita humanitate, ac indulgentia Herculis Rangoni Cardinalis, cuius opibus familiariter utebatur, eò deuectus est. Verum non multò post exusto lenta febre toto uiscere, uel adhuc iuuenis, uim morbi, fatiq; sustinere non potuit. In æde diui Fraucisci tumulatum, poetæ sodales his carminibus profecuti sunt.

Tibaldei.

Posthumus hic situs est, ne dictum hoc nomine credas.

In lucem extincto quòd patre prodierit.

Mortales neq; enim talem genuère parentes,

Calliopeia fuit mater, Apollo pater.

Iani Vitalis.

Querite nunc alium Musæ, quem semper ametis;

Qui uos semper amet, Posthumus occubuit.

Latomì.

Me Iouis & Veneris fausto sub sidere natum,

Phœbus adoptauit, nomen & imposuit.

Vnde (nec est alia factum ratione) sciatis,

Me post defossum uiuere corpus humo.

Nicolaus Leonicensus LXX.

NEMO profitentium Medicorum, Nicolaus Leonicensis Vicentino uera salutaris scientiæ dogmata, purius atq; nitidius explicauit. Nemo errores Sophistarum importuna garrulitate cuncta fœdantium, eloquentius, atq; ualidius consutauit. Nemo eo demum ad illustrem certioris peritiæ fidem, longius atq; salubrius uitam produxit. Primus enim Græca Galeni uolumina Latine interpretando studiosis perdiscenda demonstrauit, imperitorum latratibus, publicatis summa eloquentia commentarijs occurrerat, ut pote qui ab in eunte etate optimis literis deditus, ingentes opes capacis & maximè constantis ingenij, ad illustrandam medicinam contulisset. Cibi enim, & uini maximè abstinentissimus, usq; adeò mollioris uitæ uoluptates abdicauit, ut pecunias, luxuriæ instrumenta, nec agnita quidem moneta nota contemneret; oblatum, & nullum delectum cura cibum caperet; nec unquam de Fortuna quæreretur, quòd unam uir acutus studiorum laudem respiceret; nec opportuna mediocris uitæ subsidia, benignitate Ferrariensium principum Hercules, Afonsiq; filij, sibi defutura prospiceret. Eum hercule perfectum Stoicum putasses, nisi honesto ori liberalis hilaritas affuisset. Edidit cruditum, & perelegantem librum, qui Romanus medicus Antisophista inscribitur.

tur, quum antea de Ordine trium doctrinarum, & de
 Virtute formatiua peritiles libellos publicasset; Dio-
 nis quoque Historia, & Luciani Dialogi, uernacula
 loquentes lingua, Herculi Latinarum literarum impe-
 rito mirè placuerūt. Peruenit ad nonagesimum annū
 integerrimis sensibus, uegetaq; memoria, nec incurua
 quidem ceruice, quum esset statura celsioris & sine sci-
 pione uenerabilis. Quum ego aliquando comiter ab-
 eo peterem, ut ingenue proferret, quo nam arcano ar-
 tis uteretur, ut tanto corporis atq; animi uigore uitia
 senectutis eluderet: Viuidum, inquit, ingenium, perpe-
 tua, Ioui, uita innocentia, salubre uerò corpus, hilari
 frugalitatis præsidio facile tuemur. Tumulus eius
 in atrio ædis,

Myrtei.

Cui neq; sat fuit, & terras euoluere, & undas,
 Quæq; arcana tenent flumina, terra, mare;
 Dum rerum causas latè uestigat, & ægra
 Morborum reuocat corpora colluic:
 Nunc Leoniceus tegitur paruo aggere terre:
 Cuius utraq; uolat fama per Hesperiam.

Latomì.

Quod te caelestem tueretur ducere uitam
 (Sic sòre de Parcis sciuerat ante suis)
 Fecit ut excideret morti tua rumpere Fata,
 Nec te decrepitem cerneret esse senem.

Petrus Pomponatius. LXXI.

PETRVS Pomponatius Mantuanus, in philosophia præceptor meus, inter Peripateticos illustres primum suggestus locum obtinuit. Enarrabat enim Aristotelem simul, ac Auerroë suavi, & præclara uoce; elocutione autem emendata, & leni quum proponeret; uolubili, & concitata quæ infringeret; porrò quum diffiniret, atq; decerneret, adeò graui, sedataq; ut auditores in subsellijs scriptitando, explicatas sententias notis exciperent. At in coronis, confessuq; doctorum, quum exercitatione perutili ad prætoriam porticum disputaretur, ita mirus euadebat, ut sæpe ancipiti, & cornuto Achillini enthy memate circumuentus, superfuso facetiarum sale, aduersarij impetum, ex illis gyris, & mæandris explicatus eluderet. Erat pusilla admodum, sed quadrata corporis statura, capite nulla ex parte enormi, uel insulso, utpote oculis ad omnes animi habitus aptissime paratis, & intentis. Exorto bello Veneto, post Achillini mortem, Bononiæ professus est; ubi cucullatos sacerdotes contra se in caput, & nominis famam uehementissime concitauit; edito scilicet uolumine, quo animas post corporis mortem interituras, ex sententia Aristotelis probare nitebatur; secutus Aphrodisæi placita, cuius dogmate ad corrumpendam iuuentutem, dissoluendamq; Christianæ uitæ disciplinam, nihil pestilentius in luci potuit. Scripsit etiam de Fato, & de incantationum

tationum occulta potestate. Sexagesimo autem tertio
 etatis anno, stranguria oborta Bononiæ, fato functus
 est: relatusq; inde Mantuam, nobile sepulcrum Her-
 culis Gonzagæ Cardinalis, erga ciuem, & magistrum
 liberali pietate promeruit.

Iani Vitalis.

En animarum ingens globus, en legio omniuagantum

Quas tu perpetua luce carere negas.

Mortuus, ut discas æternam has uiuere uitam,

Ad cineres ululant Pomponiate tuos.

Latomi.

Cur, quis hic iaccam, referre cogor,

Et causæ iugulo meæ admouere

Hunc ensen, ut modò mortuus, cinisq;

Si tecum fuero locutus, atri

Conuincar placiti, reusq; fiam?

Sed sunt ij rabidi & mali poetæ:

Qui quum plurima mentiantur ipsi,

Me uerum prohibent tacere: nam sum

Pomponatius ille: qui professus

Maneis esse nihil, sed interire

Quicquid est hominis, pati q; Fatum:

Nunc contra experior: tacere proinde

Mallem, sed rabidi uetant poetæ.

Andreas Maro LXXII.

NVLLIS omnino certioribus lineis, nulloq;
 exactiore penicillo Andreæ Maronis inge-
 nium depinxerim, quàm si eisdem utar colo-
 ribus.

ribus, quibus illud, dū ille uiueret, diligenter expressimus in Dialogo nostro, quem in Aenaria Insula, dum urbs Roma à Caesarianis, capto Pontifice uastaretur, perscripsimus. Interrogante enim Daualo, his firmè uerbis respondi, cū de uiris, & foeminis etate nostra florentibus iucūdisimo cēsurae ordine disputaretur, et non temerè in mentionem Andreae Maronis incidisse mus. Is erat Brixianns, quanquam dimidiam patriam ab Euganeis, Foroq; Iulio repeteret. Cupiebat enim Dux generosus cultorq; Musarum, poetam inusitata uirtute præditum, è funesta clade Vrbs eripere: quod ex me, illū ter captū, cruciatumq; diu, ac omnib. sortibus expoliatū, miserabili ridendoq; famescentis baiuli habitu, in Vrbe plena funeribus mendicare didicisset. Non est, inquam, Dauale, cur tantopere Etruscos uastes ad expedite facundiae laudem, arguta cithara personantes admiremur: in eam enim peramœnae uoluptatis consuetudinem, mos patrius illos adduxit; quod faciles ad ueniam aures dicere audentibus plurimum indulgeant; ita, ut nec eos, uel leui sibilo notandos putent, qui hæsitando, amissa celeritatis laude, uel in dissona, uel in dispari syllaba peccauerint. Verè si quidem admirari, & plaudentis clamorem attollere iuuat, si nouum Maronem audiamus. Is enim cum summa eruditorum admiratione ex tempore ad quam iusseris questionem, Latinos uersus, uarijs modis, & numeris fundere consuevit. Audax profectò negotiū, ac minus impudētia, uel temeritatis plenum, nisi id à natura impetu propè diuino, mira felicitas sequeretur.

Fidibus

Fidibus & cantu Musas euocat, & quum semel coniectam in numeros mētem, alacriore spiritu inflauerit, tanta ui in torrentis morem citatus fertur; ut fortuita, & subitarijs tractibus ducta, multum ante prouisa, & meditata carmina uideantur. Canenti defixi exardent oculi, sudores manant, frontis uenæ contumescunt, & quod mirum est, crudite aures, tanquam alienæ, & intentæ, omnem impetum profluentium numerorū, exactissima ratione moderantur. Exceptus est secundissimo plausu, ac idcirco à Leone representatæ facultatis nomine sacerdotio donatus, quum post celebre conuiuium, cui Regum legati, senatoresq; aderant, de suscipiendo sacro bello dicere iussus, iucunda figurarū uarietate decantauit, orsus hoc nobili carmine;

*Infelix Europa diu quassata tumultu
Bellorum.*

Tum enim Selymus Turcarū Imperator, Campsone, & Tomumbcio ultimis Aegypti Regibus una atq; altera acie deuictis ac interfectis, magnū Europæ intestino bello deflagranti terrorem intulerat. Perijt amissis poematibus infelix Maro in uili caupona ad Scropham lapideā campi Martij ab omnib. desertus, quinquagesimo tertio ætatis anno; quū è Tybure, quò perisugerat, uagantibus etiam ibi Barbaris, in pestilentem Urbem urgente Fato rediisset.

Myrtei.

Postquàm secundum publica abstulit elides
Maronem, & urna caruit infelix, campis

Quæsitus Elysijs, nec inuentus Musis.
 Phoebus furoris nam minister illius,
 Quo carmen edere inclytum Maro fuerat,
 Inter Sibyllas rapuit, æternum ut uiuat.

Latomi.

Quòd spectanda data est, non Musa fruèda Maronis,
 Phœbe tua est leuitas, gloria quanta fuit.
 Non uolo Vergilij: qui uel meditata dolebat
 Carmina, mature non satis esse moræ:
 Eius at Andreae, solo quo Brixia alumno
 Nil facere est cunas ausa Catulle tuas,
 Cui fuit in subitos tam promptum ex tempore uersus
 Ingenium, ut quicquid pangere iussus erat,
 Aptaret numeris, uariataq; uerba ligaret,
 Qualia uix longi temporis esse putes.
 At perière breuis breuibus cum uersibus Author:
 Deme quod aeterno uiuit in ingenio.

Andreas Matthæus Aquauuius

L X X I I I.

EMO ex his qui illustribus orti fa-
 milijs etate nostra claruerunt, quum
 peculiari bellica laude ducerentur
 Andrea Matthæo Aquauuiuo ad Præ-
 cutimos Hadrianorum Regulo, se lu-
 culentius optimis disciplinis exornauit; uti præclare
 constat ex eo libro nobili pariter ac erudito, qui En-
 cyclopædia inscribitur, et de Morali uirtute Plutar-
 chi plenior liber, subtili et copioso commentario per
 similis

similis ostendit. Hic heros antiquæ uirtutis, uti casus tūlit, bis bello, præliōq; aduerso, & uulneribus honestissimè susceptis captus, forti animo tetri carceris calamitatem, studiorum solatio ita leniuit, ut ad eam exculti ingenij frugem, quæ ab impotenti Fortuna eripi non potest, generosa meditatione peruenerit. Sed quum eum uictor Consalius cum reliquis captiuis in triumpho ducendum in Hispaniam mitteret; Rex Ferdinandus prudentiæ, & lenitatis nomine maximè clarus, libertati, pristinaeq; Fortunæ restituit. Tanto itaq; usus beneficio per uigintiquatuor annos egit iucundo in otio uitam dicatam Musis, ad eò splendide & uigilanter; ut ad idem literarum honestissimum decus Belisarium fratrem Neretiorum regulum æmulanter inuitaret, quem de Venatione, & de singularis certaminis prouocatione scripsisse uidemus. Cæterum uir tantus, quum Neapolitanos proceres, candore, innocentia, & liberalitate facile superaret, uisus est parum accuratus & diligens in tuenda rei familiaris dignitate, quum in ultimo uitæ actu præaltus animus contemptor opum institutæ liberalitatis neruos incōditis sumptibus incidisset. Fato functus est ad Conuersanū Barrio finitimum, septuagesimo secundo ætatis anno, quū Lotrechij Galli infelicibus armis, Apulia quaterciur.

Actij Synceri.

Cernis, ut exultet patrijs Aquiuuius in armis,
Duraq; spumanti frena relaxet equo ?

Quis miteis illum Permessi hausisse liquorces
Credat, & imbelles excoluisse lyras?

Consurgunt niuæ fulgenti in casside cristæ:

At clypeus toruo Gorgonis ore tumet.

Macte animo, rigidum Musas qui stringere ferrum,

Qui Martem doctos cogis amare choros,

Hæc ducis est uirtus, non uni insistere palmae,

Sed nomen factis quærere, & ingenij.

Eiusdem.

Mœsta Bituntinæ duxerunt otia Nymphæ,

Nec Faunis solitos exhibuere choros,

Scilicet optato quicquid sine principe cernunt,

Ingratum est, tantus principis urget amor:

Nec satis est positis arcum spreuisse sagittis,

Questibus & totos continuasse dies:

Ast etiam nostris faciunt conuitia terris,

Et nos Sirenas, Lotophagosq; uocant.

Vera loquor, Diuæ ueniam date uera loquenti:

Non amor hic certè, sed magis inuidia est.

Marcelli Palonij Romani.

Nō minus eternū ex Aquiuuiuo habet Hadria nomen,

Nobilis immenso, quam dedit ipsa mari.

Adde, freto suus est supero quòd terminus: illi

Nec limes tellus ulla, nec unda datur.

Nam Musis ubi honos, Martiq; togæq; manebit,

Et lucebit ubi Sol, Aquiuuius erit.

Latomí.

Dum grauis incumbit seuos Aquiuuius in hostris,
 Vincendiq; aperit dextra animoq; uiam:
 Contigit interea lustrantem castra Gradium,
 Arma ubi penderent, non sua, ferre pedem.
 Soluit, pertentat: uocis modulamine captus,
 Perstitit inuitam sollicitare chelyn.
 At ueritus Dominum mox hostibus adfore fufis:
 Ille quidem uincat, sed capiatur, ait.
 Quid uesane tibi pro talibus imprecer ausis,
 Ni citharam ut quantum, classica semper ames?

Petrus Grauina LXXIIII.

ATVS est Petrus Grauina Catinae in Sicilia, sed ipse primã domus originem à Capua repetebat. Natura ei admodum indulgenter, præter excellentis ingenij uim, summam etiam procero corpori, & uenusto tribuit dignitatem, firmitate in primis, & agilitate quadem singulari, quum in ludo pilæ usque ad admirationem, & gladiatoria arte, equestribusq; armis ad militarem laudem exerceretur, nataretq; sæpissime ad incredibilem urinandi patientiam: quibus agitationibus ita firmavit corpus, ut nulla paulò sæuiore tentatus ualetudine, ad extremam propè senectutem, integro, & planè iuuenili uigore peruenerit. Utebatur parcior mensa, sed ea semper nitida. Vinum à Veseuo, Surrento que in honore erat, sed semper sobriè, & moderatè perpotanti.

Vitæ genus adamavit quietum, cunctis solutum curis,
 & litibus, hilariq; in primis, & tenera studiosorum
 adolescentium familiaritate gaudebat; ingenio enim
 erat aperto, liberali, perblando; cultu corporis niti-
 do, & sumptuoso, quum undulata toga uteretur, &
 serico latiore uilloso pileo argenteam comam morosè
 perornaret. Quum in Aragonia aula uersaretur, ema-
 narentq; ab eo uersiculi ex nobili semper occasione,
 argutè, lepideq; perscripti; Pontano carus esse cœpit,
 qui erat ingeniorum censor longè grauißimus: idq; di-
 uinis operibus ad immortalem amici laudem benignè
 testatus est. Spectatæ demum eius uirtuti externus Me-
 cœnas adfulsit Magnus Cōsaluus, qui ipsius uictorias,
 & trophæa Gallica heroico celebrantem, in templo
 maximo Neapoli sacerdotij honore nobilitauit. Sed
 Consaluo in Hispaniam abducto, quòd Regi in suspi-
 cionem affectati regni uenisset, Prospero Columnæ
 adhæsit. In pangendis Elegis, tenero quodam lepore
 sibi genium respondere fatebatur: sed in scribendo E-
 pigrammate uni eis haud dubiè palmam tribuebat A-
 etiùs Syncerus; qui, & parcus, & amarulentus in a-
 lieni operis censura laudator esse consueuisset. Heroi-
 ca poemata perijsse tum ferunt, nisi iam pridem à no-
 bis lectitata compareant, quū Cæsariani à Gallis Nea-
 poli obsessi, tanquã non in socia urbe, diuina, ac huma-
 na omnia conturbarent; ita, ut non miretur quisspiam
 tam paucis quæ extant ingenij monumentis, præclari
 poetæ famam constitisse: nam & multa ipse lugentibus
 amicis sponte deleuit, ueluti strepentibus armis, seculū
 indigna.

indignatus; aut iratus Musis; quòd externi duces conceptæ spei minus liberaliter arrisissent. Sed dispari iudicij sorte id poema propè amissum querulus lugebat, quo Surrentini otij delicias elegantissimè depinxerat. Sed Scipionis Capycij pietas, dignum egregio, nobiliq; poeta, colligendi dispersa & publicãdi officium præstitit, ut penè intercepta amico poetæ uita redderetur. Non carebat quoq; compositi Oratoris nomine, quanquam dum publicè oraret, una actionis laude contētus esse uideretur. Decessit septuagesimoquarto ætatis anno ad Concham oppidum Sidicini agri, quum ei in umbra meridiani, castanæ echinus tibiæ suram leuissimè pupugisset: temere enim scalpendo enatum est ulcus accersita letali febricula: adeò enim subtiles mortis causas Fata inueniunt, quum ex decreto urgent.

Iani Vitalis.

Hanc tibi pro tumuli Ianus Vitalis honore,
 Ramosam laurum magne Grauinæ dicat.
 Hic ubi odorata Manes requiescere in umbra
 Floribus in medijs, & iuuet esse tuos:
 Illa, Notis quoties rami quatientur, & Euris;
 Perstrepet in laudes sancte poeta tuas.

Latomì.

Cuius hic tumulum uides, Viator,
 Vatis eximij, Petri Grauinæ,
 Tu fortasse putas obisse totum,
 Et uel esse nihil, uel isse ad umbras.

Erras: non obiit, sed usq; uiuit.
 Nam quum quæ cecinit, uel est locutus,
 Vel misit teneræ preces puellæ,
 Vel scripsit lepidos iocos amicis,
 Quæq; illa ingenij suere multa,
 Nunc audis, legis, excipis, tenesq;:
 Illum uiuere quo negas colore?
 Viuit: teq; magis, supine caudex,
 Cuius post cineres nihil manebit.

Pomponius Gauricus LXXV.

REGIVAE Iunonis Fanum quod est Picentinorum nobile oppidum, geminos fratres Gauricos præstanti ingenio protulit; Lucam ipsum, quem astrologiæ peritissimum, feliciq; saepe euentu futura prædicentem, in aula Pauli Tertij Pontificis admiramur; & Pomponium non incelebrem poetam, ualidaq; in uarias artes, ardentis ingenij sæcunditate mirabilem, nisi instabili genio abductus, dũ feruidè transcurrit, & sectatur operum nouitatem, in cunctis nusquam accuratus, & diligens firmæ prudentiæ dignitatē amisisset. Is Græcorũ poetarũ Vitas, Petri Criniti æmulatione, qui de Latinis librum ediderat, Latine perscripsit; atq; item geminos de Physiognomia, & de Architectura libellos. Extat et eius uolumen de Metallicis, curiosorũ insanæ turbæ gratisimum. Neq; enim desunt, qui aurũ pariter, & argentum, ex ignobili materia, inanibus recollectionum artificijs procreari, atq; exprimi posse arbitrentur.

trentur. Exierunt etiam in publicum Epigrammata aliquot, & Elegiæ, non dubia amatoricæ uanitatis indicia; nam illustrem foeminam arfisse constat, enudasseq; animi ægritudinem procaci Musarum lenociniis adeò incautè, & flagranter, ut quum Surrentina uia Stabias peteret, in eoq; itinere ab obuijs saluatus fuisset, nusquam demùm apparuerit, frustra cum Luca fratre per sexdecim annos expectante, quum procul dubio, ab ea suspicione trucidatus, & cum seruis & iumentis, ne ullum cædis uestigium extaret, in subiectis mare præcipitatus existimetur.

Myrtei.

Ibat Gauricus ad suos amores,
 Sed diu haud potuit suos amores
 Vti Gauricus. abstulere Fata.
 Verùm nulla manet sepulcri imago.
 Namq; (quod coluit pari labore
 Musas & Venerem) uel à Camœnis
 Raptus creditur inter alta montis,
 Qui iacet Stabias super uetustas:
 Vel pulchræ Veneri datus sacerdos
 Tyrrheni maris in sinum profundum.

Latomî.

Mortalitatis ut neget post aleam
 Nemo poetas uiuere:
 Nullum supersit ut rogi uestigium,
 Musæ tulere Gauricum.

Marcus Antonius Casanoua

LXXVI.

MARCO Antonio Casanoua, Comense
 patre Romæ genito, arguti Epigram-
 matis palmam detulit illa ipsa Roma, se-
 uera auris iudicio superba; nec unquam
 inconfesso pudore poetis adulatrix; quòd lepida, &
 falsis finibus aculeata carmina factitaret. Elocutioni
 tamen casta puritas, ac in numero sæpe duro lenitas
 defuit; qualis in Catullo prætenere poeta cõspicitur,
 quum ingeniosè mordaci, & impuro Martiali persi-
 nulis esse mallet, & una præsertim peracute, circun-
 ductæq; sententiæ gloria duceretur. Sed miscuisse u-
 trunq; genus tum iuuuit, quum paucorum uersuum spe-
 ctanda posteris Elogia priscis Romanæ uirtutis heroi-
 bus, tanquam manentibus eorum statuis inscripsisset.
 Nemo autem eo simplicitate, ac innocentia uitæ me-
 lior; nemo urbana comitate iucundior existimari po-
 tuit; nisi Columniæ familiæ alumnus in gratiam Pom-
 peij Cardinalis, Clementis Pontificis famam intempe-
 rantissimè lacerasset. Sed Clemens seipso, & toto de-
 nique desumpto nomine maior, & augustior, reo Ma-
 iestatis, captoq; ad supplicium faciliè pepercit; præcla-
 ra C. Cæsaris imitatione, qui Catulliani dentis eter-
 num uirus, & liuidam libertatem generosa dissimula-
 tione contempserat. Perijt pestilenti correptus mor-
 bo, quo cladem Urbis, Fortuna nec innumeris satura-
 ta funeribus adcumularat, quum obsesso captoq; Pon-
 tifice,

tifice, Pompeius ipse diuerso ingenij habitu inimici calamitate letaretur, & ruentis patriæ casum inani poenitentia deploraret. Tumulatus est iuxta naumachiã campi Martij Laurentiano in templo: quod olim Lucinæ dicatũ fuerat, & Blossius Palladius sodalis, quòd funeris honore caruisset, hoc piè inscripto carmine tumulum spectantium oculis ad lachrymas indicauit.

Comensis Casanoua, dum priores
Et Duces canit, & canit poetas
Præcurtis Epigrammatis: perennem
Ac longam sibi gloriam parauit.

Latomi.

Si dare uitam
Qualiacunq;
(Quod docuisti)
Carmina possunt:
Longa necesse
Carmina, uates
Maxime; non est
Ad tibi longam
Condere uitam.

Balthasar Castellio LXXVII.

IC est ille Balthasar Castellio Mantuæ natus, ingenij laude Maroni ciui suo planè secundus, qui ad exactam principalis aule normam, militari, ciuiliq; munere uirum elegantem insituit; pariq; disciplina illustrem foeminam, descriptis lectissimorum morum finibus ef-

fingit, quo opere iucundissimo Græcæ, Latineq; facultatis per amœnos flores decerpſiſſe uidetur; ut in unũ uolumen nobilioris uitæ præcepta, oblectamentaque honeſtiſſimi otij conferrentur, placere ſiquidem magnæ Fortunæ uiris: ut ſæpe literarum expertibus, iſisq; præſertim ſcœminis magnopere cupiebat; ob idq; maluit uernacula quã Latina lingua ſtylum Etruſca molliorem exercuiſſe; ſcilicet, ut imperiti ex antiquis arguta manu ſurrepta, translataq; ſciſſimè, non agnoſcentes, ea omnia tanquã noua mirarètur. Scripſit & Latinas Elegias, & grãdi Heroico Cleopatrà, ſed paucis admodũ Etruſcis rhythmis, quũ amatorij doloris ſinem ſuperba comparatione deſperaret, nobilis poetæ famam tuliffiſſe iudicatur. In ſago autem togaq; pariter habili ingenio, & generoſo quidem ore, pacis, belliq; muneribus interſuit, obiuitq; ſubitarias legationes ad Reges, atq; Pontifices, quum momenta grauiffimarum rerum, non modò præſtantis animi fidem, ſed expediti corporis diligentiam, celeritatemq; requirerent. Nouiſſimè annis prouectum, ſed medicamentis occultata canitie, & multis cultus munditijs, iuuentæ decus affectantem, quum eruditæ artes in eo uigerent, Clemens ad Carolum Quintum, in Hiſpaniam miſit; et, non dubio honore purpuræ deſtinato, niſi Fortuna Romanæ urbi immane excidium ſtrucns, utriuſq; uota ſeſeſſiſſet. Corruit enim mox Roma, Cæſarianorum ducum ſimulatis inducijs prodita: uiderique potuit Caſtellio in ea re non ſatis diligentem, aut certè parum felicem operam præſtiſſe, quum
delatum

delatum sibi in ea lugubri clade episcopatum Abulen-
sem, munere Cæsaris accepisset. Verum ea dignitate
diu perfrui, uel uberiores expectare non licuit. Subla-
tus est enim occulta febre, quum uix quinquagesimū-
sexturn attigisset annum, ad Mantuam in Carpentan-
nis. Funeri eius aule proceres officium præstiterunt: nec
eum chiromantes ariolus sefellit, qui ex dextræ uolæ
lineis, eum dignitate auctum Mantuæ, sed nequaquam
in Hispania moriturum prædixerat.

Iani Vitalis.

Castalioneum ad tumulum dum Hispania tota
Conuenit, & sancto iusta parat cineri:
Scipiadam Manes referunt dixisse, secundum
Hic docta amisit Mantua Virgilium.

Marci Antonij Flaminiij.

Si truculenta ferox irrumpis in agmina, Marte
Diceris inuicto Castalione satus;
At molli cithara si condis amabile carmen;
Castalia natus diceris esse Dea.

Eiusdem.

Horrida terribilis cum tractas arma, Maronis
Castalione tui carmine digna facis;
Idem cum molli uacuis requiescis in umbra
Castalia, æterno digno Marone canis.

Latomij.

Qui iacet hoc tumulo, magnorum munia Diuum,
Immo bis impleuit, sustinuitq; trium.

Mars dextra, calamo Phoebus, Cyllenius arte,
 Ore Charis, Pallas mente, lepore Venus.
 Sed quas exeruit hoc scilicet ordine doteis,
 Semper ut in letam desineret Venerem:
 Quæ quum sit Phœbi: nec ut olim, Martis amica,
 Vel regat hic mundum, uel magis ipsa Venus.

Andreas Naugerius LXXVIII.

ANDREAS Naugerius Patritij ordinis, Sabellico Venetijs proficiente, Latinas literas; Græcas autem à Marco Musuro Cretense Patauij hausit; sed in Latinis delectu, ac obseruatione, præceptore diligentior, illum, quem superior ætas insalubri, atq; aspera styli nouitate delectata contempserat, candorem antiquæ puritatis affecutus est: ut funeribus Liuiani ducis, & Principis Lauredani laudationibus apparet. Proposito quidem Cicerone ad imitandum, quem Politianus, & Hermolaus fastidisse uidebantur, utpote qui omnis eruditionis exundante copia instructi, aliquid in stylo proprium, quod peculiarem, ex certa nota mentis effigiem referret, ex naturæ genio effinxisse nobilius putarint, quàm seruili imitatione enata ad nouam frugem ingenia distorsisse. Magna tum quidem probro erat doctis, ridendis pares simijs uideri. Eodem quoque præstanti iudicio, quum Epigrammata lepidissimè scriberet, non salsis aculeatisq; sinibus, sed tenera illa, & prædulci prisca suauitate claudebat; adeò Martiali seuerus hostis, ut quotannis

annis stato die Musis dicato, multa eius uolumina tanquam impura cum execratione Vulcano dicarentur. Nec minore felicitate Etruscos numeros attigit: sed in Liniani contubernio castra secutus, studiorum diligentiam remisit, et salubri quidem remedio, quum ingenium bilis atra, ueterum lucubrationum uigilijs accersita, haud leuiter afflixisset. Propterea scribendæ Venetæ historiæ munus à Senatu demandatum, acceptoq; liberali stipendio susceptum, præstare non potuit, quanquam non desint; qui eum in ipso statim limine feliciter exordientem, religiosi operis grauitate deterritum existiment, quum infinita curiositate, summoq; labore, & pertinaci memoria tantarum rerum notitia paranda uideretur. Verum in ea cogitatione, ut Reipublicæ operam præstaret, à Senatu ad Carolum Cæsarem in Hispaniam missus, infaustam legationem suscepit, quum in id tempus incidisset, quo Italiæ Principes, seruitutis metu ad arma consternati, affectati dominatum Italiæ Cæsari restitissent; secunda autem suscepta legatione, quum exitiali festinatione, mutatis ad celeritatem iumentis in Galliam percurrisset; uix dum salutato Rege, Blesio in oppido ad Ligerim febre correptus interiit quadragesimo septimo ætatis anno, omniq; eum funeris honore, Rex Musarum amicissimus, nec sine luctu profecutus est.

Marci Antonij Flaminiij.

Naugeri, ne quis tibi certet, nèue laboret
In cassum, laudes æquiparare tuas;

Siue epigramma facis iuncto pede, siue soluto
 Desles magnanimùm funera acerba uirùm.

Eiusdem.

Quot bruma creat albicans pruinas,
 Quot tellus Zephyro soluta flores,
 Quot spicæ Libycis calent in agris,
 Quot uindemia porrigit racemos,
 Quot uastis mare fluctuat procellis,
 Cum nascens pluuias reportat Hœdus,
 Quot Ceraunia frondibus teguntur,
 Quot cælum facibus micat serenum,
 Quot sunt millia multa basiorum,
 Quæ sibi dari postulat Catullus,
 Quotq; sunt atomi Lucretianæ,
 Tot menses bone Naugeri, tot annos
 Viuent aureoli tui libelli.

Basilij Zanchij.

Naugeri, tibi Nereides statuere sepulcrum
 Aequoris Adriaci quæ leuis unda silet.
 Quæ solitæ in numerum, numeros dum pectine ducis,
 Concinere, & uirides ducere sæpe choros.
 Et Doris tumulo conchas, & lucida textit
 Coralia, & placidis marmora lambit aquis.
 Ipse etiam circum affusis pater Adria lymphis
 Ingenit, & moestum littora murmur habent.
 Parua loquor: te te amisso dolet Itala uirtus,
 Mœret & infractis Faunus arundinibus.

Latomi.

Dum lego, Naugeri, lusus, & ruris amores,
 Et mittis Domine munera quanta tuæ:
 Quam bene te niuci pecoris, pccorisq; magistra,
 Et cannae, & uitis rustica cura decet.
 Idem quum uideo Regum centum ora trahentem,
 Verba graui serie dum Periclea tonas,
 Non possum studium non hoc damnare, uel illud:
 Arca nam non est illa, uel illa tua.

Ioannes Marius Catanæus

L X X I X.

IOANNES Marius Catanæus Nouariensis,
 Merula, Demetriijq; discipulus, quum iustas ex u-
 traq; lingua facultates comparasset, C. Plinij Cæ-
 cilij Secundi Epistolas, erudito commentario interpre-
 tatus est: collectaq; inde non mediocris eruditionis
 fama, Roman se contulit, in domoq; Bendinelli Sau-
 li Cardinalis, cui ab epistolis operam præstabat, tres
 Luciani Dialogos diuersi characteris in Latinum
 uertit; prætenere scilicet amores, uel parum pud-
 cos; iucundo Lapithas; graui uerò, illum de Legibus cõ-
 scribende Historiæ, tanquam in usum suscepti à me,
 eius muneris Iouio nomini dicatum, ex censura qui-
 dem Scipionis Cateromachi, quum ille in Acade-
 miam nomen daret, magnopere laudatos. De-
 scripsit demum carmine Genuam in heri gratiam, at
 que inde poësis amore iam planè senex correptus est;

sera & parum ideo felici libidine, quum Musas nunquam tentatis numeris in iuuenta laceffisset. Itaq; Gottifredi Bolionis sacrum bellum sub titulo Solymidos, quo potuit ore decantatum est; in quo poemate non morosus, & equus lector, argumenti pietatem, et quædam schemata iucundæ nouitatis admirabitur, si carmina, tanquam salebrofa, & distortis numeris luxata, probare noluerit. Id opus author, quum alieni ingenij iudicium subiturus, ad Bembum, me præfente detulisset; lecto statim titulo, Bembus hilari comitate, nunquam Catanæe putassem, inquit, te alioqui uirum de utraq; lingua optimè meritum, hac ipsa, qua nos gaudemus carminum facultate ualuisse, quum nihil omnino, ad quod Musæ dulces arrideant in seucro & militari uultu tuo prorsus emineat. Quo uerbo ille perstrictus, argutè respondit; Ergo nec tu Bembe satis peritus Physiognomus uideri potes, quum te Philomusi poetæ gratia tua florentis, à dedolatis ruditer maxillis, & repando naso, enormis uultus omnino deceperit: quo respõso, omnibus exortus est plenior cachinnus; quòd Philomusus poeta, utiq; non insuauis, & lyristes Bembo sodalis, è patria Pisauro uespillonis senis buxeam faciem referret. Nondum autem perfectò poemate, redijt ad pedestrem orationem, nõ obscure ipsa spe conceptæ laudis destitutus: perscripsitq; duos ex ætate eruditionis dialogos de Potestate & cursu Solis ac Lunæ; & de ludis Romanis: sed ingruète fatali morbo absolui nequiverunt. Perijt in Vrbe quum abesset Clemeus, Carolo Cæsari Romani Imperij insignia Bono-

nie

niæ traditurus, adeò celata morte, quòd ita impetrandis sacerdotijs ex mora caueretur, ut sepulcri & funeris honore caruerit, quum ab Academicis ad Vetulonias aquas secessisse crederetur.

Myrtei.

Vide Viator, quanta iactura occulti
 Effet sepulcri, ni ingeni sui claris
 Perennioribusq; monumentis teclus,
 Adhuc ubiq; uiueret Catanæus.

Latomi.

Penè adijsti ingens famæ Catanæe periculum,
 Sic in scijs sodalibus
 Qui Fato eriperis; studiorum creditus illis
 Partu propinquo quærere
 Secessum. idq; satis fuerat conquesta Minerua;
 Quam sic Apollo reppulit.
 Hæcine (signabatq; libros) monumenta, uel omni
 Perenniora marmore?

Iacobus Sanazarius LXXX.

ACOBVS Sanazarius equestris
 ordinis poeta, Neapoli natus, atque
 educatus, quum præclarum fœcūdi
 atq; felicitis ingenij specimen daret,
 repudiato auito gentilitioq; nomi-
 ne, Actius Syncerus appellari uo-
 luit, adhortante Pontano, qui Iouiani cognomen, ami-
 corum imitatione desumpserat. Sed origo uetustæ stir-
 pis è Sancto Nazario, Laumellini agri oppido, inter

Padum & Ticinum non ignobili: unde maiores ad-
 uenerant, non obscure petebatur. Floruit amicitia Fe-
 derici Regis, senescente Pontani gratia: qui Arago-
 num nomen uehementer offēderat, quum ueluti per-
 sonæ oblitus, uictorem Carolum inuidiosa uel intem-
 pestiua oratione publicè laudasset. Permansit in ca bel-
 li procella in officio Actius, redeuntique Ferdinando
 Iuniori, armatus inter fideles ciues operam præsti-
 tit: unde ei conspicuus in aula gratiæ locus. Sed infe-
 stius demum urgente Fortuna, quum Federicus re-
 gno pelleretur; constanti studio atque integra fide,
 eum exulem in ulteriorem Galliam secutus est; qua
 gratissimi animi testificatione, singularè laudem pro-
 meruisse, uel eius inimici iudicabāt. Scripsit, tanquam
 ambidexter, Etrusca simul, atque Latina carmina,
 pari lepore salæque, arridentibus utrinque Musis,
 quum multo felle odij subamarus præpilata iacula
 iambis intorqueret; aut amorum suorum dulcedine
 resolutus, tenerrimè lasciueret. Graui autem & sacro
 poemate, de partu Virginis uiginti annorum lima
 perpolito, summum decus frustra expectasse uideri
 potuit; quum ille quæ iuueni exciderant, piscatoriæ
 Eclogæ publico exceptæ plausu, reliquorum operū
 famam oppresserint; ita, ut eam publici tanquam ini-
 qui iudicij querelā aperto cum pudore, nec tamen si-
 ne tacita uoluptate deuoraret. Vixit annos septuagin-
 taduos, per amœno, uirentiq; semper ingenio, accu-
 ratoque, & planè iuuenili cultu inter amatorias ob-
 lectationes: nunquam nō festiuus & hilaris. Ex dolore
 autem

autem indignantis animi, supremum concepit morbum, quod Philibertus Aurantius dux Caesaris Mergillinae uillae suae delicias, temere excisa turre deformasset. ea ad Pausilypi radices conspicitur. Sed Aurantio demum acie interfecto, quum hora fatalis adueniret, audito eius interitu sese in cubitum erigens: Excedam, inquit, e uita hoc meo non inani uoto letus, postquam Barbarus Musarum hostis, ultore Marte, immanis iniuriae poenas persoluit. Sepultus est iuxta uillam Mergillinam in templo Deiparae uirgini ab se dedicato. Marmoreo autem tumulo Bembus hoc carmen inscripsit.

Bembi.

Da sacro cineri flores: hic ille Maroni,
Syncerus, Musa, proximus, ut tumulo:

Marci Antonij Flaminij.

Quantum Virgilio debet sylua Maroni.
Et pastor, donec Musa Maronis erit,
Tantum penè tibi debent piscator, & acta,
Acti, diuino proxime Virgilio.

Tibaldei.

Virginis intactae partum, partumq; uidebis,
Actia quem docto pectore Musa dedit.
Admirandi ambo. humanae fuit ille saluti
Vtilis, humanis hic fuit ingenijs.

Petri Grauinæ.

Qui diuina legis Synceri carmina uatis,
Magnaq; Virginei sacra puerperij:

Non hæc humano credas procedere sensu:
 Authori mentem mouit, & ora Deus.
 Hunc sibi delegit, quo non caelestia quisquam
 Grandius, aut pleno cultius ore sonet.

Basilij Zanchij.

Has naſas, hæc lina tibi Syncere ſepulto,
 Piſcator tenui dedicat arte Mycon.
 Hos calamos, myrtumq; tibi, uiridemq; coronam
 Arcadia paſtor ponit ab arte Lycon.
 Has lachrymas, uulſamq; à uertice Mergillina
 Caſariam, & uiolas ſpargit, & ammineum.
 Parthenope patria ipſa tibi de marmore buſtum
 Condit, & extentis funera temporibus.

Bembi.

Quid moror? æterni te ſuſpiciat umbra Maronis,
 Et tibi uicinum donat habere locum.

N. Nicolai Grudij.

Nuper ad Oenotrias aciem quum fleſſeret arces
 Chriſtus, & Euboicæ mœnia Parthenopes,
 Mergillina procul qua Tethyos inſpiciat undas,
 Audit ab Actiaca munera blanda domo:
 Arrectuſq; diu modulamine carminis hæſit,
 Inde ſacro taleis fundit ab ore ſonos,
 Huc ades, ô Genitrix, illæſi uirgo pudoris,
 Arte pius uates dum tua facta nouat.
 An ne iterum arcano compleri uiſcera motu,
 Conceptumq; Polo reddere credis onus?

Certe ego mi uideor primis irrepere cunis,
 Rursus, & horriferae mortis obire uicem.
 Dum mea saepe tamen sic mors cantetur, & ortus,
 Nec graue sit nasci, nec mihi saepe mori.

Latomí.

Dum uacat, & terras quoties petit illa Tonantis
 Mater, uirgineo sed nec honore carens:
 Synceri ad tumulum properat uisura, uirescant
 Candida cum rutilis lilia sparsa rosis.
 Viuum dein laticem, dein altera munera flores
 Fundit; & arrepta sic canit orsa lyra:
 Conscie uiue mei felix Syncere pudoris,
 Atq; idem partus conscie uiue mei.
 Nanq; ego quo sacrum secretum teste peregi,
 Hunc quoq; tu testem carminis huius habes.
 Esto: uentris onus fuerit sine pondere pondus,
 Dum celebres, pondus sustinuisse uelim.

Eiusdem.

Maior in assumpto ratio quo nomine constat,
 Est ubi te cupiam fellis habere minus.

Ioannes Manardus LXXXI.

IOANNES Manardus Ferrariensis, in Pannonia Vladislao Rege medendi artem exercuit; eandemq; demum in gymnasio Ferrariæ professus, Epistolarum librum edidit; quo magna medentibus, & pharmacopolis utilitas paratur; quum terræ frugibus Indicisq; præsertim in medicinæ usum adoptatis, ob-

soleto antiquo nomine, & incerta virium potestate perobscuris eruditam claritatem attulerit. Duxit autem uxorem planè senex, et articulorum dolore distortus, ab ætate, formaq; florentis iuuenis toro dignam, adeò leui iudicio, & letali quidem intemperantia, ut maturando funeri suo, aliquanto prolis, quam uitæ cupidior ab amicis censeretur.

Petri Cursij.

Dum Manarde uigil cum prole coronidis esses,
Vidisti uitam perpetuam esse tuam.
At dum formosa cum Pallade coniuge dormis,
Sensisti mortem curuus adesse senex.
Hic nunc clare iaces, & quem Podalirion esse
Vidimus, annosum sustulit ipsa Venus.

Latomi.

In fouea qui te periturum dixit Aruspex,
Non est mentitus: coniugis illa fuit.

Camillus Quernus Archipoeta

LXXII.

CAMILLVS Quernus è Monopoli Leonis fama excitus, quum non dubijs unquam præmijs, poetas in honore esse didicisset, in Urbem uenit, lyram secum afferens, ad quam suæ Alexiados supra uiginti millia uersuum decantaret. Arrisere ei statim academiae sodales, quod Appulus præpingui uultu alacer, & prolixè comatus, omnino dignus festa laurea uideretur. Itaq; soleni exceptum epulo in Insula Tyberis Aesculapio dicata, po-

ta, potantēq; sepe ingēti patera, et totius ingenij opes
 pulsata lyraproferentē, nouo ferti genere coronarū;
 id erat ex pampino, brassica, et lauro eleganter inte-
 xitū; sic, ut tam falsē, quā lepide, eius temulētia, bras-
 sicæ remedio cohibenda notaretur; & ipse publico cō-
 sensu Archipoetæ cognomē, manantibus præ gaudio
 lachrymis letus acciperet, salutareturq; utidem cum
 plausu, hoc repetito sepe carmine:

Salue brassica uirens corona,
 Et lauro, Archipoeta, pampinoq;
 Dignus Principis auribus Leonis.

Nec multò post tanto cognomine percelebris produ-
 ctus ad Leonem infinita carmina in torrentis morem,
 rotundo ore decantauit; fuitq; diu inter instrumenta
 eruditæ uoluptatis longè gratissimus, quū cœnate Leo-
 ne porrectis de manu semesis obsonijs, stās in fenestra
 uesceretur, & de principis lagena perpotando, subi-
 taria carmina factitaret; ea demum lege, ut præscri-
 pto argumento bina saltem carmina ad mensam, tri-
 buti nomine soluerentur, & in pœnā sterili uel inepto
 longe dilutissimè foret perbibendū. Ab hac autē opu-
 lenta hilariq; sagina, uehementem incidit in podagrā;
 sic ut bellissimè ad risum eueniret, quum de se canere
 iussus, in hunc hexametrum erupisset;

Archipoeta facit uersus pro mille poetis,
 Et demum hæsitaret, inexpectatus Princeps hoc pen-
 tametro perargutè responderit;
 Et pro mille alijs Archipoeta bibit.

Tum uerò astantibus obortus est risus: & demum
multò maximus, quum Quernus stupens et interritus,
hoc tertium non ineptè carmen induxisset.

Porrige, quod faciat mihi carmina docta Falernū.
Idq; Leo repente muuatus à Virgilio, subdiderit;
Hoc etiam eneruat, debilitatq; pedes.

Mortuo autem Leone, profugatisque poetis, Nea-
polim redijt, ibiq; demum, quum Gallica arma perstre-
perent, & uti ipse in miserijs perurbanè dicebat, pro
uno benigno Leone, in multos feros lupos incidisset.
Oppressus utraq; præduræ egestatis, & insanabilis
morbi miseria, in publica hospitali domo, uitæ finem
inuenit, quum indignatus Fortunæ acerbitatem præ
dolore, uentrem sibi, ac intima uiscera forsice perfo-
derit.

Iani Vitalis.

Laurus, brassica, pampinus coronam
Contextæ simul, hinc pares in unam,
Deflent interitum sui poetæ:
Quinimmo archipoetæ, & hinc lagenæ,
Scyphiq; & cyathi, amphoræ, urceiq;
Queruntur lepidum suum patronum,
Pro dulci, modò Cretico, & Falerno
Exhaurire acidas Stygis lacunas,
Et sales periisse Quernianos,
Dum uitæ sibi prodigus molestæ,
Fodit uiscera forsice. ô seuerum
Nostri temporis Appulum Catonem.

Latom.

Quum matrem Thymelen, patrem Bathyllum
 Per tot lustra tibi astruas Camille:
 Argutis salibus, facetijsq;
 Et primo numeris in ungue natis,
 Exercens Decimi gulam Leonis,
 Et summi titulum ferens poetæ:
 Quid est, quod moriens supremo in actu,
 Ferro uisceribus dolenter haustis
 Tanquam sis rigido Catone natus,
 Personam proicis, uetasq; plaudis?

Albertus Pius Carpenfis LXXXIII.

LV BET hoc loco sub illustri scilicet i-
 magine Alberti Pij inter exempla For-
 tunæ humanis consilijs malignè & petu-
 lanter illudentis, eius uiri grauissimi ge-
 nus, opes, ingenium, mores, studiaq; referre; ut uel hinc
 mortales inani rerum peritiæ persuasione subnixi,
 Fortunam omni prudentia superiorem intelligant. Is
 antiquissima stirpe ortus, à maioribus per manus tra-
 ditum, quum aute ducentos annos Mutinæ imperas-
 set, in Campis Nacris, Carpum nobile oppidum posse-
 dit; optimisq; literis, generosisq; moribus animum pa-
 riter, & corpus excoluit. Erat enim à procera, decen-
 tiq; statura ad arma neruis, & spiritu ualidus, ac habi-
 lis, maximarum autem rerum negotijs & literis præ-
 altum, & incomparabile ingenium attulerat. Nihil e-
 nim uel præstantis doctrinæ, uel solertis industriæ, uel

reconditæ artis, ardens eius ingenium, semperq; uiuidum, & maximè efficax subterfugit. Erat enim celeri captu, expedita ratione, tenaciq; memoria stupendus: eloquentia porrò tanta, ut in omni congressu, & disputatione, quum de arduis consuleretur, & odio amarus, & amore prædulcis, tranquillitate lenis, atq; sedatus, & uehementia concitatus, atque fulmineus, quò uellet Principum animos impelleret; & summus bello, & pace consultor, & mirabilis occasionum inuentor, & artifex censeretur. Quatuor summis Regibus, & totidem maximis Pontificibus in præclaro semper honore legationum operam præstitit, uigilantia, fide, & providentia semper illustrem. Sed uti occultæ Principum uoluntates, & erumpentia ex insperato eorum odia tulerunt, coactus est alterna partium studia profiteri. quòd his omnino adherendum iudicaret; quibus Alonsus Atestinus hostis esset, quo cum de possessione paterni agri disceptabat. Sed Atestini Fortuna præclare ipsa Pij prudentia uirtuteq; superior, priuatam causam publicis cladibus inuoluit, atque tunc capto Clemente Pontifice, quum urbs Roma foedè perriisset, ex arce emissus in Galliam enauigauit, ubi se paterna ditione Cæsaris iudicio exutum audiuit. Inde ei diuturnus articularis morbus, quo miserè conuulsus cruciabatur adauctus est; hunc dum æquo animo, & Christiana patientia foriter tulisse frustra fuit, quum seua pestis fatalem horam adduceret. Obijt Lutetiæ non planè senex, sub id tempus, quo Carolus Cæsar, & Solymanus, irritò utringq; ausu ad Viennam Noricam

Noricam certaturi credebantur. Rodolphus Pius fratris filius, quem aliquantò post Paulus Pontifex eximie uirtutis merito legit in Senatum, condito anco sepulcro patrum memoriam profecutus est. Sed Albertus ipse, multò perennius antea sibi struxerat, quum librum longè grauißimum aduersus Lutherum, perstròcto etiam Erasmo Roterodamo publicasset.

Ferdinandi Balamij,

Insignes usu rerum, studijsq; Mineræ
 Per paucos atas prisca recensq; dedit;
 In Solem, assuetus doctos uersare libellos
 Quum prodit, lucem non tulit insolitam,
 Laudibus hunc omnes doctrinæ, & rebus agendis
 Conspectere domi, conspicuumq; foris.
 Hunc Arar, hunc Rhenus toties, hunc accola magni
 Eridani, hunc Tybris sensit, & obstupuit.
 Fortuna inuidit, raperisq; Alberte, tuorum,
 Italiæq; omnis cum gemitu, & lachrymis.

Iulij Gonzagæ.

Hoc decus Italiæ tegitur Pius ille sepulcro
 Solerti ingenio, consilioq; potens:
 Nulli hominum uis dicendi, facundia maior,
 Ille sed & studijs auxit, & arte magis.
 Hunc Reges, hunc Pontifices sibi rebus agendis
 Optarant socium, consilijsq; ducem.
 Felix, spem senij natum nisi flectet ademptum,
 Et data in hostiles regna paterna domus.

Stephani Doleti.

Mersit funere Mors nimis profana,
 Mors damnosa nimis uirum interemit,
 Aeternum decus omnium uirorum.

Cui quid præripuere laudis illa,
 Illa antiqua patrum superba secla
 Tot belli ducibus, uirisq; doctis?
 Aut quid nostra quidem negarit etas?
 Quod si forte stupes, minusue credis,
 Id tu plus stupeas, negesq; prorsus,
 Hunc & Marti operam dedisse semper,
 Et Musis studium negasse nunquam:
 Ut nullum arte parem huic putet Minerua,
 Nec Mars laudibus anteponat ullum:

Qua morum integritate uixit, omnis
 Quam purus uitij, ore quam modesto.

O, quo robore pertulit sinistros
 Casus, quo ubijit pericla uita.

Quem ne, Galle minus tuo remotum
 Aspectu memores, & ipse iusto
 Complectaris amore, scito causa
 Neglexisse tua, quibus bearat
 Fortuna hunc aliquando rebus amplis:

Sed quod non tibi sit graue, aut molestum,
 Pro tantis studijs, quibus per orbem
 Gallorum cupijt decus uagari,
 Morti, qua cecidit, precare mortem,
 Et uotis onera polum, ut labores

Post tot, tantaq; damna, totq; curas
Cælo tandem aliquando conquiescat.

Latomi.

Qui sic proscindas causa pietatis Erasmum,
Te, mihi religio est summa negare pium.
Hoc ego cur faciam? quum nec pietatis Erasmus
Læsus personam detrahat ipse tibi?

Ludouicus Ariostus LXXXIIII.

VD OVICVS Ariostus nobili gene-
re Ferrariæ natus, cum paterna here-
ditas inter numerosam fratrum sobo-
lè diducta, ipsi pertenuis obuennisset,
ingenium in literis uigilanter exer-
cuit, ut certo, nobiliq; præsidio familiæ nomen tuere-
tur. Sed uti pari propè necessitatis, & gloriæ stimulo
uehementer excitatus, feliciore certè iudicio inter pri-
mos Etruscæ linguæ poetas celebrari, quàm inter La-
tinos in secundis gradibus consistere maluit; quod e-
ius industriæ labor, cum eruditis, ac idiotis latissimè
dispensatus, uberiorem præsentis præmij, & diffusæ
laudis fructum ostenderet. Adhæsit comes Hippolyto
Atefino Cardinali in Pannoniam profecto; quum ille
erudito, ac illustri comitatu apud Reges Hungaros am-
buiosè gauderet: Sed iterum euntem, quum sequi recu-
sasset, usq; adeò grauius offendit, ut penè implacabi-
lis odij discrimen adierit. Receptus inde est ab Alfonso
Principe tanquam horarum omnium amicus, & so-
dalis, cuius benigna manu urbanam domum extruxit,

per amœna hortorum ubertate, frugi mensæ quotidiana nos sumptus adæquantem. In eo autem ciuili otio, extra aulæ strepitum poemata factitauit; satyras in primis mordaci sale confpersas, ac item comœdias plures theatriali uoluptate sæpe repetitas: inter eas autem, maximè Suppositi excellunt, inuentionis, atq; successus amœnitate cum Plautinis facillè contendentes, si utriusq; seculi mores non ineptè comparentur. Sed luculentissimum operum, ob idq; forsitan æternum id uolumen existimatur, quo Orlandi fabulosi Herois admiranda bello facinora, octonario modulo decantauit, Boiardo hercule, ipsoq; Pulcio peregregiè superatis. Quandoquidem et hunc rerum, et carminum accurata granditate deuicerit; ac illum surrepto inuentionis titulo, ac eo quidem uarijs elegantioris doctrinæ luminibus illustrato penitus extinxerit. Cuncta enim euoluisse uolumina uidetur, ut sibi undiq; collecta gratia, ex iucundissimis floribus longè pulcherrimam, ideoq; perennem, quo lepidum caput ornaretur coronam intexeret. Interijt in patria, scalaris ætatis anno, quum diu pectoris angustia, ex pituitæ stillicidio laborasset: hoc autem carmen, uiuens composuit, ut se pulcro incidereetur:

Ludouici Ariosti humanantur ossa
 Sub hoc marmore: seu sub hac humo: seu
 Sub quicquid uoluit benignus hæres:
 Siue hærede benignior comes: seu
 Opportunius incidens Viator:
 Nam scire haud potuit futura: sed nec

Tanti erat uacuum sibi cadauer:
 Ut urnam cuperet parare uiuens,
 Viuens ista tamen sibi parauit,
 Quæ scribi uoluit suo sepulcro,
 Olim si quod haberet is sepulcrum:
 Ne cum spiritus hoc breui peracto
 Præscripto spacio misellus artus,
 Quos ægrè ante reliquerat, reposcet;
 Hac, & hac cinerem hunc & hunc reuellens;
 Dum noscat proprium, diu uagetur.

Cælij Calcagnini.

Tu repetis cælum, & terras Arioste relinquis,
 Et loca iam meritis inferiora tuis.
 Nos miseri, & curis longe mortalibus acti,
 Non tibi sed nobis fundimus has lachrymas.
 Gloria te niueis subducit in æthera bigis,
 Nos sine te luctu perpetuo opprimimur.

Latomi.

Arma, uirumq; canens, Etrusca carmina Musæ,
 Palmam Vergilio uel tribuente refers.
 Scit sua te melius patrio sermone Latina,
 Quàm sese Latio Graia referre sono.

Aegidius Cardinalis LXXXV.

NON est cur te præteream Aegidi, humili
 li quidem loco, uerùm maxime illustri
 Fato Viterbij nate: Christiani scilicet o-
 ratoris in sacra pergula, primum, atque

ultimum decus merite; quanquam egregia illa ex ar-
canis Moseos deprompta, sublimis ingenij monumen-
ta tenebris adhuc impiè suppressantur. Præstantissi-
mum enim præceptorem facile superasti, Marianum
scilicet Genezanensem, Pontani, & Politiani admira-
tione, cruditoq; præconio inçlytum: huius enim extat
in Epistolis laudatio florentissima, illius uerò nobile
carmen, quod in Aegidio Dialogo tale legitur:

Qualis Alpei liquidos ad amnes,

Siue Meandri uiridante ripa,

Concinit serum moriens in ipso

Funere cygnus.

Talis ad plectrum ad Thyasos Deorum

Ludit in cælo Marianus, ipsa

Morte uicturus Marianus, ipso

Funere felix.

Ipse sis felix, faueasq; nobis,

Ipse ades seßis Mariane rebus,

Tu preces audi miserorum, & iras

Siste Tonantis.

Ceterum Marianus, Aegidij cõparatione ad opti-
mè gloriosq; dicendū, nequaquam tanta ex Græcis,
noui, & ueteris Instrumenti enarratoribus præsidia
compararat; neq; penetrat ad Chaldæos, ut admirã
da nostræ legis fundamenta reuelaret; neq; concioni-
bus prædulce illud, & nobile poeticum melos instilla-
rat; ut suspensos arrectis auribus animos, suauitate car-
minum ad colēdam pietatem reuocaret. Sed Aegidius
quum in suggestu uerè admirabilis, æquo iudicio per
omnes

omnes urbes oratoricæ facultatis lauream mereretur, etiam domi lepidissimis sermonibus nouam laudem ferbat. Erat enim eius ingenium exquisito literarum omnium delectu grauitè instructum; sic, ut in omnes exemplorum casus per amplas opes, alacris, et expedita memoria suppeditaret: facundia porrò tanta dissimulatis illecebris audientes semper exhilarans, atque demulcens; ut ipso concionante uel maxima templa complerentur. Ante autem id tempus, quo totius Eremitani ordinis præfecturam à Julio cõsecutus est, nonnunquam accidit, ut Patauij optimis literis operam nauans, facilitata ab se lepida carmina ad Lyram elegatissime decantaret. Ei demum Leo Pontifex, uirtutem omnem liberaliter exornare solitus, honorem purpurei galæ detulit; quum Petruciana coniuratione, et Vmbrico bello circũuentus, Senatui aut malignè aut segniter Principis iniuriam ferentem supplere cogere-retur. Exinde functus est legatione in Hispaniam, quum Selymo post debellatos Persas, et duos Memphiticos Reges interfectos, nobis arma comminante, Christianæ gentes ad sacrum bellum excitandæ uiderentur. Sexagesimo ætatis anno subita oppressus pituita Romæ interijt, quum Clemens Carolum Cæsarem Bononiæ iterum excepisset, destinatus, optatusque à multis ad Pontificatum, tanquam par summo oneri. Sed non deerat, qui præclari nominis famam uerbis eleuarent, quòd pallorem oris sumpto cumino, et suffitu uide palce mentiretur, uariasque libidines censoria seueritate contegeret, quas demum malignus potius rumor quam ulla

certi uestigij relicta proles detexit. Fit enim quadã natura minimè benigna sorte, ut nulla absoluta uirtutis præclara facies enitere possit, nisi aliquem uitij turpè neuum ad eludendam felicitatem ostendat.

Iani Vitalis.

Ante sacrosanctos cineres bona uerba Viator
 Dicit, diuinus hic iacet Aegidius;
 Qui potuit lingua humanas inslectere mentes,
 Et trahere hærentes seruidus ad se animos.
 Quicquid pandit Arabs, diuinum quicquid Ercibus
 Diues Aramæis occulit in tabulis,
 Explicuit populis; et si quid spiritus ultra
 Sentit, adhuc sanctum quod meditetur habet.

Latomi.

Et tua debuerat summos conscendere honores
 Virtus, et probitas, ingeniumq; sagax.
 Sed tuus obtendit Genius, fuge protinus, inquit:
 Nunc formidatos truderis in scopulos.
 Non est iam merces, sed talio, summa referre:
 Et tu pacem, alij belligerentur, amas.

Ioannes Franciscus Picus Miran-
dula LXXXVI.

IN Ioanne Franciscus Pico Mirandulano, inter studiosos bonarũ artium, scribendiq; auidos memoria uerborum uehementer excelluit: sed in ipso rerũ delectu illud perillustre iudicium, quod summo uiro Hippocrati

crati maximè difficile existimatur, omnino nõ uiguit. Frustra enim ad Ioannis patruī gloriam aspiranti, ingressoq; grauisimorum studiorum penetralia, quum insatiabili lectione duceretur, nusquam Minerua satis arriserat. Extant eius sacra Poemata, suis quoque Commentarijs illustrata, ne legentibus minus clara uiderentur: & libri de Veritate fidei Christianæ, in quibus disciplinarum omnium aceruus eminet. Sed acriter disputantem inter cucullatos, magna etiam expeditæ doctrinæ laus sequebatur, quum scribentem, uel mediocriter eloquentes minimè probarent. Neque enim quid potissimum imitaretur, constitutum habuisse uideri potest ex duobus præsertim libellis, de Optimo imitationis genere ad Bembum perscriptis. Sed quum in omnibus ingenij operibus sacras literas religiosè respiceret, contempsisse Latine facundia flores, atque inde gloriam tanquam inanem existimari uoluit; quanquam eius uniuersa literarum studia, tanquam illustri in homine, & in domo sanctissimis moribus perornata, quum in minus seueros iudices facillè inciderent, splendidiora uideretur: & hercle uir antiqua simplicitate, potius quàm nouo astu æquiora iudicia redimebat; quum libros ipsos priuato impressos sumptu, liberali largitione publicaret. Interfectus est cum Alberto filio, uir indignus ad eò crudeli uitæ exitu, à Galeotto fratris filio, quum nocturnis insidijs, capta arce, Mirandulæ domi natum, ex paterno iure inuadendum existimasset. Fuit re qui crederent merita fortasse poena multatū, quod

*audendæ monetæ miserum artificem ipsius officinæ
 prepositum, ex impuri auri, & ad decimum subtili-
 ter improbi, magnum sensim lucrum ipsi domino red-
 dentem, crudeli supplicio ad deriuandam inuidiam su-
 stulisset; quum intellecta fraus ipsius famæ uehemen-
 ter officeret, palamq; ea aurea moneta, ex eius effi-
 gie spectabilis, uulgato uitij detrimento reijceretur.
 Sed iuuat audire quosdam, uirum alioqui integra fide
 optimum excusantes, tanquam eius auaræ fraudis pe-
 nitus ignarum, quum in uxorem, quòd esset accurata,
 & diligens mater familias, tanquam muliebris auidita-
 tis probro notatam, eius flagitij nomen nullo cum pu-
 dore rescrendum existiment.*

Myrtei.

*Hic Picus iaceo, atq; me illa, quæ iam
 Ante non potuere, nunc iniquo
 Me seruant obitu arma literarum.
 Aegrè illud fero concidisse, dextra
 Fratris filij hoc eleuor, me adeptum
 Vitam pro studijs meis perennem.*

Latomi.

*Passus es immeritam (quis enim Franciscæ negarit?)
 Non minus insigni cum feritate, necem.
 Sed iuuat interea sciolos inquirere quosdam,
 Exitio quæ te Fata dedisse putent:
 Sunt ca: laudatæ pietas sanctissima uite:
 Verus amor recti, mens sine felle mali.*

Nicolaus

Nicolaus Machiauellus LXXXVII.

VIS non miretur in hoc Machiauel
 lo tantum ualuisse naturam, ut in nul
 la uel certè mediocri Latinarum li
 terarum cognitione, ad iustam rectè
 scribendi facultatem peruenire po
 tuerit, habili siquidem ingenio, ac ubi solertiam inten
 deret, planè mirabili, cuncta quæ aggredere
 tur elegantissimè perficiebat, siue seria, siue iocosa scriberen
 tur. In Historia enim apprimè grauis, & astutus, ita
 Patriæ fauit, ut dissimulatis factionuum studijs, impel
 lente recondita libidine, & lenis, & asper incesse iu
 dicetur; egregia hercle cum laude, nisi uti nos non im
 periti rerum Etruscarum præclare conspiciamus, præ
 dulcis eloquentiæ mella, occulto ueneno illita, singulis
 operibus infudisset; & tum etiam, quum optimū prin
 cipem formaret, quum bellicis præceptis ducem in
 strueret; & deniq; traditis exactæ prudentiæ documē
 tis, in deliberando & consulendo eximium senatorem
 effingeret. Sed comiter æstimemus Etruscos sales, ad e
 xemplar comœdiæ ueteris Aristophanis, in Nicia præ
 fertim comœdia; in qua adeò iucundè uel in tristibus
 risum excitauit, ut illi ipsi ex persona scitè expressa, in
 scena inducti ciues, quanquam præaltè commorde
 rentur, totam iniuste notæ iniuriam, ciuili lenitate per
 tulerint: actamq; Florentiæ, ex ea miri lepôris fama
 Leo Pontifex, instaurato ludo, ut Vrbi ea uoluptas cõ
 municaretur, cum toto scenæ cultu, ipsiq; histrioni-

bus Romam acciuerit. Constat eum, sicuti ipse nobis fatebatur, à Marcello Virgilio, cuius & notarius, & affecta publici muneris fuit, Græcæ atq; Latinae linguae flores accepisse, quos scriptis suis insereret. Ipse quoq; natura per argutus, & docilis, falsiq; iudicij plenus, pedestrè patrij sermonis facultatè à Boccacij conditoris uetustate diffluentè, nouis, & planè Atticis uinculis astrinxerat; sic, ut ille castigatior, sed non purior aut grauior otiosis ingenijs existimetur. Cæterum quòd olim eiecto Soderino à Mediceis in questione tortus fuisset, ab his leniendo dolori, annuam scribendi Historiæ mercedem promeruit; ita tamen, ut egrè compresso odio, quò dicendo, scribendoq; Brutos, & Cassios laudaret, eius cõiurationis architectus fuisse putaretur: in qua Aiaccus poeta, & Alamanus ex ipsa turma prætoriam leuissimus eques, cõceptis sceleris capite poenas dederunt. Fuit exinde semper inops uti irrisor, & atheos; fatoq; functus est, quum accepto temerè pharmaco, quo se aduersus morbos præmuni- ret, uitæ suæ iocabundus illuisset, paulò antequàm Florentia Cæsarianis subacta armis, Medicos ueteres dominos recipere cogereetur.

Antonij Vaccæ.

Quisquis adis, sacro flores, & ferta sepulcro
 Adde puer, cineri debita dona ferens.
 Nam ueteres belli, & pacis, qui reddidit arteis,
 Iam pridem ignotas regibus, & populis,
 Etruscæ Machiauellus honos, & gloria linguae,
 Hic iacet, hoc saxum non coluisse nefas.

Latoni

Latomī.

Quum sibi præteneras odioso radier aureis
 Vero, uix aliquis Machiauelle ferat;
 Id uerò facias: laudemq; è dente pararis,
 Quanta fuit lingua uisq;, Venusq; tuæ?

Philippus Decius LXXXVIII.

PARI serè gloria, & dignitate Philippus Decius in professione humani, diuiniq; præsertim iuris floruit, Maimi Iasonis & ciuis, & æmulus, ac ætate simul æqualis; sed qui docedo, et scribendo in omnibus Valiæ gymnasijs multò latius ingenij famã protulerit. Enarrabat enim subtilissimè & uti sæpe uidimus, longè omnium acerrimè disputabat. Ab ipsis Pisis ubi uxore duxerat, Ticinũ à Gallo præside, opimis stipendijs euocatus, in id tẽpus incidit, quo Ludouicus Rex ad conuellendam Iulij Pontificis auctoritatem, conciliũ Pisis indixerat. Fugitiui, ideoq; rebelles aliquot Cardinales, in gratiam Regis, synodum postulabant: ius uerò indicendi, decernendiq; loci, Pontifex ad se reuocabat. Consultus propterea Decius, super eare, intemperanter contra maiestatem Pontificis de scripto respondit; secus ac Iason, qui rogatus sententiam, uel magno munere oblato adduci non potuit, ut non clementissimè responderet. Ob eam contumeliam Mathæus Sedunensis Cardinalis, pulsus Gallis uictore cũ exercitu, Ticinum urbem ingressus, unam omnium Decij de-

mum militi diripiendam dedit. Tanto accepto incommodo in Galliam ex fuga profectus, in ciuitate Biturigum ius diuinum edocuit per duos ferme annos. Inde uerò in Italiam reuersum Senenses conduxerunt; qua in urbe, unica eius filia Senensi patritio collocata, octogenario maior interijt; delatusq; est Pisas ad sepulcrum marmoreum, magno sumptu ab se in maximi tēpli fronte constitutum, inscriptione adè inepta, ut si eam supponamus, elegantibus ingenijs non sine pudore boni mortui, ridenda uideatur.

Iani Vitalis.

Dum curat Decius sibi sepulcrum
 Clarum marmore ponere el ganti,
 Inscrisit titulos ineruditos
 Ut risum magis excitare possint,
 Quàm laudare hominem undecunq; clarum:
 Quòd si non sibi cultius sepulcrum
 Quàm doctos titulos, & elegantes
 Curasset, modò mollius iaceret.

Latomì.

Quum Mors ad Decij nouum sepulcrum
 Legisset titulos parum Latinos:
 Certè, inquit, timui hætenus lucernam
 Iuris tollere: quòd minus uenustè
 Fecisse arguerer, parumq; doctè.
 Sed quum sic loquitur magister ipse,
 Committam quoq; & ipsa barbarissimum.

Thomas

Thomas Morus LXX.XIX.

FORTVNA impotens, & suo more in-
 stabilis, infestaq; uirtuti, si unquam su-
 perbe, & truculenter iocata est, sub hoc
 nuper Henrico Octauo in Britannia im-
 maniſſimè deſeuiſt, proſtrato ante alios Thoma Mo-
 ro, quem Rex, paulò ante præclarus eximie uirtutis
 admirator, ad ſummos honores extulerat, ut inde eiſ
 fatali ſcilicet oborta inſania, mutatus in feram, crude-
 li mox impetu præcipitem daret, quòd ipſius ſurentis
 Tyranni, nefarie libidini, uir omnibus religionis, atq;
 iuſtitie numeris longè optimus, atq; ſanctiſſimus adu-
 lari noluiſſet. Dum enim illi uxorem repudiare, pelli-
 cem inducere, filiamq; magno probro abdicare pro-
 peraret, Morus ſcriniſ Magiſter, pietatis ac innocen-
 tie ſue reus, cauſam ad tribunal dicere coactus, impio
 iudicio, niſi par metus ab irato & ſeuo mentes excu-
 teret, ita damnatus eſt, uti latronum more, teterrimo
 ſupplicij genere necaretur; nec ſas eſſet dilacerata mē-
 bra, propinquorū pietate ſepelire. Sed Henricus, uel
 hoc uno facinore Phalaridis æmulus, eripere non po-
 tuit, quin ad ſempiternam inuſitati ſceleris memoriam
 Mori nomen in Vtopia, perenni cōſtantie laude frue-
 retur. In ea enim beatæ gentis regione, optimis inſtitu-
 ta legibus, ac opulenta pace florentē Rempublīcā ele-
 gantiſſimè deſcripſit, quum damnatos corrupti ſeculi
 mores faſtideret; ut ad benè, beateq; uiuendum, com-
 mento periucundo, rectiſſima uia monſtraretur.

Iani Vitalis.

Dum Morus immerite submittit colla securi,
 Et flent occasum pignora cara suum,
 Immo, ait, infandi uitam deflete Tyranni,
 Non moritur, facinus qui graue morte fugit.

Iacobi Exerichi Hispani.

Henricus Morum gladio iugulauit iniquo,
 Tam dignum uita, quam fuit ipse nece:
 Mortuus ille tamen uiuet per secula cuncta,
 Post mortem uirtus uiuere sola facit.

Ioannis Secundi Hagiensis.

Quis iacet hic? Truncus. Cuius caput ense recisum est,
 Et natat in tetro sanguine? Canities. (Hosp.
 Hic est ille Thomas Morus, sic Fata rependunt, Cuius
 Tristia multa bonis, & bona multa malis.
 Quae circumsistunt Diuæ lugubre cadauer? Hospes
 Diua tenax Veri, sancta Fides, Nemesis, Cuius
 Harum prima odij causa, & fuit altera mortis,
 Vltrix iniuste tertia cadis erit.

Latomî.

Quid tibi cum Moro, tali indignissima ciue,
 Anglia? Quid pergis dicere inepta tuum?
 Tu ferro insontem, nec simplice morte, Catonem
 Persequeris: tutò nec licet esse piùm.
 Pr oinde sile. nam quo maculam tibi demeret istam,
 Ipse sibi patriam condidit Vtopiam.

Rossensis

Roffensis Cardinalis XC.

PARI quoq; immanitatis portento, ante paucos dies, quàm Morus obtruncaretur, eadē sanguinarij Regis rabies Britannie lumen extinxit Ioannem Ficcerium Antistitem Roffensem, animi pietate, candore, constantia, priscis illis, atq; sanctissimis Christiani ordinis patribus comparandum. Is quum summa sacre eruditionis, & probitatis auctoritate clarissimus spectaretur, uel atrocissimi supplicij metu, expugnari non potuit, ut Regi ex impudenti repudio inauspicatas nuptias affectanti, uolens pareret. Putabat enim Regem paulò ante admirabili uirtutum omnium concentu, & rarissimis naturæ, atq; Fortunæ muneribus præstantissimum, atræ bilis morbo correptum insanisse, quòd iratus Romani Pontificis sententiæ, qua fuerat ex diuini iuris formula damnatus, Pontificij Imperij patrimonium inuasisset. Non subscripsit ergo nefario rebellantis Regis uoto, uir egregiè pius, integreq; seuerus, ac ideo in carcerem ductus est, ut uitæ periculo, & longo cruciatu, imbecilli senis constantia frangeretur. Id celebre factū ita Roffensi parauit laudem, & Henrico inuidiam cumulauit, ut eum Paulus Tertius ad exornandam uirtutem natus, collato sacre purpuræ honore legerit in Senatum. Sensit illico exprobrati odij uulnus Rex superbus, & impius, sanctissimoque uiro modestè ea dignitatis fama permoto, caput in foro præcidit, ne meritæ purpura ornaretur. Ferūt id caput

lanceæ præfixum, ut ludibrio, terroriq; cæteris foret, publicis lachrymis laudatū, ac adoratū extitisse. Reliquit ingenij monumenta, eruditū uolumē, quo Lutheri opinionones grauissimè cōfutarat; itemq; alios utiles libros, quibus sacri sacerdotij authoritatem defendit, & de Veritate corporis, et sanguinis Christi in Eucharistia libros quinque, aduersus Occolampadium. Sed is sibi ad modum exitialis fuit, quo Catharinæ Reginæ coniugium tuetur. Extat etiam religiosè meditationis explicatio in septem Dauidicos Psalmos: reliqua in carcere purgatissimè conscripta, quòd damnatæ causæ nomen iugularent, Tyrannus aboleuit.

Incerti.

*Tene uiri tanti ceruicem abscindere posse?
Tene cruore pio commaculare manus?
Si uita spoliis Roffensem Barbare, quando
Vllum producet terra Britanna parem?
Sed tu sancte senex, æuo fruiture beato,
Letus abi, in cælum te uocat ipse Deus.*

Latomi.

*Quum te, sancte senex, infami morte, Tyrannus
Perderet, æternis obijceretq; probris:
Perdere non potuit titulis cælestibus auctum,
Turpiter haud famæ consuluisse tuæ
Quin luit æternum scelus exitiale, pudendū
Seq; sibi, & populus reddidit ipse suis.
Postera, nam dicet, quæ talia legerit ætas:
Anglia bina uno tempore monstra tulit.*

Leonicus Tomæus XCI.

LONICVS Tomæus Epirota pa-
 re Venetijs genitus, sed Patauij in sa-
 us ciuis, quum Florentiæ Græcas li-
 teras sub Demetrio didicisset, primus
 Latinorum philosophorum Patauij
 Aristotelem Græcè interpretatus est. Philosophiam e-
 nim ex purissimis fontibus, non ex lutulentis riuulis
 salubriter hauriendam esse perdocebat, explosa peni-
 tus sophistarum disciplina, quæ tum inter imperitos,
 & barbaros principatum in scholis obtinebat, quum
 doctores excogitatis barbara subtilitate Dialectico-
 rum figmentis, Physicas quæstiones non ad ueritatis
 lucem, sed ad inanem disputandi garrulitatem reuoca-
 rent; & iuuentus in gymnasio Arabum, & Barbaro-
 rum commentationes secuta, à recto, munitoq; itinere
 in confragosas ignorantie crepidines duceretur. Scri-
 psit eruditè, & luculenter Commētarios in parua Na-
 turalia Aristotelis: ac item pereleganter aliquot quæ-
 stiones, & in his de Intellectu, de Alica, & de Astra-
 galo, tituli uarietate iuuentuti gratas, & utiles. Sed in
 libro de uaria Historia, quo ingens, & peramœna re-
 conditæ lectionis copia exprimitur, omnes eius ætatis
 styli iucunditate superauit. Vita eius procul à conten-
 tione, ambitioneq; in studioso, molliq; otio uersaba-
 tur; ita, ut domi, quàm in schola clarior, beneuolis ue-
 ra Peripateticorum, & Academicorum dogmata sua
 uisissima comitate pomeridianis horis explicaret. Per-

uenit ueneranda barbæ canitie ad septuagesimum tertium etatis annum, mediocri substantia, ipsaq; ciuili frugalitate, & celebs, & felix, quod nemo uel innocentie, & doctrinæ conscientia, uel munditia corporis, uel animi nitore, beator etate nostra fuerit. Aluerat domi gruë, de manu ipsius senili oblectamēto cibaria capientem, per quadraginta annos. Is senio tabesfactus quum perijisset, ex eius desiderio triste omen concepit, prædixitq; nullo lacepsitus morbo, se non multo post adamati gruë Fatum, maturo uitæ exitu secuturum. Patauini, externaq; gymnasij cultrix iuuentus, finus ornauere. Sepulcrum autem Bembus faciendum curauit, & carmine nobilitauit.

Naturæ si quid rerum te fortè latebat,
Hoc legis in magno nunc Leonice Deo.

Latomi.

Precare sacra uerba, Viator,
Nam Tomæus hic sepultus ille,
Dulci fruitur memoria
Integritatis illibate,
Partaq; litterarum gloria.
Funde puer dulce merum,
Odosos sparge flosculos:
Spiret ut bustum, madeatq; tellus:
Illaq; sancta & candida animula
Se totam nostra gratitudine inebriet.
Addemus titulum sepulcro & istum,
Barbarus ut ne quis uiolet:

Hic iacet uir unus omnium

Doctissimus, pijsimus.

Augustinus Niphus XCII.

VGVSTINO Nipho Sueſſæ ad Auriiſſam nato, ſed ab urbe Trophea in Brutijs oriundo, inter Ariſtotelica ſectæ profeſſores eximia laus contigit, quû in omnibus ſerè Italiae gymnafijs, Achillino, & Pomponatio florentibus, opima ſtipèdia meruiſſet. Erat ingenio fertili, ad aperto, liberali, ſermone autè Campanû pingue quoddam reſonanti maximè libero, & ad ſerendas fabulas in ſuggeſtu, coronaq; ad uoluptatem auriû periuicundo; ſed uel toto ore ſubagreſſi, & penitus inſaceto ita ſe ad urbanos iocos componebat, ut ualde mirarentur, qui mox tacentis ſupercilium, auſtraq; labra, & lineamenta conſpiceret. Scripſit in omnes Ariſtotelis libros per ampla commentaria, ſed rudi, & incondita quadam ubertate, ut tum mos erat, craſſis & planè barbaris auribus accommodata, quòd Latine, reſtèq; ſcribèdi facultatem, tanquam inimicam optimis diſciplinis, ab ipſa præſertim philoſophia ſegregabât. Luculentius eius operum exiſtimatur id, quod pro Auerroè aduerſus Algazellem diſputante tum publicauit, quum florète etate à multo uigore ingenij neruoſior haberetur, quanquã ipſe in opinione, decretoq; parû conſtans, euariatoq; ſæpe iudicio cõmentationes in Analytica priora, & in libros de Anima tenerius adamaſſe uideamus. Parto demû otio, obrepèteq; podagra, ſcripſit aduerſus Aſtologos, Moralesq; libellos,

Et de Tyranno et Rege, et de Augurijs, uarietate tituli uel parum curiosis expetendos, et longiore quidem dignos uita, si plenior Latini sermonis spiritus accessisset. Susceptis liberis, et senescente uxore septuagenarius senex, puella citra libidinem impotenti amore correptus est usque ad insaniam; ita, ut plerique philosophum senem, atque podagricum ad tibiæ modos saltantem, miserabili cum pudore conspexerint, unde illi in maturatum uitæ exitum constat. Perijt in patria nocturno itinere refrigeratus, quum serò è Sinuissa redisset, obortis scilicet tonsillis, quæ fauces obsederant, ea ipsa nocte Etruriæ admodum funesta, qua Alexander Medices, in lecto turpissimè confossus interijt. Galeacius Florimontius quum præceptori urnam poneret, hoc carmen incidi iussit.

Incerti.

Dum lapidi titulum moerens Galeacius addit;

Et tristi curat funera cum gemitu:

Si quis honos tumuli; nõ hoc tibi, Niphe, supremum,

Sed patriæ, et misero stat mihi munus, ait.

Ne uiuis meliore tui tu parte: leuamen

Luctus nos medijs querimus in lachrymis.

Marci Antonij Flaminij .

Qui docuit rerum Niphus cognoscere causas,

Non rerum oblitus hoc iacet in tumulo,

Sed celo meliore sui cum parte receptus,

Nunc gaudet melius discere quam docuit.

Latomi.

Apagete uos, Philosophiam qui tetricam
 Putatis: & boni indigam
 Leporis, ebria horridamq; Cypridis,
 Quid? Niphus an non melleus,
 Perplexa suctus inter enthyemata,
 Et syllogismos frigidos
 Narrare suaves, Atticasq; fabulas:
 Multumq; risum spargere?
 At quam uenustum hoc: septuagenarium
 Quod undulatis passibus,
 Et curioso, flexuosoq; capite
 Saltare coram cerneres
 Modò Dorium, modò Phrygium, uel Lydium:
 Amore saucium grauis
 Tractare sic Philosophiam inuisam, arbitror
 Summi fuisse philosophi.

Ioannes Ruellius XCIII.

RVELLIVS in urbe Suesionum natus
 quum susceptis liberis uxorem extulisset,
 abdicata medendi arte, sacerdotium
 in templo Deiparæ Virginis, Lutetia Parisiorum
 Poncherij antistitis liberalitate promeruit,
 totumq; id otium optimis literis, ut fortunis auctu
 decebat, impendit; non ignobili quidem glorie
 prouentu, quum eruditionis autoritate Budæo
 proximus esset, & Latini sermonis nitida puritate
 superior haberetur, ut præclare indicat Dioscorides
 in Latinum esse Græco emendatè traductus. Leguntur et libri aliquot

probè, fideliterq; translati de Mulomedicina, & A-
 etuarij medici uolumen de Vrinis; sed proprio usus in-
 genio librot tres de natura stirpium perscripsit, Theo-
 phrastum in multis, & Plinium eleganter emulatus.
 Extant quoq; singulari diligentia translati è Græco
 quinque libri de Agricultura, ex uiginti qui nomine
 Constantini circumferuntur; reliquos Coroneus Gal-
 lus uertisse dicitur: sed Cornarius Germanus expedita
 fucūdia ceber, uniuersos uiginti Latinitate donatos
 nuper publicauit. Erat Ruellius natura modestus, & le-
 nis, uultu multo rubore suffuso, & resimis naribus, sta-
 tura uerò mediocri. Sexagesimo ætatis anno uita fun-
 ctus est, paulò antequàm Rex Franciscus niuosas Al-
 pes traiceret, ut copijs suis Cesarianorum impetu per-
 culsis fortiter opem ferens, Subalpina oppida, summo
 tis hostibus in fide confirmaret; ut inde in spem inau-
 spicata pacis induciæ pararentur.

Dionysij Carronij.

Hic situs est, in quo uiguit medicina, Ruellus
 In quo naturæ notitia, atq; poli:
 In quo prima fuit dos, Graium uertere scripta
 In Latium, ac Latio scribere digna Ioue.
 Olim erat affinis, nunc est conuiuia Deorum,
 Præmiâq; illa sui grata laboris habet.

Latomi.

Hic uester ille est, Galle, Ruellius:
 Mentis tam acuto lumine præditus,
 Perinde uultum nosset ut ætheris,

Seu leta nobis, seu mala plurima
 Cordis recessu conderet intimo;
 Ac si fuisset sensibus omnibus
 Coniunctus astris. & reor hercule.
 Nam quæ reliquit scripta sat arguunt,
 Nostris bonis tam commodum & utilem,
 Aut esse Diuum, aut munere proximum.

Antonius Tibaldeus XCIIII.

HIC primus ferè post Petrarcam supra
 emulâtes Scraphinum, atq; Manutium,
 planè extinctum Etrusci carminis decus
 excitauit, usque adeò grata auribus al-
 ternantium numerorum suauitate, ut quum expeditis
 ubiq; eius iucundæ facultatis illecebris, in amatorios
 lusum Principum aulas perambulasset, edita, uel surre-
 pta eius carmina à uiris pariter & foeminis ad citha-
 ram cantarentur. Sed tantam mox famam felicior or-
 ti fidere Bemus, & Syncerus æternis carminibus
 oppresserunt. Agnouit ille tanto perstrictus fulgore,
 ingenij sui Fortunam, atque ideo ad Latina carmina
 se conuertit, quum in his ad genium non insulsa uena
 responderet. Sed factus grandæuus senex, ridente ur-
 be Roma carminum suorum Etruscorum exequijs in-
 terfuit: ita hercle ut euanescentis antiquæ laudis ma-
 gnâ partem redimeret, quum Epigrammata multo
 Latino sale, leporeq; cõspersa inexpectatus edidisset.
 Perijt in uia lata octogenarius senex, firmissimo cor-
 pore & celsa prosperitate sèper erecto, strâguria cru-
 ciatu

ciatus adeò grauius, ut ex atra demum bile seipso factus amarior, sepe nec insulse delirare uideretur, quàm ianua, fenestrisq; penitus oclusis, Carolum Cæsarem ex Africa relato insigni triumpho, ad eius limen transcitum spectare noluerit; quòd eum minimè iustum Imperatorem putaret, qui sub fide publica captus deletusq; Urbis scelus, quo maiestas eius uel extra culpam suggillari potuit; decumatis legionibus minimè uindicasset; quasi nõ satis fuerit, in tantæ cladis solatio Borbonium, Dorbinium, Moncatam, & Aurantium, quatuor summos Duces, & patrati facinoris authores, singulis ictos fulminibus, ultore magno numine spectauisse.

Colæ Bruni Messanensis.

Quæ ripis te sepe suis stupuere canentem
Eridanus, Tyberisq; parens ille, hic tuus hospes,
Credibile est, uates Antoni, nunc quoq; campis,
Te canere Elysijs, turba admirante piorum.

Latomi.

Certè non modicam merere laudem
A rara ingenij tui æquitate,
Antoni numeris poeta Thuscis.
Qui palmam tribuens, tuaq; arena
Cedens posterioribus poetis:
Viuus, ac hilaris tuis dedisti
Musis inferias, quasi exoletis.
Sed quem ob ingenij tui leporem,
Festiuumq; animum, bonæ Camœnæ

scribendis

Scribendis Epigrammatis Latinis

Immortale tibi dedere nomen:

Vt iam sis numeris utrisq; felix,

Vnis candidus, alteris uenustus.

Erasmus Roterodamus XCV.

ERASMV S Roterodamus ex Insula Ba-
tauorum, perpetuis eruditæ laudis ho-
noribus extollendus uidetur, postquam
etatis nostræ scriptorum propè omniū
decus, ingenij fertilitate superarit. Is ab adolescentia,
pio religiosi animi decreto, ad cucullatos sacerdotes
se contulit, tanquam humana despiceret. Sed non mul-
tò post, pertasus intempestiæ seruitutis, uoti q; teme-
rè suscepti, ea sacrati ordinis septa transiijt, ut ad ex-
colendum ingenium planè liber, per omnia Europæ
gymnasia uagaretur. Contendebat enim cura ingenti
ad summæ gloriæ fastigium, ad quod literarum om-
nium cognitione perueniri posse intelligebat, quum
iam ad arcana cuiusq; doctrinæ, infinita lectione, inu-
sitataq; memoria penetrasset. Edidit Moriã, atq; inde
primam nominis famam longissimè protulit, imitatio-
ne Luciani satyræ pungentes aculeos passim relin-
quens, omnium scilicet sectarum actionibus ad insa-
niam reuocatis. Opus quidem salsa aspergine periur-
tandum, uel grauibus, et occupatis; sed sacrato uiro
prorsus indecorum, quum diuinis quoq; rebus illusis-
se uideretur. Sed maturè demum, quòd eius intempe-
rantie male audiendo pœnas daret, sanctiores literas

complexus est, tanta robustissimi ingenij contentione, ut uertendo Græca & cōmentarios excudendo, plura quàm quisquam alius uolumina publicauit. Verum se ipso haud dubiè cunctis admirabilior futurus, si Latine linguae conditores grauiter imitari, quàm feruido, properantiq; ingenio indulgere maluisset. quærebat enim peculiarem laudem ex elocutionis, atq; structure nouitate, quæ nulla certa ueterum æmulatione pararetur, ut in Ciceroniano, non occulti liuoris plenus ostendit. Tanta enim erat nature fecunditas, ut plena semper ac ideo superfoetante aluo, uaria & festinata luxuriantis ingenij prole delectatus, nouum aliquid quod statim ederetur, Chalcographis tanquam intentis obstetricibus parturiret. Obijt apud Helueticos Basileæ, septuagesimum excedens ætatis annum, quæ Carolus Cæsar in prouinciã irrumpens, ad Aquas Sextias, Francisco Gallie Regi graue bellum intulisset.

Incerti .

Theutona terra suum quum miraretur Erasnum,
Hoc maius potuit dicere, Nil genui.

Ioannis Secundi Hagiensis .

Defunctus uita, longiq; laboribus æui,
Hac situs est tandem doctus Erasmus humo.
Quem licet in sera rapuerunt Fata senecta,
Et uitæ saturum sopijit alta quies,
Nos tamen hunc uelut immaturo funere raptum,
Flemus, & effusis diffluimus lachrymis.

Ille igitur perijt, & quondam illa illa diferta,
 Et dulci manans nectare lingua tacet:
 Ingeniumq; sagax, & amans uirtutis, & equi,
 Omnia sub paruo condita sunt tumulo.
 Illum igitur canos Virtus lacerata capillos,
 Et Charites lugent, luget & ipsa Fides.
 Collectasq; rosas Permesi ad flumina Nymphæ
 Inspargunt sacro Pierides tumulo.

Iani Vitalis.

Lubrica si tibi mens fuit, & spinosior equo,
 Ingenium certè nobile Erasme fuit:
 Felix si mistas Labruscas dulcibus uuis,
 Prodigæ desisset uinea ferre tua:
 Barbarie è media præclarum sidus haberent,
 Et te Varronem tempora nostra suum,
 Hanc tamen inscriptam his titulis posuère columnâ,
 Iactura hinc laudum publica facta fuit.

Gilberti Cognati.

Magnus Roterodamus ille noster,
 Hæc quo secula neminem tulerunt
 Maiorem, neq; prisca clariorem
 Norunt tempora nec cui futura
 Parem posteritas habebit: ecce
 Sub hoc marmore mortuus quiescit.

Viti Coppi Selestadiensis.

Lachrymarum, te rogo, iam siste riuulos
 Viator, & dulcem quietem floribus
 Orna, tumulum Sabæo thure consuens,

Vixi satis, Fati peregi tempora:
 Non ocio, sed duris me laboribus
 Vnus, quò plurimis prodessem subdidi.
 Sic doctat primum bella gessi Palladis,
 Vt me ducem mirata sit Germania,
 Suum me sepius Ciceronem dictitans:
 Tandem sacris literis sum immortalus.
 Hac Fata lege subire, an non est uiuere?
 Rude donari, nisi forsitan mori putas.

Simonis Vallamberti.

Hoc quanquam tumulo mortale cadauer Erasmi
 Mors claudis, id fermè est nihil.
 Non huius uirtus, spes, fama, scientia, possunt
 Claudis. quid, ò Mors hic habes?

Ioannis Morelli.

Corpus humo, superis animam, dat nomen in aeuum
 Lex, pietas, uirtus Roterodame tua.

Latomi.

Theutona terra suum quum miraretur Erasmus,
 Hoc maius potuit dicere, Nil genui.
 Quippe Deos inter, caelo ridente, relatum
 Ipse suum dixit Iuppiter esse genus.

Eiusdem.

Qui paucos habeas pares, Erasme,
 Multorum inuidiam seras necesse est.
 Istos quòd logodædalos ab Vrbe
 Vnos præ reliquis, in immerentis
 Manes sic uideam styli cruentam

Stringentes

Stringentes aciem, perinde tanquam
 Stuprasses Charitum nouem sorores.
 Indignum patria eruditione, &
 Asserto titulo elegantiarum.
 Caussam scire uelim, quid urat illos,
 Et quid tantopere tumultuentur.
 Sed quid dissimulo? sat æstus illam
 Prodit feruidus, & malignus. ille est,
 Ille inquam est Ciceronianus; ille
 Vno qui Cicerone stare, rectè
 Latinam negat elocutionem:
 Et damnat stolidi laboris omneis,
 Qui superstitione non ferenda
 Vno non nisi Tullio loquuntur.
 Hæc illa est Helene, uiri elegantes,
 Armis quæ Latium per uniuersum
 Vindicanda uidetur in Batauûm:
 Umbram scilicet, atq; inane nomen:
 Tanquam quo genito Allemannis ora, est
 Vano ridiculè soluta partu:
 At si tam modicas ob hæc labruscas
 Perit uinea tota, ô urbs Quirini,
 Scribemus titulo hoc tibi columnam:
 Quæ quondam meritos suo fouebas,
 Ornabasq; uiros honore, laudum
 lactura es modò facta publicarum.

Rutilius XCVI.

UTILIUS è Colonia oppido Vicenti
ni agri, quum erudito diligentiq; eius in-
genio Nicolaus Ridulphus Cardinalis fa-
miliariter uteretur, ex umbratili iure-
consulto flamen euasit, quòd nunquam in forum pro-
diisset. Edidit enim uolumen ab industria, atq; facun-
dia commendatum, de his qui florente Romano Impe-
rio iuris intelligentia presiterunt; quo laborioso, ele-
gantiq; opere, Ciceronem obiter à multa mendorum
labe repurgauit. Maiora porro editurus uideri po-
tuit; nisi immatura mors lucubrantē Vencijs oppres-
sisset. Amici autem poetæ, de eo tanquam cõspicui se-
pulcri honore, ex humili Fortuna facile carituro, hæc
carmina decantarunt.

Petri Cursij.

Vt Mors Rutilium sensit tot reddere uite,
Styx uale, ait, uite iam patefacta uia est.

Croti.

Exciri ut Legum Latores sensit ab Orco
Inuida Mors, fufis promittit hæc lachrymis:
Quàm uerè eiusdem est inferre, auferreq; leges,
Lege horum cum lex penè refixa mea est.

Iani Vitalis.

Viuitur in chartis, Rutili felicius ipsis,
Cum uideant mortem marmora, & era suam.
Absumpsit prisicos legum Libitina peritos,
Tu facis in scriptis uiuere, & esse tuis.

Quam merito illi igitur dicent, eternior ere
Est tua, & eternis pagina marmoribus.

Latomi.

Qui tot Rutilium vitæ asseruisse uideret,
Quos ante in libro cederet ipse suo:

Huic temerè, Ridulphus ait patronus, honorem
Marmoris, & longos contulero titulos.

Ille quidem rectè, nec nos non rectius, illa
Sarcimus gratis qui tibi carminibus.

Gulielmus Budæus XC VII.

VLLI mortalium ætate nostra perpetuis lucubrationibus aspirante Fortuna, cum Græcæ, tum Latinæ eruditionis maiores opes contigerunt, quàm Gulielmo Budeo non Galliæ modò, sed totius etiam Europæ longè doctissimo. Natus Lutetiæ præcellentissimè disciplinarum celebri domicilio, dum perennem spectaret laudem, & rei familiaris fortunas, honoresq; ingenio suo, & sperata gloria uiliores arbitraretur, sexaginta amplius ætatis annos in studijs consumpsit; ita, ut summæ eruditionis libro de Assè, alteroq; in Pædectas edito, ac infinita demum lectione confectis Commentarijs, quibus Græcæ, & Latinæ facultatis ornamenta cõparantur, nulli communicata laude, æquales omnes doctrinæ auctoritate superarit. Sed qui in memoriæ thesauris tantas diuitias miro digestas ordine continebat, ueluti occupatus in apparatu, candidioris eloquentiæ cultum neglexisse existimatur. Id enim

in toto studiorum negotio longè grauiſſimum, nemo, niſi irrita ſpe ſenectuti unquam reſeruauit. Adaugebant nominis famam in perſpicuo animo ſanctiſſimi mores, quibus aliquantò uberiora rei familiaris incrementa, quàm pertinaci diligentia, uel honoris ambitione, educatis feliciter liberis reliquit, quum Rex Franciſcus, ſubita liberalitate inclytus, optimi uiri otium foueret, & ipſe ſupplicibus libellis præpoſitus, honeſtiſſimo prouentu ditaretur. Sed uir alioqui incorrupta mente compoſitus, Eraſmianæ obſectationis ſpicula ferre non potuit, quum facile indignabundus, bile Gallica redundaret, ille autem contumaci odio incenſus, tela ueneno Batauo delibuta iacularetur. Septuageſimum tertium agentem annum oppreſſit febris, longinquo & æſtuoſo ad Armoricum Oceanum itinere concepta. Piè autem tranquilleq; uita excedens, condito teſtamento, omnes honores ſuneris & tumuli penitus abdicauit; ita ut, quum numeroſa proles eum lugeret, noctu tumularetur. Fato ſanctus eſt, non multò poſt celebres illos hoſpitales Triumphos, quæ Caſar ab Hiſpania per mediã Galliam in Belgas profectus, gentem bello feſſam, feſta paſſim hilaritate in ſpem pacis crexiſſet.

Iani Vitalis.

Qui ſanctum ſimul, & ſimul diſertum
 Exquiris ſapientiæ magiſtrum,
 Ultra quid petis? hîc iacet Budæus.

Salmonij

Salmonij Macrini.

Budæus uoluit media de nocte sepulcro
 Inferri, & nullas prorsus adesse faces:
 Non factum ratione caret, clarissima quando
 Ipse sibi lampas, luxq; corusca fuit.

Theodori Bezæ.

Vnus Budæus, terramq; polosq; hominesq;
 Deuinxit magna prouidus arte sibi:
 Cælo animum, terræ corpus donauit habendum:
 At cerebri nobis dona superba dedit.
 Sic decepsit inops, nam nil sibi liquerat ipse,
 Verum hæc paupertas unica uincit opes.

Eiusdem.

Budæum fleuere homines, plorauit & aer,
 Budæus gelidis est quoq; stetus aquis:
 Sic fleuere homines, ut plena uolumina mœstis
 Carminibus quiuis bibliopola terat.
 Sic aer luxit, consumptis undiq; nimbis,
 Ut etiam quas plueret non reperiret aquas.
 Flumina sic siccata, ut quæ modò nauis abibat,
 Currat inoffensis sicca quadriga rotis.
 Restabant cælum & tellus, communis ut omni
 Quamlibet immenso mœror in orbe foret;
 Sed quum cælum animam Budæi, terra cadauer
 Possideat, quaeso, qua ratione fleant?

Simonis Vallamberti.

Extinctum luxit Budæum mœstus Apollo.
 Nomen inextinctum non meruisse putes.

Latomi.

Budæus columen, decusq; Graiūm;
 Budæus Latine corona lingue:
 Budæus dubij lucerna iuris:
 Budæus pater elegantiarum,
 Et fons totius eruditionis:
 Budæus patriæ iubar coruscum,
 Regis delictum sui, suæq;
 Tempestatis honos, lepor, uoluptas,
 Hic terræ exuias reliquit, orbi
 Famam, astris animam. Viator ito.

Hieronymus Aleander XC VIII.

ET VR hoc incomparabili inuistatæ
 memoriæ felicitati, quæ in Hieronymo
 Aleandro supra cuiusq; uel antiqui secu-
 li captum admiranter excelluit, ut eius
 ex uero depicta facies, uel in pudēda ingenij sterilitate
 inter fecundissimas imagines conspiciatur, quando
 nihil cum cuncta uolumina cupidè perlegentem, uel
 rerum, uel uerborum omnino subterfugerit, quin sin-
 gula memoriter, uel à multis annis longo sepulta silen-
 tio recitaret. Latine enim, Græcæq; literæ, quæ saepe
 alacriter iactabundo pro uernaculis haberentur, He-
 braicas admirantibus Iudæis, & suæ stirpis eum facile
 credētibus salertissimè didicit. His ingenij dotibus in-
 signis, quum Lutetia Parisiorum Græcè docendo ho-
 norem præfecturæ gymnasij concordī studiose iuuen-
 tutis æc. amatione esset cōsecutus; uenissetq; in Vrbe,

Leo Pontifex grauissimus ingeniorum astinator,
 eum extulit, nisiq; Legatum in Germaniam, ut Luibe-
 ranæ doctrinæ initia, disputatione tollerentur, exin-
 de Clemens Brundusiu, casu potius quàm animi iudi-
 cio Antistitem fecit. Paulus autem ueræ uirtutis erudi-
 tus exornator, legit in Senatum. Letatus est ea purpu-
 ra per annos quinq; , peruasurus haud dubiè ad exa-
 ctam ætatem, nisi nimia tuendæ ualeitudinis sollicitudi-
 ne intempestiuus medicamentis sibi hercle insanus &
 infelix medicus, uiscera corrupisset. In toto autè uitæ
 cursu, extemporanea facièdia delectatus serò ingenij la-
 bem sensit, quum ad meditatã scriptiõnem purior elo-
 quentiæ uena, uti externo & præcipiti quodam luto
 perturbata minimè profueret, ita spe melioris styli,
 miserè destitutus, quum uastum opus, uasta illa memo-
 ria aduersus singulos disciplinarum professores agita-
 ret. Romæ interijt. Fato suo uehementer indignatus,
 quum se præceptum anno uno ante climactericũ in-
 ter anxia, supremaq; suspiria quereretur. Tumulatus
 est in æde Transtiberina diuo Chrysogono dedica-
 to, ea testamenti lege, ut sepulcrum, Græco carmine
 ab se composito, quum reliquis titulis inscriberetur,
 quo nouas clades imminere nobis ominatur in hanc
 sententiam:

Excessi è uitæ ærumnis facilisq; , lubensq; ,

Ne peiora ipsa morte dehinc uideam.

Iani Vitalis .

Non tibi literulis ornare Aleandre sepulcrum

Eas erat, at uastam ponere Pyramidem:

Stesichorosq; inter celebres, sanctosq; Platones,

Ex auro solidam stare tibi statuam:

Vidimus in te uno diuinæ insignia mentis,

Et plusquam humani par decus ingenij;

Nunc periit tecum, quantum uix secula mille,

Quantum uix præsent millia mille hominum.

Cælij Calcagnini.

Incertum est Aleander utrum te dicere malim:

Quum Græcum atq; Italum te tua lingua uelit.

Septem urbes Græcas natalem ingentis Homeri

Immensis studijs asseruisse ferunt.

De te lis maior, quum iam te uendicet omnis

Attica terra sibi, Romula terra sibi.

Latomi.

Non tibi pro tumulo hoc, quatumuis nobile, marmor

Ponimus: hoc cineres, aridaq; ossa tegat:

Non longos titulos: subiectos casibus ipsos,

Et quibus erasis ipse superstitis eris:

Sed totam Europam: quam docto in nomine oberras,

Quæq; tuas laudes uix Alexandre capit.

Lampridius XCIX.

LAMPRIDIVS Poeta Cremonensis, quum in colle Quirinali schola Græcorum adolescentium, institutiæ Lascare coalesceret, docendi munus suscepit exercitatione perutili; quòd argumenta proposita utriusq; linguæ uerbis, & figuris ad mutuam ingeniorum emulationem uerteretur.

Scd

Sed crepto Leone, & subimde euerfis optimarum literarum studijs, Patauium se contulit, ubi per aliquot annos domi ex collaticia mercede delectorum iuuenū Græcas & Latinas literas, maiore quæstu, quàm gloria professus est. Nunquam enim (uti erat) elato, contumaciq; ingenio adduci potuit, ut publicum suggestum conscenderet, ne cum eloquentioribus, uel minus eruditis, ambiguae existimationis aleam subiret. Notissimè Federicus Gonzaga, ut filio præceptor esset, Mantuam acciuit. In eo munere, septenne discipulo, et uix degustata Principis liberalitate minimè senex Lateris dolore surreptus est. Scripsit Odas emulatione Pindarica eruditas & graues, sed ob id plerisq; minus iucundas, quòd prisci, imitationeq; difficilis poetæ cursum, tanquam inflati, & tortuosi fluminis sequutus insolentior, & durior Latinis auribus euaserit. Fit enim monente Flacco, ut quæ optima & excellenter Græcè ornata intelliguntur, uel paribus numeris tractata ad genium Latine suauitatis minimè respondeant.

Myrtei.

Ergo ego, nobilium ô genitrix, atq; hospita uatum
 Mantua, quòd nimium uicina Cremona Maroni
 Obsuerit, solus pœnas abs te ipse reposcor?
 Ille soli tantum damnum tulit: ast ego de te,
 Mantua, deq; tuo meritis bene Principe, cara
 Pro patria & uitam, & cineres tibi reddere cogor.
 Aspasia amicæ sepulcro inscriptum in templo sancti Andreae.

Lampridium carum Musis hic Mantua seruat.

Marci Antonij Flaminiij.

Perdideras Varium, nostro sed tempore laudes
 Lampridius renouat docta Cremona tuas.
 Ille Sophocleo cantabat digna cothurno,
 Ille canit lyricos Pindarico ore modos.

Latomí.

Mantua uicinæ propè liuida honore Cremonæ,
 Ut quæ Lampridio uate superba foret :
 Ad se pellectum, & properata in Fata uocatum,
 Hac uisa est querulum uoce leuare uirum:
 Munus erat nostrum simileis genuisse Maroni:
 Nasci hinc debueras, siue Poeta mori.

Gaspar Contarenus Cardi C.

ASPAR Contareus patritij ordinis
 Venetus, ab insigni memoria, illustriq;
 doctrina, & corporis, ac ingenij castitate
 mirabilis, ad Rempubicam ita accessit;
 ut grauitate iudicij consummate prudentie Senatori
 bus æquaretur: atq; inde maturata maximarum Lega
 tionum munera capesseret, nõ ætatis quidem, sed una
 uirtutis prærogatiua commendatus. Iuuenis enim, tan
 quam perfectus Peripateticus Aristotelem à calumnia
 defenderat, quanquam modestie causa suppresso no
 mine, aduersus Pomponatium præceptorem, quum
 ille, si non infano impio tamen conatu animas no
 stras interire cum corpore, ex Aristotelis sententia
 persuadere libro edito contendisset. Appulit exin
 de ingenium ad sacras literas adeò diligenter, ut ad
 normam

normam Christianæ disciplinae librum, de optimi Antistitis officio publicaret. In ipso autem ciuiliu honorum cursu, honestum, decorumq; sibi & patriæ, de Re publica Venetorum uolumen edidit, ut instituta leges ex antiquo more ciuitatis in mandâdis honoribus, ad memoriam posteritati traderentur. Nouissimè Paulus Pontifex, augusta illa generosi iudicij maturitate facile superiores Principes antecedens nihil tale expectantem in Senatum legit, purpurâque ornatum in Germaniam Legatum misit; ut quorundam animis concepta Lutheri sententia salubri adducto dogmate sanaretur. Sed postea eam rem, casso labore semper atitatum, quum in Urbem rediisset, Legatus Bononiæ creatus est; in eoque munere, paucos post menses, nondum sexagenarius, rapida febre interiit. Sepulcrum eius lateritij operis, in æde diui Proculi ad laeuam, cum hoc carmine conspicitur.

Marci Antonij Flaminij.

Contarene tuo docuisti Magne libello
 Extinctis animas uiuere corporibus.
 Ergo iure tui uiuunt monumenta libelli
 Et uiuent seclis innumerabilibus.

Eiusdem.

Descripsit ille maximus quondam Plato
 Longis suorū ambagibus uoluminum
 Quis ciuitatis optimus foret status.
 Sed hunc ab ipsa seculorum origine
 Nec ulla uidit, nec uidebit ciuitas.

At Contarenius optimam Rempublicam
 Parui libelli disputationibus
 Illam probauit esse, quam millesima
 Iam cernit æstas Hadriatico in mari
 Florere pace, literis, pecunia.

Iani Vitalis.

Contarene tibi pietas dum dia parentat,
 Et queritur longo amissum Respublica luctu,
 Ite, ait, illustres animæ, uitalia secla
 Heroum, & uestro athletæ exornate sepulcrum
 Floribus: hic ueris docuit rationibus esse
 Immortalem animam summa de mente creatam.

Latomi.

Lectus es in Venetum, Romanum deinde Senatum,
 Firmior ingenio qui stat uterq; tuo.
 At nunc cælesti fulges trabeatus in ostro,
 Sceptra magistratus æthereiq; geris.
 Nam cur non capias defensi præmia cæli,
 Quum non ingratos senseris hic homines?

Henricus Cornelius Agrippa C I.

QUIS in Henrici Cornelij Agrippæ
 sedato uultu, portentosum ingenium
 latuisse crediderit? Hic enim immen-
 so captu, uastaq; memoria, scientia-
 rum, artiumq; omnium rationes, ar-
 canaq; intima & summos apices complexus, discipli-
 nas conuellit, religiones in dubium reuocat, studio-
 rumq; omnium labores festiua declamatione deridet:

eoq; uehementius, atq; ualidius quòd tantæ nouitatis argumenta sacrarum literarum auctoritate confirmantur, quasi feliciore opere illudentis ingenij tantas opes ostentare nequiuerit, nisi uir educatus in literis, & à Cesare eruditionis ergò equestris ordinis dignitate honestatus, importunos arietes inanis eloquentiæ æternis optimarum literarum arcibus admouisset. Sed ad hoc cum plausu à multis exceptum uolumen de Vanitate scientiarum, alium addidit librum de occulta Philosophia, curiosis admodum pestilentem, quod opus, ex censura Christiana, edicto uectū apud unos impios reperitur. Sed in utroq; serio, pariter & ioco grauior, atq; lepidior, ac ideo forsitan æternus appareret, nisi puriorem eloquentiam non secus ac reliquas facultates infelici uel inepto iudicio contempsisset. Excessit è uita nondum senex apud Lugdunum, ignobili & tenebroso in diuersorio, multis eum tanquam Necromantiæ suspitione infamem execrantibus, quod Cacodæmonem nigri canis specie circumduceret; ita ut quum propinqua morte ad pœnitentiam urgeretur, cani collare loreum magicis per clauorum emblemata inscriptum notis exoluerit, in hæc suprema uerba iratè prorumpens, Abi perdita bestia, quæ me totum perdisti: nec usquam familiaris ille canis, ac assiduus itinerum omnium comes, & tum morientis domini desertor, postea conspectus est, quum præcipiti fugæ saltu in Ararim se immersisse, nec enataste, ab his qui id uidisse asserebant, existimetur.

Ioannis Baptistæ Posseuini.

Viuens quem cernis, ne te fortasse moretur
 Os placidum, Stygij rex fuit iste lacus:
 Quare etiam custodem habuit dum uiueret Orci,
 Cui nunc in tenebris præda daret comitem.
 Ast hic si ingenium moderari scisset; ad auras
 Tantum issset, quantum Tartara nigra subit.

Latomi.

Huc tumultū haud Charites seruāt, sed Erinnyes atræ;
 Non Musæ, at sparsis anguibus Eumenides.
 Colligit Alecto cineres, miscetq; aconito,
 Grataq; dat Stygio liba uoranda cani
 Qui quod erat uiuum comitatus, atrociter Orci
 Nunc quoq; per cunctas raptat, agitq; uias:
 Insultatq; adeo, & Furias quia nouerat omnes,
 Saluat iniungit nomine quamq; suo.
 O miseris arteis, quæ solæ ea commoda præstant,
 Accedas Stygias notus ut hospes aquas.

Baptista Pius CII.

NON erit ullo seculo, agrestibus præsertim
 grammaticis ingratum Pij nomen; urbanis
 autem, & elegantibus uiris unquam iniucun-
 dum: robusto enim ingenio, tenaciq; memoria præua-
 lidus, doctissimi famâ meruit, quū obscuros authores
 interpretandos suscepisset, inepta quidem Beroaldi
 præceptoris æmulatione, cuius in Asinum Apuleij cõ-
 mentationes exierant; in ijs suère Fulgētius, Sidonius;
 & è poetis Plautus, Lucretius, & Valerius Flaccus.
 Exoletis

Exoleta enim rancidæ uetustatis uocabula delectu infano sectabatur; admirante quidem discipulorū inscia turba, quū planè à non insulsiſſimis rideretur. Siquidè eius sermo, stylusq; Oscorum & Aborigenum linguā pingui atq; aspera nouitate referebant; quàm nonnulli lasciue ludentes discere percuperent, nisi contagioſi uitij periculo terrentur; factum autem breui est, ut ea obſoletæ, & ridendæ paſſim elocutionis uerba, tanquā portenta in scenā transferint, confecta ſcilicet à lepidis ingenijs mirabili fabula: hæc enim impressa extat, qua suo habitu suoq; idiomate blaterantis Pij persona inducitur, ab obiurgante reprehendenteq; Prisciano meritas flagello plagas, puerorum male diſcentium more; clunibus nudatis excipiens. Tum enim Phædrus ad antiquæ pronunciationis decus Romanā iuuentutē glorioſo studio reuocabat, quū ludis Capitolinis stupendo apparatu, miraq; felicitate Plauti Penulū per ingenuos, nobilesq; comoedos representata florentis quondā Urbis Fortuna edidiſſet, id expetente Leone, quòd tum frater Iulianus à populo Romano ciuitate donaretur. Ceterum Pius quadrato ingenio cos nasutorum rumores contempſit, ſua conscientia profectò felix, quòd neminem ſe uidere diceret, eruditi nomine dignum, qui de ui & tota facultate uel abſtruſe lectionis interrogatus, præclare & conſtanter prolato præſentis doctrinæ theſauro minimè reſponderet. Id enim ipſe uegeta rerum omnium, & in ſe ne quidem admirabili recordatione, tam probè quàm ſuperbè præſtare erat ſolitus. Sed uel ſerò ita exploſi

Styli uitium agnouit, ut se totum ad Ciceronem reciperet, & multa in eo elucidando commentaretur; eū postremò quum Bononiæ, Mediolani, & Lucae per quinquaginta annos docuisset, Paulus Pontifex tanquam ueterem suum familiarem, in Urbem acciuit: publicoq; in munere defunctus est octogenarius, summa temperaturæ firmitate aduersus morbos inuictus. Contigit ei subitæ ac inexpectatæ mortis lenissimum genus, quo diuinus Plato felix fuisse iudicatur: pransus enim hilariter, & remota mensæ mappa subinde lectitans Galeni librum, in quo de signis propinquæ mortis agitur, deprehendit fatales in unguibus maculas, & dixit: Ergo sæua Parca instans, uitæ meæ filiū commordet: nec multò post nullo acri clementis utiq; mortis impetu concussus, in complexu Probi Priuernatis poetæ leniter expirauit. Tumulatus est in templo diui Eustachij, his carminibus honestatus.

Leonardi Marfi.

Ingenio tentasse Pius sese omnia cernens,
Nunc repeto, dixit, Sidera: Terra uale.

Antonij Vaccæ.

Felsina quem genuit, studijs consumptus, & annis
Ille poeta Pius bibliotheca loquens,
Hic situs est, qui cum priscae omnis gratia lingue
Et Plauti ueteres interiøre sales.

Latomi.

Qui nunc uerborum botulos, & rancida ferta
Mensæ infer, structor non adeò bonus es

Ignorasse

Ignorasse tui secli Baptista palatum
 Argueris, doctæ lautitiasq; gula
 Qui uelit has Oscas tecum deglutiât escas:
 Dulcibus assuetos mellea liba iuuant.

Franciscus Arfillus CIII.

FRANCISCVS Arfillus è Senogallia per triginta annos alternante ingenij libidine, Aesculapio filio patriq; Apollini sacra fecit; quum medicinam, uti popularis & pedestris ordinis medicus, ad alimenta uite passim exerceret, & quotidiana serè carminum foetura letaretur. Natura enim frugi, & aureæ libertatis custos, Vaticanam aulam, & Potentium limina, cõtumaci quadam superbia deuitabat. Scripsit appposito carmine ad præscriptum, Proloquia Hippocratis, & lepidum item libellum de Poetis urbanis, mihi tanquã ueteri sodali dedicatum, quum Leone ingenijs liberaliter arridente, multi undiq; poetæ illustres, nequaquã ad inanes spes in Urbẽ confluxissent, & pulcherrimo quodam certamine à singulis in una tantum statuæ materia scriberetur, qua carminum farragine Corritius homo Treuir, humani iuris libellis præpositus, uti perhumanus poetarum hospes, ac admirator inclaruit; ea scilicet statua insigni marmorea, Aureliano in templo dedicata, inuitatisq; uatibus, ut tria numina Christi Dei, & Matris, ac Auia uno in signo celebrarent. Sed Arfillus qui sese artis præsidio aduersus morborum contumeliam præmuniens uitam satis

extenderat, intercute morbo oppressus, septuagesimum ætatis annum superare non potuit.

Iani Vitalis.

Carminibus nostros celebrasti Arsille poetas,
 Qualia dictarunt Phœbus & Aonides;
 Nos memores grati officij tibiserta dicamus,
 Myrtea Pyrmille munera grata tuæ:
 Optamusq; tibi sedes, ubi sancta piorum
 Elysios inter, dicitur esse cohors.

Honorati Falitelij.

Ergo uidemus lumine hoc spirabili
 Cassum iacere te quoq;
 Ut plebe quiuis unus è uili iacet,
 Arsille, magno Apollini,
 Nouemq; Musis care; siue poculis
 Præsentibus morbi graues
 Essent leuandi siue dulci carmine
 Dicenda mater aurea
 Cupidinum, lususq; furtorum leues.
 O uota nostra inania:
 Quid dura Fati non potest necessitas?
 I, da lyram mihi puer;
 Manuq; funde proniore Cœcubum:
 Nunc sunt Lyæi munera,
 Nunc plectra cordi; nunc iuuat lectissimo
 Cinxisse flore tempora:
 Sicci tenebris obsiti tristi in Styge
 Fortasse cras silebimus.

Latomi.

Siccine plebeios inter Francisce iacebis,
 Tanquam haud sis alio dignior umbra loco?
 Immo iaces aliò .nec enim pateretur Apollo,
 Cuius te uiuum constat obisse uicem.
 Vnde uel Alcinoi te cultos credimus hortos
 Incolere, Hesperidum flauicomumue nemus.
 Vel certè Aonio memoras in uertice fastum,
 Nunc etiam Dominae, nequitiarq; tuae.
 Quae quia delectat gracileis audire Camoenas,
 Te socium Ascræi constituere chori.

Marius Molsa CIIII.

MARIUS Molsa Mutinensis, eximiunt
 atq; habile ad poeticam ingenium à na-
 tura consecutus, Latinis Elegis, & Etri-
 scis rhythmis pari gratia ludèdo Musas
 exercuit: tanta quidem omnium commendatione, ut
 per triginta annos, qui Romæ Meccænatís nomen tulè-
 re, insigni liberalitate, studioq; adiutum adipiscendis
 honoribus efferre contenderint: prægrauante semper
 eius Genio, quum rediuiuis toties amoribus occupa-
 tus, par ingenio studium subtraheret, neq; habitu, uel
 incessu, ullòue nobili commertio carminum famam
 tueretur; foedè prodigus, honestique nescius pudoris,
 neglectum rerum omnium ad innoxiae libertatis no-
 men reuocabat usque adeò supinè, ut summæ laudis,
 & clarioris Fortunæ certissimam spem facillè corru-
 perit. His moribus, quum Venerem, quàm Miner-

uam impensius coleret, ab illa meritum pudendo contactu miserabilis morbi, quo periret uenenum hausit. Ab hac uero sempiternam ingenij laudem retulit, nõ à iucundo tantum carmine, quo lasciuisse uidetur, sed pedestri etiam, grauiq; facundia, qua Laurètium Medicem, nefaria libidine antiquis statuis noctu illustra capita detrahentem, apud Romanos ab ea iniuria dolore percitos accusauit. Ea enim perscripta oratione, Laurentium usq; adeò pudore, & metu perennis probri consternatum ferunt, ut atroci animo, quò inuistam ignominie notam nouitate facinoris obscuraret, interficiendi Principis, amiciq; singularis immane consilium suscepit; scilicet ut Dijs inuitis patrie libertas pararetur, uel si cuncta humane & fraternae simul amicitiae, hospitalisq; cubiculi sanctissima iura tollerentur, nec Regum omnium salutis interesset, quum eo uno exemplo, omnis uel in arcano uita securitas expirarit, dum ille altè stertenti, tanquam Tyranno parum nobili, si non scelestæ manu, uitam eriperet.

Tryphonis.

Qui lepidò ueteres æquauit carmine Molsa,

Hic iacet, ætatis maximus huius honos.

Franchini Cossentini.

Molsa iaces, tua fama uiget, tua scripta leguntur,

Felix qui potuit uiuere post obitum.

Marci Antonij Flamini.

Postera dum numeros dulces mirabitur ætas,

Sive Tibulle tuos, siue Petrarca tuos,

Tu quoq; Molsa pari semper celebrare fama,
 Vel potius titulo duplici maior eris;
 Quicquid enim laudis dedit inclyta Musa duobus
 Vatibus, hoc uni donat habere tibi.

Latomi.

Molsa tuos quicumq; legit cordatior igneis,
 Nec locuples, inquit, nec probus iste fuit.

Albertus Pighius C V.

AGNA hercle natura illudentis
 inuerecundia, excellentem doctrinã
 cum illustri eloquentia coniunctam
 si Christiani scriptoris decus spectetur,
 multa in faceti oris truculentia
 opertam, in Alberto Pighio conspeximus. Is Campo
 Batauorum uico editus, secutusq; Adriani Pontificis
 Fortunam, quæ ex disciplinis peregre didicerat, Latini
 sermonis elegantia feliciter exornauit; ita ut subtilis-
 simarum scientiarum placita, & si quid durum, at-
 que difficile ex sacris literis nouitate rerum ac nomi-
 num scribentibus offertur, prudenter ac molliter ex-
 plicaret. Sed in differendo uultus Scythico more contu-
 sus & enormis, & aspero gutture uox educta, & gra-
 uiter resonantis nasi tumultus, totam ferè sapientiæ glo-
 riam deformabant. Admirabili quoq; cum ingenij, tũ
 manuum argutia excelluit, ut pote qui area instru-
 menta deprehendendis siderum cursibus, exactissime
 fabricaret. Verum in libro de Hierarchia quo ueluti

acutissimo gladio Lutheri causam iugulauit, ferè nemini concessam pietatis & doctrinæ laudem adeptus est. Quum id uolumen commentaretur, ut direptam ab impijs sacrosanctæ potestatis hereditatem Romano Pontifici assereret, eum è summo uitæ periculo certissimum Dei maximi numen eripuit. Bononiæ enim in celeberrima pompa, quum transeûte coronato Cesare Carolo Quinto, pars lignei pontis iuxta Cesare turbæ pōdere corruisset, Albertus tignorum, atq; hominum ruina ita oppressus est, ut probitatis, ac instituti operis merito seruaretur. Obijt nondum senex in patrio solo, sacerdotijs à Clemente, & Paulo liberaliter honestatus.

Myrtei.

Qui extrema Batauûm profectus ora
 Non bello ore, animo sed omniumq;
 Præclarus studio scientiarum
 Pro Republica, & optima Quiritum
 Sede, acer stetit hostis in Lutherum
 Albertus iacet hic. Sacrum sepulcro
 Da thus maxime Pontifex & undant,

Latomî.

Ne turba tumulum, Viator, istum:
 Sed asta reuerenter, & saluta
 Sacratum cinerem uiri sacrati.
 Ille est Pighius hoc loco sepultus,
 Aureis qui Batauas ita expoliuit,
 Vt dicas sapere Atticos lepôres.

Quare tam benè dormiat, precare,
 Quàm doctè, nitideq; & eleganter
 Defendit Latiae decus tiaræ,
 Et morem statuit pium sacrorum:
 Vtro ut nomine debeant Latini
 Plus illi, addubitent: utroq; certè
 Ingens promeritum uiri fatentur.

Benedictus Iouius Nouoco-
 mensis C VI.

QVO iusto nomine te appellè Benedicte Iouis
 qua satis digna cum laude te prosequar uix
 scio, amore siquidè naturaq; germanus frater, summo
 charitatis officio pater optimus, moderatus educator,
 & diligens in literis magister extitisti, ut erga me or-
 batū patre nec adhuc pubescentè, omne munus perfe-
 ctæ uirtutis adimpleres. Sed hæc alij fratribus fortasse
 plenius præstiterunt; tu certè, quod ad spem immorta-
 litatis pertinet, quum patriam historiam, atq; item res
 gestas & mores Heluetiorum eleganter perscriberes,
 ingeniū meum, ueri gloriosiq; itineris monstrator, æ-
 mulatione domestica succendisti. Scilicet ut nostrorum
 temporum historiam, cogniti orbis res gestas comple-
 ctentem, exordiri atq; perficere posse, te demum admi-
 rante, feliciter auderemus. Verum hæc una erit tua pe-
 culiaris Christianæ modestiæ laus, quòd frugi conten-
 tus uita, ex nobili coniugio Iouiam familiam uetustate
 quàm fortunis clariorè, præclara sobole amplificasti.

Supra id etiam felix, quòd ambitiosè patria nunquam pedem extuleris, nisi ut Mediolani Demetrium Græcè profitentem pronunciationis causa audires; qui eã linguam nullo præeunte magistro didiceras. Indeq; perpetua uita innocentia ac animi tranquillitate æquatus summis Philosophis, ad tertium & septuagesimum ætatis annum perueneris, nihil morbis corpore affecto, uegetaq; semper illa incredibili rerum & nonnumum memoria, & integro intentoq; ardentis ingenij uigore, quo dudum centum Epistolas grauissimæ eruditionis posteris dedicasti. Sed hæc & Græcæ translationis non ignobilia opera, cum lepidis poematibus, cruditorum liberorum diligentia publicabit. Ego uerò te, quanquam ex merita pietate haud dubiè celesti felicitate beatum, frustra singulis horis cum fletu requiram, & eo quidem grauius atq; molestius, quo instantis senectutis sperata solatia Fato tuo mihi crepta, satis dolore non possim, nisi tibi malorum finem, & perennis boni uel serò partam possessionē, impiè aut impudenter inuideam. Elatus est nobilium iuuenū humeris, tumultusq; in templo maximo, qui honos nemini adhuc, nisi sacrato uiro, Comi contigit.

Ioannis Baptistæ Possuini.

Claudere Muscum iam Paulus coeperat, atq;
 Extremam chartis imposuisse manum,
 Quum subito exclamat Benedictus, muneris huius.
 Siccine me expertem frater abire finis?

Non datur hoc, Iouius, uiuenti, dixit, at ille
Perpetuum sperans uiuere, letus obit.

Antonij Seronis.

Quòd sis ultima pars Ioui libelli,
Id fratris pietate, & arte factum est,
Ne uel carior aptiorue imago
Olim quàm tua iactet ulla sese
Signasse hunc lepidissimum libellum.

Latomi.

Quum tibi deferret fratris sententia primum,
Aetatis medium posceret ordo locum:
Maluit extremum Phœbus consultus haberes:
Nec tibi non certa lege supremus erit,
Dixit: honoratum quod frater ductitat agmen
Claudere quis melius debuit, aut potuit?

DESIDERANTVR autem à nobis
multorū imagines, qui præclara, quæ
iam pridem obierint, scriptorum testifi-
catione, ingeniorum suorum effigies
famæ consecrarunt. Frustra enim eas,
uel diligentissima uestigatione perquisiimus; sic ta-
men, ut minimè desperemus uiros elegantes huic hone-
sto uoto humaniter suffragaturos. Alij enim aut sta-
tuas, aut picturas publicis aut priuatis in locis osten-
dent, aut turpiter apud propinquos neglectas, aut oc-
cultatas indicabunt. Quid enim in toto nobilis officij
genere honestius esse poterit, quàm in Musæo, quo pu-
blicus uirtutis honos ad exemplū & uoluptatem cōti-
netur, exoptatas imagines liberali pietate contulisse?

Maphei Vegij Laudensis CVII.

VI Heroico spiritu Maronem feliciter æmulatus, quum Aeneidem addito libro suppleuisset, omnes ferè à mille annis illustres poetas, nec excepto quidè Petrarca laureato, præclara cū laude superauit. Sed grauioris quoq; doctrine, & summæ prudentiæ opinione, Martini Pontificis amicitiam consecutus, in conferendis sacerdotijs supplicium libellorū officio præfuit; ita, ut mox Eugenio, & Nicolao carissimus fuerit. Extat & eius iucundus nobilisq; Dialogus de Præstantia disceptantium, Terræ, Solis & Auri: & ne quid ad cumulatam eruditionem uerò Christiano deesset, quædam etiam in sacris literis synceræ interpretationis glossæ reliquit, aureum que præsertim libellum de rebus antiquis memorabilibus Basilicæ sancti Petri, in quo donaria, sepulcraq; Pontificum referuntur.

Iacobi Guidij.

Felix, dum studet addito libello
Aeneam Vegius referre ad astra,
Illustres alios it ante uates
Asserta sibi gloria Maronis.

Latomi.

Quam laudem Vegius petebat, aufert,
Ut summo similis foret Maroni.
Tabellæ Veneris manum supremam
Tanto haud indecorem ferens Apelli.

Ioannis Tortelij CVIII.

VI Aretij natus ingenium omnibus fr̄e
disciplinis exultum Romam attulit, me-
ruitq; inde, ut ab optimo Pontifice Ni-
colao intra cubiculum curarum, & con-
siliariorum particeps, & sacrorum studiorum admini-
culator ascisceretur. Suauitate enim sermonis, hilariq;
modestia æquales antecessit, inter quos pudēda simul-
tas insanis altercationibus excitata, omnem literatæ
dignitatis existimationem scēdiſimè conuellebat. Sed
Tortelius exacti grammatici laude contenttus fuit, e-
dito nobili, æternoq; uolumine de Potestate literarum
quo maximum renascenti eloquentiæ lumen adfulſiſ-
ſe uidemus. Diui quoq; Athanasij uitam Eugenio ex-
petenti Latinam fecit. Sed quid maius Tortelio in toto
genere laudum tribui non ineptè potest, quando eum
Valla disertissimus omnium grammaticus, tanquam
summum censorem sibi delegerit?

Latomi.

Nomen grammatici petens, tuorum
Votorum poteras tulisse summam
Videri: nisi pleniore Valla
(Certè candidus, & benignus in te)
Integræ titulo eruditionis
Ornatum uoluisset: experire
Dum te iudice se obtulit paratum
De facto uitio Latinitati:

Vnus quo reliquos agebat omneis,
Cui te præ omnibus eximebat unum.

Bartholomei Facij CIX.

VNC Spedia intimum Lunensi in
portu Liguriæ oppidum protulit, u-
triusq; linguæ peritia insignem, sed
certè clariorem, si Genuensium uicto-
rias de Veneto hoste naualibus præ-
lijs partas, incorrupto iudicio perscrip-
sisset; nã Valla, quanquam suspectis
hostis, & irrisor, nihil eum æqua
prudencia, nihil ex lege conscribendæ
historiæ, dum illa conderet, perpendisse
testatur. Sed Alfonsus Rex uere gloriæ
cupidus, eum ideo liberali stipendio
conduxerat, ut res suæ bello gestæ, quæ
erant absoluto scriptore dignissimæ,
posterorum memoriæ mandarètur.
Eo nomine quanquam in diuersa materia
Vallæ æmulus factus, obrectatione laudis
peracrem uirum ita pupugit, ut talionis
immortali uulnere facillè suscepto
clarior euaserit; alioqui secundam
famam meritis, quum Arrianum de rebus
Alexandro Magno gestis, è Græco
Latinè loquentem edidisset. Subsecutus
est prope hostem Vallam pari, ac
importuna Fatorum iniuria elegantioribus
studijs ereptum, ita ut non infacetè
hoc carmen epitaphio subscribendum
ederetur:
Ne uel in Elysijs sine uindice Valla
susurret,
Facius haud multos post obit ipse dies.

Latomi.

Qui Vallam ne quijt uiuum superare, petendum
Duxit ad Infernas issset ut umbra domos.

Copiolas

*Copiolas nostras ait, ut qui laeserit omneis,
Coniungam doctis manibus & moritur.*

Guarini Veronensis C X.

*B hoc insigni uiro, Graecæ, Latineq; li-
tera obscuris illis temporibus, antiqui se-
culi normam, quadrateq; structurae or-
dinem, & diu quaesitum decus receperit.
Huius quoq; immortalis beneficio, Strabonẽ sermẽ to-
tum legimus, atq; item aliquot Plutarchi Vitas in Lati-
num accuratè cõuersas. Hæc parta laus manauit ad fi-
lium, qui tali hæreditate peculiariter honestatus, e-
mulatione patris, quum ijsdem studijs operam dedis-
set, rem utique & familiæ nominis dignitatem diligen-
ter adauxit.*

Vespasiani Strozze.

Hunc tibi consensu tumulum Ferraria magno

Pro meritis posuit clare Guarine tuis.

Tu pater eloquij, geminæ tu gloria linguae,

Præcipuus iuuenum tu moderator eras.

Te duce nostra uigens studijs florentibus ætas,

Pierio præscis certat honore uiris.

Nec Verona minus tali se iactat alumno,

Quam celebres ueteri nomine tollit auos.

Primus & extremus te nouerat orbis, & ultra

Humanum uirtus se tulit ista gradum.

At nos hic senio resolutos condimus artus.

Candida sidere as incolit umbra domos.

Hic ueneranda tegit magni lapis ossa Guarini,
Vtraq; lingua suo moereat orba patre,
Hoc Verona decus terris dedit, abstulit etas
Longior, ad Superos mens pia fecit iter.

Latomí.

Famam qui celebrem, nomenq; reliquit honestum,
Guarimus, uixi, dicere iure potest.
Qui latuit uiuens uel habet per crimina nomen,
Ille nihil moriens perdidit: ast abiit.

Petri Pauli Vergerij CXI.

S Iustinopili in Histria natus, Chry-
soloraq; discipulus, Græcas literas
ex purissimo fonte haustas illustri-
bus discipulis humanissime refudit,
ut inductis passim eius lingue riuu-
lis Italiã planè sitientē irrigaret. La-
tinè autem scribendi, singularis eo seculo facultas eni-
tuit, uti apparet ex eo libello, qui de educandis Liberis
ad exactam disciplinam, per amoenè atq; prudenter
scriptus, me puero in scholis legebatur.

Latomí.

Hic sunt Vergerij sepulta docti,
Non fama, et pietas, nec eruditi
Fœtus ingenij: sed ossa tanùm,
Et quicquid tumulo solet recondi,
Terrenum, breue, lubricum, caducum.

Viuunt illa, manentq; & usq; & usq;:
 Et uel Elysijs recepta campis,
 Viri Manibus, ut piæ ministræ,
 Adsunt; & meritum astruunt honorem:
 Vel per ora hominum uolant, cauentq;
 Ne mortis rabidum tulisse dentem,
 Vel totus tumulo perisse, seclis
 Vllis Vergerius queat uideri.

Iacobi Bracellij Liguris CXII.

PRAECLARO huius exemplo liqui-
 dissimè constat, non esse usq; adeò dura
 atq; aspera Ligurum ingenia, quàm à qui-
 busdã damnatæ eius terræ glabris cauti-
 bus assimilentur, ut non faciliè Musarum cultura mol-
 liantur. Scripsit enim Alfonsi Regis res bello gestas,
 omnium scriptorum collatione, qui nuper antecesser-
 rint, longè grauiusimè, si eius seculi nondum per poli-
 tam eloquentiã cum ea conferamus, quæ demum indis-
 eta subtiliore antiquorũ imitatione cãdidior euaserit.

Latomi.

Asseris Alfonso meritos uirtute triumphos,
 Opes, duces, & oppida.
 Asserit Alfonsus studij tibi præmia, nomen
 Interq; doctos nobile.
 Adde quòd alterius quæ est uita, est mutua: neuter
 Cadente stabit altero.
 Hoc reor esse, quod olim non insulsa uetustas
 Iunxit Camœnas Gratijs.

Georgij Vallæ Placentini CXIII.

VI disciplinas, literasq; omnes, uno ingenti uolumine complexus, multa potius didicisse, quam in eo celeri transcursu perdiscenda posteris reliquisse uidetur. quandoquidem coaceruantis omnia, indefessq; scribentis, requisitus ille Romanæ elocutionis spiritus omnino defuerit, quo uno uoluminum uita præclare alitur, longissimeque producitur.

Latomi.

Et tibi, Vallæ, tui stat opinio magna laboris,
 Futura semper posteris honestior.
 Quid tum? si pulchri curam, speciemq; negante
 Tum seculo, deesse Momus dixerit?
 Et uiuunt multi, facie uel tubere turpes,
 Tamen Sibyllæ quos statim haud censent libri
 In mare portandos. tibi stat tua fama, Georgi,
 Vtcunq; forsan altero pede claudicet.

Ioannis Simonetæ CXIIII.

IC Francisci Sfortiæ res gestas, elocutione, texturaq; operis C. Cesarem alludendo imitatus, Latine perscripsit: is demum liber, ut diffusius, in castrisq; præsertim à militibus legeretur à Landino in Etruscum sermonem conuersus est. Erat Ioanni germanus frater Cichus ille in Brutijs natus, qui Galeacio à cõiuratis interfecto,

terfecto, quum pupilli incorrupta fide tutelam suscepisset, nefaria ambitione Ludouici patruī captus, dānatusq; fatalis constantiæ suæ abscissis ceruicibus poenam subiit, mitiore aliquantò Fortuna erga Ioannem quum in eadem quæstionis acerbitate diu tortus euaserit, ualido scilicet apud Tyrannum pudore, ne uideretur ingrātè sublatus, qui patrem summæ uirtutis principem, ne unquam interiret, beneficio literarum immortalē effecisset.

Latomi.

Quid, Simoneta? negas relatam gratiam,
 Qui de Tyranni non ita es meritis patres?
 At dira fratrem quæstio iam absorbit.
 Et tu perieras: sed datum hoc est gratiæ,
 Tormenta quòd post multa non occideris:
 Nam ut innocentem te probes, nil egeris.
 Immo, inquis, est relata: sed Tyrannica.

Bernardi Iustiniāni Veneti CXV.

HIC à prima patriæ nascentis origine Historiam scribere orsus, quod susceperat graue munus elegantissimè perfecit; ita, ut eum nobili gloria dignum existimemus, quum patritius, eruditoq; patre genitus, quod patriæ debebat egregiè, cumulateq; persoluerit.

Latomi.

Querere debueras aliquem toto orbe Latino,
 O Imperatrix Hadriæ,

Qui quæ gessisti præclara domiq; forisq;
 Inde usq; ab incunabulis,
 Ore, animoq; pari, nullo corruptus amore,
 Ad posteros transmitteret
 Quæ sisti multis, quadam præmortua, seclis,
 Iam parte: nec repertus est.
 Ergone desperas? poteras: sed respice, cuius
 Qui præstet hic Bernardus est.
 Quare age, grata suo quantum Verona Catullo,
 Persolue: ni plus debeas.

Christophori Personæ Roma-
 ni C X V I.

Sinter diuæ Balbinæ flamines, in A-
 uentini môtis cœnobio Prior appel-
 latus, Procopiũ Latinè loquentem
 fecit, non dubia in Leonardũ Areti-
 nũ conflata inuidia, qui suppresso
 Græci authoris nomine, Gothicam
 Historiam, tanquam è uarijs scriptoribus decerptam
 pro sua Iuliano Cæsarino Cardinali, qui ad Varnã ab
 Amurathe cæsus perijt, nullo pudore nuncuparat.

Latomi.

Forsan erit, Gothicos qui te celebrare triumphos
 Non ferat: & dignum te, patriaq; neget.
 Immo nemo suos non inculcare labores
 Gaudet, sublatiis quæ tulit antè malis,

Eximium

Eximium præstas patriæ officiumq; fidemq;
 Prociderit: firmo est nunc iterum illa gradu.

Gregorij Tiphernatis CXVII.

HIVS doctissimi uiri munere reliquans
 Strabonis partē, quā Guarinus non atti-
 gerat, in Latinum splendide traductā le-
 gimus. Fama quoq; fertur Herodiani Hi-
 storias eius ingenio, laboreq; fuisse trās-
 latas, quasi eas morienti subtraxerit
 Politianus, uir in literario nego-
 tio sæpe conuictus furti; sed uix credibile
 uidetur, ut uir in omni dicendi facultate
 opulentissimus, idē atq; promptissimus,
 ex alieni ingenij labore famam pro-
 bro, & calumnia redundantem quesisse
 uoluerit.

Pontani.

Gregorio sit terra leuis, uer adsit & urnæ:

Terra ferat flores, urna liquore fluat.

Plaudat & huic Latium tumulo, plaudatq; iuuentus
 Itala, Gregorio & Umbria plaude tuo.

Latomī.

Gregorius toti quo sese proderet orbi,

Pergit Strabonem uertere:

Cum quo nunc peragrat Latiali in ueste togato,

Quam latus ipsus orbis est.

Ingens quod merito pro paruo munus, Apollo

Tamen libenter contulit:

Vel quod eum sciret longē grauioribus aptum,

Vel quod fidem cognosceret.

Raphaelis Volaterrani CXVIII.

VIT hic uir infinitæ propè lectionis, quippe qui disciplinas omnes in accruū coniecerit, utili potius in aliena desidia, quàm ad explicatæ doctrinæ decus nobili opere; non multò enim cum sale, & sine ornamento Latine orationis, cuncta astricto ordine ita digessit, ut alibi quærenda legentibus indicare uideatur. Ea uerò quæ, de Principibus ætatis suæ scripsit, tanquam timido ore carptim enarrata, rerum superiorum haud dubiè fidem eleuant; ostenduntq; ea omnino certa ueritatis luce carere, quæ inter adulationem & metum nec præsentis nec futuræ spe laudis intèpestiuè publicantur. Sed multum hercle debemus ingenuo, gratuitoq; labori, quo hic integritate uitæ uir optimus, delicatis rerum noscendarum compendia demonstrauit, & Procopium de Persico, atq; Vandalico bello, synccrè potius quàm splendide conuertit.

Latomi.

Itò, inquam, itò, nec obstrepas, Viator,
 Qui uertigini tam graui laboro,
 Quòd nullam capio hæcenus quietem,
 Lustra hic cum iaceam nouena, & ultra,
 Sic me excarnificat sua imbibenda
 Phrasi Tullius; absq; qua tueri
 Vitam posse meos negant labores.
 Sed qui nuper adest Erasmus istinc,
 Dicit non opus, & monet quiescam,

illas proinde molestias molestas
 Longum omneis iubeo ualere. sed tu
 Nunc o somne ueni, ueni, ueterne.
 Venit: tu ito, nec obstrepas, Viator.

Antonij Galathei CXIX.

IC è Salentino extremo Italiae angulo perillustriis medicus atq; philosophus, studia quæ sectabatur optimis literis expoliuit, extenditq; ingenium usq; ad poeticam laudem, ob id à Pontano Hermolaôq; grauissimè celebratus. Eius extant, præter Etrusca carmina & Physicæ quæstionis subtiles libellos, Iapygia chorographice descripta; quæ meo iudicio cum antiquis comparanda uidentur. Sed tum cum lepore doctus & urbanus apparuit, quum in curatione podagræ leniendo dolori, cuius insanabilis morbi encomium festiuissimè cecinisset.

Latomi.

Quam laudas, Podagramq; uocas, Galathee, puellam
 Quauis prostituas, interea ipse premis.
 Auelli sed posse, negas. ergo potes idem,
 Publicus & mango, mæchus & esse domi.

Ludouici Cœlij Rhodigini CXX.

HIVS multa uolumina lectionum antiquarum, quum ingentes uigiliarum opes ostentent, pleriq; admirantur: sed ea sarrago, tãquam ex uetere horreo laboriosè

affectateq; prolata, delicatis lectoribus quoddam sub-
rancidum olere uidetur. Nullus enim compositi ac illu-
stris styli neruus, tanta in compage conspicitur. Sed
eum tamen Patauij & Mediolani cum laude, uel ob id
quòd egregiam totius habitus dignitatem attulisset, &
suggestu docentem audiuimus.

Cælij Calcagnini.

Ludouicus ille Cælius, domi & foris
Græcè, Latineq; omnium doctissimus,
Viuet perennis, quodq; paucis contigit,
Vixit: suæq; eternitati interfuit.

Cæsarís Scaligeri.

Descripsit Varro, coràm quæ sæpe uidebat:
Aut faciliè è patrijs prompserat hausta libris;
Varronem extinctum magni sit reddere: maius
illum maiorem condere: utrunq; dedi.

Latomi.

Cælius ingentem rerum conuectat aceruum,
Et tantum plenos curat habere lacus.
Vel sine delectu dedit horrea ditia multum:
Quem tu si facias, lauta palato etiam.
Absuit usque adeò nihil, hoc in Cælio haberent
Tempora Varronem quo minus ista suum.

Iacobi

B hoc homunculo, genere, staturaq; per
humili, sed ab ardenti ingenio cum opti-
matibus haud dubiè conferendo, totius
Galliae iuuentus ad cultarum literarum
studia alacriter excitata est. Faber enim ingenio-
rum appellari uolebat; quum in omni ferè doctrinae
genere ad docendum aptissimus haberetur. Desuit in
in eo, dum scriberet, illa Latini sermonis puritas, quae
diu, aut neglecta apud externos, aut parum accuratè
quaesita, non magnopere seruida ingenia delectabat.
Scripsit Commentarios in Astronomicis, iuuentuti
peruiles, et Scholia in Moralem philosophiam per-
discentibus opportuna; etate autem confectus, quum
sacras literas attigisset, à Lutherana doctrina non pro-
cul abfuit, ita ut in ea suspitione senex moreretur.

Cæsaris Scaligeri.

Inuidiosa utriusq; sui sapientia mundi
Mortalis, Stapulae quem genuere, Faber.
Iacta alios, qui egeant laudis mea Gallia uestrae:
Nanq; mea potius Gallia laudis eges.

Simonis Vallamberti.

Hac quicumq; urna Fabrum putat esse sepultum,
Errat, caelestem non tegit urna uirum.

Latomi.

Hic Stagyræ recubat doctissimus artis,
Notus formandis ingenijsq; Faber.

Gallia cui meritos, si est grata, refundet honores,

Et tumulo flores, thursq;, mcrumq; dabit.

Hoc magis, extremo quòd tempore penè catastam

Inuidiæ manibus fecerat ipse sibi.

Sed sic Socraticæ decuit decedere uitæ:

Scilicet inuidiæ non sine dente, senem.

Antonij Tilelij Cosentini

C X X I I.

HIC uaria tenuiq; materia, & minuto semper
 lemmate delectatus, non ignobilis poetæ no-
 men tulit, quum in paruis singularis & pla-
 nè conspicuus esse mallet, quàm in grandi caractère,
 ueluti unus de populo in turba tot uatum trita, & cen-
 ties repetita canentium, mediocris, & obscurus. De-
 scripsit enim lepidè & diligenter nonnulla curta poe-
 mata, inexpectati, ac ideo festiui semper argumenti, et
 in his Zonarium reticulum, quo sacerdotum serica
 crumena suspenditur: fictilemq; lucernam, tantum si-
 bi olei, dum Musas coleret, exorbentem: & lucentem
 noctu uolucrem cicindelam, puerorum lusibus oppor-
 tunam. Reliquit & Tragædiam, in qua Danaem sub
 aurei imbris nomine, cum multo sententiarum uerbo-
 rumq; splendore expressisse iudicatur: ac item breues
 libellos de Coronis atq; coloribus grammaticis, rei no-
 uitate gratissimos. At Romæ in gymnasio Horatium
 comiter & tenerè professus, sacerdotium à Giberto
 promeruit, effugitq; cladem Urbis, ut in patria non
 planè senex interiret.

Latoni.

Latomi.

*Pauca millia uersuum Thilesi
Te, nec fallimur, edidisse constat:
Viues millia multa seculorum;
Et gratas neget esse quis Camoenas?*

Petri Alcyonij CXXIII.

Is quum duarum urbium suppresso nomine se Hybridam fateretur, diuq; in chalcographorum officinis, corrigendis erroribus menstrua mercede operam nauasset, multa obseruatione ad præcellentem scribendi facultatem peruenit. Sed hic partus honos non erat in conspectu, quum nulla ex parte ingenuis, sed planè plebeis, & sordidis moribus foedaretur. Erat enim impudens gulæ mancipium; ita, ut eodem saepe die bis & ter, aliena tamen quadra coenitaret; nec in ea foeditate malus omnino medicus; quòd domi demùm in lecti limine per uomitum ipso crapulæ onere leuaretur. Quum aliqua ex Aristotele perperam insolenterq; uertisset, in eum Sepulueda uir Hispanus, egregiè de literis meritis, edito uolumine peracuta iacula contorsit, non hercle indigna tanti philosophi uulneribus, si uindictæ nomine merita poena mulsetaretur, tanto quidem eruditorum applausu, ut Alcyonius ignominie dolore miserè cõsternatus, Hispani hostis libros in tabernis, ut concremaret, graui precio cocemere cogeretur. Sed luculento opere de toleranda exilij Fortuna, ita eruditionis ac eloquentiæ sanam sustentabat;

ut ex libro de gloria Ciceronis, quæ nefaria malignitate aboleuerat, multorum iudicio confectum crederetur. In eo enim, tanquam uario centone, præclara excellentis purpuræ fila, languentibus cæteris coloribus intertexta notabantur. Verum non multò post, confirmatæ suspicionis inuidiam duabus splendidissimis orationibus peregregiè mitigauit, quum in clade Urbis uehementissimè inuectus in Cæsarem, populi Romani iniurias, & Barbarorum immanitatem, summa perfecti oratoris eloquentia deplorasset.

Latomi.

Charybdis illa, & gurges Alcyonius,
 Hic, uiuere, immo bibere, postquam desijt,
 Exhalat altam exæstuando crapulam,
 Ut quam bibens, uiuens uolo, haud concoxerat.
 Bustum frequenteis obsidère uultures,
 Miluos, & upupas, noctuasq; conspicis:
 Innata queis est fœda uel uoracitas,
 Vel lucis odium, uel cupido sordium:
 Fuère in illo cuncta quæ domestica.
 Ut illa oletum olens anima spurcissima
 Nunc iure talem sortiatur hospitem,
 Phoëbo scelestam uindicante iniuriam,
 Qualem ipse sacris præbuit se literis.

Petri

Petri Martyris Angleriae

CXXIII.

IS est, qui apud Verbanum Cisalpinae Galliae lacum natus, Oceaneas decades rerum Indicarum conscripsit, quum in Hispania ascitus in regiam Ferdinando Regi ingenij, ac industriae suae operam obtulisset. Nactus enim materiam luculento scriptore dignissimam, id ingenuè, fideliterque praestitit, quod mediocris ingenij vires tulerunt, sic ut ingenitis & peramoenae occasionis argumentum, his praebuisse uideatur, quibus liberales Musae, ad ornate, copioseque scribendum, facultates amplissimas contulerunt. Extat eius legatio ad Campsorem Gaurum Memphiticum Regem suscepta, uiriliter, integerrimeque descripta, quo uel breui opere, sublata demum Sultanorum Tyrannidis, & Mamaluchorum equitum quorum nomen nobis erat obscurius, memoria relinquitur. Sed tum importunè decepsit, quum Ferdinandi Cortesij in altero ad Occidentem orbe inuento subactoque, inusitatae felicitatis uictorias scripturus esse uideretur.

Latomì.

Quid Petrum ueteri hinc in orbe quaeris?
Iuit res superis noui relatum.

Gabrielis

Gabrielis Altilij CXXV.

GABRIEL Altilius in Lucania natus iu-
nioris Ferdinandi Regis præceptor, usq;
ad eò molliter, ac admirandè in elegis, et
heroico carmine excelluit, sicuti ex Epi-
thalamio Isabellæ Aragoniæ perspici potest, ut Pon-
tani atq; Actij testimonio, antiquis uatibus æquaretur.
Is uirtutis merito, Policastri (ea urbs olim Buxentum
fuit) antistes factus, à Musis per quas profecerat, cele-
riter, impudenterq; discessit, magno hercle ingrati a-
nimi piaculo, nisi ad spem non iniustæ ueniæ ob id cul-
pa tegetetur, quòd ad sacras literas nequaquam ordi-
nis oblitus tempestiuè confugisset. Mortuus est in sa-
crata sacerdotij sede, sexaginta annis maior, tulitq;
Pontani pietate supremi officij nobile carmen, quod
pro titulo urnæ marmoreæ incideretur.

Pontani.

Et tibi dant tumulos Musæ, meritumq; sepulcrum,

Et tibi dat titulos quæ tibi culta Charis.

Altili ô uenerande iaces hic? hac iacet urna

Pontificale decus? pontificalis honos?

Ergo agite ô Nymphæ Sebethides, ergo age uirgo

Parthenope, ad tumulum spargite Veris opes

Sparge tuos flores, florum fecunda Patulci:

Et tu sparge tuas Antiniana rosas.

Altilio requiem dic, ô Chari, dic age, Clio:

Luceat Altilio lux sine fine meo.

Quisquis

Quisquis adest, pia uerba sonet, madeatq; sepulcrum
De lachrymis: madeat Pieri rore tuo.

Basilij Zanchij.

Minciadae in ripa ueteris prope moenia Mantus
Errat & in Thusco concinit umbra lacu:
Dum canit, argutos cantus imitatur oloris,
Dulcius extremum dum canit ante diem.
Scilicet Altilij post funera dulcis imago,
Nunc repetit patriæ limina cara suæ:
Nunc tumulum inuisit magni propè busta Maronis,
Sebcthus placidis quæ fluit amnis aquis.
Talis Persephone, talis Ledaë propago,
Alternis superas itq; reditq; uias.

Latomi.

Audijt Altilius desertis transfuga Musis:
In quarum tabulis nobile nomen erat.
Sed quid peccauit, si demreatur, ut olim
Carminibus Phœbum, nunc pietate Deum?

Marcelli Virgilij Florentini

C X X V I.

XIMIA huius fuit in blando uultu, cul
toq; sermone suauitas; & quum è sugge
stu iuuentutem doceret, aut in corona lo
queretur, doctrina multiplex ipsaq; ua
rietate mirabilis. Ex eo autem officij munere, quod an
tea Aretini, Poggiq; fuerat, ab epistolis Republicæ o
peram præstabat: & quum suppeteret otium teruo
muneri uacare erat solitus. Susceperat enim Diosco-

videm omnino traducendum, expetentibus medicis; petebat enim ex eo labore non obscuram laudem, quòd in perdifficili herbario negotio ab ineunte etate accuratissimè desudasset. Sed edito opere statim in publicum exierunt duæ omnino diuersæ interpretationes, altera Hermolai, quæ extincta putabatur; altera Ioannis Ruellij Galli à Latini styli mundicijs multò maximè laudata. Extat etiam nobilis oratio in concione habita, quum Laurentio Medici Iuniori militaris Imperij insignia traderentur.

Latomi.

Et tibi Vergilium dederunt, Florentia, Diui,
 Quo nomen instar Mantuæ
 Nobile sustineas: illa aurea quatenus etas
 Permittit isti ferreæ.

Iani Parrhasij CXXVII.

HIC uir honesta familia Consentia, quum è suggestu, summa facundia maiestate Latinas litteras Mediolani profiteretur, cunctos nostri seculi doctores, erudito rerum omnium quæ explicaret apparatu, ac una præsertim rotunde pronuntiationis gloria superauit. Duxerat uxorem Demetrij Chalcòdylis filiam, qua felici cognatione, & socer, & gener, mutui suffragatores in scholis utriusque lingue imperium tenuerunt; tanta Parrhasij fama, ut Triuultius summæ dignitatis sexagenarius Imperator, inter iuuenes auditores conspiceretur. Edidit cōmentarios

arios in Claudianum, & Nasonis Ibin, recondita eruditione refertissimos. Nouissimè autem in manibus erat penè absolutum uolumè de Rebus abstrusis per epistolā quæ sitis. Sed Mediolano excedere coactus est quū ludimagistri regionū sæpe ab eo reprehēsi redargutiq; ac ob id inscitæ pudore decoquētes in eū conspirassent, ita ut lasciuia fabula Insubrum auribus grauis excitaretur, tanquam auditores parum pudicè dilectos corrumperet. Verūm ab ea futili calumnia, tanquam literarum nomine clarissimus, conducente Leone cum Basilio uxoris fratre in Urbem uenit; sed tanti suggestus honore diu perfrui non potuit, articulare morbo membra omnia scœuissimè deformante, unde ei maturatus in patriam reditus cum uitæ exitu cōtigit.

Pierij Valeriani.

Parrhasius quantum picturæ contulit olim,

Parrhasius noster contulit eloquio.

Ille fuit celebri deductus origine Phœbi:

Hic genus unde trahat, scripta diserta monent.

Ille suos uelat tenebris ex arte labores,

Hic aperit clausum quicquid erat in tenebris.

Latomi.

Ianum, respiceret quòd tempus utrunq; Latinum

Prisca ætas gemina fronte fuisse refert:

At nunc Parrhasio, doctrinæ nomine, Iano

Cor geminum, & pectus nemo fuisse neget.

Georgij

Georgij Sauromani Germani
CXXVIII.

HIC in Italia, quum Iuris ciuilibus studio operam dedisset, eamq; facultatem sine forensi agitatione parum nobilem, nec fructuosam esse fateretur, ad humaniores literas ingenium traduxit, adeo feliciter, ut duabus orationibus in laudem Caroli Caesaris publicatis, totius Academiae iudicio, Lōgolio pleni oratoris atq; torosior cēseretur. Ob id ciuitate Romana donatus est, egitq; tenerum sodalem apud Academicos, exulta quidem omni uocis, moris, atq; habitus asperitate per aliquot annos, dum minuta Caesaris negotia procuraret, Leoni, Hadrianoq; & d. mum Clementi eloquentiae nomine non ingratus. Sed in tumultu captæ Urbis ab Hispanis, omnibus fortunis exutus, ne in tormentis expiraret, à Germanis ita seruatus est, ut non multò post grassante pestilentia, cum filio concubinaq; perierit.

Latomi.

Ille hic Germanæ non ultima gloria terræ,
Despecto in tumulo, at nobili in urbe iacet.
Hanc dedit externo rare facundia lingua,
Illum gentili miles, & atra lues.
Ipse tamen uiuit, sed quomodo mortuus? inquis:
Laudati æternis Caesaris in titulis.

Cælij

Cælij Calcagnini Ferrariensis

C X X I X.

HIC diu in patria iuuentutem docuit;
 honestissimo patre, sed incerta matre
 genitus ab Atesino Principe sacer-
 dotio donatus est, quū secundum, mi-
 teq; ingenium, & elegantes mores
 ad literas attulisset. Pronior erat ad Elegos, quando-
 quidem in pedestri oratione ieiunus, & scaber, & sine
 dulcedine numerorum affectatus haberetur. Dum e-
 nim multa legisse uideri uellet, & plurima docere per-
 cuperet in Epistolice quaestionibus, & titulo inepto;
 & toties usurpata ab alijs materia nasutos offen-
 dit, & bilem mouet nobilibus ingenijs, quum in libros
 Ciceronis de Officijs, inuerecundè prorsus inuehitur,
 qua in re à festinate Fato beneficiū tulisse iudicari po-
 test, quod luculentam Ciceronis defensionem à Maio-
 ragio in publicum prodeuntem, & uiuum proculdu-
 bio iugulaturam morte effugerit.

Lilij Gyraldi.

Asta Viator, non est moræ dispendium,
 Mortalitatē hoc memor nuperrime
 Sibi sepulcrum Cælius construxerat,
 Quo doctiorem neminem Sol lampade
 Quacunq; spargit lumen Orbi uiderat,
 Eheu, repente raptus hic est conditus,
 Cui sunt parem uisura nulla secula,
 Hic gloriæ dum uixit inuidit suæ,

Tot splendida eruditionis lumina,
 Que maximo Alcida iubente principe,
 Vulgata, densas different caligines,
 Que passim oberrant sensibus legentium.
 Iam abi Viator, & memento sedulo
 Præclara tantum facta Fata vincere.

Cynthij Gyraldi.

Quisquis Castalidum colit uireta,
 Mente uel uigili petit serenas
 Domus cælicolum, uicesq; rerum,
 Nature & penetrat uias latentes,
 Vel putat faciles Deos habere,
 Virtutis propriæ fauore fretus
 Te Cæli aspiciat, tuumq; Fatum,
 Quo nil deterius dedere terris
 Crudeles nimium tibi Sorores.
 Tu quid pulueris (heu modum) Sibyllæ
 (Aequo lumine, heu Fata si uiderent)
 Explere, aut Pylæ dies senectæ,
 Debebas, Lachesi iubente dira
 Pro scelus, raperis gradu citato.
 Exemplo hoc igitur docemur omnes,
 Quam constent fragili loco, perenne
 Que nos credidimus manere in euum.

Latomi.

Nempe, uulgo etiam, innubæ puellæ
 Zonam proijciunt, moræq; mulctant
 Casu præcipiti Thalassionem

Et tu tam ueteris tenax pudoris,
 Te pro uirgine adhuc geris? tuumq;
 Times dicere Caelum, Minerva?
 Sed, stulta, ut dubites: quis oris illam,
 Quis illam ingenij, quis artiumq;
 Illam tam ubere copiam fluore
 Ex te matre Dea neget profectam?
 Quare si sapis, asseras Minerva:
 Ne caelo genitum parente, Nymphæ
 Terrestres sibi uindicent libenter.
 Non est, crede mihi, tibi pudendus.

Augustini Iustiniani Genuensis

CXXX.

IC è secta diui Dominici linguarum uarietate delectatus, Instrumenti ueteris, nouiq; textus Hebraico, Græco, & Chaldaeo sermone perscriptos curiosis representauit; graui quidem sumptu, & tenui cum laude, quã impressa domi præalta uolumina emptores rarissimos inuenirent; sic ut temerè conceptam spem lucri inanes inita rationes eluserint. Sed factus inde Nebiensis Antistes, scribendæ patriæ Historiæ negotium suscepit, ad eò ineptis ad id ingenij uiribus, ut præcipitate editionis, malè audiendo, pœnas daret. Nec multò post, quum è Genua in Corsicam incerta ad huc tempestate trajicere uellet, in cursu fluctibus obrutus, aut à Pœnis prædonibus interceptus creditur, quum nullum usquam naufragij, aut piratarum prædæ uestigium apparuerit.

Latomí.

Iustinianus quò abierit ne querito
 Id scire Olympi quando te Rex noluit:
 Sacro trilingui quem edito uolumine,
 Ad alta celi transtulit palatia,
 Exemplo humatum clanculum Mosaico:
 Ne forte busto lachrymas si impenderes,
 Nequicquam ocellos, lachrymasq; perderes.

Roberti Valturij CXXXI.

IS Sigismundo Malatestæ Ariminensium Principi,
 Militaris discipline præcepta, è Græcorum & La-
 tinorum Historijs collecta perscripsit: eo luculentiore
 utilioreq; uolumine, quod explicatis ueterum machi-
 narum artificijs, totius bellici apparatus instrumētā
 secundum picturæ imagines legentium oculis subiecerit.

Latomí.

Queis diruendis turribus,
 Et edomandis urbibus,
 Vsa est uetustas machinis:
 Dum refututis denuò
 Se munijt Valturius,
 Morti, Charonti, & Aeaco
 Formidolosus factus est.

Matthæi Palmerij Florentini

CXXXII.

HVIVS ingenio, & industria Eusebij libro de
 Temporibus addita est coronis. Scripsit etiam
 historiam

Historiam Pisanam, atq; item poemata Latinis, ac Etruscis uersibus, quodam etiam opere Danthis comœdiam æmulatus. Sed id nequaquam prosperè successit, quum de diuinis perperam, incauteq; locutus, libro ex Theologorum sententia damnato, crematoq; in hæresis Arrianæ suspicionem inciderit.

Latomi.

Tempora iam multis postquam fugientia seclis,
 Et uelut in tabula gesta priora refers,
 Palmeri, insignem præclaro hoc munere palmam,
 Morte uel inuidia penè crepante, meres.

Iacobi Angeli Florentini CXXXIII.

IC Ptolomæi Cosmographiam ex Græcis codicibus, & tabulis diligentissimè lineis ex picturæ dimensione expressam, Alexandro Quinto dedicauit; quo munere gentium omnium Historiæ ingentem requisite lucis splendorem accepisse uidentur, quum narratio maximarum rerum serè omnis tanquam lumine orbata, & manca sordescat, nisi positis sub aspectum regionum tabulis, ex uero situ locorum totius rei gestæ notitia, quod est miræ uoluptatis, illustretur.

Latomi.

Et tibi stat meriti è tabulis laus, Angele, summi,
 Cum mundo æqualeis sanè habitura dies.
 Hinc te perpetuum comitem Ptolomæus habebit,
 Pes, oculusq; alter cuius, & orbis eris.

Hectoris Boethi CXXXIII.

VI à prima origine Scotorum Regum
 historiam Latine diligenter perscripsit;
 passim ueeteris chorographiæ memor, &
 moderata libertatis nusquam oblitus, ita
 ut magnopere miremur extare de remotis ab orbe no-
 stro Hebridum, & Orcadum insulis, mille amplius
 annorum memoriam, quàm in Italia altrice ingeniorum
 tot seculis post eiectos Gothos scriptores omnino de-
 fuerint, tanto quidem publicæ dignitatis detrimento,
 ut non dispudeat maioribus nostris indignari; nisi
 fatius fuerit amissæ libertatis obliuisci, quàm cum
 infami quodam pudore, calamitatis, ac ignauie no-
 stræ uulnera refricasse.

Latomi.

Quisquis ad tumulum obstupescis istum
 Tædas perpetua micare luce,
 Lucem perpetuis adesse tædis:
 Et quis sic statuit, cupis doceri:
 Fiat. Hic recubat Boethus Hector:
 Ille, qui patriæ suæ tenebras,
 Atq; illas patrias, nitore linguæ
 Inuecto Latia, fugauit ultra
 Thylem, & uitrei rigoris Arcton.
 Persoluunt Scotides proim Camænæ,
 Quum passim incipient, queantq; haberi
 Romanæ meritas suo parenti
 Grateis: & tumulum uolunt ad istum

Tædas

Tædas perpetua micare luce,
Lucem perpetuis adesse tædis.

Polydori Virgilij CXXXV.

IC Vrbinus natus, ubi adoleuit optimis instructus literis in Britanniam transiit, quum antea lepido argumento prouerbia, excepta demum ab Erasmo, & eruditissimè amplificata publicasset. Is ab hoc Henrico Rege fortunis adactus flamenq; Londini creatus, conscripsit Historias rerum Britannicarum, ea fide ut Scotis, & Gallis sepe reclamantibus, alieno potius arbitrio, quam suo intercessisse multa in gratiam gentis existimetur, quod in recensendis minorum Ducum nominibus, tanquam glorie auidis plurimum indulserit.

Latomi.

Vrbinum caro, quod abest, transmittit alummo
Cum gemitu lachrymas, cumq; rosis uiolas,
Nam didicit sæuos non iam lachrymare Britannos,
Nec gemere ad doctum busta sacrata uirum.
Ah, inquit, gemitus quicumq; impendere parcit,
Cum uiolis uernas non dabit ille rosas.
Transmittitq; merum: si fortè quis abluat ossa:
Tergendisq; crocum, cum casiaq; thymum.
Atq; ait: heu, parteis ego quas ardentè obirem,
Pro me, si qua hic est mater, obire rogem.

§ →

Gaguini Galli CXXXVI.

HVIC Gallia plurimum debet; sed de fide illi uiderint, quorum interest incorruptam rerum memoriam ad posteros transmitti: nam in his quæ ad Italiam pertinet huius tempestatis, usq; adeò insolenter, & pingui stylo cæcutire solet, ut qui nulla orationis ornamenta in eo conspiciunt, passim eius imprudentiam stomachentur.

Latomi.

Condere quum uoluit, iam non condire Gaguinus,
Acrius ut saperet, debuit historiam.
Hoc magis insipida est, quo plus sale tinxeris isto:
Natiuam rerum nam decet esse fidem.

Barini Becichemi Scodrensis.

CXXXVII.

B hoc Dalmata non insulse Latino Georgij Castrioti Scanderbechi admirabiles res bello gestas quanquam inusitatis excessibus perscriptas legimus. Acquauit enim hic uir amore patriæ, & Barbarorum odio à fide procul abductus, Epirota reguli uirtutem antiquis heroibus, ita ut iustâ egregiæ factorum gloriâ, dum supra æquû in laudes prorumpit, suspitione mendacij eleuasse censeatur.

Latomi.

Gesta ab Aloidis trepidanti prælia celo,
Nec dum sat promptis ad fera bella Deis:

Robora

Robora quum licuit pro paruo mittere telo,
 Et capite excelsum pertrebrare polum,
 Nempe etiam longas ne opus esset iungere scalas,
 Thessalus impositum Pelion ossa tulit:
 Ausus quum nemo Diuum se fidere caelo,
 Mutauit foedis corpora quisq; feris:
 Donec in Aethnaeo fabricatis Lemnius antro
 Fulminibus, laeto contulit arma Ioui:
 Per quae porrectos per iugera mille Gigantes
 Disiecit, summis occuluitq; iugis:
 Scribere debueras, hominem celebrasse, Marine,
 Est modus, ingenio subsit ut ille tuo.

Iacobi Ziegleri CXXXVIII.

VIS eò Latinas literas, quò Roma-
 na arma penetrare nequierint, per-
 uenisse non miretur? Hic enim in ter-
 ra Gothica natus, ac educatus, adeò
 exactè, puriter & facundè, Christier-
 ni Danicæ, atq; Noruergicæ Regis immanitatem, neq;
 ipsi sanguinario Tyranno diu letam, neq; demùm Dijs
 ultoribus neglectam perscripsit, ut eruditæ gentibus
 pudori esse possit; quòd Latinæ facundiæ fruges, sub
 Cimmerico caelo penè felicius ac uberius, quàm sub hac
 benigniore, ac temperatiore plaga proueniant.

Latomi.

Quem lictore stylo disertus orbis
 In scenam rabidum trahis Neronem, &
 Cædendum pueris palàm propinas,

Respondisse ferunt. Quid hoc, inepte?
 Si me constituis tuum Neronem,
 Te oportet Senecam fuisse nostrum.

Pauli Aemilij CXXXIX.

HVNC protulit Verona, Gallia aluit, Ludouicus duodecimus sacerdotio in æde Deiparæ Virginis Lutetiæ Parisiorum exornauit, quòd orsus à primis Gallie Regibus, nulle amplius annorum Gallicam Historiam, Laconica tamen breuitate perscripsisset. Sed in sacri belli enarratione, quum Gothifredi Bolionis uirtute Hierosolymæ caperentur, aliquantò luculentius ita sese diffudit, ut medium iter, non interitura cum laude tenuisse existimetur.

Latomi.

Quæ semel absoluit lambendo simia scætum,
 Plus te (si fas est dicere) Paule, sapit.
 Quum natura duas tantum concessit habere,
 Miror te extremam non reperire manum.

Germani Brixij CXL.

S ad Altsiodorum Gallie oppidum natus, in poesi laureã meruit, Latino carmine edito, de triũ ingentium nauium miserabili conflagratione, quum duæ Britannicæ Gallicam cognomento Chordigeram; hæc erat in usitate magnitudinis, harpagonibus comprehensam expugnare niterentur. Sed demũ emendatiora poemata uario

ta uario titulo publicauit. Inde uerò pedestri orationi deditus, transtulit è Græco, uti Lascaris alumnus decebat, ex Chrysostomo Babylæ uitam, & libros septē de Sacerdotio puritate sermonis minimè contemnendos. Senescētem sed adhuc planè robustū inuasit atrabilis morbus, ob id paulatim sæuior, atq; letalior effectus, quum ex accumulato multo auro dimidiam ferè partem furto sibi subtractam miser sensisset, ut credi par est, à domesticis, quibus nec uitam quidem postea credidit, sic ut in itinere iuxta Ligerim apud Carnutes expirarit.

Latomi.

Nunc sacra cū tractes, quū nūc bona carmina pāgas,
Quis, Brixi, uatem te neget esse sacrum?

Nicolai Tegrini CXL I.

IS Lucae natus, professione Iuriconsultus, post magistratus honestissimos in Italia gestos, patriam Historiam egregia fide perscripsit; & in ea præcipuè uitam Castrucci, qui Lucae, Pifarum, & Pistorij dominatum tenuit; & magnas Florētinis intulit clades. Cuius uiri, si Tyrannidis inuidiosum nomē faceisset, inusitata bello uirtus, singulari laude celebranda iudicatur. Sed Machiauellus Florentinus Historicus, patrij ueteris odij memor, petulanti malignitate, non interitura memorabilis Ducis famam fabulis inuoluit, quum uitam acerrimi hostis Etrusco sermone scribere orsus, tam impudenti, quàm astuto illudendi genere, sacrosanctam rerum gestarum fidem corruperit.

Exoluis patriæ supremum Tegrime munus,
 Illi dum ueram conficis historiam.

Tam non est illi uerè omnia scribere turpe,
 Quàm tibi uenalem non habuisse fidem.

Camilli Ghilini Mediolanensis

CXLII.

VIVS extat liber Exemplorum, florida
 per omnes ætates uarietate periucūdis,
 ac ipso penè Valerio Maximo argumen-
 ti hilaritate festiuior. Ea rerum exempla
 diligenti, grauiq; studio collegerat Baptista Fulgosi-
 gentium suorum perfidia Genuæ principatu deie-
 ctus; sed quoniam Latine orationis facultas minime
 suppeteret, ea materno sermone perscripserat, ut ali-
 quantò post ab hoc Ghilino Latine uerterentur. Fuê-
 re qui existimarent à Iacobo patre id opus longo uigi-
 liarum labore compositum, in quotam hereditatis
 partem obuuisse filio adolescenti, studiosoq; liberali
 quidem indulgentia beneuolentissimi patris; quum in
 eo eruditi ingenij certa indoles emineret, qua uel alic-
 ni operis oborta suspicio præclarè discuti posse uide-
 retur. Erat enim Camillus in grauissimis legationum
 muneribus, ob industriam cum summa fide, pruden-
 tiaq; coniunctam, diu uersatus: ita ut excitatæ fabulæ
 famam ridendo dilueret, & perurbanè se ab hoc furti
 genere non abhorrere fateretur, quando iure damna-
 ri non possit amore incensus adolescens, si quid opu-
 lento

lento patri arguta manu surripiat. Perijt in Sicilia
apud Carolum Cæsarem Francisci Sfortiæ Legatus,
quum debellatis ad Tunetum Barbaris, Augustus Vi-
ctor ad triumphum in Italiam reuerteretur.

Latomî.

Argueris fœtum tibi supposuisse paternum:

Dicit Momorum quin tibi turba diem:

Nam quum patris eras hæres ex asse futurus,

Vsum etiam fructum præripuisse potes?

Nempe, ais, hoc gratû est: nec parua est gratia Momis,

Scripta quòd alterius credi utriusq; queant.

Ioannis Reuclini Germani

CXLIII.

HIC est ille Capnionis cognomento, è patria
lingua in Græcâ uerso, ne Latinè fumeus eua-
deret, Germanorû atate nostra clarissimus, qui inusi-
tato fretus ingenio, Græcas ac Hebraicas, atq; item La-
tinas literas in Germania pari felicitate propagauit,
quum arcana Hebraeorum confirmandis Christiane
legis præsidijs in lucem proferret, effectricemq; mi-
rabiliū operum Cabalæ disciplinam apud ualida,
atq; expedita ad perdiscendū eius gentis ingenia pro-
fiteretur. Extat eius liber de Verbo mirifico, & de Ca-
balæ scientiæ placitis, eloquentia illustri ad Leonem
Decimum perscriptus. Circumferuntur etiam præter
grauiores libros quanquam suppresso nomine, ex e-
ius officina obscurorum uirorū Epistolæ, admirabili-
facietiarum lepore conditæ, quibus ad excitandum ri-

sum, cucullatorum Theologorū ineptissimè, atq; idèò
 ridiculè Latina lingua scribètiū, stylus exprimitur.
 Vlciscebatur enim infestam nomini suo turbam, iucun-
 dissimo satyræ illudentis genere, quum maligna cucul-
 latorum conspiratione tanquam Iudæis parum æquus
 hostis; ac ex animo planè recutitus impietatis accusa-
 retur. Hic liber auidè coemptus, & euulgatus, adèò
 grauius calumniatores eius ordinis perculit, ut con-
 iurationis princeps Hostratus letali dolore sauciatus
 interierit; & reliqui astantes à Leone suppliciter
 impetrarint, ut edicto diuendi, atq; imprimi uetare-
 tur; sed edicti maiestatem Reuclinus falso ingenio ludi-
 ficatus, secundum Epistolarum uolumen, tanquam ex
 titulo minimè uetitū, altero quidem aculeatius impres-
 soribus tradidit, ita ut cucullati miserè cum Hydra lu-
 ctantes, animos in ea lite desponderint. Hostrati autè
 tumulto hoc nobile carmen, Capnionis puer affixit.

Hic iacet Hostratus, uiuentem ferre, patiq;
 Quem potuère mali, non potuère boni.
 Crescite ab hoc taxi, crescant aconita sepulcro,
 Ausus erat sub eo, qui iacet, omne nefas.

Latomi.

Esset quòd patrio cognomine fumeus, hosteis
 Reddidit audenteis Capnio, credo, tuos:
 Dum tibi deberi Fatis incendia credunt:
 Illi non segnes quæ properata struunt.
 Quum potius ratio cognominis, arguat istud,
 Flamma quòd ipforum nil nisi fumus erat.

Ioannis

Ioannis de Monte Regio Ger-
mani CXLIIII.

HVNC enim unum admirabili solertia diuini ingenij, Astronomorum omnium qui hactenus floruerunt præstantissimum ueneramur; quum decimam sphaeram totius caelestis globi supremam, inclusasq; diurna rotatione rapientem, certissima supputatione sibi, & posteris inuenerit; hac ipsa ædepol gloriosa sapientiae palma, Thalete, Eudoxo, Calippo, Ptolemæoq; ipso, tantæ scientiæ conditore, ac Alfragano nobilior. Extant eius subtilissima Commentaria in Almagestum Ptolomæi, & Mathematicæ ratiocinationis exactus, atq; perutilis liber de Triangulis. Ab hac commendatione cruditi nominis creatus est à Xisto Quarto Ratisponensis Episcopus, accituscq; Romam, ut annum ex uetusta intercalatione factis minimè respondentem, ad statas ex cursu lunæ Paschales ceremonias reuocaret. Quod confici posse uidebatur, subductis semel aliquot diebus Martio mensi, qua una ratione, mille & quingentorum annorum excessus, in cursu sideris non planè sensilis, toto demum cumulo deprehensus, emendatissimè tolleretur. Sed grassante in Vrbe pestilentia Fato surreptus, quod maxime cupiebat, præstare non potuit.

Brunonis Seleri.

Inferior nullo doctrinæ laude priorum,
Doctus in astrorum cognitione fui.

Itala me tellus, & me Germania nouit,
 Pannonis & studium prædicat ora meum.
 Duxit in has celebris primum Purbachius artes
 Ingenium magna dexteritate meum.

Latomî.

Extimuit, penitus nudatas Iuppiter æcis
 Quum decima sphaera cerneret esse suas.
 Hoc homines, inquit, submouimus hæctenus orbe;
 Ah, propè nunc nostris prodimur in thalamis.
 Et nemo ijs obstat conatibus: intulit Hermes;
 Authorem Parcæ sed uetere mori.
 Heu, ait, heu miseris, qui sic ulciscimur hostem:
 Ut cesset, Diuum prolinus esse iube.

Ludouici Viues Valentini CXLV.

HIC quanquam ducta uxore apud Belgas, libe-
 ris operam daret, sacrarum tamen literarum
 studia egregio digna sacerdote complexus, adeò pro-
 fecit, ut diui Augustini librum de Ciuitate Dei luculen-
 ta Commentatione adiecta, religiosè admodum illu-
 strarit, quum publicè auctus stipendio liberales artes
 profiteretur, legendaq; posteris multa uolumina per-
 scriberet. Nondùm senex Fato functus est Brugis, quod
 est emporium Gessoriaci litoris, prosequentibus ma-
 gno luctu amissi præceptoris memoriam Belgis omni-
 bus, sed maximè ciuibus Hispanis; quod eo doctiores
 in Hispania superesse neminem faterentur.

Conradi

Conradi Lycosthenis.

Hoc tegitur Viues tumulo, subsiste Viator,
 Et presso pacis uerba precare gradu.
 Quin etiam costum, uiolas, & thuris honores,
 Viui da prompta debita dona manu.
 Qui dum sic uerbis, rebusq; exornat ad unguem,
 Per non tentatas maxima quæq; uias:
 Nostra ætas uincit ueteres, atq; omnibus illis
 Viuem, quem contra ponere possit, habet.

Eiusdem.

Doctrinæ columen, decusq; uitæ
 Viuem ne tumulo hoc puta Viator
 Condi, sed tenues soli fauillas.
 Nam non mors uiolenta, non edaces
 Ignes, non series uetusta secli,
 Non uires chalybis, licet potentis,
 Non fluctus pelagi, licet ferocis,
 De uita poterunt tulisse Viuem,
 Doctrinæ columen, decusq; uitæ.

Latomi.

Quò syngrammata, dic amice Viues,
 Tam multa accumulās? an ut perennem
 Hoc tibi redimas labore uitam?
 Quantum ergo placitis Deūm, Stygiq;
 Iuratæ tribuis? perennitati
 Nam reponere te, ac tuos labores,
 Teste agnominis hoc tui uocablo,
 Omnes fulmine sancière tacto.

An non id tribui cupis Deorum
 Decreto, at merito tuo labori?
 Quod quum non potuit Deos latere,
 Credo gratuitum hoc inisse pactum.
 Ut nōlint siquidem, crepentq; uiues
 Nullo munere, sed tuo labore.

Cosmus Pactius CXLVI.

OSMVS Pactius ex amita Leonis Decē
 mi genitus, nobili uir ingenio, elegantiq;
 doctrina præditus, quū esset Florentinus
 Archiepiscopus, Maximum Tyrium Pla-
 tonicæ sectæ philosophum è Græco in Latinum scitif-
 simè uertit. Nec in eius ingenui muneris labore cessa-
 turus uideri poterat, tanquam uirtutis, & pietatis a-
 more flagrantissimus, nisi importuna mors, uix dum
 Leone auunculo ad Pontificatum prouectō, & opti-
 morum consiliorum studia, & paratæ purpuræ hono-
 rem interceptisset. Hæc subinde studia Alexander ger-
 manus frater, diuerso nec utiq; multum felici itinere
 secutus est. Ad scribendas enim tragœdias ingenium
 adpulit; eruditum hercle, sed aliquantō quàm co-
 thurnatum poetam deceret aridius, quòd etiã &
 gracilitas ipsa totius habitus, & angustæ uocis exili-
 tas, ex uiuentis fronte promitterent. Poeticam autem
 Aristotelis, non ineptè, uti difficilem in Latinum uerte-
 rat. Ob id tanquam ex concepta artis ratione tragœ-
 dijs incumbibat, uerū adeò intemperanter, ut Græ-
 cas & ex his præsertim Iphigeniam in Latinum pari-
 ter, &

ter, & Etruscum carmen uertendo, propriaeq; inuentionis alias effundēdo, quæ in theatris agerentur, intentæ libidini uix modum imponeret; quanquam ab Etruscis histrionibus repudiarentur; qui exhibentis populi iudicium maximi instar periculi omnino fugiendum existimabant, quod ea poemata uersibus constarent pede uno longioribus; ex noua scilicet, ac ob id insolenti nostris auribus Græcorum imitatione, quæ numero, & modo prorsus in faceto tanquam enormis nusquam nisi Græcissantibus arrideret. Iure itaq; nouæ inuentionis exēplar, nemine imitante, apud ipsum authorē stetit, atq; cōsenuit: usq; ad eodē difficile est, ob soletis nitorē, & nouis authoritatē feliciter attulisse.

Latomí.

Pactius effugit perituros Cosmus honores,
Ut sempiternos sumeret. Quid perdidit?

VBET postremò desiderare quorundam externorū imagines, Germanorumq; præsertim, quum literæ non Latinæ modò cū pudore nostro sed Græcæ, et Hebraicæ, in eorū terras, Fatali commigratione transferint; ita ut eorū quæ iam Fato sancti, cæteris clariores euaserunt, ueras imagines à uiuis, & pari laude florentibus, efflagitare nō dubitem, quando id ab humanissimis, nisi uiolato Musarum sacramento, frustra expectari minime possit. Quis enim nisi planè barbarus, & impius, uel exiguā laudem sine piaculo defunctis inuiderit, quanquam

ex peculiari sua ingenij fecunditate nullo æuo periturus? Pertinet hercle in quota parte exoptatæ laudis, ad producendam uitam, in albo, atq; ordine præcellentium hominum recenseri, agnosciq; item ex uera oris æffigie, ostendiq; posteris in perstricta nec inuiti editorum operum censura, unde nouam nobilitatem, ueluti liberali, nec sperata quadam adoptione, ad cumulatam decus induerint. Emicuit dudum perillustris eruditio in Ioanne Oecolampadio, sed profectò clarius & luminosius illuxisset, nisi Christianæ hostiæ sacramentum repudiasset. Eadem ferè nouæ sectæ libido Zuinglium in sacris literis apud Heluetios clarum incescit. Contigit & honestissima laus ex studio nobilium literarum Bilibaldo Nurimbergensi, cuius extant non nulla opera ex Gregorio Nazanzeno piè translata, et cosmographiæ liber ex Ptolemæo accuratius quam antea traductus, & totius Germaniæ urbium descriptiones, eruditam lucem obscuris regionibus afferentes. Quis Vadiano ex Sancto Gallo Heluetiorum insigni pago, nouæ, atq; uetustæ cosmographiæ curiosus, gratias non aget? quum libellum Pomponij Mellæ per utili commentatione, ex breui & obscuro, magnum illustremq; reddiderit? Miramur quoq; diligentiam laboremq; uiro regia in aula conspicuo longè honestissimum, Cuspiniani Viennensis, à quo ciuili quadam facundia Germanorum, & Byzantiorum Cesarum Imperia, propinquitates, stemmata, mores, atque exitus referuntur. Viget apud nos eruditi nominis auctoritate Copus Basiliensis, ab exacta doctrina, feliciq;

artis

artis industria medicus, Frãcisco Gallia Regi, magno-
 perè repetita sæpe memoria, desideratus. Suspiciamus
 etiam ingenium Conradi Goclenij, uertendi Græca,
 docendiq; facultate, apud Belgas magnoperè celebra-
 tum. Venerantur iureconsulti nostri Zasium ex Haru-
 dum Constantia, humani iuris intelligentia, cum exa-
 ctissimis scriptoribus conferendum. Floret adhuc apud
 nos prædulcis, & grata memoria Beati Rhenani: ex
 eius enim ingenij liberalitate, officinaq; libraria, opti-
 marum literarum magnas opes ad nos peruenisse con-
 spicimus. Sunt etiã in celebri fama Camerarius, Græ-
 cæ, atq; Latinae linguæ ita peritus, ut scribendo perno-
 bilis Ciceronis imitator euaserit: & Copernicus abso-
 lutæ subtilitatis mathematicus: atque item Albertus
 Crantzius, qui Danorum, & Suecorum regna ad ex-
 tremum borealem Oceanum, nostris obscura, facun-
 dissimè descripsit. Sed qua demum ueteri sodalitia di-
 gna pietate, imaginem tuam, ut Elogio nostro coro-
 netur expectauerim, Vrsine Gaspar Vindelice, paucis
 antè annis morte præpropera nobis erepte? nobiles
 enim poetas læto carmine, historicos uero styli graui-
 tate, superabas: sed in cumulo honestissimæ laudis, uti
 integer uitæ, scelerisq; purus, tranquillæ animi probi-
 tate periculosi officij munus feliciter admiplebas, quæ
 Maximilianum summæ indolis adolescentem, Ferdi-
 nandi Cæsaris designati filium, patruï Fortuna di-
 gnissimum, perfectis moribus ac literis erudies. Sed
 cur reliquos enumerare non desino, postquam inanis
 spei uotum, infinitus eruditorum numerus interrum-

pit: offertur enim latissima seges, ab ipsa mirabili Ger-
 manici cæli fecunditate. Occulta hercule siderum cõmis-
 tatione euenisse arbitramur, ut illud cælum, molestis
 Boreæ flatibus, frigore geluq; damnatum, horrida du-
 dum torpentiaq; ingenia mollicrit, ac excitarit. Neq;
 enim contenti sua uetere militiæ laude, qua Martium
 decus Romanis gentium uictoribus ereptum, stabi-
 li disciplinæ seueritate feliciter tuentur, ipsa etiam pæ-
 cis ornamenta, literas, optimasque artes decoquen-
 ti Græciæ, ac Italiæ dormitanti (quod pudeat) abstu-
 lerunt. Patrum siquidem nostrorum memoria, ar-
 chitecti in primis, ac exinde pictores, statuarij, scul-
 ptores, mathematici, & perargutæ manus artifices,
 ac item aquileges, septempedarijq; mensores, è Ger-
 mania petebantur. Nec mirum quum antea inusitata
 & portentosa inuentionis æreas formas excudendis
 libris, & formidanda bello ænea tormenta nobis at-
 tulerint. Sed hæc infesti seculi Fortuna, non usque a-
 deò illis benigna mater, et nobis immitis extitit nouer-
 ca, ut nihil omnino ex pristina hæreditate reliquerit.
 Tenemus enim adhuc (si fas est uel modestè gloriari,
 tota penè libertatis possessione spoliatis) sincera, &
 constantis eloquentiæ munitam arcem, qua (si castis
 Musis placet) ingenuus Romani candoris pudor, ad-
 uersus externos inexpugnabilis conseruatur, atq; de-
 fenditur. In hac enim statione ad perenne decus, opti-
 mo cuique ciui intentè uigilandum erit, ut Bembo,
 Sadoletoq; significeris, quod reliquum est è tanta maio-
 rum substantia, generosè tueamur; quanquam inani
 miseriarum

miseriarum nostrarum solatio; postquam non iniquo iure apud nos conuulsa libertas interiit: qua una proculdubio altrice studiorum, bonas artes excitari, propagariq; conspiciamus.

VVM iam confecto priore volumine, quo Fato functorum imagines continentur, ad secundum non inuita Minerva peruencrim (id enim de uiuis erit) censurae periculo grauius quidem, sed ingeniorum illustrium religiosa commendatione iucundius, operae precium existimaui, eorum nomina profueri, quo tabulae pictae in nostro conclauis immortalibus dicato spectantur. Sit haec enim delectae sedis, et instituti operis certa nuncupatio, ut uel hinc uiri elegantes, tanquam arridentis augurij laeto omine accepto, suorum ingeniorum monumenta ad posteritatem aeterna prospiciant, nec ideo grauatè morem gerere uelint, honesta mihi pariter ac ipsi, et deniq; grata omnibus expetenti. Appello enim eos, qui literarum amore uoluptates abdicarunt, et bona spe diuturnae laudis aluntur, num laudari uel à mediocribus poetis ineptum putent? Superbè quidem insaniunt, si alienae liberalitatis munera fastidiant. Idcirco mihi satis fuerit Italos blandè, ac humaniter admonuisse: neq; enim eos adeò austeros, et illiberales fore crediderim, quin imagines scitè pictas ad Museum minimè transmittant. Quid enim inuerecundius, ne dicam agrestius admitti poterit, quàm ab exem-

plo tot insignium uirorum omnino discessisse, qui hoc
 eruditæ benignitatis officium lætissimè præstiterunt?
 Quamobrem annotata nomina subdidimus, ut qui ab
 sunt, certam sedem benignè sibi relictam intelligant;
 si in hac florida, ac immortalis corona, conspici decorū
 existimarint. His equidem ingenuis lusibus nostris,
 primus uigiliarum suarum fructus prædulci libatione
 degustabunt. Quid enim uiuenti, ac utiq; de ingenij
 uirtute benemerito, beatius accidere potest, quam re-
 præsentata alieni iudicij testificatione gloriam præ-
 sentire? Quid porro lætius, atq; iucundius, quam in-
 teresse posteritati suæ, & deniq; Fatis inuitis mortem
 non timere? quam nemo nisi anxius ante ipsum inui-
 diæ lacescentis euentum, non timuit.

Nomina eorum qui adhuc uiuunt & præclara fœ-
 eundi ingenij gloria perfruuntur, hæc sunt. Imagines
 autem eo seriatim ordine sedem obtinent, ut dignita-
 tem omnem uel Fortunæ uel generis, ipse unus ætatis
 honos antecedit.

NOMINA EORVM, QUI
 in tabulis habentur.

PETRVS BEMBVVS CARDINALIS.

BAPTISTA AEGNATIVS.

IACOBVS SADOLETVS CARDINALIS.

GEORGIVS TRISSINVS.

HIERONYMVVS FRACASTORIYS.

HIERO-

HIERONYMVS VIDA EPISCOPVS ALBANVS.

IOANNES PIERIVS VALERIANVS.

ROMVLVS AMASAEVS.

ANDREAS ALCIATVS.

MARCVS ANTONIVS FLAMINIUS.

PHILIPPVS MELANTHON.

IANVS VITALIS.

REGINALDVS POLVS CARDINALIS.

DANIEL BARBARVS.

ANTONIVS MIRANDVLA.

PHILANDER GALLVS.

HONORATVS FASITELLVS.

BASILIVS ZANCHIVS.

Sed qua spe alienæ benignitatis munus expectauerim? Quum hæc nostra cupiditas ad externorum imagines extendatur, nisi uiri nobiles adiutent, honestisq; uotis arrideant. Nulla enim res est, uel non planè ardua, quæ illustri patrociniò non indigeat, ut rectè, matureq; perfici ac impetrari possit. Rogabo itaq; ueteres patronos, in prouincijs dignitate, atq; opibus præcellentes, sic ut eos etiam piè obtester per communia Musarum sacra, ut hoc officium expedite, ac liberaliter præstare uelint. Quid enim non præstabunt sacri Proceres, qui se alumnos, amatoresq; Musarum professi, nunquam ueræ gloriæ nomen contempserunt? Ita ut uel ab ultima Sarmatia, qua Latine lingue septa, Roxolanorum niuibus terminantur, mihi minime defuturum sperem Ioannem Dantiscum Varmien-

sem Episcopum, qui multis legationum functus honoribus, & poetica lauru coronatus, suæ gentis nobilitatem ad eandem laudem accendit; ad quam præclare aspirant Philippus Padneuius, Martinusq; Cromerus. Nec in hoc ædepol erudito munere collocando suspensè cunctabitur generosus ille Musarum hospes Otho Truchses Germaniæ decus, & sacri Senatus ornamentum; quum eius explorata liberalitas neque usu consenescat, neq; præterita existimatione satietur, nec aliud quicquam nisi extra inuidiam positum, perenneq; respiciat. Nec id hercle mirum, postquam ille alioqui multis importunus maturatæ purpuræ splendor, nec perstrinxerit, oculos, nec memoriæ neruos eliserit, nec quicquam de syucero, nobiliq; pudore uel leuiter inumbrarit. Patefecit enim innatæ uirtutis studia, in hoc dudum apud Vangiones cõuentu longè grauisimo, quum summa auctoritate præses, idcõque Reipublicæ causa uehementer occupatus, omnes numeros perfectæ uirtutis expresserit: ita ut ab eo iam non paucos quidem, sed ex feraci ingeniorum Germania, integram per imagines lectissimorum uirorum cohortem expectem, in qua inter tantos Græcorum authorum interpretes, diuinarumq; rerũ scriptores inclytum poetam Georgium Logum, sodalem meum, si ita fas est, cum laurea signiferum exoptarim. Nec Thomam quoque Nadastum qui unus in Pannonia, pari studio Martis, & Palladis antiquum decus tuetur, quenquam omnino prætermisurum ex his arbitror, quos intestini, ac externi belli calamitas

reliquos

reliquos fecit. Iam pridem enim amissimus sacrati ordinis Antistites literarum, atq; uirtutis studio præcellentes Ioannem Pannonium æterno poemate edito stabili fama commendatum, & Philippum Moræum Strigoniensem Mugaciana acie à Barbaris interfectum, & quos nuper nõ sera dies nobis eripuit ueteres amicos, pietate, ac altitudine animi, Latinaq; facundia illustres dum tota Europa maximas legationes obirët. Stephanum, inquam, Brodericum Vacciensensem, Fræcapanensem Agriensem, & Statilium Albæ Iuliæ Dacorum sacerdotio insignem. Sed florëtissimi paulò ante Regni profectò miseret; tanquam subacti, ac in scæda seruitute planè morientis, quum in eo egregia illa, ideòq; non temerè formidata Barbaris, ueterum militum soboles interierit, extincto nimirum Matthia Rege, cuius summa uirtuti nusquam Fortuna defuit, pudore ingentis animi uicta, scilicet ut mox indignata imbelles firmissimi Regni dominos, uti suo more instabilis non iniquo iure rebellaret. Hæc eadem pari incurso Dalmatas afflixit, apud quos ualida ad capeffendam ex literarum studijs laudem, hac ætate ingenia floruerunt; sed ab assiduis Barbarorum incursionibus exturbati uetere agro, ac in extremas patrij litoris margines cõpulsì, tanquam de retinenda libertate desperantes, armis literas cõmutasse uideri possüt; sic ut nemo dignus Elogio compareat, nisi in lucem studiosè producat ciues suos Trãquillus Andronicus præclarus Ciceronis æmulator, dum grauissimarum actionum ac Othomaniæ legationis, obscurorũque nobis itinèrum Com-

mentaria perscribit. Belgarum porrò ingenia mihi hercle diligenter excudet, & bona fide recensabit, oraq; delectorum, ni fallor eruditè picta benignè largietur Antonius Perrenotus Atrebatensium Antistes, modò ei adeò grauius maximis officijs occupato, hæc ardens conficiendæ publicæ pacis cura, excolendis Musis otium relinquat, quod certè necessario somno subtracturum crediderim, quum iam pondera consiliorum ingentium ex sinu Cæsaris, nimia planè uel importuna fatiscens senis patris humeris, piè subeundo gnauiter excipiat. Sed ualebit opinor Erasmi uiri summi, præceptorisq; memoria, quum discipulorum eius insignis globus passim occurreret Petro Nannio duce, quo optimarum literarum professore, Louanien-sium academia gloriatur. Qua in re se monitorem occupato Perrenoto, facillè præstabit Cornelius Scepærus eruditi iudicij pondere, & in tantis legationibus, ac illustri totius Europæ peregrinatione celebratus. At non hæc quoq; sperauerim ex opulèta Gallia, quæ uariæ, & inconditæ doctrinæ acervos aliquandiu mirata, nunc primùm quid sit illud eximium in literis, et perillustre decus intelligit, repudiataq; barbarie, ita Latine orationis puritate delectatur, ut si quid Manes omnino sentiunt, Budæum pariter, ac Erasmmum miserè pudeat, adeò agresti, & senticosa uia laudem uigilijs parem omnino quæsiuisse? Aspirabit utiq; nobili uoto luculenter Ioannes Bellaius, præclaro uetustæ familie, ac insite uirtutis nomine Parisiorum Antistes, & bis merita purpura Senator amplissimus.

Quid

Quid enim amico ueteri, erudita præsertim, ideoque
 minimi sumptus munera cupienti non tribuet? qui
 perenni studio Græcis, atq; Latinis Musis sacra facit;
 qui ingenia fouet, productaq; in regiam eruditi Prin-
 cipis liberalitate, protinus exornanda in luce consti-
 tuit. Huic igitur non immeritò uiri doctissimi morem
 gerent, benigneq; docta ora pictoribus præbent,
 ipseq; ante alios Perionius, uel religionis amore sacra-
 tis inclusus septis, qui Aristotelem Ciceronis ore lo-
 quentem fecit, dum Strebæum pari æmulatione con-
 spicuum, glorioso certamine superare cõtendit. Quid
 non tribuet sodali Danesius, qui Budæi præceptoris
 imaginem hucusq; transmittit, uir hercle summa eru-
 ditione, Romanoq; iudicio insignis, à quo propediem
 absolutæ felicitatis partum expectamus? Nec puto La-
 zarum Baiphii, libris de re Vestiaria naualiq; percel-
 lebrem, & Gulielmum Pellicerium explicato totius
 rei herbariæ negotio, publicæ utilitati consulentem,
 quicquam uetere amicitia indignum admissuros. Nec
 desiderio meo prorsus illudet ipse Castellanus, præcel-
 lentis doctrinæ merito perpetuus comes ascitus Regi
 ut inter mollissima cœnæ tempora, rerum omnium o-
 rigines, & euentus infinitæ Regis memoriæ recon-
 denda repræsentet. Consequentur & hos Tusanus, in
 rei literariæ substantia Budæi præceptoris astutus hæ-
 res, quum id tantum adierit, quod certum, & salubre
 uidebatur, totam autem parum comptæ elocutionis
 intemperiem effugerit. Nec ab his uestigijs longè abe-
 runt poetæ duo planè suaues & teneri, Salmonius

Macrinus, Nicolausq; Borbonius; & Regius, qui pedestri oratione poetarum honoribus adæquatur. Postremo & ipse Vatablus, quanquam in celeberrimo gymnasio plenis subsellijs superbus, suam uel Hebraica duritie non planè faceti oris effigiem denegabit. Sed ad quem modò confugiã, qui in Hispania præcellentium ingeniorum delectum habeat, ac eleganti uiro dignum huius non indecoræ liberalitatis officium præstet? inter multos hercle, qui seuerioribus diuinarum rerum, ac humanarum studijs dediti, tanquam Reipublicæ, priuatæq; maximè utiles iudicantur, rari occurrunt elegantium literarum ornamentis insignes; quòd hic omnis Latine scribendi lepor, à parum grauibus inani ambitione quesitus, nulla omnino subsidia serijs facultatibus, sed impedimenta nonnunquam afferre uideatur. Qua de causa quum uigente adhuc seniorum opinione, ipsi etiam totius Hispaniæ Proceres, hæc stadia tanquam importuna militiæ, penitus abdicarent; hic excellens cultus, quo disciplinæ omnes exornantur, aliquantò serius quàm alias in terras, in Hispaniam peruenerit; ita, ut hæc terra alioqui rerum omnium ferax, acerrimorumque in primis, & subimum ingeniorum altrix, quæ tot nobiles æternosque poetas, ac oratores Romanæ ciuitati quondam inseruit, hoc toto, quod suspicimus, illustris eloquentiæ honore, penitus orbata censeri possit. Agnouère tamen nonnulli maiorum incuriam, Nebrissa monitore, ingeniãq; sua ad hanc laudem feliciter extulerunt, in queis nuper
 emicuit

emicuit Garcias Lassus, Horatiana suauitate odas scribere solitus; sed generosè ad fastigium euadentem, dum alteram militiæ laudem ardentè appetit, mors acerba elusit; & casu quidem ignobili; quum ad aquas Sextias ex turricula ab agrestibus lapide caput iectus, spectante Casare concidisset. Sed hodie procul dubio Ioannes Sepulueda Cordubensis, ipsam eximia laudis arcem obtinet, qui Græcæ peritus linguæ, & scientiarum propè omnium ualidis instructus præsidijs, dum assiduè, atq; idco feliciter stylum exercet, eloquentissimus euadit. Huic autem proximum accedere audimus Martinum Silicæum Carthaginensem Episcopum, qui lectissimis moribus, ac literis, uiriliq; ingenio & casta facundia, dum Philippum Caesaris filium persanctè & solerter edocet, optimum Principem ad paternum decus, & ad Regni felicitatem instituit. Reliqua porrò ingenia quæ fecunditatis egregiæ aut maturæ frugis specimen præbent, indicaturum scitè atq; fideliter crediderim Franciscum Mendocium Cardinalem, quem accipiendis de manu summi Pontificis solennibus Senatoriæ dignitatis ornamentis propediem expectamus. Hic enim supra generis antiquum decus, amplissimam ex optimis literis laudem spectat, potiturque iam parta ex his studijs insigni gloria, quæ nixa ueræ uirtutis radicibus nunquam deflorescet. Ea porrò ingenia, quæ ultima terrarum Lusitania ad Oceanum nobis abscondit, à Michaele Syluio Cardinale non diu quidem expectabimus; is enim à uaria doctrina poeta cultissimus, ac omnis elegantiæ iucundus arbi

ter, studia nostra uehemēter amat, & laudat; patriq;
 decoris planē cupidus, supra reliquos animosę gentis
 honores, hoc literatę laudis nomen, tanquam non po-
 stremę, si non summę glorię, minimē contemnit. At
 quid postremò ab ultima Britannia expectauerim?
 nisi lugubres fortasse imagines? quum ibi opti-
 mi paulò ante Regis importuna crudeli-
 tas, eternę laudis proceres ex-
 cisa planē uirtute su-
 stulerit.

FINIS.

Postquam relegit omnium
 Prouinciarum Iouius intimos lares,
 Nec instituta substitit
 Via, uel alto territus montis iugo,
 Hinc diuidentis Italos,
 Illinc Iberos bellicosa Gallia,
 Vel aestuosis Adriæ
 Illinc procellis, hinc profundis fluctibus
 Turbatus Inferi maris:
 Sed inter acris euagatus milites,
 Interq; rauca cornua,
 Et fusa uictorum hinc, & hinc cadauera
 Non otiosa indagine
 Tot inde retulit libros annalium:
 Mox utriusq; littoris
 Ora remensa, diligens felicibus
 Piscator inde retibus,
 Auara quicquid ante Neptuni manus
 Celauerat nobis, tulit.
 Nunc inquietus patre deductus Ioue,
 Animusq; terrestribus
 Non rebus explendus, uelut celeri Noto
 Elatus ubi caelestibus
 Explere sese latius rebus potest:
 En aureo promit penu,
 Quantum supremo Iuppiter manus polo
 Pulchri recondit: & quia
 Nunquam moueri caelites queunt loco,
 Ut sustulit Fati dies,

Veras recepit singulorum imagines:
 Quas dedicata Apollini,
 Musisq; Larium colentibus lacum,
 Beata continet domus,
 Has si uidere longa te uetat uia,
 Aut morbus, aut senium graue,
 Praesens libellus indicabit, aureo
 Quouis monili carior.
 Vos hinc remordet illa si cura, arduum
 Tentate calum, posterii
 Quod summa uirtus sola dat recludier.

PAULO IOVIO EPISC. NV-
 cerino, Musarum Cupidini, Ioan-
 nes Latomus.

ED quid, Paule Ioui, tibi rependam?
 Doctus non ego: nec tuo repostus,
 Ut hoc nomine debeam, in theatro:
 Quod neq; ambio: nec tamē recusē:
 Quod nemo faceret. quis hoc uidere
 Non loco, nisi rusticus, praepret?
 Grateis, Paule, tamen tibi rependo,
 Communis meriti, ac honoris ergo:
 Quod doctos habeam loco parentum,
 Scriptores uenerer libenter omneis
 Candore ingenuo fideq; summa
 Et quanto ingenio licet, nisi illi,
 Aut sint planē athei, aut palām nefanda,
 Quae non scribere praestitisset, edant.
 Horum nomine, Maximo, optimoq;

Huic Paulo Iouio, hospiti benigno
 Musarum, & Charitum pio parenti,
 Doctorumq; probissimo patrono,
 Tantas accumulo, aggeroq; grateis
 Tantas & toties manu, styloq;
 Quantas & quoties pro agris receptis
 Et caris pro ouibus Deo refudit
 Suo Vergilius: uel ipse Naso
 Læto pectore reddidisset, idem
 Si de Tartareis locis Getarum
 Ad caram patriam redisset exul.
 Nam quod pulchrius, hospitaliusq;
 Adde splendidius, benigniusq;
 Vllis in regionibus, uel annis,
 Aut ullo abs homine, ut libet, potente
 Factum legimus? at caret, profecto
 Exemplo Iouij profusus ardor.

Quid? Si quis Phalaris, Vitelliusue,
 Aut latro impius, aut rapax danista
 Conatus simile huic fuisset? an non
 Vitæ illam maculam eluisset omnem?
 Et doctos studio hoc suo benigno
 Ad perenne decus sibi obligasset?
 At quid nos Iouio rependere, æquum est?
 Qui uir optimus, integerrimusq;
 Perq; omneis adeo politus arteis,
 Quiq; arteis adeo poliuuit omneis,
 Ut uix inuenias parem, aut secundum?
 Non parcit sibi, sumptibusq; tantum

Ut hic saltem habitent bene ac honestè,
 Quotquot non nisi commo dè hospitari
 (Sed quò deueniant, quis approbabit?)
 Censura Iouij pia merentur,
 Ob illa ingenij beata dona.
 Non illi titulos perenniores?
 An non carmina perpolitiora?
 Non encomia, debitosq; honores?
 Non grateis referemus auctiores?
 Non laudes cumulatius canemus?

Laus est, Magne Ioui, tua hæc perennis,
 Et tua est pietas peculiaris
 Hæc, quòd non modò uindices disertos
 Afferasq; uiros, ita ut palàm ausint
 Morti oppedere, nec timere morte
 Blattas ac timeas voraciores:
 Sed quòd insuper id quod est caducum
 Et mutabile maxime, puta oris
 Dices effigiem perennitati:
 Et quales fuerint uelis uideri,
 Quos iam uix meminit fuisse quisquam.
 Laus hæc est Ioui peculiaris.

In mortem hæctenus expedimus omnes
 Os, denteis, calanum, manus, & ungueis,
 Nos sua quoties rapacitate,
 Tollenda optima quæq; prima, lædit:
 Quid si uel unius æstimauit assis,
 Tum conuitia, tum malos lambos,
 Verborumq; malorum onuste plaustra?

Quin & reddidimus proteruiorem.
 Nunc, sed nunc fremit, ingemit, doletq;
 Quòd ne corporibus quidem necandis
 Sit satis semel expedisse telum.
 Sic Ioui bone, sic iò triumphæ.
 Huic morti inuideamus usq; & usq;
 Magno quisq; animo, inuidenter omnes:
 De qua nunc retulit nouum triumphum
 Hic noster Iouius. Qui & ipse quauis
 Quasdam illi exuuias suas reliquit,
 Quæ Deum comitem minus decerent,
 Et cæli nimis hospitem grauarent,
 Vespillone quidem est abusus illa.
 Quòd si quis Iouium uelit uidere,
 Museum petat. eccum, in hac coronis
 Cum Phœbo & socijs uides Camœnis
 Scribentem simul, & simul loquentem
 Quod non ulla satis stupebit ætas,
 Quod totum afficiet stupore cælum,
 Quum cursum remorabitur dierum,
 Et iam præteritos uehet recenteis,
 Quid tandem illius, obsecro, peremit?
 Sed ut te iubeam, Ioui, ualere,
 Quo te nomine (si nouum necesse est)
 Appellem, dubito. Iouis? nec illud
 Augustum satis est, licet propinquum.
 Phœbi, aut Mercurij? meres utrunq;
 Es iuncto simul ast utroq; maior.
 Sed quid te uocitem? Patrem Deorum?
 Sed iam Iuppiter hoc præoccupauit.

Musarum Venerem? sat istud aptum,
 Et quod prætulero: at nihil uirile est.
 Sed cur non puerum marem locamus,
 Musarumq; Cupidinem uocemus?
 Euge, illud lepidè, bene ac uenustè:
 Musarumq; Cupidinem uocemus.
 Nam quis aptius, efficaciusq;
 Tardas exacuet, trahetq; menteis,
 Ut credant lepidas, amentq; Musas,
 Et sic depereant furore multo,
 Ut uel de media subinde nocte
 Confessum ueniant suos amores,
 Ad fores uigilent licet repulsi,
 Ab ijs non abeant nisi intronissi:
 Atq; ipsum furere arbitrentur esse
 Sat magnum sibi præmium laboris?
 Quis flammam melius propaget istas,
 Quàm (Musæ inuuitis) Cupido uester?
 Atqui id quod faciet, rogas, ueneno?
 Non ullo iaculoue, poculoue:
 At quodam ingenioso honoris æstro.
 Quo quisq; immodico ferretur æstu
 Ad illa optima, Literas ex Arteis?
 Locum scilicet ut decentiorem in
 Museo referat; quod est laboris,
 Honor perpetuus, suprema meta.
 At tu Magne Ioui uale perenne,
 Musarumq; uale, uale, Cupido,
 Qui nobis aperis nouam hanc arenam.

INDEX POETARVM

NOSTRAE AETATIS ILLV-
strium, quorum Epigrammata, præter noua
Ioannis Latomi Bergani in singula do-
ctorum vitorum Elogia, hoc in
opere variè dispersa con-
tinentur.

ACTII SYNERI.

D E Andrea Mattheo Aquaviuio. pag.	169
Ioanne Cotta.	129
Baptista Platina.	48
Pogio Florentino.	32
Aldi Manutij.	
De Hercule Strozza.	123
Andreae Dactij.	
De Marsilio Ficino	103
Michaele Marullo.	68
Petro Crinito.	132
Antonij Amiternini.	
De Marco Musuro Cretense.	73
Antonij Panhormitæ.	
De Scipso.	34
Antonij Seronis.	
De Benedicto Iouio.	249
Antonij Vaccæ.	
De Baptista Pio.	240

INDEX

Nicola Machiauello.	206
Aurelij Augurelli	De Se ipso .160
Basilij Zanchij.	
De Actio Syncero.	188
Andrea Naugerio.	182
Gabriele Altilio.	267
Iouiano Pontano.	110
Bernardi Bembi.	
De Danthe Aldigerio.	20
Blosij Palladij.	
De Marco Antonio Casanoua.	177
Boccarini Aretini.	
De Bernardo Bibienua.	152
Brunonis Seileri.	
De Ioanne Regiomontano.	287
Cæsaris Scaligeri.	
De Angelo Politiano.	91
Celio Rhodigio.	262
Iacobo Fabro Stapulense.	263
Ioanne Cotta.	130
Marco Antonio Turriano.	139
Caroli Aretini.	
De Leonardo Aretino.	28
Claudij Roseletti.	
De Christophoro Longolio.	158
Cælij Calcagnini.	
De Celio Rhodigio.	262
Hieronymo Alexandro.	332
Iouiano Pontano.	111
Ludouico Artofto.	199
	Colæ

POETARVM.

Colæ Bruni.

De Antonio Tibaldeo. 210

Conradi Lycosthenis.

De Ludouico Viue. 289

Croti.

De Rutilio. 226

Cynthij Gyraldi.

De Celio Calcagnino. 374

Danthis Aldigerij.

De Seipso. 30

Dardani Parmensis.

De Iafone Mayno. 274

Dionyfij Carronij.

De Ioanne Ruellio. 218

Domitij Palladij.

De Pomponio Lato. 96

Elifij Calentij.

De Antonio Panhormita. 35

Seipso. 206

Ferdinandi Balamij.

De Alberto Magno. 215

Alberto Pio Carporum principe. 295

Pandulpho Collemicio. 108

Flaminij.

De Actio Syncero. 187

Andrea Naugerio. 181

Augustino Nipho. 216

Balthassare Castilioneo. 179

Gaspere Contareno. 235

Hieronymo Smonarola. 100

INDEX

<i>Ioanne Cotta.</i>	129
<i>Iouiano Pontano.</i>	111
<i>Lampridio Cremonense.</i>	234
<i>Mario Molsa.</i>	244
<i>Floridi Sabini.</i>	
<i>De Antiocho Tiberto.</i>	119
<i>Franchini Cosentini.</i>	
<i>De Laurentio Valla.</i>	37
<i>Mario Molsa.</i>	244
<i>Francisci Petrarca.</i>	
<i>De Scipso.</i>	23
<i>Georgij Anselmi.</i>	
<i>De Mario Grapaldo</i>	144
<i>Germani Brixij.</i>	
<i>De Christophoro Longolio.</i>	157
<i>Gilberti Cognati.</i>	
<i>De Erasmo Roterodamo.</i>	223
<i>Guidonis Posthumi.</i>	
<i>De Bartolomeo Coclite.</i>	127
<i>Herouli Strozza.</i>	
<i>De Angelo Politiano.</i>	92
<i>Ioanne Pico Mirandulano.</i>	95
<i>Hermolai Barbari.</i>	
<i>De Rodulpho Agricola.</i>	77
<i>Hieronymi Aleandri.</i>	
<i>De Scipso.</i>	351
<i>Honorati Fasitelli.</i>	
<i>De Francisco Arfillo.</i>	242
<i>Paulo Iouio.</i>	306
<i>Iacobi Exerichi.</i>	
	De

POETARVM,

De Thoma Moro.	116
Iacobi Guidij.	
De Mapheo Vegio,	250
Iani Vitalis.	
De Aegidio Cardinali.	202
Alberto Magno.	16
Alexandro Achillino.	135
Antonio Panhormita.	38
Baltassare Castilioneo.	179
Bessarione Nicæno.	59
Callimacho Philippo.	98
Camillo Querno Archipoeta.	192
Erasmo Roterodamo.	123
Flauio Blondo.	39
Francisco Arfillo.	142
Galeotto Martio.	105
Gaspere Contareno.	1236
Guidone Posthumo.	161
Gulielmo Budeo.	128
Hieronymo Aleandro.	231
Ioanne Scoto.	18
Laurentio Medice.	79
Leone Baptista Alberto.	72
Mario Grapaldo.	144
Petro Grauina.	173
Petro Pomponatio.	165
Petro Leonio.	83
Philippo Decio.	207
Rutilio.	226
Thoma Linacro.	146

INDEX

<i>Thoma Moro.</i>	210
<i>Iasonis Landi.</i>	
<i>De Iafone Mayno.</i>	255
<i>Ioannis Baptistæ Posseuini.</i>	
<i>De Benedicto Iouio.</i>	248
<i>Henrico Cornelio Agrippa.</i>	258
<i>Ioan. Latomi Bergani.</i>	
<i>In singula doctorum uirorum Elogia Tumuli & Epigrammata.</i>	
<i>De Paulo Iouio Musarum Cupidine.</i>	291
<i>Ioan. Morelli.</i>	
<i>De Erasmo Roterodamo.</i>	214
<i>Ioan. Secundi Hagiensis.</i>	
<i>De Erasmo Roterodamo.</i>	212
<i>Thoma Moro.</i>	210
<i>Iulij Gonzagæ.</i>	
<i>De Alberto Pio Camporum Principe.</i>	295
<i>Lancinij Curtij.</i>	
<i>De Georgio Merula.</i>	37
<i>Leonardi Marfi.</i>	
<i>De Baptista Pio.</i>	240
<i>Lilij Hyraldi.</i>	
<i>De Cælio Calcagnino.</i>	275
<i>Ludouici Ariosti.</i>	
<i>De Seipso.</i>	198
<i>Maiorani Solentini.</i>	
<i>De Bessarione Niceno Cardinali.</i>	58
<i>Ioanno Argyropylo.</i>	65
<i>Ioanue Lascare.</i>	75
<i>Marcelli Palonij.</i>	
<i>De Andrea Matthæo Aquauiuio</i>	170

POETARVM.

Michalis Marulli.

De Demetrio Chalcondyle	71
Ioanne Pico Mirandula.	93
Theodoro Gaza	63
Myrtei.	
De Alberto Pighio Campense.	246
Ambrosio Camaldulense.	52
Andrea Marone	167
Antonio Nebriſſenſe.	149
Aurelio Augurello.	157
Baptiſta Mantuano.	143
Bartholo.	26
Franciſco Philelpho.	44
Franciſco Mirandula.	204
Hieronymo Donato.	133
Ioanne Boccacio.	23
Ioanne Maria Cataneo.	173
Iouiano Pontano.	112
Lampridio Cremonenſe.	233
Laurentio Laurentiano.	116
Laurentio Medice.	80
Mario Cataneo.	185
Nicolao Perotto.	46
Nicolao Leoniceno.	163
Petro Crinito.	131
Philippo Beroaldo.	131
Pogio Florentino.	50
Pomponio Gaurico.	175
Nicolai Archij.	

INDEX

De Marco Antonio Turriano.	138
Nicolai Grudij.	
De Actio Syncero.	168
Petri Bembi.	
De Actio Syncero.	187. 188
Angelo Politiano.	90
Christophoro Longolio.	156
Hercule Strozza.	124
Leonico Tomæo.	214
Petri Criniti.	
De Angelo Politiano.	89. 90
Petri Cursij.	
De Ioanne Manardo.	190
Rutilio.	126
Petri Grauinæ.	
De Actio Syncero.	187
Pierij Valeriani.	
De Hermolao Barbaro.	55
Iano Parrhasio.	271
Iouiano Pontano.	111
Michaele Marullo.	68
Theodoro Gaza.	64
Platinæ.	
De Antonio Campano.	53
Pogij Florentini.	
De Emanuele Chrysolora.	55
Politiani.	
De Antonio Campano.	54
Domitio Calderino.	51. 52
Donato Acciajolo.	42
	Marsilio

POETARVM.

<i>Marsilio Ficino.</i>	108
<i>Theodoro Gaza.</i>	68
<i>Pontani.</i>	
<i>De Antonio Panhormita.</i>	34
<i>Gabriele Altilio.</i>	166
<i>Gregorio Tiphernate.</i>	159
<i>Michael Marullo.</i>	67
<i>Pomponio Leto.</i>	96
<i>Seipso.</i>	110
<i>Theodoro Gaza.</i>	63
<i>Prosperi Spiritei.</i>	
<i>De Platina.</i>	48
<i>Quintiani Stoa.</i>	
<i>De Philippo Beroaldo.</i>	121
<i>Sabellici.</i>	
<i>De Seipso.</i>	119
<i>Salmonij Macrini.</i>	
<i>De Gulielmo Budeo.</i>	129
<i>Simonis Vallamberti.</i>	
<i>De Erasmo Roterodamo.</i>	214
<i>Gulielmo Budeo.</i>	219
<i>Iacobo Fabro Stapulense.</i>	263
<i>Iouiano Pontano.</i>	111
<i>Spinelli.</i>	
<i>De Ambrosio Camaldulense.</i>	82
<i>Stephani Doleti.</i>	
<i>De Alberto Pio Carpense.</i>	298
<i>Christophoro Longolio.</i>	158
<i>Stephani Dulcini.</i>	
<i>De Lancino Curtio.</i>	141

Kloogsu - V

INDEX

Theodori Bezae:	
De Gulielmo Budeo.	229
Tibaldæi.	
De Actio Syncero.	187
Guidone Posthumo.	161
Hercule Strozzi.	224
Ioanne Lascare.	75
Michael Marullo.	68
Tryphonis.	
De Mario Molsa.	244
Vespasiani Strozze.	
De Guarino Veronensi.	255
Viti Coppi Selestadien.	
De Erasmo Roterodamo.	223

FINIS.

iniquis lingua dolosa. **D**rop
ca d's destruet te i fine eucl
et te 4 emigrabit te de tab
saculo tuo. 4 in dicit qua de t
a uicentia. **R**icebunt iusti
et timebunt 4 sup eu ricebit
et dicent ecce ho qui no possi
t d'ell aduatore suu. **S**ed
pauca i multitudine diuiciaz
suar 4 qualibet inuicere sua

Ago aut sciti olua fructi
sem i domo di spem i misericord
dei mecu 4 in scdm scdm. **D**
serboz tibi i scdm quia fecisti
et expectabo nome tuu qui
domi est in aspru scdm tuoz.

Gla. a' d's deoz dno locu' e' &
sumola d's sacrificiu laudis 4 r'dre
altissimo vota tua. **S**iat ma
tua dne sup nos. q'admodu spa
uim'ite.

Ludam me deus 4 discer
ne causa mea de gente no
sa ab homie iniquo 4 colo
s erue me. **Q**uia tu es ds

